JUAN GOYTISOLO

Juan fără de țară

TRIPTICUL RĂULUI
III

Traducere de Ariadna Grădinaru

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Și fața s-a îndepărtat de cur.
Octavio Paz, *Conjuncții și disjuncții*

Decența mi-e complet străină.
D.H. Lawrence, *Scrisori*

Cuvântul mai degrabă decât fapta, luptele de gherilă
mai degrabă decât războiul clasic, afirmația
incantatorie mai degrabă decât obiectivitatea și,
în general, semnul mai degrabă decât obiectul.
Jacques Berque, *Arabii*

potrivit acelor guru hindustana, în faza superioară a meditației corpul omenesc, curățat de pofte și dorințe, se abandonează cu desfătare unei existențe eterice, lipsite de pasiuni și vicii, concentrându-se numai asupra curgerii suave a unui timp fără frontiere, iute și ușor asemeni acelor păsărele migratoare supuse aparent numai inspirației blânde și melodioase a unei brize invizibile, absorbite muzical în contemplarea mării: stimulii și împunsăturile simțurilor nu-l ating și, pierdut în apatia binefăcătoare a unui prezent etern disprețuiește, arogant, derizoria sclavie a plăcerilor, pur, zvelt, eteric și imponderabil, cu acea delicată fluiditate a norilor care pe înserat conferă maiestuozitate peisajelor tomnatice, departe de agitația febrilă, de zgomotul vieții de zi cu zi : ridicându-se deasupra tiraniei neprevăzutului meschin și astfel aducând drept ofrandă admirației pioase a vulgului ținuta gravă și liniștită a ascetului purificat prin penitențe și posturi, detașarea zâmbitoare a brahmanului martir în fața pregătirilor pentru propria moarte, severitatea senină a fachirului întins elegant pe patul lui de cuie : numai că trupul care te privește de pe colțul mesei, de pe coperta

viu colorată a discului high fidelity, pare să proclame violent, aproape prin țipete, că niciodată, dar absolut niciodată nu va atinge, chiar în cazul puțin probabil că și-ar propune-o, faza superioară a meditației transcedentale, austerele dar inefabilele plăceri ale unei vieți de beatitudine și contemplație: nici anahoret, nici fachir, nici brahman: corp și atât, manifestare a materiei : rod al pământului și una cu pământul : în locul formei drepte și clare, a suprafeței strict delimitate, a subțirimii mlădioase, ostentativa stridență de rotunjimi și curbe, abundența carnală, splendoarea barocă : trup opulent și fertil, generos, luxuriant, puternic înrădăcinat în lumea inferioară prin niște picioare care, deși sunt excluse din compoziția artistică a portretului, avem toate motivele să credem că imită restul în grandoare, abundență, lipsă de măsură : picioare fără îndoială desculțe, căutând contactul direct, simbiotic, care extrage din substanța primordială forța vitală, forța procreației : căci o sevă bogată hrănește și dă viață acestui trup, îl ajută cu generozitate să crească, inventează convexități fabuloase : tivul sever al decolteului le cuprinde cu greu și favorizează o amplă desfășurare de unde care, deși acoperite de catifelata maleabilitate a materialului, se arată atrăgătoare ochiului cunoscător : suprafețe dure și țanțoșe care, pornite din impunătoarea gușă, își avântă vârtejul de furie spre apoteoza frontală : creastă dublă, val suprem pe care temutul ciclon din Antile l-a lansat spre înălțimile amețitoare ale unei proeminețe incredibile: valul ucigaș se ridică în toată splendoarea sa înfricoșătoare ca numai în câteva momente să se prăvălească asupra zonei expuse și să mature cu furioasă precizie casele, bunurile, comunitățile, fabricile, recoltele unui teritoriu

debordând de viaţă, transformându-l, într-o clipire, într-o mlaştină tristă şi distrugătoare lăsată pradă gemetelor victimelor, lătratului câinilor, zborului vulturilor, prădăciunii jefuitorilor şi nemâncaţilor, zelului dornic, dar tardiv, al organizaţiilor de caritate din ţările florii de crin: dar de fapt valul nu avansează şi nu se sparge şi instantaneul fotografului îl opreşte, îl surprinde şi îl imobilizează : linia Maginot[1] a corsetului sugerează mai degrabă ipoteza a două dealuri cu formă ovoidă şi suprafaţă bombată a căror extremitate se menţine într-un echilibru precar şi neverosimil : lanţuri muntoase, văi, dealuri, pasuri, coline, defileuri? : nu : geometria le exprimă mai bine : cercuri, discuri, sfere, globuri care invită la studiu şi observaţie, la delicioase speculaţii din partea topografului care visează să-şi însuşească întreaga splendoare şi generozitate a spectaculoasei semisfere : ticăloasa ştie foarte bine şi de asta zâmbeşte arogant cu buzele întredeschise pline, vorace, rotunde : şi în acelaşi timp îşi întinde braţele enorme cu gestul aproape indecent al cuiva care invită un străin să pătrundă tainele paradisului terestru : părul ondulat cu grijă, fruntea bombată şi netedă, sprâncenele bogate, nasul lat şi borcănat, dinţii mari, strălucitori şi albi, limba agilă şi roz, pielea neagră şi lucitoare : doi cercei aurii îi atârnă din urechi şi par să sune dulce în timp ce ea dansează rumba cu o încântare care confirmă reclama bilingvă scrisă pe coperta discului: THE QUEEN OF RHYTHM, REGINA RITMULUI : trup regesc, fără

[1] Liniile de apărare (cazemate, fortificaţii de beton, posturi de artilerie) construite de francezi de-a lungul frontierelor cu Italia şi Germania înainte de al Doilea Război Mondial (numite astfel după ministrul francez al apărării, André Maginot).

îndoială, care nu respectă altă lege decât suverana bucurie: ignorând cu aroganță experiențele și abandonul meditației: partizan neclintit al unui *hic et nunc* cât se poate de precis: un aici și acum situat dedesubtul pliurilor și onduleurilor pânzei imprimate pe care ea o flutură și o ridică într-un vârtej de râsete, dând să înțeleagă oricui dorește că ea, grasa, nu visează decât să primească și să ofere plăcere pentru că viața e delicioasă și trebuie trăită până la capăt, fără falsă rușine și fără teorii, cu conștiința grosolană dar curată a celor pentru care nu există altă realitate în afară de ceea ce văd, gustă și ating și pentru care nu există nici tamarin dulce nici mulatră domnișoară: trupul ei masiv se profilează pe clădirile cețoase ale unei plantații de trestie și dacă te întorci, vrând să o ocolești, te afunzi în plantație: fotografiile șterse, îngălbenite, care prezidau conclavul de fantome din copilărie nu sunt lângă tine ca să-ți ghideze pașii și probabil continuă să împodobească pereții vechii reședințe, în țara al cărei nume nu vrei să ți-l amintești: odată tăiate legăturile, uscate rădăcinile, materialul ajutător e sărăcăcios: împrăștiate pe masă, pe tăblia care acoperă chiuveta de alamă, pe rafturile unui *sécrétaire* șubred și caraghios, discurile Secco ale grasei explozive adaugă o notă de culoare vibrantă care pune în umbră restul amintirilor tale: cartea cu copertă verzuie, necartonată, cu ilustrații numerotate care înșiră diferitele componente ale unui tipic evaporator de zahăr: fotocopia unei înfricoșătoare „Explicații a doctrinei creștine adaptate la înțelegerea sclavilor nou importați": câteva imagini, în fine, ale acelor vremuri nu de mult trecute dar și moarte deja și șterse din amintire în care revolta și-a lăsat părul lung și a scuturat cu un uragan de speranță existența neîmplinită

a milioane și milioane de suflete condamnate de secole la o sclavie ideologică consubstanțială limbii tale natale, orbindu-vă pe toți cu spectacolul frumuseții sale violente și sălbatice, înainte ca vechea predispoziție a rasei de a suprima libertatea vie a zilei de azi în numele libertății imaginare a zilei de mâine să subordoneze invenția creatoare imperativelor producției, să sacrifice țara în folosul recoltelor de zahăr și să-și strivească încă o dată fiii ca pe niște trestii, readucând Insula Mereu Credincioasă la eterna și detestata ei condiție de plantație de zahăr : nici un alt obiect din încăpere nu-ți va putea însoți pașii pe dificilul drum de întoarcere la rădăcini, la păcatul originar cu care te-au împovărat : și pierdut prin vastele întinderi ale plantației, cu spatele la grasa îndrăgostită de rumba ei, vei fi nevoit încă o dată să apelezi la sclipirea intermitentă, aproape muribundă a clișeelor de demult în timp ce treci ca o umbră prin fața presei de trestie și a camerei de uscare, a depozitelor și a camerelor de purificare : prin meandrele sinuoase ale memoriei, căutând barăcile sclavilor : cu mult înainte de nașterea ta avortată, cu un secol și ceva în urmă, invizibil și omniprezent acum, dar încă pregătit să te încarnezi și, eliberat de stigmatul culorii pielii, să reiei ciclul de la început

uită-te bine la ei : figurile lor îți vor părea cunoscute : vechilul i-a adunat în fața casei stăpânului și bătaia clopotului îi convoacă pe ultimii nenorociți întârziați pe câmpurile de trestie să fie martorii direcți, privilegiați, ai unei extraordinare întâmplări : soarele tropical e direct deasupra capetelor lor și ei se apără de el cum pot, cu batiste colorate și

pălării rudimentare din frunze de palmier : strânse într-o parte, femeile își fac vânt cu gesturi feminine, mereu cochete în ciuda prafului, a mizeriei și a hainelor de lucru zdrențuite : argații negri și paznicii veghează cu bastoanele și câinii lor și sclavii din gospodărie fac ultimele retușuri la estrada acoperită cu tapiserii și covoare pe care, după toate probabilitățile, se va așeza, când vine momentul, curata și virtuoasa familie : te rupi o clipă din gândurile tale să schițezi scena : canapele, balansoare, hamace, un pian cu coadă pentru fetița cu talent la muzică, ghivece cu ferigi, coșuri cu fructe, buchete de flori : portretul oval al vreunei străbunici poruncitoare va prezida ceremonia, un negrișor cu aripi de înger va alunga muștele cu un evantai din frunze de palmier : restul detaliilor apar în descrierile de epocă din perioada Ceciliei Valdés[1] dar dangătul insistent, cu o notă de urgență, al clopotului te va scuti să te oprești prea mult asupra lor : o tavă cu răcoritoare, un excelent volum de poezii, o partitură de Beethoven, o sticluță de rom West Indian? : atenta punere în scenă a regizorului va capta atenția nemerituoșilor merituoși spectatori către dublul tron gol care, ridicat pe piedestalul îmbrăcat în damasc și ferit de soare printr-un elegant baldachin, e și el, evident, în așteptarea suveranei prezențe care, asemenea chivotului din mijlocul tabernacului aurit, îi va conferi dintr-odată rațiunea de a fi și îl va umple de augusta putere a magicei și radioasei sale splendori : simbol liturgic care prin simpla lui existență copleșește și trăsnește, supune și uimește : odihnă și

[1] Roman al cubanezului Cirilo Villaverde, publicat pentru prima dată la New York în 1882, care prezintă un vast tablou al regimului colonial spaniol în Cuba primei jumătăți a secolului al XIX-lea.

liniște deopotrivă pentru posterioare pontificale și regale, dotat cu o pernuță de satin a cărei broderie delicată ascunde de ochilor mulțimii îndurerate secretul unei duble cavități circulare dedesubtul căreia, la adăpostul brațelor tronului, veghează într-o respectuoasă dar nerăbdătoare așteptare sublimul și sublimatorul artefact, vasul de toaletă, fiu iubit al puritanei ascunderi, dernier cri al marii revoluții industriale engleze : așezat intenționat în așa fel încât virtualii ocupanți să poată contempla, în apogeul gloriei, modestul șanț care, oferit privirilor dar ferit mirosului, primește ofrandele unei duzini de indivizi de ambele sexe, aleși anume de inteligentul, precautul, sârguinciosul vechil : la un metru unul de altul, potrivit normelor unei rigide discipline militare, arată frățeștii adunări, așezați pe vine, acele părți rotunjoare, joviale, pe care unii fotografi naturaliști obișnuiau să le surprindă pe film, pentru beneficiul și plăcerea cunoscătorilor, cum rivalizează, în grup festiv, cu obrajii durdulii și rozalii ai lui Eol : cântând cu mare artă la panoplia lor de instrumente de suflat : flaute și fluiere, fagoturi, oboaie, clarinete, saxofoane : supunându-se baghetei autorului anonim al instantaneului cu înțeleapta concizie a muzicienilor care interpretează o uvertură în timp ce doamnele suspină în avanscenă și un pasionat de bel canto urmărește partitura din locul lui din orchestră luminându-se, cu orgoliul și modestia unui licurici, cu ajutorul unei minuscule lanterne de buzunar : dar imaginea de carte poștală, cu toată exaltarea ei lirică, nu exprimă decât pe jumătate anvergura scenei pe care vrei s-o reprezinți : întunecata dar armonioasa succesiune de binecuvântate, da, de o mie de ori binecuvântate posterioare care vă contemplă pe tine și pe mulțimea

umilă și resemnată ca și cum ar vrea să vă picteze și să râdă la rândul lor de voi la fel cum voi râdeți de ele, cu crisparea bruscă a celui care izbucnește în râs și eliberează tensiunea îndelung acumulată printr-o scurtă explozie violentă: bătaia de joc e reciprocă și, odată încheiată demonstrația și depus obolul, veselii donatori vor îndepărta urmările impulsivei lor euforii cu gestul simplu al celui care-și trece mâna peste față ca să șteargă urmele unui zâmbet: într-o găleată care servește drept vas de spălat pe mâini: sub privirile pline de reproș ale familiei care, între timp, își va fi ocupat locul pe estradă: străbunicul Agustín și soața sa, domnișorul, fetițele, un grup de rude sărace și demne, sclavii din gospodărie, un roi agitat de doici: domnișoara Adelaida cântă la vioară și, într-o hiperbolă teatrală, domnișorul Jorge lovește clapele pianului într-un exces de inspirație, domnișoara Fermina repetă lecția de franceză, capelanul își spune rugăciunile de dimineață, negrișorul alungă neobosit muștele pătruns de rolul lui de heruvim: vechilul bea rom de trestie și în curând o să pocnească din bici deasupra capetelor negrilor pentru că ceremonia e pe cale să înceapă: tehnicienii companiei care a patentat invenția încearcă să-și mascheze nervozitatea sub o spoială de flegmatism britanic și, ținându-se de mână, cu pompa unor suverani pe cale să fie încoronați, străbunicul și soața sa vor urca treptele spre tron în mijlocul unei tăceri religioase: el, îmbrăcat în alb din cap până în picioare, cu vestă la două rânduri, lanț de ceas din aur și trabucul cubanez aprins: ea, exact ca în portretul decolorat care îți veghea în copilărie pașii neliniștiți pe lungul coridor din reședința austeră: sau și mai bine: poartă uniforma de gală a Fecioarei

Patroane a Peninsulei când primește onorurile Căpitanului General în Día de la Raza[1] : coroană de diamante, mantie de un albastru celest bordată cu hermină și sceptrul regal pe care îl strânge în mână agresiv, ca și cum cineva ar fi încercat să i-l smulgă și ea ar vrea să-i demonstreze lumii întregi belicoasa, aproape vulgara dorință de a-l păstra : cu încruntarea celeilalte faimoase suverane care a strivit pentru totdeauna încăpățânarea sectelor eretice și a jurat să nu-și schimbe cămașa până când necredincioșii nu vor înceta să murdărească cu prezența lor pământul sfânt al patriei : solemnă și hieratică, alături de impozantul stăpân al plantației : învăluită ca și el în norul fin de tămâie pe care pare să-l emane trabucul : mirositoare și pură, parfumată ca un balsam : o armonie atent obținută, pe măsura efortului conjugat pe care îl cere demonstrația : emisia imaterială și invizibilă, inodoră, perfectă care, grație prohabului gândit de ingeniosul croitor al familiei, cade direct prin dubla cavitate spre depozitarul central, cufărul de valori, imaculat și aseptic ca al unei bănci : ascunsă astfel privirilor lacome ale celor care se limitează să mute de colo-colo, cu sudoarea frunților, piesele de aur dinăuntru, fără ca prin asta să adune bogății și fără să se îmbogățească vreodată : negri subestimați care folosesc șanțul comun, în contact direct cu materia imundă, cu ușurarea josnică, cu viscerala emanație plebee : tehnicienii englezi se agită în jurul invenției, încercând să citească, în tensiunea sau relaxarea de pe figurile protagoniștilor, succesul sau eșecul operațiunii profilactice :

[1] Numele pe care îl poartă în majoritatea țărilor latino-americane festivitățile de 12 octombrie, ziua în care Columb a zărit pentru prima dată pământul Americii de Sud.

părinți ai pruncului, când totul s-a sfârșit traversează estrada în grabă, cu mâinile fine la spate și cu capetele roșcate cuprinse de îngrijorare : nerăbdători să ajungă la finalul probei : așteptând verdictul doctorului care, în camera de alături, practică dificila și dureroasa cezariană : în timp ce toți cei prezenți își țin răsuflarea și capelanul se roagă și mulțimea de servitori tace și nu îndrăznește să se miște : suspansul anunță un eveniment grandios și, puțin câte puțin, străbunica își va descreți fruntea și va înclina din cap aprobator : cu bucuria delicată a celui care își vede eforturile încununate și simte cum îi crește inima de la răsplata dulce : pe urmă va schimba cu soțul o privire de afectuoasă complicitate, va trage de lanțul ascuns în broderia baldachinului și, închizând ochii cuprinsă de extaz mistic, va murmura aproape pentru sine

mi-am căcat ca o regină

și cu toate că nimeni nu va auzi cuvintele stăpânei, mii de zvonuri fantastice se vor răspândi imediat prin plantație și negrimea va rămâne neliniștită și nedumerită, urmărindu-i în zadar mișcarea buzelor, fără să înțeleagă prea bine, cu mintea lor sălbatică și vagile lor noțiuni de tehnică și teologie, fericirea părinților copilului, ai noii mașini cu aburi, ai renumitului watercloset, care dansează de mulțumire, le aruncă dulciuri copiilor și se felicită unii pe alții îmbrățișându-se cu înflăcărare în timp ce străbunicul sărbătorește în tăcere acest clar și luminos triumf al tehnicii ocultiste și purificatoare care îl desparte și mai mult pe om de animal, pe sclav de zaharocrat, și, grăbindu-se să se arate la înălțimea evenimentului în virtutea puterilor sacrosancte cu care l-a investit sfântul său oficiu, capelanul remunerat al plantației

cade în genunchi, intonează versuri din Magnificat și, cu ochii plini de lacrimi, proclamă cu fericire în cele patru vânturi că Roma s-a pronunțat deja și, ținând cont de numărul și calitatea dovezilor, evenimentul la care tocmai au fost martori trebuie considerat fără nici o îndoială — și orice opinie contrară va fi privită drept semn de erezie și va fi pedepsită de tribunalele ecleziastice și predate apoi justiției laice — un autentic și adevărat miracol

miracol, da, miracol : sau vă imaginați cumva, negrotei căcăcioși ce sunteți, că Fiul Domnului și Fecioara și sfinții și preafericiții din ceruri defecau în timpul vieții lor pământești în fose împuțite și își ștergeau ochiul abominabil cu frunze și coceni de porumb? : ideea ar fi ridicolă dacă n-ar fi în același timp o blasfemie : pentru că așa cum Ochiul Domnului iradiază lumină și puritate, tot așa anusul bestial, ochiul diavolului, emană infecție și duhoare, murdărie și păcat : funcțiile lor sunt completamente opuse și se exclud reciproc : așa ne spune angelicul Toma d'Aquino : ceea ce poate fi corupt în parte e coruptibil în totalitatea sa, iar o asemenea eventualitate le-ar părea odioasă, un sacrilegiu chiar, până și celor mai inveterați eretici : asta e clar, e cât se poate de limpede : nici Mântuitorul, nici Fecioara nu eliminau materii fecale : cei care ar pretinde asemenea enormitate nu ar putea aduce în sprijinul ei nici măcar o singură dovadă : degeaba ar parcurge Evangheliile, scrierile apostolilor, manuscrisele sfinților părinți : ne-o indică un motiv simplu și natural : emisiile viscerale, fie solide, fie lichide, ca să nu mai vorbim de

celelalte eliminări trupeşti precum părul, sudoarea, unghiile, saliva, mucozităţile, ar trebui, în caz că ar fi existat, să aibă aceeaşi natură divină ca a Fiului sau supranaturală şi privilegiată ca a Maicii, şi bucurându-se astfel de un caracter imuabil şi imortal, ar fi fost păstrate cu dragoste, de către sufletele pioase, asemenea unor sfinte şi preţioase moaşte: dar, cum asemenea relicve nu s-au păstrat şi nici nu le găsim amintite nici în Biblie, nici în textele Sfinţilor Părinţi, nici în scrierile sfinţilor, trebuie să concludem, consensu omnium, nemine discrepante, că nu au existat niciodată şi că Mântuitorul şi Fecioara nu au fost supuşi nevoilor animalice care îi chinuie pe oameni şi îi obligă să se umple de ruşine restituind pământului, într-o formă atât de josnică şi imundă, ceea ce au primit de la el în chip de bucate delicioase şi băuturi tonice, rafinate, plăcute la gust, pentru că aici se manifestă ipoteza emisiilor trupeşti în toată absurditatea ei răutăcioasă: e cunoscut faptul că într-o privinţă oamenii şi animalele sunt net inferiori plantelor şi arborilor: şi anume că ceea ce le prisoseşte acestora din urmă e minunat şi agreabil, pe când în cazul bipedelor şi patrupedelor sunt materii scârboase şi abominabile, şi dacă plantele ne atrag şi ne mulţumesc cu gustul şi mireasma fructelor lor, spuneţi-mi: cine, dacă nu diavolul, ar putea găsi agreabil produsul sordid şi oribil al măruntaielor de om şi animal?: aceasta este cheia problemei: şi cine va îndrăzni să susţină că Mântuitorul şi Fecioara sunt mai prejos de speciile vegetale?: şi un sugar ar respinge indignat asemenea prostie!: sigur că vreunul dintre voi, făcând pe deşteptul, mă va întreba: dar oare Mântuitorul şi Fecioara nu mâncau?: Evangheliile ne arată că da: şi atunci, spune-ne, părinte: ce

se întâmpla cu bucatele pe care le înghițeau, dacă nu le eliminau? : ah, oameni lipsiți de credința! : aici voiam să ajung! : dacă metabolismul regnului vegetal e diferit de cel al animalelor și al oamenilor, de ce ar fi atât de ciudat ca și cel al Fiului Domnului și al sfintei sale Maici să fie diferit? : dacă ochiul diavolului secretă putreziciune și necurățenie, cel al Domnului emană armonie și parfum : e suficient să comparați forma și mărimea dosurilor voastre cu cele ale statuilor și ale reprezentărilor sacre ca să înțelegeți dintr-o privire cât de diferite sunt funcțiile lor : pe de o parte, linia subțire și elegantă, eterică, a unui organ delicios de superfluu, superb ornamental : pe de cealaltă parte, curbele nerușinate, jignitoare, care își anunță josnica înrudire cu materia obscenă : ah! dacă am putea vedea ochiul dulce, sidefiu, zâmbitor, pe care Fecioara îl ascunde sub mantia azurie acoperită cu aur și pietre prețioase! : numai cei binecuvântați se bucură de un asemenea privilegiu și Dumnezeimea se recreează din grațioasa lui frumusețe : nici cele mai exaltate formule ale misticilor n-ar reuși să descrie cum se cuvine asemenea miracol de perfecțiune : o secundă, o fracțiune de secundă ne-ar permite să înțelegem diferența : abisul care desparte Încântarea lor de nenorocirea voastră : anusul lasciv, șanțul negru în care vă vărsați mizeria, duhoarea și porcăria : diavolul se manifestă prin el și de aceea rămâneți mânjiți de actul necurat al defecației și vă dedați fără rușine la viciul sodomiei : dar nu toată lumea e la fel : din fericire, încă mai există clase sociale : iar Domnul, în infinita lui înțelepciune, a hotărât ca creaturile pământului să se ridice, în ordinea și pe măsura meritelor lor, deasupra condiției animalice cu secrețiile ei impure :

unii, cu ochiul abominabil deschis deasupra șanțului comun : alții curățindu-se încetul cu încetul în latrine curate și retrase : până ajung la condiția ideală a sfinților și a prea-fericiților din Paradis, ale căror reziduuri, ne spune Sfântul Bernard, se transformă într-un lichid fin și curat, asemenea mirului sau esenței de mosc : Domnul, prin divina sa Mediatoare, își ridică pas cu pas fiii la nivelul superior și plăcut mirositor iar astăzi, răsplătind serviciile aduse de această sfântă și pioasă familie care hrănește și oferă adăpost atâtor și atâtor sclavi, le-a permis să urce încă o treaptă pe lunga scară ce duce de la putoare la parfum, de la patruped la înger, și a dovedit-o lumii întregi printr-un simplu și lămuritor miracol : actul de a elimina fără zgomot și fără furie, de o manieră nobilă și aseptică : sunteți martori cu toții, ca și mine : să-l slăvim pe Domnul și să-i mulțumim!

ce fel de muzică se cântă în ceruri? : Bach, Händel, Mozart, Beethoven? : sonate, lieduri, opere, simfonii? : informațiile de care dispunem sunt puține și nu prea de încredere, cu toate că aspectul jucăuș și năzdrăvan al heruvimilor din ilustrațiile color ale cărților religioase din copilăria ta alimentează bănuiala, aproape certitudinea, unei anume înclinații, poate chiar a unei slăbiciuni pentru muzica italiană : melodiile astea ușoare, simplu de reținut, folosite pentru a ilustra în programele de știri cadența vertiginoasă a unei probe cicliste : când orchestra și corul se lansează cu brio în execuția temei, urmând vioara întâi : modulând arpegiile și trilurile, tremolouri și staccatouri care captivează publicul din paradisul teatral : ceaunul de la Scala, culme a teogoniei

muzicale! : dacă nu cumva, cu această tenebroasă vocație cazonă care le împinge să caute companie printre bărbații în uniformă, Călugărița Locotenent[1], la Nao Capitana[2] insistă asupra unui potpuriu popular de jote și zarzuele : dar nimic nu confirmă o asemenea supoziție și ar trebui să-ți recunoști completa necunoaștere : Rossini, Chapi sau Brahms : ce mai contează? : în orice caz, Deo Gratias pe care îl va intona capelanul va fi o scurtă și voioasă antifonie : plăcută fără îndoială auzului Creatorului : dar incapabilă să o impresioneze pe grasa explozivă, gata să sară din coperta țipătoare a discului : împingându-și înainte bustul enorm, de cetaceu, tremurând ca un jeleu de caramel : rivala celeilalte divinități camp care scotea răgete de fiară peste negrul solemn al unui pian cu coadă : cerând deliciosul fruct din pricina căruia tatăl nostru al tuturor a fost alungat din paradis : eternul măr neted și lucios care te invită să muști din mincinoasa lui roșeață : banana, și mai bine : ananasul tropical : sugestiva pară : deschizându-și vorace buzele enorme : secretând salivă asemenea câinelui lui Pavlov : cerând-o pe toată : până când erupe dintr-odată ca un fioros vulcan : șuvoaie de lavă, explozii, vălătuci de fum : urlete interminabile de orgasm etnic pe care orchestra îl prelungește cu o intensitate delirantă : iar exemplul va fi preluat conform unei logici misterioase : fără să dea atenție versurilor latinești ale antifoniei, negrii își leagă la gât și la brâu baticuri colorate și dansează

---

[1] Catalina de Erauso, cunoscută drept Monja Alferez (Călugărița Locotenent) – personaj semilegendar din prima jumătate a secolului al XVII-lea. Îmbrăcată în haine bărbătești, a participat la mai multe războaie în America de Sud, aparent nerecunoscută nici de propriile rude.

[2] Personaj al romanului omonim de Ricardo Baroja (1935).

rumbe şi guarache şi îşi cheamă femeile fluturând din mâini, cu palmele deschise şi degetul mare sprijinit pe umflătura de la prohab : sclavele se prind şi ele în dans, scuturându-şi trupurile cu mişcări insinuante, iar satul se transformă într-un ring de dans, gătit şi îmbrăcat ca pentru serbările de Sfântul Ioan Botezătorul[1] : ea, grasa, îşi întinde braţele puternice, luând întreaga comunitate sub uriaşul ei patronaj şi, dintr-odată, familia şi servitorii vor părăsi estrada cu pianul, mobilele, tronul şi closetul : va vorbi capelanul

v-am luat femeile ca să nu vă dăm ocazia să păcătuiţi şi ca să vă crească productivitatea iar voi, cu încăpăţânată perversitate, aţi persistat în viciu : răutatea din voi e prea profundă şi fără îndoială nu are leac : cu toate acestea, ce frumos ar fi fost spectacolul unor suflete pure şi inocente ascunse sub pielea neagră şi nedemnă! : toţi harnici şi caşti, străini de plăcerile leneviei, cu gândul la Domnul şi la sublimul sacrificiu al Fiului : căci bunul păstor le vede pe toate şi vă urmăreşte purtarea cu zelul unui vechil : Stăpâna din Ceruri v-ar fi încurajat cu rugăciunile sale şi supraveghetorii şi servitorii ei v-ar lăuda ascultarea şi pietatea, comoara de umilinţă, resemnare şi blândeţe : deşi sunteţi negri, aveaţi posibilitatea de a fi oneşti şi demni : şi ca să vă ajutăm să triumfaţi în încercările voastre am pus gratii şi lacăte la barăcile femeilor : tocmai ca să nu vă incite, cu slăbiciunea specifică femelelor din specia voastră, să păcătuiţi trupeşte : am încercat să vă împiedicăm să vă împreunaţi cu ele în moduri

[1] Serbările de Sfântul Ioan Botezătorul (24 iunie) au origine păgână şi încorporează multe ritualuri şi practici de origine precreştină.

ticăloase, care vă condamnă la chinurile veșnice : dar firea voastră vicleană a reușit să păcălească și atenția, și grija, și precauțiile noastre : și pe furiș de noi ați continuat să procreați prunci rușinoși și infami, de culoare neagră și origine infectă : fără să vă gândiți o clipă că pe durata sarcinii îl furați pe stăpân și fără să vă pese cât îl costă toți ceilalți plozi ai voștri : bietul stăpân, mereu cu problemele voastre în cârcă! : și pe urmă vă plângeți că Don Agustín nu e mulțumit : cum ați vrea să fie mulțumit dacă vă purtați așa? : păcătuiți și iar păcătuiți : pentru că pentru voi orice loc e bun : pe câmpurile de trestie, la presă, în șanțuri, în spatele gropii de deșeuri : știu, mi s-a spus : mereu cu trabucul negru afară din pantaloni, îndreptat spre femei de îndată ce vă întoarcem spatele : nu că ele nu v-ar ațâța : se prefac că urinează, își desfac picioarele, vă arată toate cele! : dar celălalt Vechil veghează de Sus și, deși e blând și bun, până la urmă se înfurie : nu e de ajuns că sunteți o jignire în ochii lui cu culoarea voastră murdară, nasurile voastre borcănate și buzele voastre groase : peste toate astea vă murdăriți sufletele cu păcate oribile : Tatăl stă în hamacul său, în conacul din Ceruri, și vrea să știe ce fac sclavii de pe plantație și o întreabă pe Preacurata Fecioară : ce se mai întâmplă cu negrii din Lequeitío, de acolo din Cruces, de pe plantația Mendiola și Montalvo? : se poartă frumos? : sunt ascultători? : își fac treaba? își îndreaptă greșelile prin muncă? : și Stăpâna, biata de ea, ce vede? : exact ce faceți în clipa asta : o priviți pe femeia care își desface picioarele și se ușurează, pe negresa care urinează, cu fesele în văzul tuturor! : și voi, la fel, descheiați la pantaloni, fluturându-vă plini de mândrie drăcețtile trabucuri ca tăciunele : și vede cum vă jucați

cu ele, cum le mângâiați și faceți tot soiul de murdării : iar Tatăl, în hamac, își aprinde trabucul cubanez și continuă cu întrebările : sunt respectuoși? : sunt răbdători? : sunt smeriți? : sunt buni? : își spun rugăciunile în fiecare zi? : dau exemplu de cumințenie și modestie? : urmează fidel sfintele precepte? : Fecioara Preacurată se preface că nu aude și schimbă subiectul : domnișoara Adelaida cântă la vioară, spune ea : un vals care e la modă acum : domnișorul Jorge privește prin telescop : don Agustín se uită pe registrele de socoteli : pentru că vă vede și dacă i-ar spune Stăpânului ce faceți cu adevărat s-ar înfuria îngrozitor : pentru că deși s-a înnoptat și clopotul a sunat deja ora de retragere și odihnă, vă vede când vă furișați spre magazii și vă întâlniți cu negresele și le lăsați să vă atingă diavolii : domnișoara Fermina recită un poem splendid de Alphonse de Lamartine!, spune Fecioara : unul care începe cu pourquoi gémis-tu sans cesse, ô mon âme? : în spatele plasei de țânțari Stăpânul de Sus își face vânt cu evantaiul și soarbe o înghițitură de rom West Indian, dar continuă să se gândească la voi, negrii din Lequeitío : au tăiat trestia pentru presă? : au curățat presa? : au grijă de boilere și de vase de evaporare? : întrebare după întrebare, fără să uite de nimic : cine amestecă în boilere? : cine face focul? : cine duce formele la masa de cristalizare? : cine cară și împrăștie pulpa? : și Fecioara plânge în tăcere și își acoperă fața cu mâinile pentru că e noaptea în toi în Cruces și în loc să dormiți și să vă recăpătați forțele pentru liniștea sufletului și bunăstarea trupului voi vă dedați la tot soiul de orgii și sabaturi vrăjitorești : și preafericitul Tată care încă insistă : spune-mi, fiica mea, negrii ăștia își spun rugăciunile — Tatăl Nostru, Ave Maria, Crezul, articolele

de credință și de milostivenie? : știu ei că sclavia e un dar din Cer și că tihna îi expune păcatului? domnișoara Fermina recită j'ai cherché le Dieu que j'adore partout ou l'instinct m'a conduit[1], spune Fecioara : don Agustín verifică socotelile săptămânale : domnișoara Fermina face niște broderii minunate : biata de ea ar vrea să vă ajute, să-i spună Stăpânului din Ceruri că, deși sunteți negri, faceți eforturi sincere să fiți buni : dar ce vreți să facă? : Fiul Vechil veghează și el și însemnează în catastif toate greșelile : chiar dacă noaptea e neagră, nu reușiți să vă contopiți cu ea pe de-a-ntregul : sudoarea, gemetele și mirosul ăsta acru pe care îl emanați vă dau de gol : ce mușcături, ce gâfâieli, ce îmbrățișări, ce strângeri, ce gemete! : nici animalele, nici fiarele muntelui nu sunt așa desfrânate : ele, cel puțin, nu păcătuiesc : sunt niște brute fără suflet : dar voi aveți suflet : slab, reprobabil și murdar dar, la urma urmei, recuperabil : și pentru asta munciți de la răsăritul până la apusul soarelui : ca să vi-l salvați : și în loc să progresați și să vă ameliorați rasa mergeți numai înapoi, ca racii : Fecioara ar vrea să închidă ochii și să-și acopere urechile, pentru că Stăpânul s-a ridicat din hamac și își ascute lama macetei și dacă iese pe terasă și vă vede se va pogorî ca un fulger să vă pedepsească : pentru asta se preface neatentă și repetă versuri de Lamartine și îngână valsul pe care îl cântă domnișoara Adelaida : pentru că ceea ce vede în magazie l-ar speria și pe dracul : nu e vorba nici măcar de copulația normală, actul creator pe care îl permit canoanele : perpetuarea speciei e un scop nobil, chiar când e vorba de copii negri și nenorociți : ce se

[1] L-am căutat pe Dumnezeul pe care îl ador peste tot pe unde m-a condus instinctul (fr.).

întâmplă acolo cere pedeapsa Cerului : sunteți niște ticăloși sălbatici, decadenți și contra natura usantes! : le obligați pe negrese să se întoarcă și le căutați părțile dosnice, deschizând tuneluri murdare în negreața lor infamă : și mai rău chiar : le cereți să îngenuncheze în fața voastră, le apropiați trestia înnegrită de buzele groase și le-o introduceți înăuntru : ca să-i savureze dulceața și să soarbă până și ultima picătură de melasă : să nu-mi spuneți că nu e așa pentru că există martori : cu ochii ieșiți din orbite, tremurând ca niște posedați, vă satisfaceți ca animalele : iar femeile, Doamne, femeile! : ce legănat din șolduri, ce frecări, ce mângâieri, ce râsete, ce dezmierdări!

capelanul pare că mai are puțin și se sufocă : se înroșește, transpiră, gâfâie, face spume de furie : descrierea viciilor odioase din magazie îi aduce pe buze pompoase fraze latinești menite să acopere cu un văl de ușoară pudoare, poate cu strat subțire de cultură, cruda și înfricoșătoarea realitate : cunnilingus, fellatio, osculos ad mammas, coitus inter femora, immissio in anum! : expresiile îi țâșnesc de pe buze cu vizibilă dificultate și, ca să le explice, le completează cu gesturi epileptice și convulsive, cu mișcări frenetice ale brațelor

trebuie să împarți scena imaginară în două părți : mai bine spus : în două corpuri opuse de cuvinte : pe de o parte substantive, adjective, verbe care exprimă albeață, limpezime, virtute : pe de alta, un lexic de tenebre, negreață, păcat : îmbrăcat cu costum și pălărie panama identice cu ale

străbunicului, Stăpânul Plantației de Sus se leagănă în hamac, își ascute superba macetă Collins și fumează un trabuc cubanez, protejat de tifonul plasei contra țânțarilor : Preacurata Fecioară vede de treburile mărunte dar esențiale de la Conac, conștientă de superioritatea ei fără să o afișeze vizibil, cu silueta zveltă acoperită cu straie albe și fine : negrișori înaripați alungă grațios muștele cu evantaie somptuoase
Marita, fata mea, nu mă auzi?
da, Tată
nu știu ce e cu tine azi : pari cu capul în nori
e adevărat : trebuie să fie din pricina căldurii
te întrebam de negrii din Lequeitío: ce oră e acolo jos?
ceasul meu arată zece și jumătate fix
s-a sunat stingerea?
da, Tată
și unde sunt sclavii?
unde să fie? : în barăcile lor
dorm deja?
bănuiesc că da
să nu te înșeli cumva, ca data trecută : haide, apleacă-te și uită-te o clipă
Stăpâna iese pe veranda colonială a vilei și îndreaptă un binoclu de teatru spre magazia de pe plantație : vede bine, în ciuda întunericului nopții : fețe arse de soare, mâini negre, membre întunecate, trupuri de abanos : totul e smoală, doliu și cărbune : respirația întretăiată a trupurilor care se împreunează sugerează un banchet de fiare sălbatice în întunericul propice al unei vizuini secrete : asigurându-se că Străbunicul nu o vede, se întoarce spre capelan și șoptește

ce fac acolo?
el gâfâie disperat ca un peşte pe uscat şi îşi duce mâinile la gât într-o încercare de a-şi uşura senzaţia de sufocare : furia a lăsat locul descurajării şi tristeţii : seamănă cu un Ecce Homo
Doamne, ia-mi de la buze cupa!
ce cupă?
nimic, era doar un citat
nu văd nimic : prin binoclul ăsta se vede din ce în ce mai prost
mai bine aşa!
haide, povesteşte-mi, că mă grăbesc
nu, nu, nu pot
nu fi nesuferit!
buzele mele refuză să descrie asemenea scene
haide, nu face acum pe ruşinosul
nu îndrăznesc
fă-o pentru Mine
e oribil!
atunci spune-mi în latină
capelanul îşi face cruce de mai multe ori : imaginile atroce din sat par să-i fi tulburat judecata : cu un efort violent începe să vorbească cu glas tremurat, cu pauze dese

membrum erectum in os feminae immissint!
socios concumbentes tangere et masturbationem mutuam adsequi!
penis vehementis se erixet tum maxime cum crura puerorum tetigent!
anus feminarum amant lambere!
sanguinis menstruationis devorant!

coitus a posterioris factitant!
ejaculatio praematura!
receptaculum seminis!

întrerupere, gol, liniște : ca atunci când încetezi să mai scrii : Stăpâna o să scoată din corset o sticluță cu săruri și o s-o forțezi să inspire cu aviditate ca să nu leșine : gemetele lucrătorilor sunt din ce în ce mai răgușite și, îngrozită, încearcă să-și acopere urechile : Străbunicul, în hamac, începe să dea semne de nerăbdare
Marita!
acum vin!
Stăpâna își vine în fire și se stropește cu un pulverizator de parfum înainte de a se întoarce în salon : mereu binevoitoare față de negri, inventează minciunele nevinovate
e o noapte divină! : îți vine să te așezi în foișorul din grădină și să admiri stelele prin telescopul domnișorului Jorge
de ce ai stat atât de mult? : te-ai întâlnit cu cineva?
cu părintele Vosk
și ce ți-a spus?
că sclavii se odihnesc
știi dacă și-au spus rugăciunile de seară?
da, cred că da
dovezile de credință, speranță și caritate?
și pe acestea
și rugăciunile pentru o moarte creștinească?
da, și Tatăl Nostru pentru sufletele din Purgatoriu și rugăciunea către Îngerul Păzitor

foarte bine! : de-ar persevera! : mi-a venit brusc o dorință să le vizitez barăcile și să le binecuvântez somnul
nu, o să răcești!
nu spuneai că e o noapte superbă?
s-a pornit un vânt foarte puternic
mă îmbrac bine
nu, nu pleca încă, vreau să-ți recit un poem
îngrijorată, aleargă în camera de lectură a domnișoarei Fermina și se întoarce cu un volum in-quarto , frumos legat în piele
acest Alphonse de Lamartine mă amețește : știi „Le papillon"?
nu
păi să ți-l citesc atunci
Marita, fiica mea, știi că nu înțeleg prea bine franceza
nu contează : ți-l traduc pe parcurs
Stăpâna Plantației de Sus citește lent, cu aceeași grijă plină de rafinament cu care declamă domnișoara Fermina

naître avec le printemps, mourir avec les roses
sur l'aile du zéphyr nager dans un ciel pur
balancé sur le sein des fleurs à peine eclosés
s'enivrer de parfums, de lumière et d'azur[1]

Străbunicul o ascultă fascinat și, grație milostivei stratageme, uită încă o dată de negrii păcătoși din Lequeitío : la un semn discret al Stăpânei, negrișorii îi aduc punciul preferat, cu rom de Massachusetts distilat, apă, zahăr și câteva picături de lămâie

[1] Să te naști odată cu primăvara, să mori odată cu trandafirii.
pe aripile zefirului să plutești pe un cer fără pată
să te legeni pe petale de flori abia deschise
să te îmbeți de parfumuri, de lumină și de azur (fr.).

ce bine pronunți în franceză!
adevărat? : Lamartine mă inspiră, știi? : e un poet, cum se spune, teribil : în plus, poemele lui au un fond creștin : îți mai citesc unul, Tată?
care vrei tu, Fermina, care vrei tu

continui fără să te oprești, plimbându-ți privirea peste acoperișul oblic, peste gresia verde de la chiuvetă, peste gravuri, peste tăieturile din ziare, peste cartea cu ilustrațiile mașinii de evaporare cu vid, peste fotocopiile catehismului scris pentru negri de un preot, Duce de Estrada, apăsând cu pixul de un franc cincizeci pe oribila albeață a foii de hârtie, dându-i timp nefericitului părinte Vosk să-și revină din sperietură, să-și scuture praful de pe sutană și de pe pălăria preoțească, să-și dreagă vocea, să încerce să zâmbească dulce și să întindă brațele, într-un gest părintesc, spre negrii perverși de pe plantație

păi, copiii mei, de ce credeți că ați fost aduși din pădurile îndepărtate ale Africii dacă nu ca să vă plătiți păcatele prin muncă și ca să vi se arate drumul spre mântuirea creștină? : să nu vă sperie penitențele pe care trebuie să le suferiți : trupul vostru va rămâne în sclavie: dar sufletul vă va fi liber să zboare spre sălașul fără de griji al celor aleși : pentru asta ne-am trimis canonierele și brigantinele și v-am obligat să treceți apele sărate ale oceanului : în lanțuri și fiare, pentru ca diavolul să nu vă tenteze să vă întoarceți la viața voastră sălbatică și primitivă, să nu cădeți la loc în lenea odioasă a

celor mai mârşave animale : v-am protejat de voi însivă : ca într-o bună zi să vă puteţi aşeza la dreapta Tatălui, pătrunşi de extazul şi fericirea a mii de sublime viziuni : cu sufletul curat ca zahărul cel mai alb : Stăpânul Plantaţiei din Cer vă va privi zâmbind şi nu vă va reproşa culoarea neagră, părul creţ, nasul borcănat, buzele groase şi abjecte : atunci se vor încheia o dată pentru totdeauna chinurile şi durerile voastre : Fecioara Neprihănită vă va aşeza la masa sa şi va împărţi cu voi bucatele sale : în loc să decădeţi în negreaţa infectă şi să suferiţi la nesfârşit defectele pe care le aduce cu sine, vă veţi înălţa spiritual şi vă veţi ameliora natura dăunătoare şi întunecată a sufletelor voastre : Stăpânul din Ceruri s-a îndurat de condiţia voastră şi vă va salva din întunericul trist în care trăiţi graţie unei vieţi de curăţenie şi penitenţă : ce îmbătătoare şi reconfortantă perspectivă! : sclavia este graţia divină cu ajutorul căreia veţi urca la cer albi şi fără pată : Fiul Domnului, asemeni vechilului de pe plantaţie, veghează zi şi noapte asupra voastră : şi la fel cum vechilul de aici inspectează tăierea, presarea şi transportul trestiei, fără să uite nici de bătrânele şi copilaşii care adună trestiile rămase în urmă, iar apoi merge la instalaţie şi îi supraveghează maşina Fawcett şi stă cu ochii pe sclavii care îngrijesc de boilere şi scot cenuşa din cuptoare, care scot căpăţânile de zahăr la soare să se usuce, le aleg, le învelesc, tot aşa Vechilul din Ceruri ţine zilnic socoteala faptelor voastre : nimic nu-i scapă, tot notează : e ca un maistru de la fabrica de zahăr : exact ca Musiu La Fayé : l-aţi văzut, în tunică şi melon, inspectând butoaiele din camera de curăţire? : numai el cunoaşte secretele zahărului, soiurile cele mai bune de trestie, concentraţia perfectă, cantitatea de zeamă de lămâie care trebuie adăugată

în sucul de trestie : tot așa Maistrul de pe Plantația din Ceruri cunoaște toate misterele și ascunzișurile sufletului : cine muncește cu inima ușoară și cine de frica biciului, cine acceptă pedepsele cu resemnare și cine cu ranchiună : pe loc înregistrează orice spuneți, faceți sau gândiți : merge zilnic la Tatăl Ceresc și îi arată foaia de serviciu : don Agustín, pe plantație, tine socoteala nou-născuților, a bolnavilor, a morților, a celor fugiți sau accidentați : la fel, celălalt Stăpân citește rapoartele Vechilului și veghează de sus asupra sclavilor : pe plantație și în fabrică, la presă și la boilere, în magazii și în camera de uscare, la alambic și în fierărie : vede cine mână boii, cine taie lemnele, cine aduce trestia, cine scoate pulpa : într-o bună zi se va sfârși lumea și va fi ca de ziua numelui stăpânului și de aniversările domnișorului și ale domnișoarelor : pentru că exact cum don Agustín pedepsește și iartă la sfatul vechilului, tot așa Dumnezeu va condamna sau va salva sufletele sclavilor după ce scrie în cărți și catastife : sufletele albe de o parte, cele murdare pe de alta : unele ca să fie trimise în Ceruri, celelalte ca să fie azvârlite în Infern sau în Camera de Purificare : sufletul curățat, limpede și perfect al negrului docil, al sclavului ascultător, e ca zahărul alb, cu cristalele lui strălucitoare, fără depuneri și fără mizerii : dar nici un suflet nu e așa : toate au impurități, la fel ca zahărul spălat sau ca zaharul verzui care rezultă din evaporare : și pentru a se curăța trebuie să parcurgă un lung și dur proces de purificare : mai întâi sufletele fierb în căldări, ca sucul în *tren jamaiquino*, trec dintr-un vas în altul, ca să se decanteze, să se limpezească, să ajungă la concentrația potrivită : în fiecare vas siropul se îngroașă și se evaporă, își pierde asperitățile și reziduurile : ați văzut drojdia pe care sucul o

elimină sub forma unei spume gălbui? : tot așa se epurează și se limpezește sufletul zi după zi, an după an grație jugului dulce pe care îl reprezintă munca și cu toate astea, fiii mei, când ajunge în boiler zahărul lichid tot nu e bun : trebuie dus la evaporator și amestecat bine până când cristalizează : la fel se întâmplă și cu sufletul : și aici trebuie să separăm siropul de zahăr, să punem zahărul în forme și să-l purificăm : blândețea, răbdarea, fac să se scurgă siropul verde și impur : încetul cu încetul zahărul de deasupra se limpezește, dar voința și inima curată nu sunt de ajuns : nu e așa că trebuie să adaugi lut cu apă pentru ca apa să se filtreze prin căpățâna de zahăr și să îndepărteze siropul prins în cristale? : tot așa face și vechilul cu voi când vă dă sarcini umilitoare și ingrate : o face pentru ca negreața sufletului să se scurgă și să vă curățați : la fel cum purificarea zahărului durează treizeci sau patruzeci de zile, cea a sufletului poate să dureze treizeci sau patruzeci de ani : dar ce contează o perioadă atât de scurtă pe lângă gloria nemuritoare pe care v-o oferă Cel Fără de Sfârșit! : nu vă blestemați, deci, soarta și nu vă descurajați : toate aceste suferințe sunt necesare pentru curățirea sufletelor voastre : într-o bună zi va fi scos la soare asemeni căpățânii de zahăr, la uscat : atunci va veni Vechilul din Cer și cu maceta va spinteca dintr-o lovitură căpățâna, de la stratul alb de jos până la vârful negru : și va fi ca în ziua Judecății de Apoi : sufletele negre vor fi pierdute pentru totdeauna, la fel ca zahărul ars care se aruncă : sunt ca reziduurile, pline de mizerii și impurități, pe care nimeni nu le-ar cumpăra : partea de mijloc a căpățânii, zahărul maroniu care trebuie purificat și fiert încă o dată, până nu mai rămâne în el nici urmă de păcat : și bucățile transparente de la bază, zahărul alb

superior, sclavii care au îndeplinit cu zel și sârguință toate sarcinile primite de la vechil : suflete mântuite, stepe arctice, ghețuri eterne de nordică albeață!

te vei lansa în descrierea unui peisaj alpin : Megève, Saint Moritz, Andermatt? : Chamonix, Closters, Saas-Fee? : Biroul de Turism elvețian îți oferă sprijin valoros cu o largă panoplie de imagini și fotografii : cabane de lemn, brazi de Crăciun, pârtii înzăpezite, de o schizofrenică albeață : le vei parcurge una câte una, atras de amețitoarea desfășurare până când privirea îți va fi atrasă de fotografia color care ilustrează deliciile din Davos : sănii iuți trase de reni alunecă suav și un vânt inspirat face să danseze un subtil vârtej de fulgi de zăpadă : membrii distinsei familii descind în mijlocul peisajului, echipați adecvat vremii și contextului : haine de hermină, căciuli de blană albă ca zăpada, manșoane și mănuși căptușite cu blană de vizon alb : străbunicul Nicolas și țarina pozează nemișcați, fericiți să poată îmbrățișa cu privirea simbolul imaculat al puterii lor, iluzoria dar impresionanta recoltă de zahăr : țareviciul Jorge, absorbit în contemplația vârfurilor muntoase bătute de vânturi prin lentila telescopului : marile ducese mângâie spatele unui cerb sau fac oameni de zăpadă sau călăresc un învățat și înțelept Saint Bernard : totul curat și alb, ireproșabil, pur : nici urmă de viciile și neplăcerile pe care clima tropicală le produce trupurilor celor mai delicate și marmoreene : pete, transpirație, căldură, praf, pișcături de insecte : în culmea apoteozei lor zaharoase și radiante : expuși cu generozitate privirilor fascinate ale negrilor de pe plantație care contemplă diapozitivele color

împreună cu tine în timp ce capelanul încă mai consultă paginile catehismului și continuă cu tenacitate îndoctrinarea negrilor de curând importați : au nasurile pe atât de borcănate, vai, pe cât au capetele de seci : indicându-le prăpastia care-l separă pe străbunic de congolez, pe țarevici de negrii Carabali, care deosebește pârtia de schi din Davos de șanțul comun din Lequeitío : arătându-le calea spre perfecțiune, dar insistând asupra greșelilor și culpelor

voi sunteți de vină, pentru că nu respectați regulile : voi sunteți mulți, vechilul numai unul : azi dispare unul, mâine dispare altul, într-o zi face unul o prostie, în altă zi altul : și zi de zi vechilul trebuie să rabde : unul fuge și se ascunde în munți, altul se lasă jos să se odihnească în timp ce taie trestia, altul uită să aibă grijă de căpățânile de zahăr : sunteți pe atât de șmecheri și de vicleni pe cât sunteți de primitivi : găsiți motive peste motive ca să nu munciți : iar el trebuie să stea cu ochii pe toate : presa, boilerele, filtrele, camera de uscare : are grijă ca toate să meargă bine, luptând zi și noapte cu înșelătoriile și ticăloșiile voastre : X adoarme lângă căzile de încălzire, Y pierde timpul în timp ce pompează zeama, Z stă la taclale în spatele presei : zi după zi, zi după zi : nici duminica nu se poate odihni : pentru că trebuie să aibă grijă să frecați albiile, să cărați pulpa, să purificați cum trebuie : don Agustín numai lui îi cere socoteală și, dacă se înfurie, îl dă afară : iar voi nu-i sunteți de nici un ajutor : de asta Vechilul din Ceruri se supără și, când vă așteptați mai puțin, vă pedepsește : și într-o bună și unul din voi se înecă și ajunge direct în Iad sau își pierde un braț în mașina

Fawcett sau se taie la picior cu maceta sau cade în boiler și îl scot de acolo mort : și stăpânul pe cine ceartă? : pe negri? : nu, domnule : pe vechil : el ia totul asupra lui : mașinăriile și utilajele, sclavii, animalele, proviziile : el e responsabil de tot ce se întâmplă pe plantație : ale lui sunt grijile, neplăcerile, greutățile, necazurile, problemele : și voi vă mai și plângeți : de orele de lucru, de bici, de câini, de lipsa de somn : dar țineți minte un lucru : păsările dorm mai puțin decât voi și nu se vaită niciodată : de ce vreți să dormiți mai mult decât ele? : ia uitați-le cât sunt de vesele și cum cântă de bucurie la ivirea zorilor : Dumnezeu îi ajută pe cei care se scoală de dimineață și un negru treaz e mai bun decât unul care sforăie : leul nu doarme niciodată și e regele junglei : acele ceasului se mișcă douăzeci și patru de ore și dacă îl învârți nu se opresc niciodată : cine se scoală de dimineață departe ajunge : și mai vorbiți de somn! : Stăpânul din Ceruri și Fecioara Preacurată nu se odihnesc niciodată : privesc mereu în jos, spre Cruces, făcându-și griji pentru plantația din Lequeitio : ei nu dorm cinci ore ca voi, nici patru, nici trei, nici două, nici una : toată săptămâna la post, de santinelă, de gardă zi și noapte! : și nici mâncarea n-o bombăne : că au numai cartofi dulci și banane și bucăți de oase fără nici un pic de carne : toate negre și deloc arătoase : uitați-vă la animalele din ogradă : ele nu cer cod și carne sărată, cârnați, orez, mâncăruri fine : nu aruncă niciodată cu polonicul dacă le displace mâncarea : vreți să fiți mai răi ca ele? : și mai vreți ca vechilul să rabde și să fie blând : ca și cum ar avea rezerve nelimitate de răbdare, ca și cum nu v-ar fi răsfățat destul! : pâine proastă, spuneți : așteptați, și o să fie mai bună : de foame o să vi se pară moale și albă : nimeni

nu poate avea tot ce-şi doreşte : tot ce putem face e să nu poftim la ce nu avem şi să ne înfruptăm cu bucurie din lucrurile care ni se oferă : o burtă abstinentă care acceptă lipsurile e premisa sigură a libertăţii : ce frumos ar fi dacă, în loc să vă plângeţi şi să vă blestemaţi soarta, aţi medita la cuvintele adânci ale lui Seneca din epistola către Lucilius : m-am străduit să mă obişnuiesc cu toate lucrurile neplăcute şi nefavorabile, pentru că eu nu-l ascult pe Domnul, ci mai degrabă consimt la ceea ce trimite asupra mea : îl urmez pentru că asta mi-e dorinţa, nu pentru că trebuie : nimic nu mă face să fiu trist şi încrâncenat : ce sublime expresii pe buzele unui păgân! : iar voi, care aţi renăscut din apa botezului şi aveţi în faţă drumul spre mântuire bine trasat graţie unui providenţial plan divin, refuzaţi să vă acceptaţi soarta şi ascultaţi numai cu ranchiună! : şi nu numai atât : sunteţi insolenţi : sunteţi îndrăzneţi şi îngâmfaţi şi vă adresaţi vechilului cu gesturi murdare şi ameninţătoare : şi pe urmă vă văitaţi dacă vă pune în cătuşe sau vă jupoaie pielea cu biciul : vă plângeţi că vechilul e rău şi vă pedepseşte dur pentru orice nimic : de parcă nu l-aţi fi chinuit cu viclenii-le şi răutăţile voastre! : e el prea blând! : dar din când în când rabdă şi pune piciorul în prag : şi în loc să vă căiţi şi să-i cereţi iertare, nici nu vă lasă bine în pace că şi începeţi să mâzgăliţi pereţii barăcilor cu liniile şi cercurile voastre : vă pregătiţi răzbunările şi vrăjile, ca să-l atrageţi în ceaunul vostru şi să aduceţi asupra lui nenorociri, boli şi pagube

la arborele de mătase, la arborele de mătase! : e miezul nopţii, ora diavolului şi sclavii se furişează afară din barăci şi

traversează plantația adormită ghidați de haotica și deliranta geometrie a astrelor : câinii zac otrăviți lângă adăpătoare, iar paznicii de noapte sforăie în colibele lor, moleșiți de prafurile pe care vrăjitorii le-au presărat abil în porțiile lor zilnice de rom : noapte tropicală ca în cântecele Elvirei Ríos, caldă și senzuală, noapte care se lasă nu peste nisip, ci peste potecile înguste și scurtăturile care, dincolo de câmpul unde se usucă pulpa, duc spre dealurile și munții unde și-au găsit refugiu sclavii fugari : îi conduc prin încrengătura barocă de liane și ferigi grație unui alfabet ezoteric, a unui cod secret, clandestin : vuietul vântului, bâzâitul insectelor, croncănitul păsărilor țes o rețea subtilă de complicități, în timp ce zaharocrata familie se odihnește, încredințându-se cu naivitate protecției talismanice a Îngerului Păzitor : dar degeaba, sclavii îl vor fi neutralizat și pe el, momindu-l cu slăbiciunea lui pentru gastronomia brillatsavarinescă[1] : un înger grăsuț, umflat cu bezele și delicatese de la Capucin Gourmand, afundat, se pare, în adâncurile aproape speologice ale unei profunde sieste : oricum, nu remarcă umbrele care se furișează pe sub coroanele tutelare ale arborilor cu frunzișul lor reptilian și îmbârligat : până la luminișul creat cu macetele și topoarele în jurul singuraticului, semețului copac sfânt : invocând forțele oculte din ceaun, în care s-au aruncat deja patru pumni de pământ, labe de găină, bucăți de carne de vită, chiștoacele de la trabucele stăpânului : vraciul își recită incantațiile și litaniile și, dintr-odată, diavolul se va îndupleca și străbunicul se va trezi legat : în ceaunele mai mici sunt fire de păr din periile și pieptenii pe care îi

[1] De la Jean Anthelme Brillat-Savarin, ilustru gastronom francez (1755–1826), care a fost toată viața un epicurian.

folosesc străbunica şi fetiţele şi o unghie de la piciorul domnişorului Jorge : unul după altul, toţi membrii familiei vor avea aceeaşi soartă : tobele vor bate frenetic şi, supunându-se puterii vrăjilor, vor reapărea simbolic pe podium în toată perfecţiunea albeţii lor suverane : stăpânul, la adăpostul vălului nupţial al plasei contra ţânţarilor, parcurgând registrele de socoteli în legănatul dulce al hamacului : străbunica, în timp ce-şi spune rugăciunile către Fecioara Maria, înainte să se servească masa : domnişorul Jorge cu sferele şi telescoapele lui : fetiţele, cu broderiile, lecţiile de vioară şi poemele acestui Lamartine care i-a luat minţile Fecioarei : proiectoare ascunse între ramurile copacului aruncă asupra lor pete de lumină şi, conform regulilor tehnicii cinematografice, vei selecta rapid scenele tabloului : căutând, cu priceperea unui absolvent al IDHEC[1], close-up-ul ideal, detaliul lămuritor, semnificativ : degetele crispate ale străbunicului în timp ce-şi ascute maceta, mâna marmoreană a ţarinei care binecuvântează masa, expresia, parcă dintr-un portret al dinastiei de Bourbon surprins de Goya, a domnişorului Jorge care a rămas cu gura căscată, perniţa plină de ace a domnişoarei Telesfora, obrajii înflăcăraţi ai domnişoarei Fermina care citeşte din Lamartine, mişcările rigide ale Adelaidei care cântă la vioară romanticul „Vals al valurilor" : ţinându-se de braţ, avansează pe estradă ca să primească aplauzele şi exact în aceeaşi clipă, cu grija cu care se întinde o capcană, vrăjitorul-dragoman va pogorî asupra lor catastrofa : boală, dureri, plagă, nenorocire, accident, război? : nu, mult mai rău! : o sudoare abundentă va începe să le umezească frunţile, stropi de transpiraţie le vor apărea pe

[1] Institut des Hautes Etudes Cinématographiques.

frunte, umezeala le va îmbiba încetul cu încetul gulerul cămășii și poalele de tafta ale veșmintelor : pete grase, închise la culoare, vor apărea pe jacheta străbunicului la nivelul axilelor și suava umezeală se va prelinge pe decolteul țarinei și se va impregna ușor, ușor, în satinul alb de pe piept : transpirația e imposibil de oprit! : degeaba își fac vânt cu evantaiele, degeaba sorb băuturi care potolesc setea, degeaba își șterg fața cu bucăți de pânză : glandele salivare vor secreta la rândul lor o umoare apoasă și lichidul va țâșni pe la colțurile gurii și se va scurge pe bărbie : salivă, spumă, scuipat, flegmă se vor amesteca cu mucozitățile și fluidele nazale într-o masă vâscoasă și gălbuie pe care nici un material din lume n-o va putea absorbi : un kleenex, cine are un kleenex?, vor exclama în cor fetițele : pentru că, în ciuda faptului că nu sunt încă pubere, trei pete roșiatice vor murdări simultan albeața pură a fustelor în locul asupra căruia stăruie privirile indiferenților fii ai însoritei Spanii : anunțând întunecatei adunări că au ajuns dintr-odată la momentul înfloririi primăvăratice : iar trufandalele însângerate vor îmbiba generos pânza și va prezenta, încetul cu încetul, semnele unei abundente hemoragii : misteriosul debut al vârstei nubile, celebrată în toate climele și pe toate meridianele cu splendide sacrificii și serbări! : incapabili să mai suporte chinul, negrii mai arătoși se vor repezi pe estradă : îmbrățișând genunchii tremurânzi ai fetelor care sunt încă domnișoare dar nu mai sunt niște fetițe, le vor ridica nerăbdători fustele și își vor apropia buzele însetate de
în latină, în latină, va implora Fecioara Preacurată
dar, cu toate că vei încerca să-i faci pe plac și să scrii sanguinis menstruationis lambent, îți va fi imposibil să continui :

dar cunoştinţele tale despre declinările şi verbele latineşti sunt insuficiente : nu e destul să te doreşti Cicero ca să scrii ca el şi biata ta diplomă nu te-a învăţat nimic : revenind la limba ta maternă, la limba romanică vulgară vei continua izvor mozaic în care băutorilor primitivi le place să-şi umezească gâtlejul în timp ce explorează cu mişcări agile, experte, curbele şi golurile pietrei : dintr-un foc, fără să ridici o clipă pana de pe hârtie : în timp ce fostele copile îşi ridică ochii spre cer cu extazul unor Madone : sau ca micuţa sfântă Alacoque[1] când primeşte Marea Promisiune : iată Inima care atâta i-a iubit pe oameni, încât n-a omis nimic, s-a consumat şi s-a epuizat ca să se demonstreze iubirea pentru ei! : cu zâmbetele lor de angelică beatitudine şi privirile ţintuite asupra a o mie de minunate viziuni : căutând ispăşire pentru dispreţul şi nerecunoştinţa lumii : promiţând bogată şi extraordinară răsplată adevăraţilor discipoli : căzuţi şi ei în genunchi, în vorace şi înviorător extaz : dar stăpânii plantaţiei şi ţareviciul privesc scena împreună cu tine şi ochii le lucesc de groază în orbitele înfundate : mon Dieu, quoi faire?[2] : puterea ceaunelor e fantastică şi orice încercare de împotrivire e destinată eşecului : copleşiţi de povara ruşinii, vor face stânga împrejur şi vă vor întoarce spatele trufaş, dar singurul efect al acestui gest e că vor arăta mulţimii stupefiate colorarea umilitoare a posterioarelor : nesublimata, neascunsa, neinodora, neaseptica explozie viscerală pe care nici o casetă de valori, nici un tabernacul, nici un

[1] Marguerite Marie Alacoque (1647–1690), călugăriţă şi mistică franceză care a pus bazele şi a încurajat devoţiunea catolică faţă de Preasfânta Inimă a lui Iisus.

[2] Dumnezeul meu, ce să fac? (fr.).

WC nu va reuși s-o facă să dispară : proclamând sonor celebrul mot de Cambronne[1] : indisputabila apartenență la rasa umană, solidaritatea cu îndurerata, chircita umanitate devotată șanțului comun : și deși preveniți de hohotele de râs, vor înțelege că dezastrul e pe cale să lovească și că e prea târziu să mai facă ceva : vâscozitatea plebee își va întinde continuu raza de acțiune murdărind pantalonii bărbaților, mânjind fustele femeilor : degeaba vor apuca lianele atârnătoare și vor repeta gestul de a trage de lanț : jetul divin nu va țâșni : tehnicienii se vor fi întors în Anglia : și în râsetele negrilor de pe plantație vor continua să verse materia murdară și închisă la culoare până când ceaunele își vor pierde puterea, proiectoarele vor slăbi în intensitate și brusc va începe o retragere dezordonată : împrăștierea sclavilor în toate direcțiile : cineva a dat alarma și clopotul de pe plantație sună chemarea la arme : la strigătele vechilului paznicii de noapte se trezesc și vin în fugă însoțiți de câini : țipete, urlete, lătrături, lumini, fluierături : ancestrala vânătoare se organizează : ilustra familie doarme : va vorbi capelanul

și apoi fugiți cu toții
respingeți ajutorul luminii noastre
disprețuiți albeața
preferați umbrele sălbăticiei
întunericul primordial vă atrage
cu sumbra splendoare a serbărilor sale

[1] „Merde!" este celebra replică a generalului Pierre Cambronne la insistențele armatei engleze de a se preda, în timpul bătăliei de la Waterloo.

precaute
ființe nocturne
căutați protecție și adăpost
în întunecoase abisuri și peșteri
în pântecul originar al grotelor
noaptea vă e sfetnic
secret și viclean
în ea aveți încredere
ca niște animale iuți și greu de prins
cu râvnă și viclenie de sălbatici
reușiți să păcăliți încercările noastre de a vă salva
de viața în sălbăticie și de clima aspră
desișurile întunecate vă adăpostesc
și ne împiedică să vă prindem
degeaba vă urmăresc
patrulele și poterele noastre
pe cărări înțesate de pericole
vă apărați cu perversitate
cu capcane și trucuri subtile
îngropați țepușe în calea noastră
trageți cu săgeți ascuțite de lemn
ne atacați pe nesimțite cu sulițele voastre
ascunse în scorburi și vizuini
întindeți plase și palisade împotriva iepelor poterelor noastre
pregătiți ambuscade în desișuri și mlaștini
vă aruncați hainele astfel încât câinii noștri să nu vă poată
lua urma
vă cățărați pe fețele abrupte de stâncă
servindu-vă de încăpățânate căi de acces
și în văgăunile voastre

recreați viața dură, sălbatică, din oribila junglă africană
surzi la generoasele noastre oferte de iertare
vă dedați din nou la idolatrie și la viciu
disprețuind uriașele beneficii ale sclaviei
eterna mântuire prin muncă
știți ce vă așteaptă
furia divină
pedeapsa Cerului
meritata și implacabila pedeapsă
să nu vă plângeți așadar
dacă odată ce v-am descoperit ascunzișurile
oamenii noștri vă tratează cu duritate și vă taie urechile și le trimit stăpânului
ei sunt oameni dintr-o bucată
și pedepsele lor
vor bucura inima Stăpânului din Ceruri și a preamiloasei Fecioare
și astfel
când vă opuneți
îi obligați să pună mâna pe macete ca să vă plătească insolențele
să nu se lase nimeni păcălit și să nu spună de ei că sunt cruzi
dacă le taie capetele mai-marilor voștri și le expun pe străzi, pe promenade, în piețele publice
pline de muște
și înfipte în vârfuri de lance
drept exemplu pentru nesăbuiți

de obicei îi leagă strâns, cu piciorul stâng al unuia și piciorul drept al altuia în aceeași pereche de cătușe

și cu o sfoară între ele pot să meargă foarte încet: fiecare grup de patru e unit printr-o frânghie răsucită legată de gâturile lor: noaptea le pun cătușe și la mâini și uneori le leagă și genunchii cu un lanț subțire: alți *slatees* taie o bucată de lemn cam de un metru lățime și scobesc pe o latură o adâncitură care servește la imobilizarea gleznei sclavului neascultător, care e apoi prinsă într-un inel de fier
ca să se asigure de liniște la bord, e nevoie să-i pună în lanțuri și cătușe și să-i țină în cală noaptea și chiar ziua, când e furtună: cum mulți sunt apatici și răul de mare și supărarea le taie cheful de mișcare, îi obligă să mănânce și să danseze sub amenințarea biciului, ca să arate sănătoși când ajung la piață: de asemenea e nevoie să iei măsuri împotriva tentativelor de suicid
cei care sunt pentru vânzare sunt ținuți într-un fel de țarc larg: cumpărătorii îi studiază, îi pipăie, îi pun să sară în sus și să țopăie și să-și întindă brațele și picioarele: îi obligă să se întoarcă în toate părțile îi caută în gură și îi cercetează din cap până în picioare ca să se asigure că sunt puternici și sănătoși
informați că un băiat a fugit și s-a ascuns în munți se duc după el înarmați cu puști și însoțiți de vreo douăzeci de gardieni: văzând că se apropie asemenea trupă băiatul se sperie și ridică o piatră ca să se apere: se ascunde într-o crăpătură din stâncă unde nu-l pot ajunge: ei adună atunci lemne și îi dau foc la celălalt capăt al crevasei: arde până când băiatul, pârlit tot, e obligat să iasă în fugă și să se arunce

într-o baltă de noroi : îl obligă pe alt negru să-l scoată de acolo, dar el se opune cu furie : trag în el cu alice și aruncă cu pietre : în cele din urmă îl scot afară, lovit rău, și îl obligă să îngenuncheze : el face semne, cerând o gură de apă : refuză să-i dea și când groapa e gata îl aruncă înăuntru și îl acoperă cu pământ deși nu e încă mort
capul fugarului împodobește țărușul ca o măciulie de baston neobișnuită și muștele se așază în roiuri pe ochii neobișnuit de larg deschiși pe nări pe buzele umflate pe găurile rămase în urma urechilor tăiate pe sângele aproape închegat care se scurge de pe gât pe suprafața aspră a lemnului

te vei opri din citirea documentelor : fragmente din cărți și fotocopii ți se suprapun în memorie peste scrisoarea sclavei către străbunicul tău, retrezindu-ți ura nestinsă față de stirpea care ți-a dat naștere : păcatul originar care te urmărește fără încetare cu stigmatul lui de neșters în ciuda eforturilor tale susținute și neînfricate de a te elibera de el : paginile virgine îți oferă inegalabile posibilități de mântuire, pe lângă plăcerea de a le profana albeața : o simplă trăsătură din condei e suficientă : o să-ți forțezi norocul încă o dată

alegând-o dintre toate negresele pe grasa lascivă de pe coperta discului : părul ondulat cu grijă, fruntea bombată și netedă, sprâncenele bogate, nasul lat și borcănat, dinții mari, strălucitori și albi, limba agilă și roz, pielea neagră și

lucitoare : doi cercei aurii îi atârnă din urechi şi par să sune dulce în timp ce ea dansează rumba cu o încântare care confirmă reclama bilingvă scrisă pe coperta discului : modestă acum, umilă, se poartă frumos : îndeplinindu-şi treburile domestice în compania prea castului ei soţ : aşteptând fără îndoială vizita neobişnuită a Porumbiţei : întinzând între timp scutecele viitorului copil : ale pe veci binecuvântatului fruct al pântecelui ei : tu şi nimeni altul : în coliba modestă, întunecoasă, în care soţul ei legitim îşi vede de meseria lui umilă dar cinstită : cu eleganţa naturală, puţin stilizată, a pelerinilor de pe *Mayflower* în muzeul figurilor de ceară din Massachusetts : amândoi în tunici simple, curate : încălţaţi cu cele mai simple sandale : surprinşi în timp ce bărbatul mânuieşte rindeaua şi dalta, iar femeia lucrează la o delicată broderie : animalele domestice completează cu prezenţa lor binefăcătoare imaginea de cinste, fericire şi hărnicie : au fost alese cu mare grijă : un bou blând şi ascultător, o mioară dulce, un măgar de pluş readus la viaţă, un mieluşel blând : viitoarea ta mamă îngână un cântec simplu de leagăn, iar chibzuitul soţ pregăteşte o iesle pentru animalele din gospodărie : nimic altceva? : oh, ba da : protecţia mereu vigilentă a Îngerului Păzitor care se învârte deasupra colibei cu aripile albe ca zăpada desfăcute : celelalte detalii nu apar în imagine şi o să le adaugi tu : două coroane strălucitoare, asemănătoare cu inelele lui Saturn, formează un nimb luminos în jurul capetelor lor, sfidând pe faţă, aproape violent, legile gravitaţiei terestre şi un alt mesager înaripat, străin de rolul de mediator, va transmite sublimei perechi scopurile ascunse în spatele planurilor divine : explicându-le grafic, prin comparaţii emfatice,

misterele Încarnării și ale Sfintei Treimi : ați remarcat ce se întâmplă când vă așezați în fața unei oglinzi? : pe măsură ce vă apropiați de ea, imaginea voastră se formează înăuntru : și dacă vă face atâta plăcere să vă priviți încât vă vine să vă sărutați, sărutul pe care vi-l dați va lăsa o urmă opacă pe suprafața de cristal : astfel, în una și aceeași oglindă, se unesc trei lucruri diferite : persoana voastră, imaginea voastră și cercul opac lăsat de sărut : voi sunteți cauza imaginii, iar cercul opac provine în același timp din voi și din imaginea creată în oglindă : și exact cum o rază de soare care trece printr-o sticlă albastră rămâne albastră ca sticla fără ca acesteia din urmă să-i fi diminuat în vreun fel culoarea, la fel și Alvarito, venind pe pământ să-i mântuiască de păcate pe toți paria, va trece prin trupul mamei sale, hrănindu-se cu carnea și sângele ei, fără să-i distrugă sau să-i păteze puritatea imaculată : catihetul ușor va dispărea în fluturat de aripi și viitoarea ta mamă se va întoarce la splendidele ei broderii, iar binecuvântatul mascul va continua construcția ieslei anunțate de profeții : mesajul a adus o rază de lumină în bezna înnăscută a minților lor și vor cugeta ore întregi asupra profundelor mistere revelate de cuvintele îngerului : ea țese și țese în timp ce soțul așază ieslea și face pregătirile necesare, în calitatea sa de gazdă, pentru sosirea Porumbiței : construiește cuiburi moi, pufoase, căptușite cu pene : instalează stinghiuțe ușoare, mici vase cu semințe, mici și comode cupe cu apă : nu omite nici cel mai mic detaliu menit să o facă să se atașeze de locul acesta și să se simtă bine : nu uită, mai ales, o plăpumioară moale și pufoasă unde mama binecuvântată să poată, odată venit momentul, să-și incubeze oul ilustru și mult așteptat : iar ea va ieși la

fereastră şi va scruta cerul încercând să distingă, printre numeroasele păsări care zboară deasupra plantaţiei, iutele şi uşorul vizitator : celelalte negrese spionează şi ele, ascunse după jaluzele şi storuri, sceptice în legătură cu anunţata vizită, dar invidioase pe situaţia ei privilegiată
că cine să crede neagra aia de-şi dă aere dă regină, cu buzele alea groase a ei şi păru' ăla şi pielea aia neagră că nici Domnu' n-ar putea ca s-o facă mai albă : cin' ştie cum şi-a băgat în cap că noi nu-s la fel dă bune ca ia şi ne-a luat-o înainte şi s-a-ncurcat cu ţapu' ăla alb jur pă mama că nici să faci focu' cu ea nu-i bună şi daca dai păste ia noaptea nici faţa nu i-o vezi dă n-ai o lampă aprinsă!
dar ea se face că nu aude şi ignoră cu dispreţ bârfele răutăcioase, pierdută în scrutarea cerului : şi acum singuratica Columbiţă va coborî uşor deasupra barăcii şi va zbura în jurul viitoarei mame gângurind drăgăstos : se va legăna încoace şi încolo pe stinghiuţe, se va aşeza pe capul boului, va ciuguli câteva seminţe, se va opri la vasul cu apă : intercalând mişcările uşoare cu scurte şi nevinovate dejecţii pe care patriarhul îndatoritor se va grăbi să le cureţe : aripile sale vor flutura imponderabile în jurul nerăbdătoarei guri materne şi se vor întinde protector, acoperindu-i figura : geneză unică, paşi de dans şi trucuri acrobatice pe care priceputa Porumbiţă le execută cu un murmur inefabil în timp ce umilul artizan plânge de bucurie şi sărbătoreşte extaziat sublimul mister al Încarnării tale! : se şterge la ochi iar şi iar şi apoi, inevitabil, izbucneşte din nou în lacrimi : şi astfel nu observă apariţia bruscă, vizibilă prin deschiderea ferestrei, a impunătoarei siluete a lui Changó
Changó?

da, Changó, nepotul lui Agayú și fiul lui Yemaya și Orugán, stăpânul tunetului și al fulgerului : idolatrizat de mulțimea electrizată a sclavilor care cad în genunchi în timp ce el traversează plantația și se îndreaptă spre colibă, învestit cu toate puterile pe care i le atribuie cărțile despre divinitățile păgâne așezate teanc sub masa ta : Sfânta Barbara de asemenea : dar cât se poate de mascul sub fuste : caută ceartă, neînfricat, îndrăzneț, scuipă foc : cu stindardul însângerat, agil armăsar maur și sabie înflăcărată : un zâmbet fals îi joacă pe buzele crâncene și mustața ca de leu lucește pe fața negricioasă, călită : strălucitoare, înfocată, solară : cu vârfurile ca niște bice sau ca niște cozi de șopârlă : îndreptate spre ochii rapace care sclipesc în timp ce pândesc ocupata familie și scena domestică scoasă parcă dintr-un image d'Épinal[1] : mama vrăjită de fermecata Porumbiță și sârguinciosul patriarh cu fața scăldată în lacrimi în timp ce adună într-o cârpă moale micile ofrande ale vizitatorului : prezența ta masivă, de netăgăduit, umple acum spațiul gol al ușii și animalele blânde din tablou te privesc fix și dau semne vizibile de neliniște : deloc în largul lor, se apropie de ieslea de Crăciun, fascinate de mica fiară care țopăie între picioarele tale atrasă de momeala dulce a lui Yemayá : dar aparent principalii protagoniști ai misterului nu observă nimic : uluită, Porumbița zboară de la leagăn la mama ta, de la vasul cu semințe la cupa cu apă, agitată toată, ocupată cu puternicele și abundentele sale dejecții : dar i-a sunat ceasul și o simplă mișcare de-a ta va fi suficientă s-o ucidă și s-o

[1] Litografii cu subiecte foarte diferite și culori vii. Sursa lor sunt ilustrațiile populare apărute în secolul al XV-lea și destinate publicului analfabet.

reducă la o grămăjoară de pene : colții tăi de oțel îi vor frânge oasele subțiri și sângele nevinovat ți se va scurge pe buze și va desăvârși strălucirea somptuoasă a mustății : imediat ce micuțul cadavru demn de milă va fi fost adăugat la captura ta bine păzită, îl vei expedia pe băiatul cu prosoapele și te vei apropia de Yemayá : fără să te arăți câtuși de puțin scârbit de incest și fără să fugi și să te urci în vârful unui palmier : contemplându-i pe îndelete fruntea scăldată de sudoare, pleoapele căzute, buzele tremurânde : e încă uluită de virtuozitatea acrobatică a Porumbiței acum moarte, dar gata să facă față atacului brusc al fiarei : al animalului întunecat și periculos pe care îl afișezi ostentativ, gata pregătit, la nivelul șalelor : se întoarce, cu ancestrală înțelepciune, și îi oferă posteriorul dolofan : fiara se va năpusti și, cu toate că intrarea în bârlog e strâmtă, vei împinge cu toate puterile, hotărât să obții victoria : interzisa posedare a mamei se va comite în cele mai bizare poziții : imaginile unei ediții ilustrate din Kama Sutra te inspiră cu variațiile muzicale pe aceeași temă : soliști și virtuozi, flaute, contrabasuri, triouri care par să acopere toată gama, conform allegrourilor, adagiourilor, gravelor, ma non troppourilor, andanteurilor indicate de un extraordinar maestru : cu expresia mereu goală, ușor nirvanică, a muncitorilor supuși ritmului vertiginos dintr-o fabrică din Detroit care funcționează în sistem Taylor : alegând poziția cea mai complexă, decis să-și depășească performanțele gimnastice : atributele gigantice ale zeului îți asigură triumful și, în timp ce o ții ridicată grație unei subtile coordonări a coatelor și genunchilor, îți vei continua îndrăznețele incursiuni în timp ce alter egoul tău așteaptă să-i fie creat corpul : imaterial deocamdată, dar

presimțind apropierea Ființei și a destinului său incredibil : întunecatul, violentul animal și-a făcut loc cu totul și vei asista fericit la atacurile lui : la asaltul războinic, impetuos : îl vei vedea cum se tăvălește și mușcă și își scoate ghearele crude în timp ce mama vrăjită își continuă duetul esoteric cu vizitatoarea aproape digerată, păcălită probabil de ușorul freamăt de aripi pe care, ieșit acum din ea, le vei flutura tu : simulând mângâieri, drăgălășenii, gângureli flatante, imitând cu unghia atingerea ciocului și cu buzele bătaia suavă de aripi : iubita mea, draga mea, suverana mea, Porumbița mea, Tu ești? : și tu vei răspunde : da, frumoasa mea neagră, sunt eu, Turturica ta, cea mai bună din Treime, sfânta patroană a Asociației Crescătorilor de Porumbei : iar extazul ei va crește treptat în intensitate până va atinge paroxisme himalayene : trilurile ei primitive, asemănătoare cântecului pupezei, se vor transforma încetul cu încetul în strigătul, jumătate țipăt, jumătate behăit, cu care tirolezii cu pene la pălărie se salută unii pe alții în munții din țara lor, până va culmina cu răgetul stentorian pe care, conform legendei, l-au scos Sir Edmund Hillary și credinciosul lui șerpaș Tensing în clipa în care au pășit pe acoperișul lumii, acolo, pe înălțimile acoperite cu zăpezi eterne : și odată ce te-ai instalat în întunericul abominabilei grote vei aștepta cu existențială nerăbdare spasmele lente, adânci care îți vor genera miraculos trupul : grație deciziei înțelepte de a lăsa liberă fiara să pască în crângul umbros pe care toate turmele creștine au permisiunea să-l viziteze în zilele faste ca să asigure propagarea speciei, așa cum a fost hotărât de Sus : obligând-o să zăbovească o clipă în mohorâtul locaș și să-și dea duhul de plictiseală și tristețe : dar gena își face drum

înaintând împotriva curentului şi va ajunge cu precizie matematică la destinaţie : la ovulul matern care, fecundat de ea, îţi va da în cele din urmă viaţă şi va constitui punctul de plecare al primejdiosului tău periplu : mai sunt nouă luni! : timp în care să creşti şi să ajungi la maturitate în interiorul oului sferic : nesigur încă ce culoare vei avea, ros de nerăbdarea de a te vedea în oglindă : mama emoţionată aşteaptă şi ea, dăruindu-se trup şi suflet scutecelor pe care le coase pentru Copil : celelalte negrese continuă să bârfească, moarte de invidie, pentru că vestea venirii tale pe lume s-a împrăştiat în patru vânturi şi adoratorii vin de peste tot să-ţi aducă umilele lor daruri : un coşuleţ de fructe, o cană de supă Maggi, o cutie cu lapte condensat, jumătate de duzină de ouă : şi mama ta le va mulţumi cu un zâmbet şi îşi va continua munca fără să se întrerupă : semnele vizitei încep să se vadă : rochia imprimată îi e din ce în ce mai strâmtă şi va decide să-şi coasă alta, fără ruşine şi fără ostentaţie : evitând atât pliurile diforme dictate de discreţia puritană cât şi mândria nerușinată a femeilor voastre pe care pare să le încânte să sfideze bunul-simţ, debordând de mândrie : fără să cadă în nici una din aceste extreme graţie unor vechi dar utile şabloane din „Elle" şi „Le Jardin de Modes", un model de eleganţă, modestie şi economie : îşi va vedea de îndatoririle materne, neştiind că adoratorii tăi plănuiesc s-o surprindă cu un cadou fabulos : o maşină de cusut Singer ultimul model, cu certificat de garanţie, cumpărată în rate cu ajutorul unei cărţi de credit : totul e aranjat! : anunţata epifanie se apropie şi negrii se adună, aşteptând veşti despre ce se întâmplă în colibă : horoscoapele întocmite de cei mai buni astrologi sunt de acord asupra orei naşterii tale şi va

trebui să te concentrezi cu toate puterile ca să nu-ți strici venirea pe lume : cu încordarea nervoasă a dansatorului pe sârmă în timp ce-și face numărul sau a acrobatului care se pregătește pentru triplul salt mortal : vei țâșni dintr-odată! : și nici nu va fi nevoie să deschizi ochii sau să te grăbești să te vezi în oglindă : ai dat-o-n bară! : față palidă, de tânăr stăpân, un nenorocit de alb : sclavii se vor holba la tine cu indignare : despărțit pe veci de toți paria și corcițiii din lume : nici zămisit din Fecioară, nici Mesia, nici Mântuitor tu?

nu mă face să râd!

cu defectul tău?

II

1

când vocile răgușite din țara pe care o disprețuiești îți jignesc auzul, te cuprinde mirarea : ce mai vor de la tine? : nu ți-ai achitat datoria? : exilul te-a transformat într-o altă persoană, care nu mai are nimic în comun cu cel pe care-l cunoșteau ei : legea lor nu mai e legea ta : codul lor nu mai e și al tău : nu te așteaptă nimeni în Itaca : anonim ca orice străin, îți vei vizita propria casă și câinii tăi te vor lătra : straiele tale de sperietoare de ciori se confundă cu cele ale cerșetorilor obișnuiți și vei accepta bucuros cele câteva monede : scârba, mila, disprețul vor fi garanția triumfului tău : ești rege într-o lume numai a ta și suveranitatea ta se întinde până la marginile deșertului : îmbrăcat în zdrențele faunei din care faci parte, alimentându-te cu resturile ei, te vei instala în tomberoane și rigole și-ți vei ascuți cu grijă șișul cu care într-o bună zi îți vei face dreptate : ești liber ca orice paria și nu te mai întorci înapoi
îți asumi cu aviditate magnifica ta anomalie

2

dintre toți cerșetorii din piața publică îl alegi pe cel mai abject : harka africană vrea de la tine să te dăruiești complet, fără rezerve și ai hotărât să-ți asumi prometeica, devoratoarea ta pasiune până la ultimele, delirantele consecințe : frumusețea, tinerețea și armonia sunt accesorii scuzabile care

împodobesc şi amorul permis şi te vei desprinde definitiv de ele pentru a îmbrăţişa cele mai josnice şi abominabile atribute ale corpului frăţesc şi ilegal : bătrâneţea, mizeria, nenorocirea te vor atrage în vârtejul impetuos cu forţa irezistibilă a unui atac de ameţeală : urina, jegul, rănile, supurările vor fi alimentul zilnic pe care-l vei consuma cu mândrie solitară : Ebeh nu are poate nici treizeci de ani, dar plăgile şi bolile inerente unei sărăcii extreme l-au stigmatizat cu semnele de neşters ale decrepitudinii : craniul ras e o rană vie, dintre firele lânoase ale bărbii nerase se văd coji purulente şi bube : sifilisul congenital i-a luat prematur vederea, i-a mâncat nările şi oasele nasului, iar hainele lui zdrenţuite abia dacă acoperă cicatricile şi rănile vechi care se întind de la gât până la tălpi : când te apropii de el îţi va pipăi minuţios faţa cu ghearele rapace înainte să-şi deschidă într-un zâmbet cavitatea lipsită de dinţi şi să se agaţe nerăbdător de pieptul tău cu gestul imperativ al unei păsări de pradă : dune mişcătoare vor şterge urmele chinuite ale mângâierilor tale şi îmbrăţişarea voastră semnificativă va lua încetul cu încetul aspectul ondulat al deşertului : o luptă între două păsări de pradă care îşi smulg una alteia carnea, cuprinse de frenezia subită a aripilor mângâietoare! : cu ciocurile de oţel şi pintenii ascuţiţi înfipţi adânc în măruntaiele palpitânde, în ţipetele mulţimii : însetată de sânge pe măsură ce lupta corp la corp atinge paroxismul şi răspunde pasiunii violente cu remediul său crud şi riguros : provoacă mai degrabă o combinaţie de scârbă şi milă arătosului grup de turişti care asistă prudenţi la scenă din gradene şi tribune : francezi ieşiţi direct din paginile revistei Madame Express, familii de americani din clasa albă de mijloc, italieni gălăgioşi care

gesticulează întruna, câțiva tembeli fii ai Însoritei Spanii : toți proaspăt debarcați din jumbo-jet, cu panoplia lor foto-cinematografică și ținuta specifică planetei maimuțelor surprinsă în superbul poem al lui Ben Xelún : avertizați împotriva capcanelor și pericolelor la care se expun în această țară dubioasă și a fățărniciei proverbiale a întunecaților și ticăloșilor ei locuitori
attention aux BICOTS
ils sont voleurs et puants
ils peuvent vous arracher votre cervelle
la calciner et vous l'offrir sur tablettes de terre muette[1]
îmbrățișarea voastră vorace atrage priviri pline de reproș și ilustrează perfect în ochii lor abisurile ridicolului, mizeriei și păcatului în care se bălăcește temuta stirpe musulmană : îngroziți, dar cuprinși de milă se vor apleca asupra voastră cu aparatele foto și, în timp ce imortalizează barbara împreunare pentru viitorul muzeu mondo-canesc al amintirilor lor, vor încerca să-ți aline josnicia și cicatricile cu o generoasă ploaie de monede
oh, comme c'est dégoûtant![2]
take a look
I can't, it's so horrible[3]
ils s'enfilent entre eux en public![4]

---

[1] Atenție la negrotei
sunt hoți și împuțiți
pot să vă smulgă creierul
să vi-l prăjească și să vi-l ofere pe tăblițe de lut (fr.).

[2] Ah, ce dezgustător! (fr.).

[3] Uită-te!
nu pot, e prea oribil (engl.).

[4] Și-o trag în public (fr.).

ce jegoşi!
si a meno fossero giovani
l'Arabo è vecchio e spaventoso[1]
tu crois qu'ils comprennent le français?
essaye de leur parler
Monsieur, vous n'avez pas honte?[2]
să-i împuşte, da domnule, să-i împuşte
eh, cum era pe vremuri!
it turns my stomach[3]
io credevo che soltanto i ragazzi[4]
oh, snap it!
please, don't move
try again[5]
oameni de nimic, asta sunt!
excusez-moi, Monsieur, je suis sociologue et je mène une enquête sur[6]
disgraziati![7]
honey, we're so happy together[8]

---

[1] Măcar dacă erau tineri
arabul e bătrân şi înfricoşător (it.).

[2] Crezi că înţeleg franceză?
încearcă să le vorbeşti
domnule, nu vă e ruşine? (fr.).

[3] Mi se întoarce stomacul pe dos (engl.).

[4] Eu credeam că numai băieţii (it.).

[5] Fă o poză!
nu vă mişcaţi, vă rog
mai încearcă o dată (engl.).

[6] Scuzaţi-mă, domnule, sunt sociolog şi conduc o cercetare asupra (fr.).

[7] Nenorociţilor! (it.).

[8] Iubitule, suntem aşa de fericiţi împreună (engl.).

guarda, carina, che porcaccione![1]
qu'est-ce que vous pensez du mariage? n'avez vous pas nostalgie d'une familie?[2]
căsătorie, da, domnule!
soție, cămin, copii
à quel âge vous vous êtes rendu compte que[3]
I'm getting sick[4]
una fotografia ancora[5]
une thèse sur les déviations psychologiques et sexuelles de[6]
îți dai seama ce norocoși suntem că ne-am născut normali?
când mă gândesc că aș fi putut fi ca ei
taci, cârnule, că mi se face pielea de găină
avez-vous reçu une éducation quelconque?[7]
oh!
what's up?[8]
regarde, ils jouissent![9]
un momentino, per carità[10]
look at this[11]
andiamo è troppo òrrido[12]

---

[1] Fii atentă, iubito, ce porcărie (it.).
[2] Nu vă gândiți la căsătorie? nu vă doriți o familie? (fr.)
[3] La ce vârstă v-ați dat seama că (fr.).
[4] Mi se face rău (engl.).
[5] Încă o fotografie (it.).
[6] O lucrare despre deviațiile psihologice și sexuale ale (fr.).
[7] Ați beneficiat de vreun fel de educație? (fr.)
[8] Ce s-a întâmplat? (engl.)
[9] Ia uite, au orgasm! (fr.)
[10] O clipă, vă rog frumos (it.).
[11] Fii atent aici (engl.).
[12] Hai să mergem, e prea oribil (it.).

or să ne strice luna de miere
nu-ți face griji, iubito, acum mergem în cameră și facem un bebe
da, fă-mi un bebe blond!
când mulțime babeliană se disipează, o ultimă pereche de curioși va lua un prim-plan color cu dublul corp delict: amândoi sunt frumoși, armonioși și tineri și vor schimba între ei un surâs complice de fericire care le va răsplăti perfecțiunea suverană a danturilor

3

în mijlocul patului nupțial cu cuvertura lui splendidă îți vei contempla atent implacabila dușmancă
zâmbăreața
primăvăratica
fecunda
Pereche Reproducătoare
toate națiile, indiferent de ideologie sau credințe, îi alimentează mitul, bisericile și guvernele îl proslăvesc, diferite medii de informare se servesc de ea în scopuri promoționale și de propagandă : imaginea ei ocupă ecranele panoramice ale cinematografelor, se repetă obsedant în paginile infinite ale ziarelor, apare de-a lungul autostrăzilor și tunelelor de metrou, se multiplică delirant în ochiul ciclopic al artefactului : imaculata albeață și parfumata respirației a pastei de dinți îi subliniază armonia naturală, crema de față și aparatul de ras electric contribuie la bunăstarea ei, aroma mentolată a țigărilor o stimulează și o îmbată, aparatele

electrocasnice adaugă robustețe solidelor sale legături, detergenți uimitori, cu efect instantaneu, le asigură o fericire radiantă : companii aeriene și agenții de turism o cuprind într-o vastă, sugestivă desfășurare de peisaje, monumente și plaje : întinsă pe spate, completează cu simpla ei prezență decorul tentant al vreunei insule paradisiace : mare transparentă și albastră, cocotieri răcoroși și indiferenți, nisip moale și fin, bungalouri polineziene în formă de pălărie vietnameză, vreun barcagiu zâmbitor cu o ghirlandă de flori la gât ca într-un tablou de Gauguin : o excelentă băutură „in" le răcorește gâturile, crema de protecție solară le catifelează pielea aurie, muzica andrekostelanetzescă transmisă la radio le leagănă visele de fericire, dispunerea simetrică a trupurilor le asigură extazul reciproc în spatele lentilelor unor spectaculoși ochelari de soare : surprinși de aparatul de fotografiat în fața unor nobile ruine în deplina posesie a panopliei lor pierrecardinești, clubmediteraneene, sunt imaginea însăși a fericirii neumbrite de nici un nor, accesibile buzunarului oricui : cămăși și pulovere unisex, pantaloni în combinații ingenioase de culori, ajutorul cronometric al industriei elvețiene de ceasuri, cel mai recent model de cameră video datorată aprigei inventivități nipone : localnici din lumea a treia trec în depărtare pe cămile sau pe măgari și dispar printre palmieri sau măslini, în spatele unor dealuri întunecate sau al unor dune de culoarea mierii : astfel totul, absolut totul contribuie la extraordinara lor splendoare și adaugă tușe subtile și delicate la frumusețea lor exemplară : rujuri de buze, șervețele de hârtie, deodorante : coca-cola, bere de la gheață : frigidere, casetofoane, mașini : călătorii, psihologi, cărți de credit : cluburi de sănătate,

diete, cure de relaxare : şi îl loc să îmbătrânească şi să se ofilească, să se îmbolnăvească sau să moară într-un accident, perechea înfloreşte şi întinereşte, se perfecţionează continuu şi, plină de admiraţie faţă de ea însăşi, caută să se perpetueze conform canoanelor ritului sacramental : varietatea de modele e mare şi garantează pompa şi somptuozitatea ceremoniei : mireasa e încântătoare în rochia ei de crep alb şi cu vălul transparent susţinut de un accesoriu simplu şi original : va sosi la biserică însoţită de tatăl său, într-o trăsură pitorească trasă de doi armăsari superbi şi, odată încheiată ceremonia, se va deplasa împreună cu soţul impecabil îmbrăcat la restaurantul celebru unde un bucătar de renume a pregătit un ospăţ bogat şi elegant : şi în faţa vitrinelor de la Galerías Preciados, Samaritaine, Macy's sau Bloomingdale mulţimea pestriţă care invadează trotuarele junglei de asfalt printre îmbrâncelile caracteristice orei de vârf se va opri să admire cu invidie luxosul model de pat king-size menit să-i asigure fericitei perechi o viaţă lungă într-un cămin plin de iubire, prosperitate şi fericire : salteaua extrafirm, lace-tied mattress that assures proper support and lasting comfort[1] : vânzare cash sau în rate : completed with matching balanced foundation boxspring[2] : nu staţi pe gânduri! : its construction provides sleeping easy[3] : transformaţi-vă visele în realitate! : this week only at savings that are terrific[4] : hotărâţi-vă, ce naiba! : this quilted, extrafirm favorite is for

---

[1] Cu şiret, care asigură susţinere şi confort de lungă durată (engl.).

[2] Cu tot cu baza de arcuri, perfect echilibrată (engl.)

[3] structura ei garantează un somn lin (engl).

[4] Numai în această săptămână beneficiaţi de reduceri incredibile (engl.).

you![1] : curioșii se calcă în picioare de cealaltă parte a geamului vitrinei și, făcându-ți loc cu coatele, vei examina și tu, cu nasul lipit de geam, celelalte piese ale senzaționalului dormitor : un luxos set de trei piese din piele, un candelabru venețian cu șase brațe, două noptiere fiecare cu veioza sa, o comodă cu un buchet imens de tuberoze și cale albe, o reproducere a Fecioarei lui Murillo adaugă o notă de eleganță ansamblului și, drept pereche, o imagine a Mântuitorului, care pare că te urmărește cu o privire sfâșietoare, plină de tristețe și durere, prezidă de deasupra patului nupțial : Perechea tocmai a sosit : mirele, cu joben și haină de dimineață, o duce în brațe pe mireasă : îmbujorarea ei rușinoasă, deși atenuată de albeața vălului, îi colorează delicat obrajii : o așază solemn în mijlocul cuverturii matlasate unde, ad majorem Dei gloriam[2], se va consuma sfântul act al procreației : suspinele protagonistei subliniază importanța transcedentală a momentului și, cu inocentă pudoare, se întorc cu spatele unul la altul în timp ce încep să se dezbrace : fiecare pe câte o parte a patului regal, vor așeza pe scaune straiele simbolice care îi acoperă și îi împodobesc : emoția care îi încearcă e evidentă și, în ciuda distanței brechtiene pe care o creează geamul vitrinei, se va face simțită spectatorilor care te înconjoară și te va lovi și pe tine ca un trăsnet : toți poeții au cântat miracolul procreării și tu, nenorocitule, ce faci? : iubiri sterpe, plăceri josnice, împreunări infame și restul nu contează! : a sosit momentul să te regenerezi și să ciupești armonios coardele lirei! : cele mai luminoase adjective ale limbii vor curge năvalnic din

---

[1] Acest model tare, matlasat, este exact ce vă trebuie! (engl.)

[2] Pentru cea mai mare glorie a lui Dumnezeu (lat.).

pana ta și te vor transforma într-un nou, potențial laureat Nobel, bard al paternității! : cititorii tăi vor suspina ușurați, criticii te vor aclama, manualele de școală vor oferi cu mândrie sentimentele tale profund umane admirației respectuoase a generațiilor viitoare! : aura responsabilității istorice te copleșește și vei privi în jur în căutare de ghidaj și inspirație : diverse antologii de poezie îți oferă cu generozitate muzele lor și vei deschide una la întâmplare : Și ce frumos ar mai fi fost dacă-mpreună, Am fi trăit uniți și-ndrăgostiți mereu, De-a pururi iubitoare tu, satisfăcut și eu, Un singur suflet, gând ce într-un glas răsună, Și mama între noi veghind, ca Dumnezeu![1] : lectura te umple de entuziasm și vocea ca de flaut a lui Vosk te va incita să continui : haide, băiete, ține ritmul și o să vezi ce simplu e : dar Perechea s-a dezbrăcat de tot și spectaculoasele evenimente din patul nupțial îți solicită toată atenția : așezați pe colțul patului, protejați deopotrivă de Fecioară și de Mântuitor, soții vor citi cu voce tare o selecție de enciclice despre sfânta căsătorie și țelurile ei înainte de a-și îndrepta atenția spre ediția ilustrată a „Manualului unei vieți sexuale sănătoase" pe care proaspeții căsătoriți din ziua de azi au voie să-l consulte, grație binecuvântării actualizate a Marelui Magician: pentru a asigura o relație conjugală armonioasă care, fără să piardă din vedere scopul procreării, să le permită viitorilor părinți o moderată satisfacție : ilustrațiile color oferă o largă paletă de poziții propice fecundării sigure și Perechea le va studia cu indulgență dar și cu justificată circumspecție : încântați, tremurând, dar și îngrijorați : presimțind deja

[1] Din poemul „Nocturno a Rosario" de Manuel Acuña.

minuscula și ușoara penetrare care va lansa genele pe bine cunoscutul drum și, la capătul a nouă luni, le va satisface dorințele atavice : pozițiile trei, șaisprezece și douăzeci și patru par destul de abordabile și se vor hotărî să le pună în practică cu precizie metodică : ghemuiți unul în fața celuilalt vor face diferite exerciții gimnastico-respiratorii menite să calmeze tensiunea nervoasă și să faciliteze relaxarea corectă a țesuturilor : bogata experiență pe care o oferă manualul ar trebui să le permită o conjugare exemplară a verbului iubirii și privirile mulțimii se vor aținti asupra unghiului unde converg, în penumbră, coapsele mirelui, așteptând să apară semnele indisputabile că e gata : nu sunt încă evidente, poate din pricina puternicei stăpâniri de sine caracteristică celor care își controlează perfect corpul grație disciplinei de fier pe care o presupune yoga : senin, aparent sigur pe el, va continua vreme de o oră cu mișcările de inspirație-expirație care flexibilizează mușchii și favorizează irigarea în momentul crucial : dar în ciuda semnelor din ce în ce mai clare de oboseală și a nervozității crescânde a miresei, fluxul tumular așteptat nu se produce : nu apare nici o dilatație și figura copilăroasă a mirelui va exprima încetul cu încetul un amestec de suferință și rușine : manualul, enciclicele, gimnastica și yoga nu sunt de ajuns : degeaba va încerca noi exerciții de respirație, va studia ilustrațiile color din carte, va citi din scoarță în scoarță doctrinele bisericești : nimic nu se va ridica să împiedice perspectiva asupra coapselor și, pe măsură ce prezentul indicativului dă greș și speranța unui viitor se îndepărtează, conjugarea iubirii va trece la melancolicele moduri condiționale și va aluneca trist în imperfectul condiționalului

★

dacă eu aş	tu ai
dacă tu ai	eu aş fi
dacă am	poate am fi
dacă am fi putut	n-am fi putut niciodată

diateza pasivă şi timpurile compuse nu-şi au locul în paradigma nupţială şi, în lipsă de nihil obstat, vei fi nevoit să renunţi la ele : necazurile Perechii sunt din ce în ce mai demne de milă şi degeaba vor repeta gerunziile şi imperativele : neregulat, poate defectiv, verbul refuză să se conjuge : şi în timp ce rostesc împreună printre suspine iremediabilul participiu, nedumerirea şi groaza de pe figurile lor va face o puternică impresie asupra spectatorilor de pe trotuar şi va contamina încetul cu încetul întregul oraş : exorcismul antologiei tale de poezii nu are nici un efect şi o vei arunca, înciudat, în prima rigolă : vreme de câteva momente te vei simţi totalmente pierdut şi vei merge fără ţintă, cu capul în pământ, prin fauna sălbatică a Manhattanului : dar destinul veghează asupra ta şi, ridicând ochii spre cer în timp ce aştepţi să se schimbe semaforul, vei fi fericitul martor al unei bruşte şi splendide Apariţii

4

teoria modernă a informaţiei şi progresele spectaculoase ale ciberneticii ne ajută să-i identificăm preferinţele : ţări cu un sistem economic arhaic şi tribal, bazat în special pe

agricultură și pescuit : câmpii și platouri aride arse de focul secetei și măturate de vânturile iernii : comunități pastorale, semibarbare, cu natalitate abundentă și indice de școlarizare aproape nul : cu o predilecție pentru stânci și defileuri care îi permit să-și etaleze cu grație talentele de gimnastă imponderabilă : de la copacul solitar, câmpia stearpă, izvorul cristalin din care s-au născut credințele populare, la cântatul antifoniilor : de la grotele ascunse și umede create de acțiunea geologică a apelor subterane, decor ideal pentru premonițiile și levitațiile ei : îi place să-și facă loc printre nori și să plutească printre voaluri și fulgi de bumbac, să se ia la întrecere cu soarele mort de invidie și să-l oblige să se retragă cu capul jos, să-și aleagă stelele cele mai strălucitoare și să și le agațe la urechi : nu are nimic împotriva surprizelor și acționează, de preferință, în fața copiilor : îi alege când încă nu știu carte și nu știu nimic despre radar sau anticoncepționale : e generoasă cu zâmbetele și amabilitățile, promite ajutor și favoruri, prevestește revoluții și cutremure, formulează dorințe capricioase : coroana și mantia sa rivalizează cu ale celor mai reușite regine de jucărie și, când vorbește, o face în limba țării, cu o voce ascuțită și cristalină, versiune modernă, spun cinefilii, a memorabilei Shirley Temple

5

dar tu nu mai ești copil, nici analfabet, nici păstor, iar miraculoasa apariție care te cheamă de pe acoperișul Empire State Building este gloriosul King Kong : recent eliberat din

lanțurile ridicolei expoziții de pe Broadway, s-a urcat pe vârful ascuțit al clădirii și își ocupă momentele de jucăușă relaxare apucând cu ghearele elicopterele care zboară spre acoperișul Pan Am : piloții nu-și dau seama, imprudenții de ei, că nu e vorba de o nouă reclamă la industria turismului în aceste momente dificile ale crizei dolarului, ci de o bruscă și splendidă realitate : golite de încărcătura de pasageri, aparatele se prăbușesc ca niște libelule peste furnicarul de pe trotuare și mentorul tău ca un faun se bucură de panica și haosul care se creează : domnițele pe care le-a răpit tremură de nespusă bucurie în uriașa lui palmă păroasă și antroponiorful le va contempla în extaz și le va mângâia delicat coapsele cu vârful limbii ca o săgeată : căutându-le deliciosul nectar periodic, așa cum fac ursuleții lacomi, experți în miere de albine, care-și bagă botul în stup fără să le pese nici de furia insectelor, nici de înțepăturile dureroase : în timp ce ele gem și suspină și se topesc de plăcere la contactul cu focul umed, copleșitor : visătoare, îi contemplă atributele de dimensiuni fabuloase și mormăie printre dinți maxima eronat atribuită Sfântului Augustin : acel splendid credo quia absurdum împotriva căruia s-a revoltat meschin Sfântul Bonaventura : fără să reușească să respingă, cum a făcut ciudatul personaj al poveștii, vertiginoasa și nebunească idee : absorbite, ca și el, într-o contemplație care se va prelungi ore în șir până când, într-un final, vor renunța cu regret la nebunie : dar fapta eroică le tentează și domnițele vor blestema cu voce tare îngustimea destinului ridicol care le privează de forma superioară a cunoașterii : biblică, totală, imediată : imposibilă, imposibilă : toată vaselina din lume n-ar fi de ajuns pentru a face posibil miracolul : rușinați, nefericiții însurăței sunt

martorii uluitoarei etalări a atributelor lui fizice și rușinea, ciuda și invidia le vor umbri treptat chipurile : inferioritatea lor față de mentorul tău e evident iremediabilă și domnițele o remarcă și ele și se lansează cu dispreț superior în comparații inutile și umilitoare : spre deosebire de extraordinar de echilibrata eroină din film, capabilă să treacă fără furie și fără să se descurajeze din brațele ilustrului răpitor în cele ale unui logodnic anonim și jalnic, revelația panoramică a culmii le va traumatiza pentru tot restul vieții, anulând orice posibilitate a unei ipotetice întoarceri la normalitate : gnoza a fost prea puternică : de aici încolo obositorul proces mental, plictisitorul lanț de silogisme le vor părea odioase : materialismul solid al lui King Kong le va urmări peste tot cu dovada clară a puternicelor sale argumente : iar luna de miere la Paris, la îndemnul celor mai buni doctori, nu va face decât să le agraveze starea : Turnul Eiffel, obeliscul din Place de la Concorde vor păstra vie amintirea pătrunzătoarei viziuni și, în loc să uite și să se resemneze, vor respinge cu dispreț și cu silă insipidele, mizerabilele plăceri ale scolasticii maritale : dedesubtul Arcului de Triumf vor visa la deschiderea către afară, indispensabilă praxisului : la brusca și brutala irupție a filosofiei germanice, atât de asemănătoare cu cealaltă, mai apropiată în timp, care, concretizată în monstrul siegfriedian și pregătirea sa superioară în ale artileriei, i-a dat monumentului rațiunea de a fi în timpul desfrâului viril din anii 40 : identificându-se cu emblema simbolică a cedării necondiționate în fața victoriosului urangutan : imprimată pe vecie în retina lor în deplinătatea puterilor sale de persuasiune : mereu pregătit să facă saltul dialectic, calitativ : cu King Kong, domnul și stăpânul tău, care arată direct spre centrul

feminității lor cu rigoarea pură a admirabilului său imperativ categoric

6

le vei urma exemplul și vei glorifica potența primatei: punându-ți condeiul în slujba magnificei lui lipse de măsură, slăvindu-i talentele cu toate resursele maliţiozității verbale: prin intermediul subtilei, otrăvitei subversiuni a sacrosanctelor valori lingvistice : sacrificând referentul în favoarea veridicității discursului și asumându-ți astfel consecințele delirantei tale diversiuni : minunata ta singurătate de alergător de cursă lungă : sfidarea insolentă a ordinii reale: vei permite Perechii să se reproducă printre căscături politicoase și să dea naștere unui copil scârbos : fructul neputincios și inutil al unui siropos cântec de leagăn : o să fie micuț? cu părul creț? : versurile dedicației de la radio nu contează: diferitele lui orificii anobuconazale vor elimina secreții puturoase care vor compromite încetul cu încetul atmosfera căminului model și vor necesita intervenția sonoră a ambulanțelor și a mașinilor de pompieri dotate cu echipamente de dezinfectare și măști de gaze : călduța iubire procreativă te plictisește iremediabil și vei aduce laude, fără regrete și fără scrupule, plăcerii goale și solitare, josnice, anormale și ilicite : inspirat de maiestuozitatea grandioasă a lui King Kong, vei cânta de acum încolo nerostitul, aberantul, giganticul: scoțând la lumina diafană a zilei monștrii care terorizează mințile mărunte în timpul somnului rațiunii : copulația infamă, risipa seminală care unește corpuri la întâmplare

într-o exaltată consumare reciprocă! : visând la vârtejul crepuscular al unui univers extins, unde dragostea brută și dură pe care ți-o propune simianul anunță tot felul de delicte adăpostite și stimulate de imperioasa lui ferocitate

7

în subteranele actuale ale Manhattanului, de-a lungul rețelei labirintice de canale și tuneluri săpate pe sub suprafața insulei, s-a instalat, trăiește și tinde să se extindă prin densele cețuri ale lagunei din jurul Stixului o colectivitate nu mai puțin interesantă și complexă decât cea studiată de sociologi : crocodili, caimani, șopârle, iguane infestează în număr din ce în ce mai mare grețoasa cloacă și, adaptându-se la insolitele condiții de mediu, se metamorfozează lent ca rezultat al sumbrei lor existențe nocturne : noi specii amfibii, monstruos de vorace, se înmulțesc în secret, fără să trezească nici cea mai mică alarmă, la câțiva pași sub orașul ignorant și care nu bănuiește nimic : ființe târâtoare, șerpuitoare, care se feresc de lumină, se hrănesc din deșeurile puturoase și așteaptă ocazia să-și părăsească viața de paraziți și să iasă răzbunătoare la lumina zilei : lăsându-te să aluneci pe scări ruginite, orientându-te printr-un labirint de coridoare mâloase și umede, vei fi martorul spasmelor copulației lor reci și a eclozării ovipare a puilor lor : precum ochiul ciclopului, inspirația ta strălucește mai puternic noaptea și dorința de a fi ca ei se strecoară, insațiabilă, în adâncul sufletului tău : lung, flexibil, cu corpul acoperit de solzi tari, cu gura mare și dotată cu dinți ascuțiți, labele din spate

palmate, coada turtită şi bună pentru înotat : abandonându-ţi rolul iluzoriu de domn şi stăpân al Creaţiei (postura verticală, limbajul articulat, sufletul inteligent şi sensibil) în favoarea rigorii implacabile a blestematei faune : întunericul şi mizeria vor deveni şi vizuina ta şi într-o bună zi, prin intermediul gurilor de canal şi al sistemului sanitar şi de alimentare cu apă, te vei infiltra, împreună cu această faună, până în vârful zgârie-norilor şi vei participa la invadarea caselor şi apartamentelor prin conductele chiuvetelor, toaletelor şi căzilor : capete viclene vor ţâşni din vasul toaletei chiar în clipa în care umanoidul se pregăteşte să-şi aşeze dosul bine ascuns şi şocul îl va face să sară cât colo de groază, precum excursionistul imprudent care răstoarnă o piatră cu toiagul şi descoperă dedesubt un cuib de vipere : dar reptilele sunt prietenele tale şi profunda familiaritate cu ele îţi va oferi satisfacţii incomparabil superioare celor alor cazuisticii eterne (artistică, socială sau morală) a speciei bipede : coborârea în regnul animal ţi se va părea un progres : tu porţi în frunte semnul lui Cain şi cu toate că, eretic între alţi eretici, nu participi la slava şi comuniunea liturghiilor sale înflăcărate, din respect pentru bătrânii cu turban care îşi etalează talentele persuasive în broşurile turistice marocane, vei proslăvi totuşi prin cuvintele tale breasla clandestină, noctambulă, a îmblânzitorilor de şerpi

8

când noaptea pune capăt rezonabilelor activităţi productive ale agitatului oraş, adoratorii bestiei se trezesc din letargia

lor diurnă și, după ce privesc precauți de-a lungul trotuarelor pustii, se strecoară nevăzuți prin zonele umbroase fără să dea atenție abundentei propagande crepusculare a adversarilor ofidienilor

AVEȚI GRIJĂ : SUNT EXTREM DE PERICULOȘI

ÎȘI ATACĂ PRADA INJECTÂND VENIN

MUȘCĂTURA LOR ESTE ÎNTOTDEAUNA GRAVĂ ȘI ADESEA MORTALĂ

UNEORI ÎȘI STRANGULEAZĂ VICTIMELE CU INELELE CORPULUI

POT ATINGE PÂNĂ LA PAISPREZECE METRI LUMGIME

invidioasa înțelepciune împărtășită de paterfamilias nu-i impresionează și, traversând în zigzag colțurile fricii ca să păcălească eventualii urmăritori, explorează locurile întunecoase și umede unde se ascunde de obicei temutul și urâtul animal : grote cu pereții despuiați, acoperiți de mușchi, unde acțiunea subterană a apei creează făgașe, cascade și stalactite, luminate sărăcăcios de un bec bolnav, de genul celor care aruncă lumină peste beciurile și celulele din subsolurile secțiilor de poliție : acolo, la adăpostul și aproape cu complicitatea penumbrei, așteaptă răbdători brusca și enigmatica apariție ca să cadă în genunchi și să i se închine : savurându-i puternicele virtuți cu gestul solemn al celor care închid ochii în extaz în timp ce magicianul le așază pe limbă talismanul pur : de asemenea îngenuncheați, dacă nu direct pe pământ, pe un simplu și umil reclinatoriu : pătrunși de beatitudinea sublimei dar incomunicabilei experiențe : fără să uite, mai apoi, nici actele obișnuite de mulțumire : atitudinea de dorință, abandon de sine și umilință pe care le învață manualele de pregătire : dar frenezia nopții îi grăbește și, abandonând grota singuratică și secretă,

își vor continua, cu zel neobosit, periplul aleatoriu : prin zonele umede și întunecoase propice activității lor clandestine, care îi absoarbe complet : ca să nu mai vorbim de locurile natural accidentale în care se ascunde intuitiv crudul și vicleanul animal : ghidându-se grație unui misterios al șaselea simț pe poteci și scurtături strâmte până ajung la gardul verde care îi servește drept cuib și ascunde de ochii lumii supusele genuflexiuni : ordine, amenințări, incantații nu reușesc să-i facă să renunțe la căutare și, pătrunși de devoțiunea lor rustică, sfidează pericolul iminent cu o plăcere temerară : raidurile lor ignoră rigorile vremii, regulile și legile sezonului de vânătoare, sirenele isterice ale mașinilor de patrulare : lanterne inchizitoriale străpung întunericul nopții peste capetele lor și zgomotul de pași grei crește și multiplică riscul liturghiei lor sacre : încheierea riturilor de exorcizare îi va duce, în final, către zone joase și mlăștinoase, și, nevăzut, te vei furișa pe lângă ei prin vegetația târâtoare și neplăcută: prin straturi suprapuse prin care mișună nenumărate umbre învești mântate în togi fantasmagorice, vizibile la lumina unor mici lămpi anemice și învăluite în nori de aburi : din fântâna Bethsesdei până la temnița tenebroasă care oferă de obicei ascunzișul propice robustei dispoziții a fiarei suverane : ofidianul tenace, perfid, al cărui șuierat vânătorul perfect îl detectează ciulindu-și măiestrit urechile : da, e acolo, și totul sugerează că așteaptă sosirea imprudentului vânător pe care să-l paralizeze cu veninul gurii sale vorace sau să-l asfixieze cu îmbrățișarea sa drăgăstoasă : prudența meschină îl îndeamnă să fugă, dar pasiunea vânătorii e mai puternică și îi alungă teama și îl împinge spre întâlnirea fatală : pasiunea sa e o formă

superioară a războiului și va da naibii prudența : hotărât, neobosit, va domestici încă o dată reptila cu armele meșteșugite ale înțelepciunii sale ritualice și va căuta și celelalte ascunzișuri ale grotei, dornic să-și testeze limitele priceperii, asemeni acelor suflete dornice de perfecțiune care continuă scrupulos cu rugăciunile mult după ce slujba s-a terminat : adorația va continua toată noaptea și ziua următoare, când va cădea întunericul, ciclul spartan se va relua

9

vei supune geografia imperativelor și cerințelor pasiunii tale : de pe străduțele din Riad Ez-Zitun la zonele din jurul lui Gare du Nord, vei așeza elementele decorului care în viitor îi va găzdui pe discipolii tăi : profeticul îmblânzitor de șerpi din piața Djema-el-Fna cheamă localnicii și turiștii cu bătaia ritmică a tobelor și te vei alătura cercului de spectatori încercând din toate puterile să-ți ascunzi emoția : încet, încet te-ai dezbărat de obiceiurile și principiile pe care le-ai învățat în copilărie : nu mai încăpeai în ele : exact ca vipera care își schimbă pielea, le-ai abandonat la marginea drumului și ai plecat mai departe : corpul tău a căpătat flexibilitatea de târâtoare a șarpelui și simpla vedere a faunei dușmane îți trezește imagini somptuoase de violență verbală : contactul dintre voi va fi cuțitul : țipătul strident al nebunei care traversează clătinându-se holul gării creează în jurul ei un spațiu sacru, inaccesibil curioșilor care nu-i înțeleg delirul și, urmându-i exemplul, îți vei baza și tu invulnerabilitatea pe sfidarea

logicii lor : viitorul lumii lor nu te interesează şi nici un fel de consideraţii umanitare nu-ţi vor dicta conştiinţa : să nu ai încredere în tine însuţi : nu e suficient să-ţi arunci peste bord chipul, numele, familia, obiceiurile, ţara : asceza trebuie să continue : fiecare cuvânt al limbii lor îţi întinde o capcană : de acum înainte vei învăţa să gândeşti în propria ta limbă

10

vei coborî încă o dată în criptă : furia inexorabilă pe care o simţi faţă de fosta ta turmă şi plăcerea de a asista la cumplita bătaie de joc la care va fi supusă te va umple de bucurie în timp ce îţi faci drum prin agitaţia de pe coridoare până la altarele neaurifere şi nerevoluţionare : împleticindu-se, făcându-şi vânt cu mişcări exagerate din cauza căldurii sau ridicându-şi gulerele hainelor de blană în timp ce tremură groaznic de frig, făcând schimb de informaţii într-un limbaj isteric, pudrându-şi chipul, aranjându-şi părul, printre chicoteli, ţipete şi gemete, membrii confreriei trec împreună cu santinelele lor hieratice căutându-şi neliniştiţi principele : agitaţia lor extremă este rezultatul evident al nu mai puţin extremei represiuni a tribului : forţa centrifugă superioară legii gravitaţiei i-a azvârlit ca pe nişte meteoriţi rătăcitori spre îndepărtata, subterana bazilică : rămăşiţe ale unei teribile explozii împrăştiate în cele patru vânturi, aduse laolaltă de un joc al sorţii! : soloul flautului are un efect magnetic şi devine obiect de cult : uitaţi-vă bine la ei : îndrăzneala lor sfidează orice limite : antifoniile, comuniunile şi implorările lor se succed în ritmul febril al celor care se

știu condamnați să moară în zori și savurează ce le-a mai rămas din viață în înghițituri mici : mai mult de patru secole de stigmatizare și afronturi, încarcerare, tortură, rug (începute odată cu decretul crâncen, ranchiunos, al reginei frigide și autodafe[1] ale groteștilor progenituri) au dus la acumularea tensiunii endemice care îi deosebește de restul activiștilor, de breaslă : cadavre ca într-un ghetou hitlerist (gheme de lână, cape de penitent, căluș, scapular alb, coif de hârtie pictat cu flăcări), provocarea lor delirantă se întinde spre cele mai îndepărtate locuri de pe pământ : un atavism vechi de secole le împinge la hiperbole și exagerări teatrale când compun cu superioritate personajul tristei prizoniere din Tordesillas : juandeorduñesca victimă a iubirii : pompoasa interpretare a actriței din rolul principal : ascunzând prin gesturi extravagante imobilitatea absentă a regelui ei : frumosul flamingo cu pene albe pe piept și roșii ca sângele pe spate din ilustrațiile color ale obișnuitului manual de școală : biped, vertebrat, cu sânge cald, inimă cu auricule și ventricule, bun înotător și, după caz, nidofil sau nidifug : cu spatele la zid, ca alți membri ai speciei sale, cu un dispreț vizibil, calculat : orificiile nazale, ochii pătrunzători și vii, gura poate fără dinți, o țigară în cioc : cu aripile strânse, cu picioarele lungi, pare să se odihnească într-un picior în timp ce îl ridică pe celălalt din când în când și își sprijină indolent talpa de crăpăturile și ieșiturile zidului : și cu acordul tăcut al gărzilor și curtenilor, aurora neboreală își înmulțește gesturile demențiale, învăluită într-o aură de admirație și milă pentru soarta ei tragico-splendidă : ochii îi lucesc

[1] În timpul Inchiziției din Spania și Portugalia, ritualul penitențelor publice ale ereticilor condamnați (literal, „act de credință").

năzdrăvan dedesubtul vălului negru, subțire, stratul gros de machiaj se dizolvă și îi curge, ridicol, spre colțurile buzelor : ridicându-și spre buze degetul arătător va murmura iar și iar, de o mie de ori, că regele nu a murit, că doar a adormit : cu acea dicție caracteristică pleiadei de imitatori care, fugind de rigorile din țară, proliferează acum, la mii de leghe distanță, într-un peisaj îndepărtat și umil : istoria e justă uneori și catolica mamă va contempla îngrozită spectacolul crud : răzbunarea nesuferitului frate și a calomniaților săi prieteni : scena se repetă zilnic fără bard și fără cronicar și puterea absolută a minusculei tale activități artizanale te uluiește : monologul fantomatic al nebunelor va răzbuna memoria regelui : brusc, vei anula secole de infamie cu o simplă trăsătură de condei

11

MAIS DIEU CREA LES ARABES[1]
voi sunteți
citez textual
poporul cel mai bun care a existat pe lume, voi impuneți ce e corect, interziceți ce e incorect și credeți în mine
acestea sunt cuvintele din Cartea pe care ți-a împrumutat-o un coleg, la sfârșitul uneia din întâlnirile voastre obișnuite, pe una din întinderile de asfalt din Orașul Luminilor care își pierde încetul cu încetul luminozitatea
și dragostea pe care o vei găsi alături de ei va fi arzătoare și sterilă ca întinderea deșertului : departe de grotele umede,

[1] Dar Dumnezeu îi creă pe arabi (fr.).

acoperite de licheni, care ascund activitatea nocturnă a apelor subterane : totul e curat acolo : trupuri musculoase, flexibile, a căror articulare sinuoasă amintește de convexitatea netedă a dunelor : când ceața le învăluie formele obtuze și suflul simunului îi desăvârșește opera și învestește peisajul roșiatic cu o bruscă palpitare animală : curbe și iar curbe suprapuse în valuri, comunitate promiscuă care se cuplează cu elasticitate, fără să-și piardă forma, tensiuni și îmbrățișări simultane în textura caldă și suplă : iradieri șerpuitoare care străbat pielea vibrantă și îi sculptează delicat contururile cu magistrală sobrietate : fără artificii sau podoabe feminine : crânguri, livezi, locuri umbroase, câmpii încântătoare : numai mușchi și piatră : distrusă, mâncată, erodată de acțiunea susținută a vântului : fără ploaia germinativă care să o fecundeze : uscată, uscată! : verdeața e un teribil efort și o recompensă : trunchiul solitar al palmierului indică prezența invizibilă a izvorului, dar nu vei bea din el : sațietatea celor simpli îți face silă : robustețea arborelui răstoarnă legile învechite și, cu bastardă mândrie, îți vei potoli încet setea : seva lui amară îți e de ajuns : ce dacă latră câinii? : caravana trece : deșertul te cheamă din nou, vast și tenace ca dorința ta, și vei pătrunde configurația densă a pieptului lui roșiatic și implacabil : brațe muntoase vor ridica un zid la orizont, izolându-te milos de lumea fertilă și ostilă : înaintând, pas cu pas, pe scutul abdomenului său neted, vei ajunge la oaza cea mai apropiată grație instinctului fin de meharî : Anselm Turmeda, Părintele Foucauld, Lawrence al Arabiei? : între ai tăi în sfârșit, scufundat în densa supă umană, greu de recunoscut cu barba căruntă și hainele murdare și pline de praf : ochelarii de soare te protejează și îți ascund privirea de linx

de căutătura curioasă a celor din jur : ochii tăi şi-au pierdut dulceaţa blândă a adolescenţei şi sclipirea fixă şi obsedată cu care priveşti în jur după pradă va deranja odihna Nazarineanului care riscă, imprudent, să-i urmărească : creştinul convertit la islamism care delirează prin pieţele africane reprezintă negarea ordinii care guvernează această lume şi, atent, va ridica un deget acuzator : neplăcuta apariţie e o păcăleală, se impune o severă profilaxie : de nerostit? dezertor? renegat? sodomit? pervers? : mai rău, mult mai rău : semănător de vânt : cum spune proverbul

12

cine seamănă vânt culege furtună
rostit de mii de ori de gâtlejuri circumspecte şi prudente, avertismentul nu-i va ajunge pe fugarii speciei tale pe care centrifuga, interzisa pasiune i-a aruncat pe aceste ţărmuri stâncoase şi pustii
degeaba vor tuna şi vor fulgera baritonii vechii ordini de la pupitrele comitetelor, institutelor şi bisericilor lor şi, înarmaţi cu săgeţile ascuţite ale verbului, vei ţinti în bătaie de joc masca respectabilităţii lor pompoase şi profilul curbat şi bombat al suficienţei lor umflate
vei opune spiritului lor de autoritate şi ierarhie, bazat pe interdicţii şi legi, subversiunea egalitaristă şi generică a trupului aţâţat şi gol
falusul, da, falusul
tulpina puternică, sculată, care duce seva spre prepuţ!
râsul vă va servi de capcană

cu ajutorul lui, feroce și coroziv, le vei dezumfla baloanele de infatuare și le vei expune temerile meschine, ridicole la realitățile lumii
una câte una
le veți smulge măștile mizerabile
cu pasărea în mână
dar fără să le treceți cu vederea nici pe cele o sută de pe gard
îi veți obliga să se despoaie și îi veți supune la cruda bătaie de joc a discursului vostru răzbunător
ascultați-ne cu atenție
capcanele logicii voastre nu vor reuși să ne prindă
morala
religia
societatea
patriotismul
familia
nu sunt altceva decât zgomote amenințătoare al căror răsunet ne va lăsa indiferenți
nu contați pe noi
noi credem într-o lume fără frontiere
evrei rătăcitori
moștenitori ai lui Juan fără de țară
ne vom pune tabăra acolo unde ne va conduce destinul
frăția musulmană ne atrage și în ea vom găsi refugiu
abandonați refrenul monoton
amenințarea cunoscută, veche de când lumea, cu dezastre rușinoase și calamități
după noi potopul?
SĂ SEMĂNĂM VÂNT!

III

nu ca acum
când furia acumulată meschin se revarsă în incinta secretă a beciurilor şi secţiilor de poliţie, umilinţa fizică a fiinţei deopotrivă urâte şi temute (obiect inconştient al invidiei lor şi poate al dorinţei lor ascunse), ploaia încăpăţânată de lovituri căzând peste fantasma propriei nelinişti (fără să reuşească să o exorcizeze, totuşi), ţipetele înăbuşite ale victimei şi gâfâielile fericite ale proboscidelor în uniformă (incitându-se unii pe alţii cu puternice emisii vocale), sale race dégueulasse pouilleux ordure saloperie[1] (pronunţate în limba lui Villon şi Descartes), inutila încercare de a răspunde (poate o patetică încercare de fugă), decizia bruscă a capului haitei de a scoate revolverul (invocând legitima apărare), cunoscuta, reglementara somaţie (repetată de trei ori), explozia gloanţelor, confuzia, ţipetele, panica mastodonţilor, asentimentul febril al martorilor, distinctele versiuni succesive, comunicatele de presă categorice, contradicţiile care ies la lumină, blestematele întrebări fără răspuns, tăcerea stânjenită, încăpăţânată

[1] Obscen neam murdar păduchios gunoi parşivenie (fr.).

la scară mare atunci
când oribila haită a Allergie Française făcea legea pe străzi (percheziții, arestări în masă, interdicții discriminatorii) și zeci și zeci de cadavre cu mâinile legate (cu o gaură de glonte în tâmplă și urme de strangulare) apăreau plutind, duse de curentul blând al râului frumos cântat de poeți, pe sub podurile evocate de șansonetiști în sunetul melancolic al acordeoanelor și chitarelor (în timp ce consiliul municipal vota bugetul necesar pentru hrănirea porumbeilor și renovarea clădirilor publice și monumentelor iar copiii umpleau minunatele parcuri și grădini ale orașului cu gângureli dulci și muzicale), chiar în momentul în care ura iremediabilă îndreptată împotriva semnelor identității tale (rasă profesie clasă familie țară) creștea proporțional cu atracția magnetică exercitată de proscriși și toată violența în numele turmei civilizatoare (căreia, la exterior, îi aparțineai încă) făceau să crească prăpastia căscată între ea și tine și întărea sentimentul de trădare și aversiunea care își făcuse cuib, ca un vultur, în sufletul tău, contemplând cu mândrie solitară provocarea în timp ce urcau în grup compact scările de la metrou, erau mânați cu șuturi și lovituri de pat de armă și urcați în negrele dube ale poliției și, când acestea se dovedeau insuficiente, rămâneau cu brațele ridicate la ceafă pe trotuarele vaste din această Place de l'Étoile que tout à coup était dévenue jaune[1] și retrăiau umilințele ghetoului la mai puțin de un sfert de secol
dar acum din nou

[1] Această Place de l'Étoile care dintr-odată devenise galbenă (fr.). Referire la însemnul pe care evreii erau obligați să-l poarte – steaua lui David, galbenă.

nu în labirintul subtil de coridoare și tuneluri gândite poate de o cârtiță bolnavă în delirul său insomniac praghez scârțâitul jalnic al ușilor automate, NICOLAS FINES BOUTEILLES repetat până la demență pe scări, pe hărțile rețelei de autobuze, pe instrucțiunile de siguranță pe care nimeni nu le citește, reclame la DU BO, DU BON, DUBONNET pe care le zărești pentru o clipă în lumina vagoanelor de metrou, oferte tentante ale unei prospere societăți de consum cu vasta ei gamă de mărci de automobile, de excursii organizate, de variante de hârtie igienică aproape mângâietoare, de brânze mirifice, de elixire sublime, de articole de lenjerie minunate sau paterne, instituții benigne care oferă credite bancare prezentate pe fundalul unor peisaje de carte poștală, perechi fericite și fete sexi, când imaginația fertilă a unui mai abolit umplea pereții cu inscripții batjocoritoare și cinice, comice, fioroase, insolente, dubioase, vesele, introducând un germen al distrugerii în familiara fericire policromă, urmate de refluxul previzibil al valorilor sacrosancte, mai favorabile ranchiunii malițioase a majorității care, din fericire, nu e mereu tăcută, erupției morale a nepoluatului cetățean din clasa de mijloc, gestului furiș al mâinii palide, eurocrate care, la adăpost de orice bănuială, exprimă în creion, spray sau ruj de buze imaginile sumbre care îți chinuie somnul

MORT AUX BOUGNOULS

RATONS = SYPHILIS

UNE FEMME QUI COUCHE AVEC UN ARABE EST PIRE QU'UNE PUTAIN[1]

---

[1] Moarte indivizilor

șobolani = sifilis

o femeie care se culcă cu un arab e mai rea decât o târfă (fr.).

afară, afară
când sângerarea (transpirația?) vărătică a golit arterele urbane de toxinele manufacturate și orașul balonat își recapătă pentru câteva săptămâni primitiva siluetă nubilă : prodigioasa cură de slăbire din august care invită la contemplarea trupului fără varice și fără grăsime și îl atrage pe străinul rămas ariergardă într-o nouă și incitantă călătorie : nu spre locurile arhicunoscute, frecventate de omniprezenta mulțime mereu în mișcare : chipul anonim și fără trăsături caracteristice al hidrei cu o mie de capete : decorul, mai degrabă, al unui film din anii 30 pentru doi amorezi care se sărută lângă gura de metrou : bătrâni așezați pe bănci, trecători în plimbare, un cor inofensiv al Armatei Salvării, poate o partidă liniștită de pétanque : ceața desenează spirale deasupra trotuarului pustiu și, părăsit de propriii lui copii, orașul dintr-odată vă aparține, ție și veneticilor
(departe de gregarii adoratori ai soarelui, de rulotele înghesuite în campinguri, de bronzul fals, de șopârlele întinse la soare lângă piscine, de turma resemnată producătoare de urmași, de mașinile conduse ca niște tancuri)
încet, te vei îndrepta spre șanțul săpat pentru lucrări publice care, precum un raid de bombardiere, a eviscerat trotuarele asfaltate și a scos la suprafață pământul ascuns dedesubt, împrăștiindu-l de-a lungul pasarelei de scânduri construită pentru pietoni pe care te aventurezi în timp ce modeștii muncitori se chinuie la picioarele tale cu târnăcoapele și lopețile lor și trepidațiile picamerului pneumatic îți bombardează auzul cu impactul surd al unui tir de mitralieră : negri subestimați care folosesc șanțul comun, în contact direct cu materia imundă, cu ușurarea josnică, cu viscerala

emanație plebee? : cu mult înainte de nașterea ta avortată în sânul curatei și virtuoasei familii, cu gestul imperativ al vechilului, ca pe vremurile fericite ale străbunicului? : coșmar crunt și nedorit care te urmărește cu încăpățânare cu stigmatul lui de neșters în ciuda vechilor și curajoaselor tale eforturi de a scăpa de el : foaia de hârtie virgină îți oferă minunate posibilități de mântuire, pe lângă plăcerea de a-i profana albețea : o simplă trăsătură de condei ajunge : le vei recrea trupurile
mișcat de violenta pasiune pe care ți-o inspiră, fără să le faci să dispară concretețea printr-o sobră descriere lineară și fără să le distrugi realitatea magistrală prin procesul iluzoriu de a le da nume : așezându-le existența fizică pe hârtie grație unei somptuoase proliferări de semne, a acumulării exuberante de figuri de stil : folosind toate instrumentele retoricii : tropi, sinecdocă, metonimii, metafore : întinzând până la limită mușchii frazelor, intrând în complicate împreunări, luptând cu mâinile goale împotriva cuvintelor care încearcă să-ți scape : noduri puternice, strânse, de cârcei de viță pe care le vei urmări cu coada ochiului cu aceeași docilitate cu care complementul escortează verbul : de la trunchi în sus, dincolo de înflorirea cărnoasă a buzelor, până la frunzișul luxuriant al grădinilor suspendate din Babilon : strângând în mână stiloul, forțându-l să-și elibereze tot lichidul seminal, ținându-l drept deasupra foii albe : cu mișcări bruște, sincopate : o plenitudine generatoare în mâinile tale : capetele lor ies din excavațiile de la picioarele tale și privirea îți întârzie asupra lor, cedând magnetismului lor animalic : poluarea de deasupra orașului nu le știrbește splendoarea : salopetele de lucru nu le pot ascunde strălucirea de fii ai deșertului :

trupuri învesmântate în rigorile şi duritatea credinţelor lor agăţându-se de dorinţa instinctivă de a trăi ca de o axiomă limpede şi incontestabilă, vei permite ca prezenţa lor să se impună asupra ta cu claritatea orbitoare a unui aforism : absorbind încetul cu încetul spiritul lor nomad, calda şi binefăcătoarea lor esenţă solară : independent şi liber ca un conducător beduin : stăpân al aerului, al vântului, al luminii, al spaţiilor vaste, al imensei goliciuni : deasupra, cerul incolor şi subtil; dedesubt, nisipul, imaculat ca un ghetar strălucitor
umbrele cămilelor care merg la trap se profilează pe pământ în timp ce voi avansaţi prin stepele Iordaniei, urmând linia ferată : cu laurii victoriei din Aquaba încă proaspeţi, învestit, după cum consideră harka, cu o putere carismatică, stimulat de semnele care arată că inamicul e aproape : posedat de aceeaşi ardoare ca şi oamenii tăi, exprimându-te în dialectul lor necizelat, decis to imitate their mental foundation[1] şi, cameleonic, to take on the Arab skin[2] : faima ta de expert în distrugerea locomotivelor otomane e deja legendară şi vei da semnalul de atac apăsând uşor cu degetul arătător pe trăgaci : racheta luminoasă va exploda deasupra convoiului dispersat, călăreţii se vor repezi la prada bogată, caii vor necheza, anticipând festinul : măcelul va fi dus la bun sfârşit cu precizia implacabilă a unui ritual : soldaţii şi pasagerii vor fi despuiaţi de bunuri, iar trupurile lor vor cădea pradă voracităţii vulturilor : urcat pe acoperişul vagoanelor, pe scândurile asemănătoare pasarelei ridicate peste lucrările publice, vei începe să execuţi un dans agil.

[1] Să le imiţi felul de a gândi (engl.).

[2] Să intri în pielea arabilor (engl.).

urmărindu-ți din colțul ochiului propriile mișcări, ca într-un joc chinezesc cu umbre : mișcări și gesturi zvelte înconjurate cu un halo de mesianism tutelar vor inflama pasiunile oștirii tale până la un adevărat delir verbal! : vei răspunde uralelor și ovațiilor lor cu o fluturare îndrăzneață a revolverului în timp ce sari de pe un vagon pe altul, purtând toate însemnele deghizării tale : alb din cap până în picioare ascuns sub văluri și năframe de mireasă, cu candoarea inspirată a unui șmecher magician al Vaticanului : salutând de la înălțimea bal(vag)onului adunarea de credincioși, incitându-i să-și reunească forțele, provocându-i la noi și mai fructuoase aventuri : dansând și dansând, cu aer de primadonă, pontif și travestit : deraierile se succed în ritm din ce în ce mai alert și glonțul care te rănește intenționat îți va conferi un spectaculos botez al sângelui : pete roșii vor murdări albeața imaculată a straielor tale cu vâscozitatea lor impură, dar cariera ta accidentală de artist nu se va opri aici : profet al vechiului vis de eliberare în serviciul expansiunii imperiale britanice? : sau juandeorduñescă victimă a iubirii în grotele luxuriante din Tordesillas? : devenind un nou Fregoli, îți vei continua rapida metamorfoză sărind de pe o bandă pe alta fără să abandonezi nici o clipă șanțul procreativ lăsat în urmă de condei : cu asentimentul tacit al gărzilor și al curtenilor îți vei înmulți gesturile demențiale, învăluit în aura de admirație pentru tragico-splendidul tău destin : ochii îți lucesc năzdrăvan dedesubtul vălului negru, subțire, stratul gros de machiaj se dizolvă și îți curge, ridicol, spre colțurile buzelor : ridicându-ți spre buze degetul arătător vei murmura iar și iar, de o mie de ori, că regele nu a murit, că doar a adormit : nu în subsolul cavernos al cinematografului

zguduit de trecerea metroului de suprafață : pe tăbliile care acoperă structura vagonului și care se extind, brusc, de-a lungul șanțului, oferind astfel un trotuar pietonilor : departe de cruda și dificila stepă iordaniană : în ziua de vară pariziană care își coboară razele arzătoare peste capetele muncitorilor înrobiți care își strâng în mâini uneltele în timp ce tu, revenindu-ți după iluziile optice și festele pe care ți le-a jucat privirea, avansezi precum scriitura fină a stiloului tău pe străzile pustii ale orașului : ca El-Orens[1] înaintea misiunii sale secrete în Deráa, cu un turban alb imaculat, plutind în faldurile robei : gustul tău pentru experiențe nomade în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii islamice te va face să pornești în recunoaștere spre tabăra dușmană : de-a lungul apropiatei rue d'Aboukir, în căutarea minaretelor din Istanbul, în acordurile „Marșului turc".

HER-OTOMANII

ambarcațiuni de toate formele și mărimile, deplasându-se neîncetat între un mal și altul, în drum spre Bosfor sau spre țărmul Mării Marmara
sirene melancolice, arpegii, strigăte de rămas-bun
ofensive voci levantine, pulsul sonor al orașului!
pescărușii taie aerul mătăsos, planează deasupra cupolelor bizantine, se rotesc, coboară, se ridică, plutesc nemișcați, se întorc din nou : vei face ca ei și vei atinge cu colțul covorului tău fermecat minaretele aurii ale moscheilor, vei ajunge dintr-o mișcare la columna lui Constantin, vei ateriza pe oniricul turn al lui Bayaceto : Marele Bazar, fără acoperiș, oferă spectacolul forfotei omenești ca în romanul lui Vélez de Guevara[1], al mărfurilor care se împrăștie ca un cancer : artizanat ancestral și monoton care ignoră încă legile cererii și ofertei și repetă până la epuizare aceeași operație obsedantă (zero, roata de apă, vals circular) : o infinitate de obiecte identice care se acumulează și se revarsă peste alei

[1] În text, referire la romanul „El diablo cojuelo" (Diavolul schilod, 1641) de Vélez de Guevara.

lăturalnice şi artere principale, încurcă circulaţia, încearcă în zadar să atragă atenţia trecătorilor : când difuzoarele lui Soliman Magnificul transmit rugăciunile muezinilor păsările îşi iau zborul, se rotesc şi se împrăştie în toate direcţiile într-un vârtej iute şi asurzitor : este ora abluţiunilor în porticul de la Nurvosmaniye Cami şi te vei pierde în mulţimea care se scurge pe pantă : un vast labirint de scări, pasaje şi curţi care te conduc (pierd) spre oficiul poştal sau spre Bazarul Egiptean, spre Podul Karaköy şi spre cheiuri : depozite şi magazine, tarabe, ţipete, vânzători care-şi flutură mărfurile, nenumăraţi catâri, biciclete, tricicluri, bătăi de clopote, suflat de corn : promiscuitate de ghetou din Varşovia, plin de zgomot şi de furie, hrănit cu propria sa frenezie delirantă : voci guturale, asalturi acustice, o ploaie ameţitoare de gesturi : o faună de circ, tipică acestui popor de păstori rustici şi primitivi, abia atins de industrializare : un orb dependent de grija inspirată a bastonului său, o familie de şase persoane urcată miraculos în spinarea aceluiaşi măgar, un Buster Keaton ciclist care ţine în echilibru pe cap o prăjitură rococo în culori pastel : un bătrân îndoit sub povara unui voluminos şifonier cu oglindă şi hărţuit de un camion nerăbdător cu claxonul care repetă până la paroxism primele măsuri din marşul din „Podul de pe râul Kwai" : unul latră cu convingerea unui câine meritele şi favorurile pe care le oferă o vastă gamă de piepteni : altul recită un monolog regal deasupra umbrelei deschise şi întoarse în care se găseşte o colecţie de cravate : doi vânzători nervoşi gesticulează cu furie şi încep să se insulte prin gesturi obscene când cuvintele de neînţeles mor de o moarte violentă, victime ale traficului : o masă de pietoni blochează toate

ieșirile și privirile naufragiază într-un coșmar de păpuși și sandale de plastic
fugiți, salvați-vă!
imponderabilul tău covor zburător va levita peste capetele mulțimii uluite, va lua repede în altitudine și va desena spirale elicoidale peste zidurile bizantine și peste marmura albă și roșie a palatului lui Constantin Porfirogenitul
la o mie două sute de metri și peste șapte secole distanță locuitorii nativi ai orașului sunt prinși într-o subtilă dezbatere, în forum, asupra chestiunii abstract-concrete a sexului îngerilor
(un subiect spinos și dificil ca puține altele înainte de invenția iluminatoare a Cinecittà și de vizita scurtă și fructuoasă pe care blondul mesager celest i-a făcut-o plictisitei și adormitei familii din înalta burghezie a Milanului : cei care susțineau că îngerii au sex aveau dreptate : zborul fulgurant al lui Terence Stamp și extazul celor vizitați nu permit nici cea mai vagă urmă de îndoială)
dezbaterea bizantină mobilizează toate energiile și degeaba încearcă icoana Fecioarei să îndepărteze pericolul în partea cea mai expusă a zidului : ienicerii au pornit atacul, nu e timp de pierdut! : mercenarii luptă cu disperare la porțile Edirnei! : un grup de arcași din Însorita Spanie participă la apărarea titanică (NATO-anică?), ușor de identificat grație uniformelor ostentative și a demnității calme a vorbelor : mod de a vorbi peninsular, codificat și imobil, acumulare de proverbe și expresii, vast panteon de antic excrement idiomatic! : clișeele le vin pe buze fără să vrea și le vei amesteca inteligent și perfid
chiorul e rege în țara surzilor, spune unul

nu fi pentru unul glumă, pentru altul ciumă, spune altul
nevoia e mama tuturor relelor, spune al treilea
ordinele încâlcite şi neinteligibile produc confuzie în rândurile lor şi grăbesc barocul dezastru : hoarda asiatică va pătrunde în capitala muribundă a imperiului şi nici o putere omenească nu o va putea opri : totul se va duce naibii!
(dar nu, tu delirezi vrute şi nevrute şi poetul alexandrin o ştie prea bine
oraşul unde ţi-ai irosit viaţa continuă să existe şi eşti condamnat să trăieşti în el
vei bântui fără ţintă pe străzi lăturalnice
bătrâneţea te va găsi în suburbiile lui
părul îţi va albi sub acoperişurile lui
degeaba vei aştepta să vină barbarii)

vei pluti peste cupolele şi minaretele Bizanţului islamizat şi vei ajunge în cele din urmă la podul Karaköy cu haosul lui armonios acordat : şuvoiul de vehicule în mijlocul drumului, iar pe trotuare mulţimea densă, negricioasă şi impenetrabilă : sute, mii de turci cu ochi de felină şi sprâncene dese, cu capetele acoperite de inevitabilele căciuli plate importate masiv de Atatürk : femeile merg alături de ei, majoritatea însărcinate, iar copiii contemplă, temători, siluetele mobile ale bărcilor care îşi dezleagă încet legăturile şi se desprind uşor de ţărm : iau calea Usküdarului, a Bosforului, a Mării Marmara : sau şi mai departe : odată trecute de Pontul Euxin al lui Ovidiu, spre insulele cântate de Homer, spre nocturna Iskandiria a lui Cavafis : în timp ce, în cafenelele de pe docul plutitor, obişnuiţii locului

fumează ceremonios narghilele, conectate la tuburi și vase, cu aspectul curios al unor centauri amabili sau al unor astmatici incurabili : obligați, la indicațiile doctorului, să folosească un complicat sistem de respirație artificială : călători nerăbdători se năpustesc asupra oalelor în care pescarii prăjesc biban și plătică pané, iar vânzătorul de hașiș, ușor de recunoscut în costumația lui stil Carné-Prévert, șoptește cuvinte misterioase în urechea unui turist englez cu părul roșu, virginal, scandalizat : sugestive propuneri onirico-monetare pe care nebulosul urmaș al lui Kipling se va preface că nu le aude, iuțind pasul de fiecare dată când ucenicul lui Jean Gabin îl prinde din urmă, își descheie jacheta fără formă și îl lasă să vadă, o fracțiune de secundă, tentanții cilindri micuți, negri, prost rulați : la cincizeci, o sută, două sute de lire bucata : cântar mobil, gamă vastă de prețuri, pentru toate buzunarele și clasele sociale!
sau îi propune o vizită instructivă, edificatoare, la primitoarea academie Alageyik Sokak : arătând cu degetul spre străduța întunecoasă și exotică ascunsă pudic în spatele respectabilei clădirii a Băncii Otomane : helio, mister, young girl to fuck?[1] : turistul imberb ezită : figura lui copilăroasă, cu vagi trăsături de pește, devine la fel de roșie ca părul și ochii albaștri, victorieni, reflectă naufragiul previzibil : va ceda, da, va ceda : proxenetul îl trage deja de braț, cu gesturi obscen de familiare, și straniul cuplu va dispărea în mulțime, îndreptându-se spre cel mai înalt și mai păcătos cartier al orașului : între timp, tu îți continui plimbarea de-a lungul cheiului, agățat de lustragii și vânzători ambulanți,

[1] Alo, domnu', vreți o fetiță să i-o trageți? (engl.).

până dai peste chioşcul cu băuturi unde un splendid grup de satrapi aşteaptă probabil plecarea vaporului spre insule, în solemnă deplinătate a magnificei lor grandori : straiele lor strălucesc de o lumină interioară şi stelele numeroase, scânteietoare, desenează o constelaţie diurnă necunoscută astronomilor : gondolieri baritoni din instabilul, revocabilul vostru Pact Atlantida, pompoşi şi siguri pe ei sub protecţia binefăcătoare a unei uşoare, graţioase umbrele atomice! : demnitatea ostentativă pe care o întrupează le interzice, se pare, să converseze şi, transformaţi în împietrite statui, contemplă orizontul închis, solemni şi imperturbabili ca nişte santinele : curioşii participă, ca şi tine, la deliberări şi după un schimb violent de opinii vor cădea de acord să-i dea premiul hieraticului colonel Vosk : fostul tău compatriot va primi decizia cu un surâs plin de modestie, va strânge câteva mâini, după care mâna lui se va aşeza din nou între panglicile decoraţiilor, asemeni paradigmaticului cavaler din picturile lui El Greco

aşa deci, spune el : suntem compatrioţi carevasazică! : mă credeţi dacă vă spun că sunteţi primul cu care mă întâlnesc în ţinutul ăsta binecuvântat?

colonelul îşi dezveleşte dinţii de aur sub mustaţa subţire, orizontală şi, văzând că ai un număr din *Herald Tribune* se interesează, cu nerăbdare respectuoasă, de starea alarmantă a sănătăţii imitatoarei moderne a donei Inés de Castro

să domneşti după moarte! : sublimă operă! : am văzut filmul şi m-a entuziasmat : aşezată pe tron, de parcă ar fi fost în viaţă! : primind omagiile curtenilor! : ce exemplu admirabil de continuitate!

Vosk va recita apoi câteva versuri din ilustra dramă a lui Ferreira : apoi, îndepărtându-se de grupul de militari, te va conduce pe scara îngustă spre salonul de la clasa întâi
moartea fizică sau capitis diminutio a unui mare om nu e decât un accident lipsit de consecințe, spune : corpul continuă să existe, în stare de catalepsie sau mumificat, și ăsta e lucrul cel mai important : își păstrează autoritatea, persoanele importante își prezintă omagiile, poporul îl venerează : nimic nu se schimbă!
nimic nu se schimbă?
exact : nimic : cadavrul e acolo, grandios, invulnerabil, și țara întreagă se comportă de parcă n-ar fi murit, ca să nu-i provoace vreo neplăcere în cazul ipotetic că ar învia : un excepțional nivel de maturitate politică!: ești de aceeași părere, nu-i așa?
eu? : păi asta rămâne de văzut : de fapt
da, da, ești de acord cu mine! : o știu, o intuiesc, o ghicesc, o simt : ești perfect de acord cu mine! : suntem suflete pereche : ce întâlnire extraordinară!
mâna lui înmănușată o caută pe a ta și așază în ea un disc aurit cu respectiva fundă și o inscripție ștearsă, indescifrabilă, în latină
poftim, un mic cadou
vă mulțumesc foarte mult, dar
dragul meu prieten, nu există nici un dar : e al dumitale : păstrează-l și gata : un modest memento al acestei întâlniri : simbolic și atât : ceva normal între doi bătrâni luptători ca noi, nu crezi? : trăim în izolare aici și opinia dumitale mă interesează : ieri am primit un pachet întreg de ziare din țară : poșta întârzie îngrozitor : cel puțin cincisprezece zile! : de

asta te-am întrebat pe dumneata care sunt noutăţile : nu reuşesc să învăţ blestemata de engleză şi nu mai sunt la curent cu ce se întâmplă : apropo, ce scrie în ziarul dumitale despre scandalul cu Beatleşii?
ce scandal? te bâlbâi tu
cum, nu eşti la curent?
îi răspunzi că nu, nu eşti
dar vorbeşte toată presa!
nu eşti, nu eşti
e ştirea zilei!
nu eşti, nu eşti
nu se mai vorbeşte de altceva!
nu eşti, nu eşti
incredibil, murmură el : de-a dreptul incredibil!
mâna lui face un gest vag, ca şi cum ar vrea să ia înapoi cadoul, dar se răzgândeşte şi se opreşte
bine, te iert : la urma urmei nu e prima dată : să sperăm că nu se va repeta!
îl asiguri umil că nu, nu se va repeta
bine, atunci, revenind la ce spuneam : unul dintre Beatles, cel mai nerušinat, s-a lăsat fotografiat gol împreună cu amanta lui japonezoaică, goală şi ea! : şi ea le-a spus ziariştilor că aşteaptă un copil cu el! : nu suntem căsătoriţi, a spus ea, dar ce contează : îl iubesc : şi s-au sărutat direct pe gură!
urmează o lungă pauză
ce desfrânare!
colonelul te priveşte cu ochii ieşiţi din orbite şi, după ce se asigură că nu ascultă nimeni, îşi apropie fotoliul de al tău cu un aer confidenţial

și țara asta : ce părere ai de țara asta?
prudent, îi vei spune că, de fapt, sunt, multe, foarte multe de spus despre țara asta
da, domnule, spune el : ai dreptate
dreptate?
da, toată dreptatea
ah, toată dreptatea
toată, toată dreptatea! : i-ai ghicit secretul!
secretul?
da, secretul : cheia personalității acestei țări! : forța motoare! epicentrul!
reținut pe buze, cuvântul țâșnește până la urmă
sexul! : sex peste tot! : nici soția mea nici eu nu îndrăznim să ieșim pe stradă!
nu?
nu! : nici noaptea, nici ziua! : jur! : la nici o oră! : pe nici o stradă!
nici una?
nici una, domnul meu, nici una! : la cinematograf, sex! : la teatru, sex! : în sălile de bal, sex!: și în reviste! : și pe trotuare! : și în vitrine! : peste tot același lucru! : sex și nimic altceva!
peste tot?
da, peste tot! : la televizor! : în librării! : în grădini! : în galeriile de artă! : chiar săptămâna trecută a trebuit să mergem la vernisajul unei expoziții de pictură și știi ce am văzut?
nu
sex în prima sală! : sex în a doua! : peste tot numai sex! : sex și nimic altceva!
nimic altceva?

nimic altceva! : atât de mult încât, când am ajuns la a treia sală soția mea, biata de ea, m-a luat deoparte și mi-a spus : dacă și restul e ca și ce am văzut până acum, mie îmi ajunge : dacă tu trebuie să rămâi cu ceilalți, rămâi, dar eu mă duc acasă
și a plecat?
am plecat amândoi!
amândoi?
amândoi! : am abandonat vernisajul! : sexul de la vernisaj! : gravurile! : picturile în ulei! : acuarelele! : guașele! : sexul! : acasă! : direct acasă!
chipul colonelului Vosk se înroșește tot mai tare pe măsură ce vorbește și venele albăstrui din frunte par pe punctul de a sparge : se vor sparge? : de ce nu? : totul e posibil pe pagina de hârtie! când vasul ancorează în portul Heybeli își va lua grav la revedere și, însoțit de ceilalți baritoni, se va îndrepta calm, țeapăn, spre clădirile obtuze ale Academiei Navale

vasul de poștă își continuă periplul printre insule și vei debarca pe docurile din Buyük Ada : călătorii grăbiți se împrăștie în toate direcțiile ca niște insecte amenințate de moarte iminentă : vei face ca ei și vei ajunge imediat în piață : la dreapta? : la stânga? : mai bine la stânga : treci de barul-gelaterie, de magazinul plin de suveniruri turistice : spre o esplanadă mult mai largă unde un simpozion de pisici flămânde își interpretează concertul de mieunături jalnice sub bagheta toscaniniană a unui superb exemplar tigrat : un motan insolent cu aere de șmecher : vizitiii cască de

plictiseală pe caprele trăsurilor și îl vei alege fără ezitare pe cel cu figura cea mai de canalie : la galop, la galop! : pe coasta șerpuită a insulei, pe lângă tomnatice stațiuni balneare adormite, printre decrepite vile otomane : case de vacanță maure ale mulțumitei burghezii a vechiului imperiu, cu turnuri de observație și cupole, balustrade fanteziste și inutile, foișoare excentrice : megalomanie de comercianți și bancheri rezumată într-o colecție de cărți poștale color : grădini de trubaduri italieni, inspirate de muza exagerată a lui D'Annunzio : palate de lemn decolorate și crepusculare : antice cabine de duș cu costumație dungată, de deținut : repede, tot mai repede! : fiorosul vizitiu își lovește animalul cu biciul, copitele scot scântei, trosnetul roților abia reușește să acopere respirația șuierată, greoaie : drumul merge în zigzag ca o viperă, se îngustează până devine o potecă, urcă pe dealul domol, ocolește ruinele unei mănăstiri copte : la galop, mereu la galop! : animalul dă semne de oboseală și de sufocare și vizitiul înjură pe limba lui, cuprins de o furie inexplicabilă : chinurile crude la care supune animalul îi aduc o sclipire stranie în ochi și dintr-odată brațele lui iau dimensiuni neobișnuite, extraordinare : uraganice, gigantice, enorme! : craniul său ras devine o câmpie devastată, sprâncenele agitate se întind ca niște bogate ferigi tropicale! : și crește, continuă să crească : urechile, brațele, pântecele, părțile intime! : vocea stentoriană produce ecouri ca de tunet, un adevărat cutremur de hohote de râs îi scutură spatele cât un munte : la galop, mereu la galop! : fără îndoială îmbătat de la vin : capetele mustății atârnă pe jos, agățând și strangulând câte o Isadoră imprudentă! : cadavrele rămân în urmă, acoperite de praf și furnici, cu limbile

vineții atârnându-le din gură : în cea mai mare parte femei și bărbați în vârstă, din când în când câte o femeie însărcinată : și cursa nu se oprește nici o clipă! : pe poteci suspendate peste abis, care se termină brusc, scurtând prin aer de câte ori e necesar
peisajul nu te inspiră : te vei întoarce la Beyoglü
în haosul, în agitația, în supa densă din Beyoglü
spre podul Karaköy, prin pasajul subteran care duce spre Scara Mare, în sus spre turnul Galata, faci dreapta înainte să ajungi la el, pe o străduță bordată cu cafenele micuțe până la punctul de frontieră de la Alageyic Sokak păzit, ca de obicei, de un Pluto maiestuos care se scobește în dinți, închis ca într-o capsulă în ghereta lui minusculă : eventualii clienți intră în turmă pe poarta grădinii zoologice și un difuzor transmite, mezzo voce, acordurile ușor identificabile al mass-mediatizatului *Concert de Aranjuez* : ofrandă muzicală care umple de mândrie și de încântare în timp ce cobori primele trepte ale scării și încerci să-ți faci loc cu coatele prin mulțimea de curioși strânși în fața cuștilor : turci cu căciuli europene, cu ochi de felină și sprâncene stufoase, contemplă într-o tăcere extaziată extrem de variata colecție de faună cu patru mâini : gorile, cimpanzei, primate, urangutani care fumează, citesc, conversează, mănâncă, tricotează : sau stau jos, fără să facă nimic, cu brațele încrucișate și picioarele depărtate, sfidând cu superioară batjocură sărăcia invidioasă a umanoizilor : unii își arată, când zâmbesc, dantura completă și rusticul păstor anatolian cade victimă farmecelor lor și se lasă tras de coadă : alții se scarpină agitați cu extremitățile lor prehensile : cei mai răbdători așteaptă pe canapelele slinoase sau pun ceainicul pe foc : de

la o distanță precaută îți vei concentra atenția pe un exemplar enorm, abia vizibil, care sforăie, cască și poate chiar râgâie la adăpostul indulgent al penumbrei : pieptul păros se revarsă peste limita decolteului, iar bicepșii magnifici i se umflă când întinde brațele ca să-și aranjeze inelele de aur care îi atârnă la urechi : nu încape îndoială : e rivalul lui King Kong! : intrând plin de curaj în cușcă, îi vei oferi un pumn de alune : urangutanul credul le apucă cu un gest încrezător și, profitând de momentul de neatenție, îl vei lua prin surprindere : îți vei apropia buzele de mameloanele lui, le vei freca cu degetele și vei sorbi lichidul gros care țâșnește în jeturi puternice, amar și fierbinte ca un gheizer : când, dându-și seama de atacul tău, va încerca să reacționeze, va fi prea târziu : virtutea ta cutezătoare, inflexibilă îi sondează deja adâncurile dintre picioare, aproape de culcușul păros și întortocherile lui secrete : splendidă reîncarnare a lui Changó, o vei poseda pe neprihănita Mamă a Tuturor în cea mai neobișnuită poziție : fără să ții cont de țipetele ei de femelăvirgină, sfâșiindu-i jacheta de păpușă și luând-o pe la spate : prinși într-o violentă luptă corp la corp, vă veți rostogoli până la urmă pe pat : cantitatea și calitatea gheizerului ei le depășesc pe cele ale celor mai bune doici galeze și, în timp ce sugi și înghiți, simți cum devii la fel de invulnerabil precum Sir Galahad : Queen Kong va strânge în van, cu furie, adorabilele, virilele tale sfere : apărarea nu funcționează, Sfântul Graal te protejează și poți să începi să te joci : te va zgâria/o vei zgâria, te va mușca/o vei mușca : contactul blând, nedureros, al ghearelor ei cu părțile tale intime te bucură, în timp ce tu le sfâșii pe ale ei și îi smulgi smocuri de păr : rănite de moarte, mameloanele umflate se

vor dezumfla ca două baloane fantastice : forța li se scurge prin gheizer și, sigur de victorie, îți vei concentra presiunea războinică asupra redutei ei inferioare : puțin câte puțin. extremitățile prehensile ale Vizitatei vor slăbi îmbrățișarea strangulatoare : ochii machiați cu rimel sunt sticloși și privesc stupefiați și, ca să pui capăt pedepsei, îi spargi cu furie dinții : prezența ta străină umple cavitatea neagră a grotei. stalactitele acoperite cu mușchi primesc arzătorul torent seminal : Queen Kong se așază peste bideul liliputan și tu vei aduna cu grijă fragmentele împrăștiate ale maxilarului ei și vei face din ele un șirag de mătănii pentru a comemora victoria obținută cu greu asupra umanoizilor cu patru mâini sus înapoi, printre întunecoasele gorile de la zoo
iute și ușor, subțire
neînvins
făcându-ți loc cu coatele
departe de herr-otomanii, er-otomanii, hair-otomanii
în jos pe scări
pe coasta abruptă, panoramică de la Beyoglü
evitând traficul dens din intersecție prin pasajul subteran pentru pietoni
în direcția podului Karaköy
prin sclipitoarea piață de pește de pe malurile Bosforului, cu succesiunea ei de tarabe aerisite
spre docul plutitor
pe lângă călătorii care iau cu asalt vaporul, navigând împreună cu ei în zigzaguri ordonate, de-a lungul și de-a latul Cornului de Aur, pe sub zidurile bizantine în ruine și marmura roșie și albă a palatului lui Constantin Porfirogenitul

soarele colorează încă minaretele și cupolele Istanbulului, țărmurile Bosforului și ale Mării Marmara : domnișoara Adelaida cântă la pian, cu mare convingere, marșul vioi al lui Mozart și te va cuprinde o oboseală cumplită, de zeu ratat

domn și stăpân al lucrurilor și al cuvintelor, sătul de Turcia și de turci, în această primă zi de vară din 1973, 1351 după calendarul din Hegira, îi vei distruge pe toți dintr-o lovitură, vei înceta să mai scrii

AL OPTULEA STÂLP AL ÎNȚELEPCIUNII

te vei bucura din plin de prerogativele incredibile ale deghizării tale : peste pustia, orfana câmpie anatoliană : pe drumul spre Damasc și spre totala umilire a Deráa : pe cal, în pragul unei revelații aproape pauline, așteptând stentoriana imprecație divină care va da cu tine de pământ și te va transforma într-un prozelit orb al opiumului dulce al umanității? : sau spre rebeliunea cruntă, purificatoare, atât de amănunțit descrisă în exemplarul tău uzat din *Cei șapte stâlpi ai înțelepciunii*? : îmbrăcat în straiele protectoare ale prietenilor tăi arabi : ascuns, apărat, invulnerabil sub faldurile mobile ale robei și părul tău lins, neîngrijit, protejat de ostentativa kufie : ștergând, pe cât posibil, urmele meschinei tale existențe anterioare : scăpat în sfârșit de enervanta ta personalitate engleză grație folosirii abile a unui dialect arab : de-a lungul străvechii rute a invadatorilor, prin vechiul și devastatul creuzet al celor trei religii, așteptând momentul în care vei putea depăși limitele destinului tău mărunt și îți vei găsi un loc în uriașul univers beduin, în miezul și focul acțiunii : savurând, alături de iubitul tău Dahum, respirația lentă a deșertului, care pare să se fi născut pe malurile

îndepărtatului Eufrat : drumul e greu și ziua lungă și îți vei pune tabăra, înainte să se însereze, aproape de Qalaat Simaan : lângă ruinele abandonate ale bazilicii care domină orașele moarte ale Siriei Superioare, martor depășit al ofrandelor și pelerinajelor : în octogonul central, cu transepturi în formă de cruce, ridicat în același loc ca și coloana înaltă, masivă : identificându-te cu acel încăpățânat Stilit[1] care, disprețuind gloria lumească, s-a retras pe înălțimi inaccesibile în căutarea perfecțiunii superioare : rezistând, timp de douăzeci și șapte de ani, la ispitele unui diavol zâmbăreț și ambiguu învestit cu puterile și farmecele cochetăriei omenești : odihnindu-și un singur picior pe platforma capitelului, cu aerul grav și obraznic al unei păsări de zi, la nici câțiva pași de înșelătorul și vicleanul seducător : fără să dea atenție zâmbetului lui cu promisiunile lui mortale, nici ispitelor proaspete și zemoase ale limbii uriașe, nerușinate : cu brațele ridicate spre cer și buzele absorbite de recitarea unei rugăciuni : dar îndepărtata singurătate a culmilor îți oferă compensații secrete și aparenta ta nebunie se justifică : diametrul și înălțimea coloanei, suprafața cilindrică lustruită care ți-e sprijin ar putea satisface cele mai extravagante vise de fericire ale turmei credincioase a lui King Kong : adaugă la asta extazul și încântarea măreței viziuni și penitența se va transforma într-o binecuvântată grădină a desfătărilor : nu pustnic, ci mai degrabă sibarit : virtuos numai de dragul aparențelor, abandonându-se în realitate plăcerilor cultului secret, nocturn, al atributelor crudului tău stăpân

---

[1] Din gr. *stylos* = stâlp, asceți care la începuturile creștine ale Imperiului Bizantin predicau din vârful unor coloane unde rămâneau vreme îndelungată, în post și rugăciune.

*

rădăcinile sexuale ale puterii politice : sau rădăcinile politice ale puterii sexuale : oricum ar fi, exercitarea unei stăpâniri absolute asupra unor corpuri insensibile și neimportante, complici activi sau taciți ai unei voințe arbitrare și totale : manipulare disprețuitoare a unor ființe despuiate de orice urmă de umanitate ale căror strigăte de strânge-șurubul, trăiască-lanțurile întăresc iluzia unui ceremonial care pune în scenă renunțarea la propriul lor destin : docila, acceptata condiție de obiecte : plăcerea de a se abandona unui deșert vast, sterp și pustiu ca un strălucitor ghețar : to plunge crudely amongst crude men[1] îți satisface poftele secrete și lasă pe încercările de a elibera popoarele căzute sub jugul otoman o pată indecentă pe care apologeții tăi o vor omite, cu pudoare, în biografii, temându-se să nu descopere, grație sincerității tale prea directe, fundamentele secrete ale rău-prevestitoarei noțiuni de Putere : prezență vicleană care subjugă și castrează, imagini ale constrângerii, ascunse în adâncurile sufletului, care îl însoțesc pe Cezar în ascensiunea și decăderea sa : tiranie monolitică, distructivă, ale cărei origini se regăsesc în zorii istoriei, îți spui tu, ca o poveste care nu se termină niciodată

super flumina Babylonis : în căutarea transhumantă a self-expression in some imaginative form[2] : abandonând refugiul plăcut al coloanei simeoniene pentru a explora teritoriul inamic din Antiohia până la Bagdad : peste corpul culcat la

[1] Să te năpustești cu cruzime printre niște oameni cruzi (engl.).

[2] Expresiei de sine într-o formă originală (engl.).

pământ al vechii puteri devastate : în sus pe trunchi și peste întinderea vastă a omoplatului, până la extensia lucioasă a gâtului puternic, scrutând chipul enigmatic de sfinx de pe protuberanța mărului lui Adam : cu visul unității naționale arabe practic în mână, cum se spune, grație talentului tău înnăscut de strateg și ajutorului perfid, interesat, al substanțialului capital britanic : dar renunțând pentru moment la laurii unei campanii victorioase pentru a-ți orchestra gama de emoții într-o simfonie nesigură, experimentală, atonală din punct de vedere artistic și moral : atentate, jafuri, raiduri, deraieri vor servi anticipat drept pretexte pentru jocurile subtile ale scriiturii, așa cum eroismul inutil al lui Vercingetorix a servit prozei ritmice latinești în *Comentarii asupra războaielor galice* : faptele dizolvate într-un vis tulbure : la mila artificiilor retorice și a insidioasei tiranii a textului scris : descoperind, cu inocentă mirare, prăpastia care separă obiectul de semn și inutilitatea încercărilor de a le împăca : pretențiile tale de autenticitate sunt greu de verificat și nici lacrimile, nici jurămintele, nici sângele nu vor putea stabili relația lor imposibilă cu alunecosul, evazivul adevăr : relatarea abilă ia locul realizării dubioase a faptelor, victoria ta ca artist confirmă eroismele tale inutile de războinic : disprețuitor, vei arunca deoparte deci gloria clădită pe impostură și vei hotărî să abandonezi pentru totdeauna pretențiile vane de istoric : vei renunța să respecți regulile jocului fără importantă pentru a-i impune cititorului propriul și aleatoriul tău model în lupta cu clișeele : fără să mai maschezi, de acum încolo, inevitabila ambiguitate a limbii și omniprezentul, contagiosul proces al expresiei : transformând devierea rebelă de la normă în putere

inventivă : recreându-ți propria lume pe pagina albă : eliberarea Damascului nu e o chestiune presantă și, ajungând în fruntea lumii islamice, vei zăbovi încă o dată în luxuriantele grădini suspendate : încrengăturile vegetale vor ascunde fervoarea cedării tale, dintre trunchiurile dese și țepoase vei urmări cu privirea părul sârmos care acoperă bărbia dură și aspră! : nici diavolul însuși nu ți-ar putea oferi o perspectivă mai atrăgătoare și pasiunea ametitoare te lovește ca un trăsnet : în odihna războinicului vei găsi cel de-al optulea stâlp al înțelepciunii : te vei arunca orbește în vulcanul fierbinte al buzelor

INCURSIUNI ÎN NUBIA

în amonte sau în aval : în sus sau în jos : la cheremul busolei încrezute a vasului care trasează zigzaguri abile printre înşelătoare peisaje naturale : cocioabe umile, grote care se cască printre pâlcuri de palmieri, câmpuri de trestie de zahăr care se mişcă încet în bătaia vântului : ca şi cum ai fi prins într-un coşmar oribil, recurent : printre peisaje ieşite direct din vechile fotografii din vilă, de-a lungul unor coridoare sinistre, în zorii crepusculari ai copilăriei tale : imaginile se succed în amintirea ta proiectate de o lanternă magică şi te vei alătura turmei poliglote, făcând tot posibilul să-ţi ascunzi emoţia : ruine, ruine, arheologie babeliană, ghizi baritoni care vorbesc până ţi se face rău : în vastul peisaj de pălării de soare, camere video, ghiduri turistice, ochelarii de soare ai grupurilor care se plimbă de colo-colo la adăpostul masivelor coloane : paznicul cu turban te cheamă cu gesturi furişe şi, abandonând mulţimea promiscuă, vei hotărî să-l urmezi : un zâmbet strălucitor pecetluieşte acordul tacit şi secret, preambul necesar al periplului vostru întunecat! : dansul flăcărilor lămpii cu ulei îi luminează mâna subţire în timp ce vă faceţi drum, în tăcere, prin tuneluri şi galerii subterane :

trupul lui agil se zăreşte de sub faldurile tunicii largi, sprâncenele dese îi subliniază sclipirea nerăbdătoare din ochi: tenori şi coriste continuă să declame nume date fire subţiri de erudiţie întortocheată, iar contrapunctul muzical vă însoţeşte în timp ce coborâţi tot mai adânc spre tărâmul funerar al lui Pluto : fericit să laşi în urmă pieptarele şi căciulile cu pene ale obişnuitului grup de trubaduri : ciudatul concert de belcanto care se aude din ce în ce mai slab : atent numai la gesturile feline ale mentorului tău : afundându-te cu el tot mai adânc, asistând la vertijul propriei tale căderi : subversiunea textuală a trupului său anihilează discursul gol şi ultimul tremolo al divei se va stinge între maxilarele deschise ale mastiffului : eşti cuprins de bucuria isterică a condamnatului : vârtejul te-a tras la fund : ştii foarte bine : nu vei mai reveni la suprafaţă

imaginează-ţi că eşti sus, în mijlocul faunei fostei tale vieţi : prosperul stăpân al ilustrului establishment local, magnat viclean al celebrei companii de export-import, pahiderm medaliat al pomposului comitet executiv, arhanghel zâmbăreţ al îndepărtatului paradis fiscal : înscris poate. împreună cu figuranţii resuscitaţi din copilăria ta, la un exclusivist curs de management pentru industriaşi : închis împreună cu ei într-o sală neogotică de la o frumoasă instituţie universitară din Massachusetts : VIP-urile memorează împreună cu tine sublimele sfaturi ale computerului şi vor hotărî să le pună în practică prompt, ascultător şi sârguincios : să semnezi concedierea celui mai vechi angajat fără să ţii cont nici de anii de muncă dedicată, nici de situaţia

familială dramatică, să dormi bine toată noaptea, fără scrupule sau remuşcări : jeune loup în sfârşit, stăpân peste capitaluri financiare şi vieţi omeneşti, promotor de întreprinderi riscante şi iniţiative, eficient şi abil inginer de suflete! : cu ameţitoarele atribute inerente noului tău statut : cărţi de credit, călătorii frecvente, aparatură şi echipamente la care se face reclamă în paginile color ale revistei *L'Express*, maşină decapotabilă roşie şi o doamnă care fumează pe scaunele tapiţate : visând să ajungi din ce în ce mai sus şi să-ţi pui tabăra pe singuraticele înălţimi arctice : călindu-ţi caracterul de oţel de căpitan invincibil al industriei graţie unor încercări mai dure decât cele la care te-a supus cursul carnegian pe care l-ai făcut în Noua Anglie : eliminându-ţi propriul părinte, deteriorat de prea multă folosinţă şi devenit cauză de pierderi, azvârlindu-l neceremonios la toaletă şi, savurând mental economiile care vor rezulta din această mişcare îndrăzneaţă, vei trage apa : maimarii lumii te vor recunoaşte, cu gura căscată de admiraţie, drept unul de-al lor : niciodată, niciodată nu vei ieşi pe peron : ca mecanic al puternicei locomotive a minunatei lui revoluţii industriale, trenul te va duce, o, dragă Herr Alvaro Krupp, până la capătul lumii

dar subsolul african te mulţumeşte în timp ce urmezi ritualul din Sura de pe buzele dragomanului şi te vei abandona vrăjii sonore cu o bucurie crudă, primitivă

oh, necredincioşilor
nu-l ador pe cel pe care-l adoraţi
nici voi pe cel pe care-l ador eu

nu-l voi adora pe cel pe care-l adorați
nici voi pe cel pe care-l ador eu
rămâneți cu religia voastră, eu o am pe-a mea
vocile tenorilor întrerup cu triluri și tremolouri recitarea curată a rugăciunilor și trupa de actori europeni ambulanți va înghiți doza uriașă de cultură cu behăieli nemaiauzite: poco a poco s'indebolì l'autorità centrale e, nel corso del secondo interregno, vi fu l'invasione degli[1] : sau : at the end of a shaft hewn into the rock[2] : sau : ce n'est qu'à l'avènement de la onzième dynastie, originaire de Thèbes, que l'empire[3] : sau chiar : die Könige des Neuen Reiches werden in Tal der Könisgraber zu Theben begraben[4] : până când muzica diferitelor coruri izbucnește în peștera în care v-ați refugiat și, la vederea abominabilului spectacol, urmează o tăcere grea
(POSIBILE REACȚII
se prefac că nu văd
se schimbă la față
își dreg vocea sau tușesc
își fac cruce
vorbesc de corupție morală)

---

[1] Încetul cu încetul slăbește autoritatea centrală și, în timpul celui de-al doilea interregn, a avut loc invazia (it.).

[2] La capătul unui puț săpat în stâncă (engl.).

[3] Abia la începutul celei de-a unsprezecea dinastii, originare din Teba, imperiul (fr.).

[4] Regii noilor imperii vor fi îngropați în Valea Regilor din Teba (germ.).

★

conform ghizilor de la Muzeul din Cairo, pigmeii reprezentați elegant în basoreliefurile și frescele funerare s-au bucurat de-a lungul istoriei de suprema protecție a faraonilor : localizarea, capturarea și transportul lor erau operațiuni guvernate de legi stricte și supervizate de intendentul regal și toate costurile erau suportate de trezoreria statului : majordomii și servitorii trebuiau să îi îngrijească și să îi trateze cu bunăvoință, să zădărnicească orice tentativă de fugă, să-i împiedice să sară în râu și să fie luați de curent : primiți cu ceremonii solemne și mare pompă, erau instruiți să îndeplinească importante oficii și însărcinări și, în funcție de preferințe și gusturi, erau cuplați cu alți pigmei de același sex sau de sexul opus : de obicei li se dădea în grijă garderoba regală : talia lor mică îi împiedica să îmbrace în secret veșmintele stăpânilor și să se fălească cu ele pe străzi și prin piețe publice în desele lor accese de înfumurare : alte avantaje : bugetul redus necesar pentru hrană și îmbrăcăminte, talentul proverbial de măscărici și bufoni : alt avantaj : și nu cel mai puțin important : comoditatea : când Putifar sau soția lui se trezesc din toropeala siestei și le solicită, cu șoapte dulci, serviciile experte : capetele lor mici, viclene sunt exact la înălțimea potrivită și astfel nu au nevoie să se aplece sau să stea pe vine : hieroglifele au omis să-i reprezinte, dar sunt un adevărat regal : o înălțime de un metru douăzeci și cinci se potrivește perfect mulajului și îl scutește pe artist de efortul de a înclina capul

începând de la ora zero a zilei de azi te vei declara îndrăgostit de nubieni : armatele lor te înconjoară, topindu-se în

umbrele nopții și operațiunile defensiv-ofensive se vor desfășura cu o viteză amețitoare, în conformitate cu strategia convențională a blitzkrieg-ului : cititor împătimit al lui von Clausewitz, îți vei pune în aplicare planurile războinice cu precizia metodică a unui oficial cu monoclu al statului-major prusac : deducând poziția postului lor de comandă în timp ce își învârt, cu ferocitate, sulițele iuți și ascuțite : cu umerii încordați, gata să elibereze săgețile îndreptate spre tine, care amenință să te transforme în arici : prins iar și iar în lupte corp-la-corp, ghearele tale îi țin imobilizați până reușești să-i dezarmezi : ai schimbat un ținut fertil, cu pajiști și grădini, pe unul înconjurat de tufe cu spini : ariditatea deșertică neagă până și ideea de fruct și sărăcia lui dezgolită te îmbată : imperialismul tău amoros nu cunoaște frontiere și, ca un regișor, bazilisc sau animal fabulos, îți vei potoli setea în rigoarea implacabilă a luptei : fără să permiți o clipă de odihnă, fără armistițiu, fără iertare! : îmblânzindu-le pe rând orgoliul pervers și savurându-le pe îndelete capitularea amară : vâslași de bărci care alunecă pe mușchii lubrifiați ai râului sau munteni sălbatici care subjugă teritoriul ostil : fără să uiți de flăcăul inocent, nubil, pe care atacul fiarei nu-l sperie : prelungind ambuscadele și întâlnirile care te conduc, pas cu pas, spre țelul tău : spre splendida capitulare acceptată : to the servitude that calls to you with its unwholesome glamour[1] : vocea cititorului din Coran care psalmodiază șirul de *sura* pătrunde până în cămăruța unde zaci învăluit în nori de kif[2] : îți vei extinde, cu nesaț, războiul sfânt, până va ajunge să cuprindă întreaga țară

[1] Spre servitutea care te cheamă cu strălucirea ei nesănătoasă (engl.).

[2] Substanță halucinogenă, în special canabis (din arabă *kayf* = stare de bine).

*

omnipotenta scriitură!
cu un simplu carneţel şi două pixuri fără capac (cariera unuia din ele s-a încheiat acum nici un minut, când i s-a epuizat forţa generatoare), retras în camera minusculă unde lucrezi de obicei (o bucătărie adaptată la ciudatele tale reţete), fără alt ajutor decât un ghid al ţării în mai multe limbi şi un portret şters al alter egoului tău (şi vocea lui Umm Kalsúm în depărtare, gravă ca un poem de Cavafis) ai navigat (şi cititorii tăi împreună cu tine) din furnicarul din Alexandria poetului până la templele din Abu Simbel salvate de Moise, purtat de curenţii râului, împins de inspiraţia vântului, ai admirat şirul dublu de sfincşi bombardaţi de aparatele de fotografiat ale sight-seeing tours, ai urmat un curs pentru executive director de la cinci mii de leghe depărtare, ai recitat Allahu Akbar cu mâinile pe genunchi şi trunchiul întins orizontal la pământ, ai făcut amor orbeşte, ai ascultat explicaţiile unui ghid turistic despre obiceiurile de la curtea faraonului, ai fumat o pipă de kif pe salteaua de paie a unui barcagiu
şi talentul lui persuasiv se va face simţit asupra tuturor celor care se lasă să-i cadă în plasă, uitând câteva clipe de vieţile lor jalnice şi mărunte : stranie civilizaţie, asta a voastră, condamnată să trăiască prin procură! : producător şi consumatori însemnaţi cu acelaşi stigmat de neşters, ca nişte actori diferiţi în acelaşi joc : exhibiţionişti şi, în acelaşi timp, voa-

VARIAȚIUNI PE O TEMĂ DIN FEZ

rătăcește-te în Fez

postește de la răsăritul la apusul soarelui atent la urletul strident al unei sirene intră într-o moschee și îndeplinește abluțiunile rituale

îngenunchează și recită câteva versete din Coran

fumează câteva pipe de kif

dizolvă câteva grame de haşiş într-un bol cu infuzie de mentă

ia un petit taxi, coboară în piața Comerțului, înconjoară zidul de la cimitirul evreiesc, traversează Melah, mergi pe strada principală din Fes-el-Xédid, lasă în urmă, pe stânga, garda adormită de la Dar-el-Majcén, lasă-te absorbit în contemplarea morilor de apă de pe râu, la umbra grădinilor Buxelúd, fă dreapta prin esplanada unde sunt parcate autocarele și, după ce treci pe sub arcul în formă de potcoavă al porții principale, aruncă-te în râul de oameni care se revarsă pe panta de la Tala, părăsește itinerarul obișnuit și intră în labirintul întortocheat de pasaje și străduțe

dacă simțul de orientare nu te părăsește și te ghidează inconștient, ca în Tom Degețel, strecurându-ți în memorie amintirea unor repere care ți-ar putea salva viața
hotărăște-te
mai fă un pas
desprinde-te de binomul spațiu-timp care te limitează
abandonează-ți rolul ridicol de cruciat care aspiră la colonizarea viitorului ca să aibă aceeași soartă
cu cei care trăiesc mai bine sau mai prost într-un prezent precar și nesigur
găsește-ți drumul orbește, fără câine, ghid, sau baston
acordează-ți încetul cu încetul pulsul cu sonora bătaie a inimii Medinei
mergi, mergi fără să te oprești
și când o plăcută oboseală te cuprinde și dintr-odată nu mai știi cine ești și unde ești și, mai ales, de ce mergi
intră pe prima poartă, pronunță salutul ritual, bâjbâie atingând pereții cu mâinile
întinde-te pe pieile și blănurile pe care dorm locuitorii respectivei case
și
fără să-ți scoți nici o clipă legătura de pe ochi
fă amor pasional cu prima persoană peste care dai
(sexul și vârsta nu contează
rezervă-ți surpriza)
ah!
dacă ești un fin cunoscător
agită bine amestecul
și adaugă, după gust, câteva picături de alcool și o vișină

★

există oare ceva mai logic, atât de total şi universal acceptat, atât de solid şi eficient argumentat, atât de indisputabil stabilit, mai unanim respectat şi mai puţin pus la îndoială, mai puternic susţinut, într-un cuvânt, prin consens istoric de vasta majoritate a muritorilor, decât supremaţia plăcerii erotice (fizică, dinamică, funcţională) în braţele conducătorului feroce al unei harka sau ale unei santinele a Xich el Malakí el Maghrebí[1], de preferinţă de la Infanterie? : numai un dement, un nemernic sau un prost ar îndrăzni să susţină contrariul! : conform analelor şi cronicilor ecleziastice, ultimul care s-a amăgit că o poate face a fost condamnat ad perpetuam rei memoriam[2] de către cei mai vestiţi teologi ai Creştinătăţii reuniţi în conciliul de la Basel[3] cu câteva luni înainte ca o ucigătoare epidemie de ciumă şi luptele interne să pună capăt puterii dinastiei merovingiene şi a grandioaselor sale vise imperiale : încăpăţânarea sa imprudentă şi infantilă l-a condus la asemenea extreme încât a încercat să citească în faţa acelei învăţate şi impunătoare adunări un tratat în şaisprezece volume, scris într-o latină pe cât de macaronică pe atât de extravagantă, intitulat *Brevis Demonstratio ad Reverendos Ministros Verbi Dei contra impiam et perversam Doctrinam impugnatoram Superioritas Amore in Virginis Placentis* în care, cu ajutorul unor gravuri şi al unor ilustraţii color, a încercat să-şi demonstreze bizara teorie printre protestele indignate ale celor prezenţi, care i-au pedepsit prostia şi încăpăţânarea cu pedeapsa cu moartea, pedeapsă care,

---

[1] Armata Regală Marocană;

[2] Spre veşnică amintire (lat.).

[3] Cel de-al XVII-lea conciliu ecumenic, convocat în 1432;

ţinând cont de evidenta zdruncinare a facultăţilor sale mentale, a fost totuşi comutată în ultima clipă şi condamnatul a fost plimbat pe străzile şi prin pieţele oraşului cu urechi şi coadă de măgar, după care, ne spun documentele şi cronicile vremii care îl menţionează în treacăt, nefericitul a trăit o viaţă de mizerie, rătăcind prin toate capitalele Europei : a fost servitorul şi grăjdarul unui prinţ lituanian care se bucura de protecţia Marelui Spătar de Bruges, a frecventat o vreme grupările patriotice clandestine din Scoţia, a pus bazele unei mici secte disidente puternic influenţate de Rozicrucieni, a ajuns să facă parte dintr-o adunare secretă, pe jumătate masonică, pe jumătate spiritualistă, condusă de un colonel mexican care mai apoi a participat la insurecţia din Cartagina şi s-a văzut obligat să emigreze în Creta, a colaborat la diverse publicaţii şi foi volante, mereu hotărât să-şi prezinte publicului doctrina excentrică, fără să reuşească, se pare, să adune mai mult de o mână de prozeliţi din cea mai umilă clasă socială, fapt pentru care a devenit libertarian utopic, a polemizat, urcat pe un butoi în Hyde Park, cu un obscur discipol al lui Fourier, a avut contacte pasagere cu mişcarea separatistă din Val d'Aosta şi Jura, a încercat în zadar să-şi creeze comunităţi de adepţi în Burgundia şi Nivernais, a fost acuzat de necinstirea unei minore şi abuz de încredere în Lausanne, a ţinut discursuri în cluburile iacobine din Paris, a condus o colonie de Quakeri în munţii Alpujarra, a primit bani şi ajutoare de la o instituţie de binefacere engleză, a vândut Evanghelii pe care George Borrow le tradusese în limba ţigănească, a ţesut comploturi subţiri care n-au avut nici un rezultat şi s-a asociat cu un misterios evreu din Tanger cu scopul de a

promova un cult ezoteric, nebulos și inclasificabil fără să atragă nici un nou adept până când, răpus de bătrânețe și de neplăceri, a tras, murdar și zdrențuit, la un han modest din Bruges, unde l-a cuprins o febră de care a și murit, fără să-și fi dezvăluit adevărata identitate, ținând strâns la piept o geantă veche și ponosită în care, potrivit eruditului savant Don Marcelino Menéndez Pelayo, ținea bine ascunse, sub un teanc de hârtii și scrisori îngălbenite, cele șaisprezece volume nepublicate ale nebuneștii sale *Brevis Demonstratio*

dacă iubirea te caută sfidând toate regulile, primește-o cum se cuvine și nu-i refuza un colț de pâine : răsplătește truda oarbă a trupului cu câteva monede de argint și pornește încă o dată în căutarea imposibilă a orașului iubit, cu umbrele sale evazive : într-un decor fantastic de minarete moschee școli coranice, halate văluri robe vor ascunde imaginile neclare pe care memoria ta nu va reuși niciodată să le reconstituie : itinerare dubioase, călătorii nesigure printr-o încrengătură de nepătruns de străduțe răsucite încăpățânat cu ele însele : o infinitate de papuci colorați ca niște mitre în magazinașele înșirate de-a lungul străzii și activitatea obișnuită a artizanilor te va însoți până la arabescurile de pe mormântul lui Mulay Idrís : credincioșii freacă cu mâna deschiderea circulară din placa de cupru, un personaj din *O mie și una de nopți* dormitează deasupra mărfii în penumbra pe care o lasă înserarea în magazinul lui : în zigzag, mereu în zigzag prin curți tuneluri caravanseraiuri te vei strecura cu grijă de-a lungul zidurilor de la Karauin : pe aleea înecată în beznă a celor Șapte Întoarceri, afundându-te în

faldurile aspre, înguste, ale sinuozităţilor ei uterine: crăpături, ascunzişuri, întortocherile unei poteci care îşi schimbă la întâmplare direcţia, fără să ducă în final la nici o ieşire : cornişele de pe cele două părţi aproape se ating şi deasupra ta cerul e lama îndepărtată a unui cuţit efemer : vei urma exemplul arhitectului anonim şi îţi vei atrage viitorul cititor în meandrele şi capcanele scriiturii tale : vei ridica blocuri de piatră sonoră, le vei elibera de tirania întrebuinţării raţionale şi le vei permite să crească şi să se grupeze, să se atragă şi să se respingă, supunându-se docil legilor câmpurilor magnetice şi ale afinităţilor secrete care polarizează căutarea periculoasă a profetului : împreunarea lor fericită va fi cea mai bună busolă : coliziunea lor va produce şuvoiul de scântei care va aprinde dintr-odată arcul voltaic : învestit cu puterile subtile ale magicianului, îţi vei pune imaginaţia în slujba noilor şi insidioaselor arhitecturi al căror scop suprem va fi cel al înşelătoarelor străduţe din Fez : să-l atragă pe intrusul naiv, să-l seducă, să-l înşele, să-l învăluie în plasa unei evazive construcţii verbale, să-l ameţească cu totul, să-l oblige să se întoarcă din drum, mai puţin sigur deja de forţa discursului său şi de precizia simţului său de orientare, să-i dea încă o dată drumul în lume, după ce l-a învăţat să se îndoiască

FALUSUL DIN GHARDAÏA

farul din Ghardaïa? : sau falusul din Ghardaïa? : de pe terasa care domină patrulaterul pieței și aglomerata ei zonă comercială vei contempla încă o dată harababura de minuscule locuințe îngrămădite la picioarele falnicului simbol : oamenii care în decursul fantasmagoric al secolelor au fugit către aceste zone singuratice ca să-și păstreze neîntinate puritatea și permanența vechilor ritualuri l-au construit ca pe o afirmație solidă și aspră a credinței printr-un omagiu succint și vibrant : forma sa dreaptă și alungită, desăvârșit cilindrică, amintește la prima vedere (halucinație produsă de sete, orbire erbivoră?) de coșul neîntrebuințat al unei imense fabrici : dar industrializarea care reîntinerește țara nu a ajuns încă în această îndepărtată oază și te vei vedea nevoit să recunoști că nu e vorba decât de minaretul obișnuit al unei moschei : vocea muezinului se face auzită peste tumultul pieței și, îndreptându-te cu fața spre Mecca, vei decide să imiți cu curaj obligațiile unui musulman : recitarea rugăciunilor de la miezul zilei are loc conform ceremonialului bine cunoscut : textura docilă a robei se adaptează supleței gesturilor și faldurile ample nu ascund tensiunea

trupului ferocelui tău adept : odată eliberat de jugul ancestral, îi vei permite să umble liber și să atingă limitele propriei fervori fără să realizeze ce afront reprezintă lipsa circumciziei : insolenta, nefasta impostură suscită o reacție de indignare și, încercând să scapi de oprobriu vei fugi, ca un asasin, din orașul înșelător : mai mult, chiar, picioarele te conduc pe un drum greșit, printr-un insidios labirint de străduțe și, zărindu-te prin fanta îngustă (ciclopică?) ce lasă să se vadă un singur ochi, femeile cu care te întâlnești se opresc și se întorc cu spatele la tine : înșirate de-a lungul zidului, pedepsite parcă, așteaptă să te îndepărtezi ca să-și continue drumul în direcția opusă, lăsându-te pradă confuziei și perplexității : stigmatul de pe trupul tău e oare cel al unui ciumat? : încă o dată senzația de înstrăinare te amețește și, cățărându-te pe culmea dealului, vei retrăi delirul și extazul Părintelui Foucauld

totul! : vreau totul! : de la Maison Carrée la Timbuktu, de la Beni Abbés la Tuggurt, peisajele selenare din munții Hoggar, câmpiile sterpe din Tademait, mirificele oaze din El Golea!

> cette Afrique, ces missions d'infidèles appellent tellement la sainteté que seule obtiendra leur conversion : qu'il fait bon dans ce grand calme et cette belle nature, si tourmentée et si étrange! il faut passer par le désert, et y séjourner pour recevoir la grâce de Dieu : c'est là qu'on se vide, qu'on chasse de soi tout ce qui n'est pas Dieu et qu'on vide complètement cette petite maison de notre âme pour laisser toute

la place à Dieu seul : ferme tous les livres : ne prends jamais une plume : reste valet : et si un jour on ne veut plus de toi, retourne au Sahara, couchant dans quelque grotte : conversion! : conversion! : tout dit de me convertir : tout chante la nécessité de me sanctifier : tout me répète et me crie que si quelque bien que je désire ne s'opère pas, c'est ma faute, ma très grande faute, et qu'il faut me hâter de me convertir : être du miel, un air léger et embaumé : du velours! : quelque chose de tendre, de rafraîchissant, de consolant, de suave pour tous les hommes : des esclaves, des pauvres, des malades, des soldats, des voyageurs, des curieux : ne pas craindre le contact des indigènes ni celui de leurs vêtements : ne craindre ni leur saleté ni leur poux : ne pas chercher à avoir des poux, mais ne pas les craindre : faire comme s'il n'en existait pas : fermeté : désir d'aller jusqu'au bout dans l'amour et dans le don : et d'en tirer toutes les conséquences : je crois que c'est ma vocation : de descendre : pauvre, méprisé, abject : soif de mener enfin la vie que je cherche : Sainte Vierge, saint Joseph, sainte Marie-Madeleine, sainte Marguerite-Marie, saint Pascal-Baylon, saint Augustin, saint Pierre et saint Paul, saint Michel mon bon Ange, saints et saintes, saints anges, bonnes âmes du Purgatoire, priez pour les Petits Frères et Petites Sœurs du Sacré-Cœur de Jésus, pour les Touaregs, le Maroc, les âmes du Sahara, tous les infidèles, et moi pécheur, afin que tous nous

glorifions le plus possible le Cœur Sacré du bien-aimé Jésus[1]

împingându-şi înainte bustul enorm, de cetaceu, tremurând ca un jeleu de caramel : cerând deliciosul fruct din pricina căruia tatăl nostru al tuturor a fost alungat din paradis : eternul măr neted şi lucios care te invită să muşti din mincinoasa lui roşeaţă : banana, şi mai bine : ananasul tropical :

---

[1] Această Africă, aceste misiuni care predică infidelilor invocă sanctitatea, singura modalitate prin care vor putea fi convertiţi : cât e de minunată în mijlocul acestei linişti şi al acestei naturi încântătoare, atât de chinuită şi de stranie! : trebuie să traversezi deşertul şi să zăboveşti în el pentru a primi graţia divină : aici te eliberezi, alungi din tine tot ce nu e dumnezeiesc, goleşti cu totul micul locaş al sufletelor noastre pentru a lăsa loc numai Domnului : închizi toate cărţile : nu mai pui niciodată mâna pe pana de scris : rămâi servitor : şi dacă într-o bună zi nu mai eşti dorit, întoarce-te în Sahara, culcă-te în vreo grotă : convertire! : convertire! : totul îmi spune să mă convertesc : totul cântă nevoia de sanctificare : totul îmi aminteşte şi îmi strigă că dacă binele pe care mi-l doresc nu se împlineşte, atunci e vina mea, marea mea vină, şi că trebuie să mă grăbesc să mă convertesc : să fiu miere, un zefir uşor şi parfumat : catifele! : ceva moale, răcoros, liniştitor, fin, pentru toţi semenii mei : pentru sclavi, pentru săraci, pentru bolnavi, pentru soldaţi, pentru călători, pentru curioşi : să nu mă tem de contactul cu indigenii, nici cu straiele lor : să nu mă tem nici de mizeria, nici de păduchii lor : nu să încerc să mă umplu de păduchi, dar să nu mă tem de ei : fermitate : dorinţa de a merge până la capăt în iubire şi în dăruirea de sine : şi de a învăţa din toate lecţiile : cred că asta e vocaţia mea : să cobor : sărac, dispreţuit, abject : setea de a duce în sfârşit viaţa pe care o caut : Sfântă Fecioară, Sfinte Iosif, Sfântă Maria Magdalena, Sfântă Margareta-Maria, Sfinte Pascal-Babilon, Sfinte Augustin, Sfinţilor Petru şi Pavel, Arhanghele Mihail, sfinţi şi sfinte, suflete din Purgatoriu, rugaţi-vă pentru Fraţii şi Surorile Preasfintei Inimi a lui Iisus, pentru tuaregi, pentru Maroc, pentru sufletele din Sahara, pentru toţi infidelii, şi pentru mine, păcătosul, ca să putem cu toţii să slăvim Preasfânta Inimă a lui Iisus (fr.).

sugestiva pară : deschizându-și vorace buzele enorme : secretând salivă asemenea câinelui lui Pavlov : cerând totul: de la Tamanrasset la Orleansville, de la Niger în Alger da, să mi-l dea pe tot!

în timp ce nefericitul personaj declamă, fără alți martori (crede el) decât stolul dens de vulturi care zboară, rău prevestitori, deasupra capului, îi vei pândi fiecare cuvânt (tu însuți pasăre de pradă rapace), în așteptarea plăcerii clandestine pe care jetul stiloului (sau al sexului) o va trezi în spațiul textului : constelații de semne care grăbesc pulsațiile sinelui tău (meu) celui mai intim (genetic, generativ, germinativ, generator) până vor aboli distanța iluzorie printr-o unică celebrare a distrugerii : Părintele Foucauld rămâne culcat la pământ în fața farului din omniprezenta, efemera Ghardaïa și, ridicându-se în șezut cu o mișcare hotărâtă, își va împărți binecuvântările și mângâierile, iute și sârguincios ca un apostol : pomeni, medicamente, ajutoare, cuvinte de încurajare, binecuvântări, alinări : eliberând sclavi, adoptând orfani, ajutând văduve, oferind adăpost pentru cerșetori și bolnavi sub atotcuprinzătoarea sa jurisdicție tutelară : ravi de voir tant de monde, de distribuer beaucoup de remèdes, de faire connaissance de beaucoup de gens, de circuler au beau milieu de tentes[1] : expedițiile Corpului al XIX-lea al Armatei sub comanda generalului Caze împrăștie în cele mai îndepărtate colțuri aroma sublimei tale misiuni și, fără să renunți să-i urmărești atent, te vei alătura coloanei

[1] Încântat să vadă atâția oameni, să împartă atâtea leacuri, să cunoască atâta lume, să circule chiar printre corturi (fr.).

compuse din douăzeci şi cinci de trăgători sudanezi, zece auxiliari Kenaka, căpitanul Théveniaud, locotenentul Jerosolini, traducătorul militar Pozzo di Borgo, telegrafistul Combe-Morel, care se îndreaptă spre Tamanrasset : etapele călătoriei sunt dificile şi primirea din partea localnicilor îndoielnică, însă hotărârea tovarăşilor tăi va înlătura greutăţile şi obstacolele şi va face posibilă miraculoasa împlinire a străvechiului tău vis de servitute : descendre au rang de valet[1] : scufundat în întuneric şi abjecţie : înconjurat de fiinţe grosolane, brutale, leneşe, mincinoase, hoaţe, depravate, perverse : acceptând cu curaj tot soiul de suferinţe, desconsiderare, violenţe, insulte, maltratări : iubind şi supunându-te din iubire, gata să te oferi pe post de victimă : sufletul tău nu a fost curăţat încă de nenumăratele delicte şi, pândind din umbra postului tău de observaţie vei asista (tu, din afară) la examenul minuţios al propriei tale conştiinţe, conform regulilor din vechiul manual şcolar : *Cea dintâi carte a copilului creştin*! : lista păcatelor pe care le săvârşeşti cu gândul, cu vorba sau cu fapta, a sentimentelor care conduc la remuşcare : de privirea Domnului nimic nu poate fi ascuns, iar Îngerul Păzitor a fost şi el martorul cumplitelor tale fapte : a văzut tot ce ai făcut şi a auzit tot ce ai spus : prin urmare, trebuie să-ţi ceri iertare : în genunchi, la picioarele farului/falusului, vei trece în revistă lungul şir de fărădelegi : je n'ai pas eu une familiarité fraternelle avec les indigènes, j'ai craint la malpropreté et la vermine[2] : şi loviturile peste piept şi gesturile de umilinţă la baza înaltului

[1] Să te cobori la rangul de valet (fr.).

[2] N-am fraternizat cu indigenii, mi-e teamă de murdărie şi de paraziţi (fr.).

minaret : dar nu ai atins încă gradul de abjecție la care ai visat : cu fiecare zi care trece vrei să te cobori și mai mult spre absoluta autodegradare : biciul îți e la îndemână, flexibil precum o coadă de șopârlă și, dezbrăcându-te de veșmântul aspru, de pânză grosolană, vei începe să te flagelezi cu un entuziasm feroce : obișnuindu-ți încetul cu încetul trupul cu martiriul atât de dorit : un miel în mijlocul lupilor, lipsit de apărare, umil și debordând de recunoștință : dar vederea sângelui care țâșnește îți înfierbântă și ție sângele și, renunțând la orice prudență, îi vei smulge biciul din mână, întronând plăcerea omniprezentă în regatul minții tale : trăsătura de condei, simbolul uluitoarei tale puteri! : el a rămas în genunchi, subjugat de forța moscheii, și se va întoarce către tine surprins, cu o privire rugătoare și fericită
cine ești dumneata? te întreabă
nu contează, spui tu : te ajut : îmi place să vă vărs sângele și profit de fiecare dată când se ivește o ocazie : când eram mic mă îmbrăcam în zelot ca să vă pot biciui în timpul procesiunilor
nu-mi amintesc, spune el
m-am schimbat mult, spui tu : îmi spuneam altfel și scriam în limba voastră
și acum? întreabă el
am devenit apostat, răspunzi : privește hainele pe care le port : însuși sultanul mi le-a făcut cadou
sultanul? spune el
da, îi răspunzi : am renunțat la sutană, m-am căsătorit, am un fiu pe care-l cheamă Mohamed : sunt șeful grănicerilor din regat și intendent al palatului lui Abu Faris Abd-al-Aziz

se întinde spre tine, culcat cu faţa la pământ, implorându-ţi ajutorul despotic şi tu vei verifica soliditatea funiei înainte să te pui pe treabă
eşti gata? îl întrebi
aşteaptă un moment, spune el : tot nu mi-ai spus cum te cheamă
mă cheamă Ibn Turmeda, îi vei răspunde tu : sunt autorul lucrării *Ofranda unui om învăţat împotriva adepţilor Crucii*
iartă-l, Tată, că nu ştie ce face, va spune el
aşteaptă, stai liniştit, aşa, aşa, vei spune tu : dacă te porţi frumos ţi-o citesc când o termin

născut pe o insulă nu foarte îndepărtată de spaţioasa şi trista Peninsulă (Allah s-o readucă la Islam!), s-a întâmplat să surprind în copilărie (la cinci ani? sau şase?), graţie unei gelozii indiscrete (era vară, cald, trebuie să fi fost ora siestei), intimitatea conjugală a părinţilor mei (călâia dragoste al cărei scop este procreaţia, la fel de insipidă ca mâncarea reîncălzită), şi josnicia sordidă a acestui spectacol (amplificată de gemetele lor blânde, politicoase) a dat naştere în mine unei uri violente, nemăsurate (bruscă precum o furtună care izbucneşte în toată gloria şi umple de groază tăcută, religioasă, echipajul unei ambarcaţiuni fragile) împotriva reproducerii disciplinate, permise de legi, şi a nenorociţilor şi groteştilor săi actori : din momentul acela, în ciuda vârstei mele fragede, am început să visez la dezastre colosale şi cataclisme fulgerătoare, magnifice care, cu aceeaşi forţă inexorabilă cu care au devastat Egiptul antic, să-i anihileze o dată pentru totdeauna pe părinţii mei şi să

scape lumea de prezența lor inutilă și absurdă : în serile gri și funebre de iarnă, când timpul trecea în ritmul rugăciunilor lor, invocam cu fervoare secretă vreo hoardă de dușmani care, după ce ar distruge puterea meschină care mă sufoca, să-și abată asupra lor furia cu subtilă, rafinată barbarie : îmi imaginam (fără să am vreo certitudine) că existau triburi aprige și barbare, cu trupuri dure și inflexibile ca lama de cuțit, cu chipuri enigmatice, de culoarea cuprului, care rivalizează în duritate cu pietrele prețioase cu fețele poliedrice, ametitoare : făpturi brutale, nemiloase, ca cea descrisă de Ammianus Marcellinus[1] în câteva rânduri scurte, memorabile, când atacă se năpustește peste armata goților doar cu lama pumnalului, decapitează un băiat și imediat își duce buzele la gâtul lui și îi soarbe sângele cu poftă, semănând panică și confuzie în rândurile dușmanului : insensibil la grija și răsfățul cu care părinții mei încercau să mă cumpere, mă rugam pentru apariția unor călăi care să le supună trupurile anemice, ridicole, la rigorile plăcerilor lor dure, fără să ierte nici gaura blestemată pe care turma docilă cu fețe palide o păstrează, cu superstiție, ca pe un sanctuar : asistând extaziat, din interiorul ei, la asaltul jivinelor lor negricioase, la atacurile violente care sfidează cu mândrie propagarea permisă de lege : văzându-i cum se tăvălesc, mușcă, își scot ghearele în timp ce părinții mei cer în zadar îndurare și își ridică rugăciunile inutile spre o divinitate surdă și neputincioasă, ascunsă cu egoism (ca un rentier sau

[1] Ammianus Marcellinus — istoric roman din secolul al IV-lea, care a scris despre decăderea Imperiului Roman. Ammianus Marcellinus era păgân și este posibil ca scrierile sale să fi influențat opinia conform căreia noua credință a fost cauza căderii Romei.

un pensionar) în refugiul rău comod şi mediocru : până în clipa sublimă (de atâtea ori imaginată!) în care vor descoperi trădarea mea evidentă şi, cu dăruirea neofitului dedicat trup şi suflet cauzei noului său stăpân, voi participa activ la deliciile profanării lor : acestea erau visele care mă năpădeau zi şi noapte vreme de ani de zile (deşi, la suprafaţă, adoptam aerul unui tânăr simplu şi inocent) până când, profitând de neatenţia alor mei, m-am îmbarcat pe un galion genovez, am trecut marea şi m-am afundat în deşertul african presimţind că acolo îmi voi găsi stăpânii şi într-o bună zi voi aplica, împreună cu ei, întârziata pedeapsă : şi îmbrăţişând genunchii puternici ai lui Ebeh, sub protecţia magnificului său sceptru, îl implor să mă sprijine şi aştept sosirea creştinilor de genul tău ca să pocnesc din biciul meu însângerat şi, prin durerea produsă corpurilor lor, să-i ating simbolic pe părinţii mei

îl vei descrie pe Ebeh
cu iataganul în mână, gata să-şi atace duşmanul cu toată forţa braţului său vânjos? : sau în momentul în care supune alt trup plăcerilor sale imperioase, când ecoul crud al râsului său iradiază o solemnă splendoare?
sacru, mai degrabă : prezenţa sa suverană, categorică, face inutil orice gest în momentul în care, cu o calculată economie de mişcări, se întinde pe blana de oaie din adăpostul lui grosolan de căpitan : privire impenetrabilă şi dură, vicleană, furişă, ochii unei fiare sălbatice care iese la lumina zilei din adâncurile bârlogului întunecos : chip secretos, dur, aspru, tăiat în piatră : trup masiv şi compact, ca un bloc de cristal

prismatic, cu o pură și autosuficientă maiestate : căutând (tu) în van cel mai mic semn de îndurare sau blândețe în încăpățânarea cu care subjugă și împarte cu biciul dreptatea lui strictă : adepții și acoliții lui par resemnați să i se supună, iar băieții care îl distrează și îl servesc se bucură de liniștea celor care și-au găsit refugiu în certitudinea supremă : acceptarea unei servituți fără limite : sentimentul că au ajuns la capăt și că nu mai pot coborî nici o treaptă pe scara care îi duce spre stadiul de animale : savurând plăcerea dulce a acestui tratament dur : descoperind fascinați satisfacția sclaviei și a degradării trupului : bucuria traiului în mizerie, bucuria de a-i oferi stăpânului, până la epuizare, carnea și sângele lor : asta e tot? : ah, vei adăuga la portretul căpeteniei Senusi câteva trăsături subtile și inumane : piele aspră, bătută de vânturi, fața ciupită de vărsat, dinți îmbrăcați în aur, ochelari de soare care îi fac privirea și mai enigmatică : densitatea, solidă, minerală : exact în momentul (de ce nu?) în care își lasă să se vadă arma impresionantă, o scoate din teacă și o dezvăluie privirii uluite a servitorului : grandioasă, splendidă, arogantă : așteaptă răbdător să crească și să se lungească și dintr-odată renunță la atac și i-o oferă înghițitorului de săbii ca momeală pentru josnica lui trădare

EU/TU

pronume apersonale, forme substantivale goale! : realitatea voastră pustie este actul vorbirii prin care vă apropriați limbajul și îl supuneți stăpânirii iluzorii a subiectivității voastre reductibile : ploști de vin goale, receptacule disponibile, vă

oferiți cu promiscuitate plăcerii colective : indicative nucleare, ermetice, vă transmiteți totuși unicitatea atunci când, cu o singură trăsătură de condei, vă oblig să vă supuneți dictatelor vocilor mele proteice și schimbătoare : frecvențele pe care le emiteți facilitează acest truc de prestidigitator care depășește limitele comunicării obișnuite : cine se exprimă în acest eu/tu? : Ebeh, Foucauld, Anselm Turmeda, Cavafis, Lawrence al Arabiei? : umbrele mișcătoare se schimbă în interiorul indispensabilei voastre forme goale și vei putea juca cu semnele jocuri șirete de care cititorul naiv să nu se prindă : introducându-l într-o lume în permanentă mișcare, supusă unui continuu proces de distrugere : distribuind egourilor tale împrăștiate diferitele roluri din cor și orchestrându-le mai departe potrivit mișcărilor inspirate ale baghetei : curgerea iute a condeiului pe suprafața rectangulară a hârtiei : talentele tale de codoș, de joker anunță metamorfoza onirică și, cu meșteșugul dragomanului, vei decide ordinea rituală în care se va consuma scena : încarnând pe rând impulsurile latente, contradictorii, care guvernează acțiunile omenești : dorința de putere absolută și, în același timp, de anihilare a ei prin jertfa de sine : deopotrivă dictator și martir : cadavru în serviciul unei cauze oarecare și hotărâtor de destine și vieți la cheremul capriciilor tale : exorcizând demoni într-o ludică și sângeroasă confruntare, fără altă armă decât discursul : transformând violența în semn : izgonindu-i figura odioasă de pe fața pământului : schimbând-o pe o ocazie de a-ți demonstra dibăcia verbală

coloana va porni la marș : de-a latul deșertului, urmând itinerarul oazelor unde obișnuiesc să-și pună tabăra beduinii :

refăcându-și scurt forțele sub un cer ca de plumb topit și pornind încă o dată la drum : prin Anesnit, El Khenig, Usader, Tiloq, Tin Tanetfirt : bărbații din harka studiază silueta ondulată a dunelor, cu fețele ascunse de acoperitorile din pânză grosolană, iar hamurile cămilelor se leagănă în timp ce se deplasează pe nisipul galben într-un trap vioi : deloc mișcați de suferința tăcută a Nazarineanului care, cu o funie în jurul gâtului, se târâie în urma lor pe drumul spre Tamanrasset : împiedicându-se și căzând, repunându-se pe picioare cu mari eforturi, căzând iarăși cu fața la pământ, ridicându-se din nou : resemnându-se, cu un zâmbet inefabil pe buze, cu soarta lui cumplită : deopotrivă chinuit și fericit : întâlnirile cu dușmanul se succed într-un ritm fantastic și, după o luptă crâncenă, învinșilor nu li se arată nici un pic de milă : trupurile turcilor stau mărturie pentru agresivitatea ranchiunei tale și, cruțându-i pe cei mai tineri și mai arătoși, vicleanul Ebeh îi primește în simplul său cort de căpitan : rostind cuvinte de încurajare cu scopul de a le câștiga încrederea și de a le insufla falsa dar confortabila convingere în paterna și binevoitoarea lui stimă : cu expresia zâmbitoare a celui care se preface că apreciază mângâierile, dar în realitate se pregătește să atace : inocenți și imprudenți, se lasă seduși de cuvintele dulci și nu știu cum să-și exprime recunoștința : jurăminte și legăminte de loialitate le țâșnesc spontan de pe buze fără să realizeze că cel căruia îi sunt adresate le pipăie deja pielea delicată a gâtului căutând locul cel mai bun în care să-și înfigă lama ascuțită a pumnalului : ascunzându-și intenția necurată sub masca unui gest afectuos, a unei blânde, liniștitoare îmbrățișări : permițându-i flăcăului să i se așeze recunoscător în poală până în

clipa când scoate pumnalul din teacă şi, spintecând aerul cu gestul fulgerător al unui măcelar, îşi decapitează victima dintr-o lovitură : savurând stupoarea nevinovată a pupilelor sticloase : primind drept în faţă jetul strălucitor de sânge, duritatea de mineral a trăsăturilor sale capătă o puritate cristalină şi a delicious warmth swells through you[1] la vederea crudului spectacol : atacul brutal al membrilor tribului lui Ebeh, vulturii care se rotesc în cercuri negre peste cadavrele eviscerate! : ţinând strâns în mână iataganul pătat de sânge, trăgând cu gesturi spasmodice şi convulsive în rândurile duşmanului, acum în debandadă : fără să dai atenţie poveţelor lui Ali, consternat de furia ta isterică : spre Damasc, El-Orens, spre Damasc! : dând ordine oamenilor în locul lui : nu lăsaţi nici un prizonier în viaţă! : răzbunând afrontul pe care l-ai suferit în Deráa : nerespectarea dorinţelor comandantului : citadela, pierdută pentru totdeauna, a integrităţii tale personale : cu plăcerea sălbatică de a demonstra, ţie însuţi şi celorlalţi, adevărul ireductibil al sinelui tău celui mai intim prin actul comuniunii adevărate cu lumea : dând frâu liber violenţei care zace în tine, fără teamă de consecinţe : opunând lipsa ta de măsură raţiunii şi beţia acestei lipse de măsură inutilităţii unei ordini precare şi false : ucigând fără milă răniţii lipsiţi de apărare, folosind până la ultimul, cu febrilă şi ameţitoare plăcere, gloanţele din cartuşieră : sigur în sfârşit de cine eşti : sub protecţia talismanică a diamantinului Ebeh şi a implacabilei lui refracţii de lamă de cuţit

[1] O căldură delicioasă te cuprinde (engl.).

PE URMELE PĂRINTELUI FOUCAULD

râvnitul martiriu de la Tamanrasset, apoteoza fulminantă a carierei tale! : impuls visceral, categoric, care te conduce la locul stabilit, la care ai visat de atâtea ori de când te-ai alăturat cauzei apostolice, misionare : la circul roman în ale cărui gradene mulțimea neroniană așteaptă nerăbdătoare, dornică să asiste la supliciu : deliciile chinurilor la care e supusă victima înainte să-și dea sufletul : înlocuită aici de harka feroce de Senusis sub comanda colțurosului, refractarului Ebeh : în deplină și radicală posesie a durității sale diamantine : a solidei sale densități minerale : cu trupul său cioplit geometric, ca un cristal cu ametitoare fațete poliedrice și figura uscătivă și dură care nu trădează nici o urmă de îndurare : brațul care va lovi din bici lucește ca oțelul și durerea vie provocată de lovituri te va umple ușor de fericire : ah, mourir martyr, dépouillé de tout, étendu à terre, nu, méconnaissable, couvert de sang et de blessures, violemment et douloureusement tué![1] : martiri, profeți, apostoli, cadavre de bunăvoie, din perfectă supunere! :

[1] Ah, să mori ca un martir, despuiat de toate, întins la pământ, plin de sânge și de răni, ucis dureros și violent! (fr.).

perfecțiunea iubirii e perfecțiunea supunerii : lăsându-se într-un final, fără inhibiții, în voia minunatului, iubitorului leșin : extazului inefabil și plăcerilor care contopesc într-un arpegiu comun victimele și călăii, comisarii și opozanții, ereticii și inchizitorii : imitând, până și ca stil, setea arzătoare a misticilor, voracitatea ei sălbatică și insațiabilă : închizând apoi exemplarul tău din *Oeuvres spirituelles* pentru a te întoarce la întinderea pustie a Saharei : la rigorile și duritatea deșertului de piatră lipsit de orice urmă de vegetație : o mie de leghe nord de Tamanrasset, după ce ai parcurs invers cunoscutul drum al camelidelor, al vechilor și dispărutelor caravane de sclavi : traversând Tropicul Cancerului pe la dreapta coamelor și culmilor lanțului Hoggar, dincolo de munții mohorâți care veghează peste pustietățile din In Amguel, spre masivul *adrar* de la Tisnu cu triplul său dom de marmură : platouri înconjurate de coline înalte ale căror vârfuri abrupte se văd ca niște insule care ies din mare, bruște stânci violacee, defileuri și pasuri înguste, prăpăstii de rocă neagră, onirică : dincolo de circurile lunare de la Arak, de lanțurile muntoase care închid orizontul văilor, prăpăstiile întunecoase și vârfurile de o frumusețe dură și chinuită : până ajungi la câmpia vestejită de la Tademait și, mergând mai departe pe drumul calcinat și șerpuitor, la confluența râurilor de la Fort Miribel, la marginea misteriosului teritoriu Chaamba : ești deja în pâlcul de palmieri El Golea și, cu permisiunea îndatoritorilor tăi călăi, vei urca în vârful vechiului castel ca să privești pentru ultima dată oaza : aglomerația urbană înghesuită la picioarele tale, centrele educaționale în construcție, sanctuarul cu mormântul sihastrului mahomedan, cimitirul și câmpurile unde musulmanii celebrează sărbătorile pascale : eucaliptii din grădina

Annex, clădirile administrative cafenii, fântâna arteziană care curge pe marginea drumului spre El Salah și, opt kilometri și jumătate mai la nord, cupola bisericii Sfântul Iosif și ruinele Buffalobordj : la capătul drumului care duce la colonia de creștini părăsită și, printre cabanele devastate și în ruină, la mormântul jalnic și acoperit de nisip al părintelui Foucauld
(cartierul Calère din Oran, la puțin timp după marele dezastru : clădirile eviscerate de pe rue Philippe, hăuri fără geamuri și fără uși, orbite goale : zidurile de cărămidă, somnolente, ale catedralei, Plaza de la Perla cu clădirile ei abandonate : exploziile de dinamită înnegresc încă pereții cafenelelor din Place Kleber și fațadele de pe rue Haute d'Orléans : totul murdar, mort, fără rost : doar câte un bătrân singuratic, pierdut, care umblă orbește, fără țintă, ca un somnambul
capele închise, baruri scoase la vânzare, bordeluri tăcute rămase din zilele fericite, beaugestiene[1], ale neînfricatei Legiuni Străine
barăcile nimicite din Targuist, pustiul Llano Amarillo acum lipsit de apărare, piedestale rămase fără statuile lui Xauen
deșertul își cere străvechile drepturi
dunele își întind voracele valuri
lent, ireversibil proces de degradare
deșertăciunea deșertăciunilor)
în genunchi, cu funia în jurul gâtului și mâinile legate la spate vei studia crucile ridicole erodate de încăpățânarea simunului și mormintele pe jumătate asfixiate de nisipurile trădătoare meditând cu tristețe, de la o distanță de cincizeci

[1] Beau Geste, personajul romanului de aventuri omonim al lui P.C. Wren din 1924, se înrolează în Legiunea Străină și trece prin diverse aventuri cu rebelii tuaregi.

şi ceva de ani, la eşecul total şi lamentabil al misiunii de creştinare : plăcerea egoistă şi sterilă a martiriului : jalnica ta glorie uzurpată : priveliştea din locul acesta e plăcută toamna şi strigătul santinelei care anunţă sosirea întăririlor trimise să te elibereze nu diminuează ultima viziune cu palmieri şi dulcea ondulare şerpuită care porneşte de dincolo de biserică, vastă şi de neatins : când încep rafalele de armă şi călăul predestinat îşi apropie ţeava puştii de tâmpla ta, ochii tăi se vor ridica exact la înălţimea inscripţiei abia lizibile de pe propria ta piatră funerară

DANS L'ATTENTE DU JUGEMENT DE
LA SAINTE ÉGLISE ICI REPOSENT
LES RESTES DU SERVITEUR DE DIEU
CHARLES DE JÉSUS
VICOMTE DE FOUCAULD (1858-1916)
MORT EN ODEUR DE SAINTETÉ LE 1 DÉCEMBRE 1916
À TAMANRASSET
„JE VEUX CRIER L'ÉVANGILE PAR TOUTE MA VIE"
PÈRE CHARLES DE FOUCAULD[1]

(secunde, zile sau ani? : timpul se şterge în text)
milos, va răsuna împuşcătura

[1] În aşteptarea judecăţii sfintei biserici aici odihnesc rămăşiţele robului lui Dumnezeu Charles de Jésus, viconte de Foucauld (1858-1916), mort în parfumul sanctităţii la 1 decembrie 1916 la Tamanrasset. „Vreau să-mi petrec viaţa propovăduind Evanghelia." Părintele Charles de Foucauld (fr.).

CU IBN TURMEDA, ÎNAPOI LA ŞANŢUL COMUN

de la un cimitir la altul
de la o inscripţie funerară la altă inscripţie funerară, vei ajunge în tunisianul kubbeh unde rămăşitele fratelui Anselm sunt expuse pentru a primi omagiul tăcut şi rezervat al mulţimii musulmane : credincioşii vin din toate părţile la celebrul mormânt şi însuşi Ibn Turmeda va privi scena împreună cu tine şi va aştepta mulţumit judecata posterităţii : dreapta şi eterna includere în rândurile anahoreţilor mahomedani : recunoaşterea apostaziei şi prozelitismului său în favoarea Islamului
ţinându-vă de mână într-un gest de familiaritate veţi pune la cale, cu delectarea unor chirurgi, noi trădări şi crime, capcane şi lipsă de loialitate : uniţi frăţeşte în neruşinata lepădare de creştini convertiţi la Islam : savurând până la extaz beneficiile condiţiei voastre : fără pudoarea prosteasca quant au genre de jouissance![1]
eliberaţi de anatema care înfierează infama gaură şi necuratele sale emanaţii impure, străini de idealul sfinţilor şi

[1] În ce priveşte felul orgasmului (fr.).

preafericiților ale căror reziduuri, ne spune Sfântul Bernard, se transformă într-un lichid fin și curat, asemeni mirului sau esenței de mosc, veți disprețui de aici înainte scara abruptă care duce de la putoare la parfum, de la patruped la înger, în favoarea dejecțiilor corporale plebee deasupra mirosurilor pe care le emană șanțul comun, a rotunjimilor nerușinate, jignitoare care își anunță josnica înrudire cu materia obscenă, a promiscuității amoroase cu mizeria, jegul și duhoarea care descriu deopotrivă fața și curul, Ochiul lui Dumnezeu și ochiul diavolului
abandonând pentru totdeauna rolul iluzoriu de domni și stăpâni ai Creației în favoarea aparentei umilințe a celor mai josnice specii de insecte, veți combate presupusa superioritate a umanoizilor cu logica incisivă a paraziților
în ciuda voastră, noi trăim și ne facem de cap în adăposturile, casele și sanctuarele voastre, dormim în paturile voastre, pe saltelele, cearșafurile, plăpumile și pernele voastre, alimentându-ne, când ne vine cheful, cu propria voastră carne, reproducându-ne și înmulțindu-ne chiar în părul de pe capetele voastre, de la subsuorile voastre, din bărbile voastre, intrându-vă în nas și în urechi până ajungem să vă stricăm somnul și odihna, eliminând pe trupurile și pe hainele voastre reziduuri mult mai fetide decât cele pe care le evacuați rușinați, chirciți, fără să ne obosim să ne ascundem în locuri ferite, ci dimpotrivă, la vedere și sub ochii voștri, murdărindu-vă straiele delicate pe care tocmai le-ați spălat cu săpun și leșie și pielea parfumată cu colonie și sterilizată cu deodorant, stabilindu-ne în desișurile și locurile umbroase din jurul cavității voastre inferioare pentru a asista, gratis, la spectacolul pe care cu atâta înfumurare îl numiți relație

amoroasă, arhicunoscutul și monotonul ritual destinat a asigura în zilele faste obligatoria propagare a speciei, când organul vostru, nu muzical ci mai degrabă plictisitor, pătrunde încet în lăcașul banal care i-a fost destinat și își dă duhul, pios, de nostalgie sau de plictiseală, permițând astfel minusculei gene să-și croiască drum împotriva curentului și să ajungă, după o călătorie plină de peripeții, la destinația stabilită, în timp ce noi ne legănăm pe volbură și cârcei de viță și ne împreunăm câte doi, câte patru sau câte zece, cu o elasticitate și o dexteritate incomparabil superioară, depunându-ne ouăle unde ne place și refăcându-ne forțele imediat cu sângele vostru abundent, dens și hrănitor din care ne înfruptăm gratis, înțepând pur și simplu epiderma cu buza tubulară exact în momentul în care scoateți gemete prefăcute de extaz sau vă așezați pe bideul ostentativ cu scopul de a elimina, cu un morbid sentiment de vină, urmele secrețiilor și dejecțiilor voastre, resemnați tacit cu faptul că noi proliferăm, mâncăm, bem și ne odihnim pe spezele altora, străini de suferințele și temerile voastre, de chinurile și grijile voastre, pentru că nu ne puteți face nimic, sau aproape nimic și dacă vă scărpinați pe furiș nu reușiți decât să vă agravați durerea fără ca măcar să ne deranjați vreun pic, demonstrând prin asta că sunteți la cheremul capriciilor noastre și sunteți evident servitorii noștri, jos, foarte jos pe scara evoluției zoologice, lipsiți de noblețea și demnitatea pe care în zadar le proclamă preoții voștri când vă umplu capul cu panegirice și discursuri bombastice cu scopul de a vă face să credeți că sunteți esențialmente diferiți de toate celelalte specii și că Dumnezeu v-a rezervat un paradis numai al vostru ca răsplată pentru prezentele voastre chinuri

și suferințe, dar uită să vă spună, pe de altă parte, că și ei se lasă exploatați de noi și că în taina și puritatea sanctuarului lor își dezgolesc dosurile la fel ca negrii subestimați de la șanțul comun, în contact direct cu materia imundă, cu ușurarea josnică, cu viscerala emanație plebee
domni și stăpâni, oamenii?
vă rog, nu mă faceți să râd!

de la șanț
de la revelația estivală a șanțului săpat pentru lucrări publice care, asemenea rafalelor mortale ale mitralierei, a eviscerat trotuarele asfaltate și a scos la suprafață pământul ascuns dedesubt, împrăștiindu-l de-a lungul pasarelei de scânduri construită pentru pietoni pe care te aventurezi pierdut pe gânduri în timp ce modeștii muncitori se chinuie la picioarele tale cu târnăcoapele și lopețile lor și trepidațiile picamerului pneumatic îți bombardează auzul cu impactul surd al unui tir de mitralieră
(când au scos capetele din șanț la nivelul pantofilor tăi și privirea ta a zăbovit asupra lor, cedând magnetismului lor animal)
ai parcurs de la un capăt la altul teritoriile islamice de la Istanbul la Fez, din Nubia în Sahara, schimbându-ți pielea ca un cameleon cu ajutorul unor pronume apersonale pregătite pentru a fi folosite de vocile tale proteice, mereu schimbătoare
ai găsit satisfacție cu dosul enorm al ilustrei Queen Kong
ai copiat faptele eroice ale stilitului în vârful columnei buñueleşti

te-ai luptat cu armata turcă pe întinderile pustii ale Iordaniei
ai urcat pe valea Nilului de la Alexandria la Luxor
ai murit ca un martir la Tamanrasset
l-ai biciuit pe părintele Foucauld lângă minaretul tumular din Gherdaïa
din acea memorabilă zi de vară pariziană care-și revărsa cu generozitate valurile de căldură peste muncitorii înrobiți din echipa de lucrări publice, aplecați peste uneltele lor
prin cafenelele de pe Goutte d'Or și străduțele din Belleville, prin rețeaua urbană de artere care duce de la Sacré Cœur cea ca un tort la peroanele Gării de Nord
(acolo unde țipetele sălbatice ale unei biete nebune au acoperit dintr-odată zgomotul mulțimii și ți-au provocat ura față de anumite semne identitare care nu mai erau ale tale, ca și cum țipătul eliberator, în loc să vină dinspre ea, ar fi o simplă proiecție a tensiunii explozive, nereținute, care s-a acumulat în pieptul tău)
ai rătăcit de pe un continent pe altul precum evreul din legendă în căutarea limpezimii orbitoare pe care ai descoperit-o dintr-un noroc în șanțul săpat pentru lucrările publice
(trupuri și iar trupuri înțepenite în rigorile și duritatea credințelor lor, agățându-se de instinctul de supraviețuire ca de o axiomă seacă și de netăgăduit)
ajungând în final la concluzia
(grație căldurii și ajutorului membrilor tribului Beni Snassen și a constituției lor robuste și păroase)
că absoluta convertire la credința lor s-a petrecut și de acum toate drumurile te duc fără scăpare spre Bernussi, spre Umm-er-Rabia sau spre Uxda

IV

PAULO MAJORA CANAMUS

de la vasta întindere a spațiului la vasta întindere a timpului : de la atlasul geografic școlar la vechiul manual de istorie : abia recuperat după razia de pe fantasmagorica orbită musulmană și pregătit deja, fără alt ajutor decât foaia de hârtie și pana, de o nouă, imprevizibilă incursiune, de această dată prin cea de-a patra dimensiune a lui Einstein : închis, ca de obicei, în camera minusculă : fără să părăsești limitele propriei tale scrieri : concentrându-te pe traiectoria exemplară a țării care a încetat să mai fie a ta și nu mai înseamnă astăzi pentru tine decât atât : un popas confortabil pe drumul spre Maroc : un han, un stop, un loc unde să-ți petreci noaptea : un punct pe hartă : grație teancului de documente din rafturile bibliotecii tale, practic la îndemână : dovezi autentice ale incorigibilei încăpățânări de a duce la capăt o campanie de automutilare și penitentă, prelungită secole întregi cu o tenacitate demnă de o cauză mai bună : din vremea când, așa cum a remarcat un mărunt personaj glumeț al faunei, Peninsula astăzi unificată era un spațiu populat de ființe diverse, multicolore, corupte, un trecut rușinos care trebuia ascuns, așa cum trebuie ținută secretă existența unor strămoși

leproși, nebuni sau sifilitici, de tânărul din Meseta, neînfricat și curat la suflet, în momentul în care se pregătea să-și verse cu generozitate sângele pentru perpetuarea regatului lui Seneca, tristă perioadă dominată de credințe diferite, libertate de expresie, pasiuni ilicite, în care însuși regele creștin se îmbrăca după moda maură și aproba, prin exemplul propriu, crimine pessimo și provocând în cele din urmă, prin comportamentul său incalificabil, dreapta și salutara reacție din partea surorii sale, regina, pregătind astfel terenul pentru memorabila curățire a vigurosului, sănătosului trunchi național de acele membre putrede, pervertite, de sutele de mii, poate milioanele de ființe neghioabe, primitive și efeminate, dornice de distracții josnice și dedate la păcate ale cărnii care, pe lângă faptul că erau prin simpla lor prezență o jignire pentru cei de sânge pur, au transformat poporul de țărani muncitori într-o adunare doctă de teologi și patria libidinoasă a lui Arcipreste într-un auster și solemn *auto sacramental*, un mare teatru al lumii unde masele confundau demnitatea personală cu totala încetineală a minții și asistau cu fervoare la ritualurile de execuție a ateilor, a convertiților la iudaism, a sodomiților, a bigamilor, a luteranilor care, în numele unei toleranțe care, cum spunea Menéndez Pelayo, nu e altceva decât infirmitatea sau castrarea înțelegerii, au încercat să contamineze o bună parte din țară cu doctrinele lor perverse și excentrice și viciile lor infame și execrabile, o intransigență și încăpățânare salvatoare care, dincolo de frontierele noastre, trebuia să ne atragă ură și dușmănie, calomnii repetate, fobii persistente, pe măsură ce geniul nostru militar extindea frontierele splendidului nostru imperiu către marginile universului, o atitudine robustă și vitală care, susținută de-a

lungul a patru secole, printre lovituri și nenorociri, ghinioane, agresiuni, dezastre, s-a transformat într-un autentic exercițiu de asceză în virtutea căruia intervenția gradată a anticorpilor ne-a curățat organismul de toxinele fatale care otrăvesc astăzi societățile mai puțin prevăzătoare decât a noastră, expunându-le teribilei dileme a unei morți lente prin asfixiere sau a unei brutale și foarte dureroase amputări vocea personajului a acoperit-o treptat pe a ta și îi vei asculta discursul monoton și imperturbabil în timp ce, dinspre cărțile îngrămădite lângă masa ta de lucru, pe biroul greoi, în biblioteca ta plină, alte voci îngrijorate, frenetice, discordante te cheamă și te admonestează, își cer prin țipete rândul, dreptul inalienabil de a se face auzite, dar care le-a fost refuzat timp de ani, decenii, secole în singurătatea și bezna beciurilor și camerelor de tortură, în tăcerea grea a unei locuințe permanent asediate de calomniatori sau strigătele răgușite ale mulțimii adunate în jurul rugului, voci înăbușite și stinse, istoria clandestină a mii și mii de foști țărani care, spre deosebire de tine, nu au reușit să scape, o istorie niciodată divulgată, îngropată în sanctuarul conștiinței lor permanent pângărite, trăită în teamă, împotriva voinței lor, de o distribuție de figurine sobre sau grave, sau agitate, isterice, grotești, conchistadori și cavaleri, nobili și inchizitori, domnișoare și prostituate, șarlatani și scutieri, un întreg popor, o societate frumos-adormită transformată în stană de piatră, vrăjită, care, încă din timpurile Nebunei și ale Vrăjitului[1] steril și suferind de prognatism, consimțea tacit

[1] Juana I de Castilia, cunoscută și drept Juana nebuna; Carol II al Spaniei, poreclit „Vrăjitul", în baza unei credințe populare conform căreia capacitățile lui mentale reduse se datorau unor vrăji.

sau expres la metodele expeditive dar indiscutabile ale unui eficient instrument de represiune menit să creeze în jurul crâncenei țări un cordon sanitar impenetrabil și ermetic, denunțuri, mărturisiri, procese, confiscare de proprietăți, retractări, pedepse cu moartea, arderea cărților și a documentelor, a apostaților, a evreilor, a ereticilor, a celor care se dedau abominabilului păcat care, deși expus acum oprobriului public, meritau încă atenția pioasă a muzei inspirate a unui Quevedo, istorie moartă și îngropată, epopee dementă, lugubru *chanson de geste* intonat în fața unui decor schimbător de procesiuni, farse, comisii, coride, evenimente sportive, operete vesele, zgomot și furie, un interminabil bolero de Ravel, gesturi goale și inutile, istorie continuată secol după secol fără nici o legătură cu realitatea, din pură inerție istorică, până la nașterea celuilalt, care erai tu, în sânul unei burghezii atrofiate, nepregătite, cu mai puțin de patruzeci de ani în urmă, devenind astfel figurant fără voie într-o saga exasperată și sângeroasă, trei ani de frenezie, distrugere și jaf, de crude lupte civile, un bine cunoscut milion de morți, capodopera unei națiii unde nu te mai oprești decât în trecere, voci disidente, răzbunătoare care îți solicită insistent atenția, te invită să întinzi mâna, să apuci cartea sau volumul în care sunt închise, să-l frunzărești cu durere și să le asculți mărturiile despre vremuri în care, cum scria Poetul eliberat, congenitala lor lipsă de rațiune, devenită azi nebunie, se impunea ca un admirabil paradox
ascultând totuși în continuare
ascultând
până la epifania glorioasă pe care ne-o amintim cu toții când încăpățânata subversiune internă, cu ajutor din afară, a

încercat să abolească și căsătoria și familia, să subordoneze spiritualul materialului, să ne impună comitete în loc de confrerii, să ne înlocuiască mult iubita Giralda[1] cu o murdară cușmă de astrahan, tentativă de distrugere care, deși înfrântă definitiv pe câmpul de luptă, continuă totuși să ne șubrezească prin metode noi și mai subtile, încercând să obțină pe căi pașnice ce nu a reușit cu arma, prin corupție intelectuală, erotism, pornografie, spectacole decadente, literatură vulgară, nesănătoasă și adesea dăunătoare idealurilor noastre politice și patriotice, încercând să contamineze țara cu droguri, cu amestecul sexelor, cu proliferarea locurilor de distracție de moravuri ușoare, o amenințare mortală la adresa viitorului nostru luminos, a patrimoniului nostru celui mai nobil și mai sfânt, amenințare de care trebuie să ne apărăm, dacă e nevoie, cu ghearele și cu dinții, ca să putem împiedica ceea ce își propun dușmanii noștri, adică să creeze o generație tânără moale și efeminată care ar putea fi distrusă într-o bună zi de o invazie neașteptată a popoarelor crude și masculine ale Orientului

[1] Clopotnița Catedralei din Sevilla, construită pornind de la minaretul unei moschei.

ANIMUS MEMINISSE HORRET

totul a început cu băile
când a murit infantele don Sancho în timpul înfrângerii de la Zalaca, și-a convocat regele înțelepții săi și episcopii ca să afle de ce decăzuse spiritul războinic al ostașilor săi și i-au răspunsu aceștia că soldații mergeau prea adesea la băile publice și se dedau la viciile și poftele desfrânate ale cărnii

> și oare nu este acesta exemplu limpede, notoriu și palpabil pentru oricine ar sta să cugete asupra acestui destrăbălat, josnic și necurat păcatu al împreunării și blestematei copulări în afara legământului căsătoriei după legea Domnului, la relele pre care le aduce și trupului și sufletului, și acela care fără de măsură se va deda la aste delectări ale cărnii își pierde pofta de bucate și, mânat de o fierbințeală și o sete pre care nimica nu poate a le potoli, va lua obiceiul a bea peste măsură, căci iubirea trupească și dorința multe boli provoacă și scurtează viețile oamenilor, îi fac să îmbătrânească înainte de vreme, membrele să le tremure, simțurile să le sufere asemeni schimbări că la urmă pe unele chiar le va pierde, fie cu totul, fie în

parte, şi aşa asemeni trupuri îşi pierd din vigoare şi astfel când chemaţi suntu la arme sau la munci grele sunt slabi de trupu, fricoşi precum ovreii, fiinţe irosite şi fără de putere

şi cum în vremurile noastre păcatele noastre cu fiecare zi care trece se înmulţescu şi relele nu se oprescu şi cum cel mai des întâlnit dintre păcate e iubirea nepermisă de la băile publice, care după ea aduce discordie, ucideri, moarte, scandaluri şi pierderi de bunuri şi chiar de oameni pierzanie şi, mai rău ca toate, ruina sufletelor mizerabile, căci abominabilele pofte trupeşti pentru nimic nu au respectu şi mulţi amanţi în loc să caute femeile doresc compania bărbaţilor pentru actele lor josnice, ca bărbaţi în actele lor păcătoase şi ca femei în purtare şi ca nişte mici cocote în poftele lor desfrânate, de s-ar zice că sfârşitul lumii curând va veni asupra noastră, căci nu mai e teamă nici de Domnul nici de judecata Lui şi ruşinea s-a pierdut dintre oameni, că cerul şi pământul să se cutremure ar trebui să aducă iertare la aceştia pentru trup şi pentru suflet, că nu sunt decât nişte brute dedate la vicii, fără de raţiune şi putinţă de înţelegere, după cum arată faptele lor infame şi actele de sodomie, păcate care, pe calea băilor publice, mare rău fac şi multă neînţelegere aduc în ţara noastră, binele public cere ca degrabă să fie distruse şi închise şi deie Domnul nostru preaputernic, Iisus Christos, fiul Domnului, zămislit de Cuvântul Domnului în pântecele Preacuratei Fecioare Maica noastră, să deschidem ochii şi să vedem şi să ne ferim

de Satana, să ne curățăm de vicii și să ne căim de toate păcatele noastre, ca să fim merituoși să intrăm cu Dânsul la serbările cele cerești și în slava Raiului acum și în vecii vecilor, amin

DE VITA ET MORIBUS[1]

YES, OUR COUNTRY IS DIFFERENT[2]

această expresie, cunoscută azi în lumea întreagă grație muncii atente și eficiente a consulatelor noastre și a agențiilor turistice, nu e doar un slogan inteligent, ci expresia unei realități indisputabile pe care numai orbii sau nebunii au putea-o pune la îndoială : ce altă țară, în afară de a noastră, i-ar putea oferi călătorului un folclor atât de bogat în tradiții și obiceiuri încât nu are egal sau pereche în cele cinci părți ale lumii? : ce altă nație, în afară de a noastră, ar fi capabilă să-i ofere călătorului curios, în căutare de senzații noi și emoții tari, spectacole atât de colorate, vii și originale ca cele pe care le poate urmări, gratis, duminica și în zilele de sărbătoare, după ce îndeplinește preceptele Sfintei noastre Biserici, în piețele publice și arenele celor mai importante orașe din Peninsulă? : extraordinar dépaysement, fantastic breakaway care îl transportă dintr-o dată la mii de leghe depărtare în timp ce privește, fascinat, pregătirile pentru specifica,

---

[1] Despre viață și moarte (lat.).

[2] Da, țara noastră e altfel (engl.).

unica noastră sărbătoare! : ceremonie funebră şi totuşi veselă, incomparabil ritual de viaţă şi de moarte care conduce la extaz sufletele cele mai curate şi justifică atmosfera liturgică, de atenţie religioasă din partea nenumăratelor familii, a sfătuitorilor şi entuziaştilor care umplu tot anul balcoanele şi gradenele : în timp ce autorităţile şi stâlpii societăţii, gătiţi în cele mai bune straie, se înghesuie pe estradă şi în loji cu sutanele şi pălăriile lor cu boruri largi, pelerinele, medaliile, pieptenii de os şi *mantillas* : momente de reţinută emoţie şi tăcută, tensionată aşteptare care le oferă femeilor noastre senzuale dar caste ocazia să-şi etaleze, fără grabă dar eficient, solemna şi captivanta cochetărie! : variatul, inspiratul lor limbaj de priviri insinuante, ocheade, roşeaţă, zâmbete, fluturări de evantaie : dar şi blândeţe şi compasiune, care le umplu ochii mari şi negri, de faraoană sau soaţă de sultan, când actorii şi figuranţii din dramă intră maiestuos în arenă, în uralele şi aplauzele publicului : sergenţi, judecători, inchizitori, condamnaţii, preotul, cei predaţi de biserică braţului justiţiei laice : aceştia din urmă înveşmântaţi şi gătiţi, cum cere tradiţia noastră, cu straiele şi obiectele caracteristice care îi identifică : cape, coifuri de hârtie, căluş, rasă albă sau galbenă, închişi în cuşti de lemn sau legaţi de un soi de sicriu, sau cocoţaţi pe un măgar, cu un con de hârtie grotesc, diform, pe cap : şi cu toate că e vorba de un ceremonial care respectă cele mai stricte reguli, cei care participă cu regularitate şi cunoscătorii din afară vor aduce întotdeauna, v-o garantăm, elementele subtile de improvizaţie care asigură ritualului un permanent caracter de noutate : sunt unii care se îndreaptă spre rug cu aplomb, demnitate şi sânge-rece şi, când li se scoate căluşul cu câteva momente înainte să

aprindă rugul, recită cu voce tare vreun Psalm : alţii care se căiesc de păcatele lor în ceasul al doisprezecelea şi, ca urmare a acestei sincere dar tardive retractări, li se acordă îndurare şi sunt sugrumaţi : alţii care, mişcaţi şi convinşi de explicaţiile şi argumentele aduse de preot, amuţesc şi îşi aşază cu umilinţă lemnele deasupra capului : în fine, alţii care rămân surzi la predicile confesorului şi ale judecătorilor şi persistă, cu încăpăţânare, în silogismele incorecte şi greşelile lor, indiferenţi la pregătirile pe care le face călăul pentru execuţie şi la huiduielile şi insultele mulţimii : de asemenea, motivaţiile fărădelegilor şi pedepsele sunt într-atât de diferite încât evită monotonia şi introduc în autodafe un element de surpriză care, aşa cum veţi fi observat din proprie experienţă, îi ţine pe privitori cu sufletul la gură până la final : ieri, turiştii veniţi să contemple frumuseţile inegalabilei noastre capitale andaluze au avut privilegiul unic, la întoarcerea dintr-o vizită la faimoasele crame din Jerez, să asiste la un autodafe în vechea piaţetă San Francisco, pe care l-au onorat cu prezenţa episcopii din Insulele Canare şi din Lugo, adunarea canonică a catedralei, judecătorii de la tribunalul regal, ducesa de Béjar, numeroase doamne de vază şi o mulţime numeroasă de nobili şi cavaleri şi în care au fost predaţi justiţiei laice douăzeci şi unu de luterani şi alţi optzeci de condamnaţi au fost traşi pe roată : alaltăieri membrii Clubului Mediteraneean au participat, în Madrid, la arderea solemnă pe rug a cinci condamnaţi găsiţi vinovaţi de păcatul abominabil : un bufon, un valet al contelui de Villamediana, un sclav mulatru, încă un servitor de-al lui Villamediana şi un paj din escorta ducelui de Alba : doamnele şi domnişoarele noastre le căinau tinereţea şi nefericita lipsă de discreţie şi au trăit

momente de intensă emoţie când călăul l-a legat de rug pe foarte tânărul paj, cuprins de remuşcări şi a aprins paiele cu o încruntătură severă : suntem pe deplin conştienţi, desigur, că acest dur şi viril spectacol, tocmai datorită bruştei sale ferocităţi, riscă să-i afecteze pentru scurtă vreme pe unii spectatori veniţi de pe meleaguri străine, cu precădere din rândurile sexului slab : de aceea recomandăm în broşurile şi ghidurile noastre turistice ca persoanele delicate sau excesiv de impresionabile să se abţină de la a participa la asemenea spectacole : şocul iniţial ar putea fi prea puternic şi nu vrem ca o experienţă neplăcută să strice amintirile, care sperăm să fie fericite, din vacanţa în ţara noastră însorită şi primitoare : anume pentru ei oferim o vastă gamă de distracţii şi plăceri care, suntem siguri, îi vor încânta : dar nu vom face nici un fel de compromisuri pur şi simplu din cauza campaniei obsesive, încăpăţânate, a unui anumit segment al presei străine care regulat ne numeşte brute şi face mare tămbălău în jurul „barbariei" noastre : această atitudine umanitară ipocrită, demnă de o fată bătrână ajunsă la menopauză sau de preşedinta unei Asociaţii de Protecţie a Animalelor, nu ia în calcul caracterul complex şi eminamente purificator al fiestei noastre al cărei scop este educaţia şi ispăşirea : căci pentru a înţelege pe deplin un autodafe este indispensabil să-i cuprinzi întreaga esenţă tragică şi mântuitoare : e adevărat, spectacolul unui om care se prăjeşte pe rug poate părea la prima vedere insuportabil şi atroce : dar dacă punem la socoteală gravitatea faptei de care a fost găsit vinovat, groaznica agonie are o parte pozitivă, compensatorie care, în cazurile de abjecţie şi josnicie, îi conferă condamnatului o aură de demnitate : zvârcolelile, ţipetele, mirosul cărnii arse sunt

simple accesorii ale adevăratei tragedii și numai cei care apreciază cu adevărat un autodafe le poate cântări la justa lor valoare : judecându-le nu separat, ci integrate, așa cum trebuie, în tabloul complet, global : așa cum a spus atât de bine faimosul autor ai *Morții pe seară* (care, asemeni lui Lope de Vega, cunoștea îndeaproape fiestele noastre), publicul care asistă la ceremoniile de ardere pe rug posedă un simț înnăscut al tragediei grație căruia sunt capabili să privească și să aprecieze aspectele secundare ale spectacolului ca parte integrantă a întregului : și un astfel de simț este un dar la fel de personal și de aleatoriu ca urechea muzicală : pentru cei cărora le lipsește, principala impresie cu care vor rămâne după un concert simfonic va fi cea produsă de gesturile și mișcările violoncelistului : la fel, cel care asistă la un autodafe va reține numai agonia dureroasă a condamnatului : dar convulsiile acestuia din urmă și urletele pe care le emite, judecate separat, sunt lipsite de sens : dacă spectatorul ascultă un concert în același spirit umanitar cu care asistă la un autodafe, va găsi prea multe elemente care să-i trezească impulsurile și neliniștile caritabile : va putea visa să crească salariile și condițiile de viață ale contrabasiștilor, așa cum și-ar fi putut dori să facă ceva pentru vinovații condamnați la flăcările izbăvitoare ale rugului : dar dacă e un bărbat în toată puterea cuvântului, și știe că o orchestră simfonică trebuie apreciată în totalitatea sa și acceptată ca un întreg, nu va manifesta probabil decât o reacție de plăcere, aprobare și bucurie : nu va evalua violoncelistul separat de ceilalți instrumentiști și nici nu se va gândi la condamnat, fie chiar și pentru o fracțiune de secundă, ca la o ființă umană care gândește, suferă, se zvârcolește și urlă

FINIS CORONAT OPUS[1]

și condamnații? o să mă întrebați : oare nu sunt și ei ființe umane ca noi toți? : sau ereticii, păcătoșii și membrii castelor impure și degenerate nu suferă? : și chiar dacă toți doctorii și autoritățile științifice sunt de acord că depravații și indivizii de sânge amestecat și de origine infectă nu au aceeași sensibilitate la durere ca persoanele corecte și de sânge curat, vom lăsa deoparte acest argument în favoarea celui care ne vorbește de beneficiile pe care tortura le are asupra condamnaților : păi, fiii mei, de ce credeți că v-am legat de rug, dacă nu ca să vă răscumpărăm păcatele prin suferință și să vă arătăm calea grea și dureroasă spre mântuirea creștină? : nu blestemați, deci, durerile pe care trebuie să le îndurați : trupurile voastre vor fi arse și vor ajunge cenușă : dar sufletele, dacă vă căiți sincer, vor fi libere să zboare spre sălașurile veșnice și fericite ale celor aleși : de asta vă supunem la torturi cu apă și funii, privarea de somn, roata și cărămizile încinse și vă aducem în lanțuri, în cuști sau cu căluș : pentru ca diavolul să nu vă ispitească să recădeți în

[1] Sfârșitul încoronează opera (lat.).

păcat sau să vă dedați la promiscuitatea execrabilă a celor mai brute animale : vă apărăm de voi înșivă : pentru ca într-o zi să vă puteți așeza și voi la dreapta Tatălui, pătrunși de extazul și fericirea a mii de sublime viziuni : cu sufletul alb precum acele *mantillas* de mătase, bordate cu dantelă, pe care le poartă doamnele și fecioarele care asistă la celebrările noastre din tribune sau gradene : Sublimul Apărător al destinelor acestei țări vă va privi zâmbind și nimeni nu vă va reproșa opiniile și îndoielile, încăpățânarea prostească, plăcerile odioase : : atunci se vor încheia o dată pentru totdeauna chinurile și durerile voastre : Fecioara Neprihănită vă va așeza la masa sa și va împărți cu voi bucatele sale : în loc să continuați cu viețile voastre degenerate și abjecte și să suferiți la nesfârșit necazurile pe care le provoacă, vă veți înălța spiritual și veți elimina din sufletele voastre durerea și suferința : Stăpânul nostru al tuturor s-a îndurat de condiția voastră și vă va salva din întunericul trist în care trăiți grație acestui oportun și providențial amestec de durere și penitență : ce îmbătătoare și reconfortantă perspectivă! : acest autodafe este miloasa stratagemă divină cu ajutorul căreia veți urca la cer albi și fără pată : asemeni celor care au dus o viată pașnică și virtuoasă : vă veți alătura, fără discriminare, membrilor iluștri ai castei noastre : sufletul curățat, limpede și perfect al acuzatului care se căiește, al condamnatului ascultător, e ca aurul scos din nisipurile râurilor, în pepite strălucitoare care, în aliaj cu cuprul se folosește la fabricarea de bijuterii, pentru decorațiuni sau pentru utilizări stomatologice : dar nici un suflet de maur, de evreu, de eretic, de bigam sau de sodomit nu ajunge în stadiul acesta pur, perfect, exemplar, fără să treacă înainte printr-un lung și dur

proces de purificare : aveți știință, nu-i așa?, de zăcăminte aurifere care trebuie întâi extrase, spălate și bătute ca să scoată la lumină nobila substanță gălbuie : tot așa sufletul celui care a greșit este rafinat și purificat timp de zile, săptămâni, luni sau ani prin torturile atente, precise, din celulele și beciurile noastre : și totuși, fiii mei, mineralul astfel obținut nu este încă perfect : pentru a ajunge în faza superioară, maleabilă, incoruptibilă, trebuie să treacă printr-o serie de operațiuni complexe care necesită intervenția topitorilor și aurarilor pricepuți : la fel noi, inchizitorii, trebuie să separăm binele de rău, aurul de zgură : răbdarea și resemnarea condamnatului adus în fața călăului face de fapt să se elimine materiile reziduale, impure : cu diferența notabilă că, în timp ce fuziunea și purificarea aurului durează ore și ore, cea a sufletului condamnatului la rug abia dacă durează zece minute : și ce înseamnă acest interval ridicol pe lângă slava nemuritoare pe care o oferă Cel Fără de Sfârșit! : fariseica, sentimentala reacție a criticilor străini nu ia în calcul acest fapt și omite astfel aspectul capital, pentru că adevărata semnificație a suferințelor pe care le îndurați rezultă numai dacă o judecați punând-o în balanță cu soarta sufletelor voastre : părinte Vosk, o să-mi spuneți : de ce trebuie să suferim noi și nu voi? : trebuie să deducem din cuvintele voastre că faptele noastre arogante, criminale sau josnice au fost predestinate ab aeterno? : o, insondabil Mister! : deși Domnul cunoaște viitorul ne respectă libertatea și, dacă tolerează răul, o face pentru ca cei aleși să poată alege din proprie voință să urmeze calea spre mântuire : ați auzit poate vorbindu-se de terenurile cu diamante din Transvaal, unde carbonul cristalizează în mod natural în

admirabile octogoane : acolo tot Domnul, în infinita lui înțelepciune, a hotărât ca unele cristale să fie transparente, strălucitoare, translucide, refringente altele să fie doar translucide, iar imensa majoritate negre și cu aspect de carbon : iar în Ziua Judecății de Apoi Supraveghetorul Minei va împărți aceste trei varietăți după puritate și valoare : iar sufletele negre ale păcătoșilor inveterați vor fi precum carbidul folosit la spargerea rocilor, dar pe care toți cumpărătorii îl disprețuiesc : păcătoșii care s-au căit, așa numitele diamante granulare, de formă sferică, folosite la șlefuirea pietrelor prețioase : iar cei care primesc cu seninătate creștinească drastica și izbăvitoarea sentință a sfintelor noastre tribunale, pietrele prețioase, cu strălucitoare fațete, pe care le admirăm cu toții în vitrinele bijutierilor : suflete mântuite, stepe arctice, ghețuri eterne de nordică albeață! : și totuși va mai fi câte unul care să se plângă? : dacă da, fiți siguri că își merită soarta și chinurile extreme ale damnării veșnice!

SALUS POPULI SUPREMA LEX EST[1]

rezultatele energicei şi eficientei noastre terapii sunt mai mult decât evidente : guvernele din lumea întreagă ne invidiază pentru acest magistral agent de purificare care, adaptat la problemele şi cerinţele fiecărei epoci, ne ajută să ne păstrăm secol după secol sănătatea morală prin eliminarea radicală a celor suspecţi de a fi purtători de germeni şi prin instaurarea, la frontierele noastre, a unui cordon sanitar ermetic şi impenetrabil : astăzi, în lumea creştină civilizată, ţara noastră are cel mai mic număr de damnări eterne, atât în termeni absoluţi, cât şi relativi : numai douăzeci la sută dintre cetăţenii noştri au fost condamnaţi anul trecut la caznele fără sfârşit ale infernului, cifră absolut nesemnificativă dacă o comparăm cu cea a condamnaţilor din ţările liberal-democrate, păgâne sau atee : de asemenea, ne găsim în coada listei în ce priveşte numărul total de ani de izbăvire pe care un suflet îi petrece în purgatoriu : cele mai recente statistici realizate de computerele noastre arată o scădere notabilă a numărului de cărţi interzise, a participării la

[1] Bunăstarea poporului să fie legea supremă (lat.).

spectacole nesănătoase, a dansurilor intime în săli de bal promiscue, a atingerilor-gesturilor-mângâierilor nepermise : cât despre manuscrisele trimise spre aprobare departamentului nostru de Orientare şi Consultare, ne ghidăm după următorul criteriu : autorizăm şi publicăm acele opere pe care legitima pereche Reproducătoare le poate citi cu voce tare fără să roşească şi, mai ales, fără să se excite, iar pe toate celelalte le returnăm cu stampila Respins : o procedură pe cât de corectă pe atât de înţeleaptă, ale cărei merite au fost demonstrate de scăderea considerabilă nu numai a numărului adulterelor, ci şi a plăcerilor carnale neasociate actului procreării : adolescenţii noştri nu se dedau oribilului viciu solitar, cum se întâmplă la alte naţii, cât despre cei vinovaţi de păcatul abominabil, trebuie să-i cauţi cu lupa : casta lor odioasă se împuţinează pe zi ce trece, în aşa măsură încât aproape pune în pericol continuitatea istorică a magnificei noastre fieste naţionale : autorităţile din câteva provincii şi-au exprimat de curând îngrijorarea şi propun o politică mai indulgentă care să asigure celebrarea solemnelor autodafe în anii ce vor veni : numeroase delegaţii oficiale şi grupuri de turişti au suferit o crâncenă dezamăgire vara trecută, când maeştrii de ceremonii din mai multe oraşe au anulat în ultimul moment fiestele la care fuseseră invitaţi, din motive justificabile de orgoliu şi prestigiu : numărul şi pedigriul vinovaţilor nu corespundea standardelor minime şi condamnaţii au fost trimişi înapoi în celule în huiduielile indignate ale publicului : cu regret, inchizitori şi judecători cu solidă şi binemeritată reputaţie în lumea profesioniştilor arderilor pe rug s-au văzut nevoiţi să aducă în faţa justiţiei străini prinşi în flagrant delict sau să plătească preţuri

exorbitante pentru condamnați din alte provincii, care erau evident de calitate inferioară : dezechilibrul între cerere și ofertă se accentuează pe zi ce trece și, convinși de rezultatele superioare pe care le-ar aduce o planificare rațională, tehnocrații noștri recomandă o politică îndrăzneață, bazată pe priorități și economie, care să garanteze de acum înainte rezerve normale pentru zonele turistice : dezbaterea s-a extins de la cercurile guvernamentale și grupurile de presiune către masa populației și ziarele noastre publică sute de scrisori venite de la cititori care protestează împotriva gravei stări de lucruri și propun tot felul de tertipuri și soluții cu această ingeniozitate proverbială, specifică nației noastre, pentru care suntem atât de invidiați unii, de exemplu, sunt în favoarea arderii graduale a condamnaților, adică stingerea flăcărilor înainte să devină fatale, ceea ce ar permite recuperarea rapidă a condamnatului în unul din spitalele noastre confortabile și ultramoderne, astfel încât, după ce a primit toată grija și atenția pe care le presupune starea sa, să poată juca rolul principal din fiesta și în alte arene : alții sugerează ca scăderea dramatică a numărului celor dați pe mâna justiției laice să fie compensată prin prelungirea pedepselor prin folosirea unor substanțe care să încetinească acțiunea flăcărilor și să prelungească cu câteva minute viața condamnatului : cele mai vizionare propuneri vizează crearea de rezervații ambientale de tipul celor create în SUA pentru indieni, în interiorul cărora să le fie permise viitorilor condamnați păcatele bestiale și copulațiile barbare, manuscrisele ereticilor și cărțile interzise : în fine, alții, nefiind convinși de viabilitatea acestor soluții și convinși că profilaxia morală va eradica pe veci păcatul de pe pământul nostru sfânt, sunt

în favoarea inventării unui sistem de loterie care să selecteze condamnații din rândul claselor inferioare și să ofere familiilor acestora niște indemnizații mai mari decât salariul mortului, ca și o serie de privilegii fizice și morale egale cu cele ale soldaților căzuți eroic pe câmpul de bătălie : avantajele acestei îndrăznețe propuneri : trezirea emoției naționale, satisfacerea gusturilor ancestrale ale poporului, păstrarea prestigiului țării în exterior, continuarea afluenței de turiști străini : agențiile noastre guvernamentale și birourile de turism ar putea fără dificultate să garanteze că fiesta va avea loc, exact așa cum garantează că va străluci soarele și că cerul va fi senin, ospitalitatea tradițională a obiceiurilor noastre, farmecul senzual al femeilor, prețurile incredibil de mici și acel misterios je ne sais quoi a cărui fascinație e mai ușor de simțit decât de explicat, care stă la baza unicității noastre : dezavantaje? : aparenta cruzime și nedreptate care, cu toate că sunt superficiale, reprezintă o țintă facilă pentru condeiele eternilor noștri dușmani, permițându-le încă o dată să strige în patru zări presupusa noastră sălbăticie, trecând sub tăcere în același timp reversul medaliei : consecințele, mult mai crude și mai tragice, ale faimoasei lor politici de toleranță fată de locuitorii propriilor țări : numărul cu adevărat înfricoșător de suflete condamnate, din pricina lipsei lor de viziune, la caznele eterne ale infernului : căci dacă chinurile pe care le îndură condamnatul pe rug, indiferent dacă durează zece, douăzeci sau patruzeci de minute, provoacă gemete de compasiune, cum ar trebui să reacționeze la un foc care nu durează o zi, o săptămână, sau un an, ci toată viața, absolut toată viața? : ei bine, infernul e chiar și mai crâncen, și durează o veșnicie! : cine sunt

adevărații barbari atunci? : noi sau ei? : cine va fi manifestat mai multă compasiune, milă și îndurare, suporterii și entuziaștii arderilor noastre sau mulțimea amestecată a apărătorilor drepturilor omului între care nu există nici un pastor evanghelic, nici o anglicană bisericoasă, nici o lady exagerat de sentimentală care să nu verse lacrimi copioase pentru soarta mântuitoare și, în fond, blândă, a celor condamnați la pedeapsa rapidă a rugului? : dar să o mai spunem o dată : o mentalitate ipocrit umanitară nu va putea niciodată să înțeleagă sentimentul nobil, purificator și viril, al fiestei : dacă în timpul unui autodafe preferă să se identifice, din masochism, cu condamnatul, n-are decât s-o facă : noi, pe de altă parte, ne limităm la a-l întreba conform cărui criteriu inteligibil găsește că o astfel de atitudine este compatibilă cu insensibilitatea lui de piatră la chinurile veșnice : sau poate suferințele îndurate în afara granițelor țării noastre nu-l înduioșează și nu-l neliniștesc? : medice, cura te ipsum! : cunoașteți sau nu zicala despre paiul din ochiul altuia și bârna din ochiul nostru? : cugetă la el, domnule critic, și încetează odată să mai spui prostii!

MONSTRUM HORRENDUM, INFORME, INGENS

uscata și severa noastră Peninsulă a fost mereu un pământ fertil pentru eretici, iluminați, apostați și personaje extravagante de toate soiurile, dar și de sfinți și înțelepți, scrie distinsul Menéndez Pelayo și nu se poate nega că e ceva tulbure, viciat și corupt în firea unei rase pline de energie a cărei istorie, deși plină de nume ilustre de regi, conchistadori, prelați, e presărată, ca de niște umbre și pete, cu grupulețe de indivizi care, îndepărtându-se de calea bătută, au încercat să mențină, din timpuri imemoriale, un cult clandestin al reptilelor și altor animale lascive, renegându-l pe Dumnezeu cu legea Lui și pe toți sfinții pentru a-l accepta ca domn și stăpân pe diavol, uneori sub forma unui simian păros, alteori sub forma unui maur chipeș, celebrând împreună cu el indescriptibile ceremonii în timpul cărora îl venerează cu sărutări și genuflexiuni, ca un prolog pentru stranii și nemaivăzute manifestări colective care includ tot soiul de împreunări bestiale și fapte abominabile asupra cărora nu vom zăbovi din motive de estetică și bun gust, fărădelegi minuțios descrise de chiar participanții la ele și

coroborate de numeroşi martori în faţa dreptelor şi inefabilelor noastre tribunale, ca, de pildă, cea a îndărătnicului condamnat, ars de curând pe rug, care, după o insolentă apologie a execrabilului său cult al şarpelui, a recunoscut că male ob strepitus audiebat nocturnos, prima nocte incubum sensisse, sed cum olivas nigras coena comedisset, naturale existimasse, şi a continuat să proclame, în delirul său dement, venirea unei enorme şi monstruoase gorile a cărei putere se va întinde spre cele patru colţuri ale lumii, profeţie nefastă, predicţie sumbră care, deşi rostită cu glas monoton, a umplut de groază augusta adunare, făcându-i să întocmească horoscoape şi să recurgă la serviciile magilor şi exorciştilor care, după ce au lansat o teorie puternică şi spectaculoasă care a adunat întreaga populaţie în jurul imaginii miraculoase a Fecioarei, a purces la excomunicarea ofidienilor, obligându-i cu vrăji puternice şi incantaţii să se ridice în zbor, acoperind soarele ca un nor dens şi să se îndepărteze cu miile spre ţărmurile africane de unde într-un ceas rău veniseră, în căutarea poate a acelui fantastic simian răzbunător pe care îl chema în ajutor condamnatul, în chinurile şi spasmele agoniei, chemându-l cu blasfemie pe numele absurd, barbar, de King Kong

HOC VOLO, SIC JUBEO, SIT PRO RATIONE VOLUNTAS[1]

ca să dispară de pe pământul nostru până şi cea mai vagă idee că suveranitatea se găseşte în afara persoanei mele regale, pentru ca popoarele mele să ştie că niciodată nu voi permite nici cea mai mică modificare a legilor fundamentale ale monarhiei, şi ţinând cont de diferitele obiceiuri autorizate de simplul fapt că există de multă vreme sau de ordonanţe vechi de secole, am dispus crearea unui Consiliu alcătuit din înţelepţi, funcţionari, delegaţi aleşi de capii familiilor şi alte autorităţi, a cărui sarcină va fi să explice iubiţilor mei supuşi puternicele argumente şi motive care atestă natura divină şi providenţială a puterii executive întrupate în augusta şi maiestuoasa mea voinţă, şi comandându-i să facă înţelese poporului un nic număr de noţiuni de bază şi primordiale, accesibile astfel până şi spiritelor celor mai simple şi rudimentare, astfel încât să contracareze răspândirea clandestină a doctrinelor străine conform cărora cetăţenii răspund numai în faţa legii şi trebuie să decidă

[1] Aşa vreau, aşa poruncesc, voinţa să fie în serviciul raţiunii (Juvenal, lat.).

asupra viitorului națiunii în conformitate cu perversa regulă aritmetică a majorității, lăsând deoparte pentru moment uriașul volum de dovezi istorice care demonstrează contrariul, adunate de-a lungul a secole de domnie a veneratei noastre dinastii, pentru a concentra atenția asupra miezului filosofic al problemei : fundamentul științific al superiorității noastre indiscutabile, dar binevoitoare : care s-a manifestat nu numai în straniile circumstanțe din jurul propagării noastre eminamente poetice, grație unui subtil și rafinat proces care, la mii de ani-lumină distanță de reproducerea vivipară, placentară, a plebei, presupune un splendid complex de înflorire, polenizare și fecundare, asemănătoare uneori cu cea a plantelor lipsite și de caliciu, și de corolă și care sunt polenizate prin acțiunea blândă și discretă a vântului, alteori cu cea a plantelor dotate cu flori aspectuoase cu parfum și nectar, care atrag exemplare înaripate din specii multicolore de insecte, dar, și acesta este aspectul cel mai important, un esențial aparat digestiv care exclude, ab initio, orice emisie viscerală infectă sau eliminare abjectă de mizerii : sau își imaginează cumva acești încrezuți mincinoși care își răspândesc plini de îndrăzneală teoriile bizare și abstruse că persoana mea regală și membrii onoratei familii se ușurează în șanțuri comune împuțite și își curăță posterioarele cu o găleată de apă? : ideea ar fi amuzantă dacă n-ar fi un sacrilegiu și cei care ar susține asemenea enormitate ar fi incapabili s-o dovedească, pentru că însuși motivul natural ne-o indică : emisiile viscerale, fie solide, fie lichide, ca să nu mai vorbim de celelalte eliminări trupești precum părul, sudoarea, unghiile, saliva, mucozitățile, ar trebui, în caz că ar fi existat, să aibă aceeași natură suverană ca a augustei mele persoane și ar fi fost păstrate cu dragoste de supușii

și servitorii mei cei mai apropiați și mai credincioși drept dovezi sau semne ale invincibilei mele puteri : dar, cum nu există amintite asemenea prețioase însemne în analele Istoriei trebuie să concludem, consensu ominum, nemine discrepante, că nu au existat niciodată și că slăvita mea persoană și membrii familiei sale nu au fost supuse nevoilor animalice care îi chinuie pe oameni și îi obligă să se umple de rușine restituind pământului, într-o formă atât de josnică și imundă, ceea ce au primit de la el în chip de bucate delicioase și băuturi tonice, rafinate, plăcute la gust : pentru că aici se manifestă ipoteza emisiilor trupești în toată absurditatea ei răutăcioasă : e cunoscut faptul că într-o privință oamenii și animalele sunt net inferiori plantelor și arborilor : și anume că ceea ce le prisosește acestora din urmă e minunat și agreabil, pe când în cazul bipedelor și patrupedelor sunt materii scârboase și abominabile, și dacă plantele ne atrag și ne mulțumesc cu gustul și mireasma fructelor lor, spuneți-mi : cine, dacă nu diavolul, ar putea găsi agreabil produsul sordid și oribil al măruntaielor de om și animal? : aceasta este cheia problemei! : cine va îndrăzni să susțină că ilustra și luminata mea persoană e mai prejos de speciile vegetale? : până și un sugar ar respinge indignat asemenea prostie! : sigur că vreun încrezut de democrat, făcând pe deșteptul, mă va întreba : Ilustrele Voastre Majestăți nu mănâncă? : ziarele, revistele și jurnalele de știri ne învață contrariul : spuneți-ne, atunci : ce se întâmplă cu bucatele pe care le înghițiți, dacă nu le eliminați? : ah, filfizoni pedanți ce sunteți, aici voiam să ajung! : dacă metabolismul regnului vegetal e diferit de cel al animalelor și al oamenilor, de ce ar fi atât de ciudat ca și cel al dreptului și măritului vostru suveran să fie diferit? : dacă ochiul republican și plebeu secretă

putreziciune şi necurăţenie, cel al venerabilei voastre dinastii emană armonie şi parfum : Domnul, în infinita lui înţelepciune, a hotărât ca creaturile pământului să se ridice, în ordinea şi pe măsura meritelor lor, până ajung la condiţia ideală a sfinţilor şi a preafericiţilor din Paradis, ale căror reziduuri, ne spune Sfântul Bernard, se transformă într-un lichid fin şi curat, asemeni mirului sau esenţei de mosc : Domnul, prin divina sa Mediatoare, îşi ridică pas cu pas fiii la nivelul superior şi plăcut mirositor iar astăzi, răsplătind serviciile aduse de această sfântă şi pioasă familie, le-a permis să urce încă o treaptă pe lunga scară care duce de la putoare la parfum, de la patruped la înger, şi a dovedit-o lumii întregi printr-un simplu şi lămuritor miracol : actul de a elimina fără zgomot şi fără furie, de o manieră nobilă şi selectă, o foarte variată gamă de arome, esenţe şi balsamuri care, prezentate artistic în mici flacoane şi sticluţe desenate de cei mai buni artişti ai noştri, pot fi achiziţionate la un preţ care sfidează orice concurenţă, în principalele farmacii şi drogherii din ţară : calitatea lor exemplară şi inimitabilă le-a câştigat imediat preţuirea publicului şi a pus capăt dominaţiei tradiţionale a unor produce franţuzeşti pe cât de artificiale pe atât de abuzive, înlocuindu-le pe piaţa noastră înfloritoare cu jumătate de duzină de mărci autentice, al căror prestigiu e binemeritat : „Suflare regească," „Vrajă dinastică," „Surâs princiar," „Nuits dans les jardins du palais", „Baiser suzerain", „Fleur monarchique" : nu există doamnă de rang şi nici cavaler à la page care să nu cumpere şi să nu folosească, mândri să lase în urma lor o aură frumos mirositoare care este deopotrivă o marcă de distincţie personală şi chintesenţa magistrală a splendorii şi grandorii monarhiei noastre

NATURA NON FACIT SALTUS[1]

acest exemplu demn şi înălţător s-a răspândit, încetul cu încetul, spre clasele cele mai modeste, provocând printre membrii lor o nobilă întrecere cu privire la locul pe care îl ocupă în ierarhia miresmelor : o astfel de clasificare pe trepte sau straturi prezintă caracteristicile unei remarcabile teogonii care are la bază plebea vulgară şi ghemuită ruşinos, iar la vârf înaripata, sublima maiestate regală : între aceste două extreme o foarte riguroasă scară a demnităţii ţine locul din fericire, la noi, stratificării sociale, care este bazată pe considerente economice şi, ca atare, regretabil de precară, care predomină în celelalte ţări : în locul principiului valorii „spune-mi ce ai şi îţi spun cine eşti" pe care îl susţin naţiunile materialiste, am stabilit un principiu „spune-mi cum miroşi şi îţi spun cine eşti" drept criteriu oficial al imuabilului nostru sistem de caste : fiecare la locul lui, potrivit miresmei sau duhorii pe care o emană, respectând poruncile înţelepte şi chibzuite ale Aceluia care regizează, din culise, acest solemn auto sacramental cu care

[1] Natura nu face salturi (Gottfried von Leibniz, lat.).

culminează Marele Teatru al Lumii : evitând astfel tumultul, agitația, pasiunile învolburatei mări a istoriei, cu permanentele ei rebeliuni și lupte, revolte și revoluții, conștienți că viața e un vis și că totul e nesigur, schimbător și efemer în fața realității seci a morții : unii așezați comod pe vasul unei toalete curate și intime, alții chirciți deasupra unei umile toalete turcești și, în fine, alții la șanțul puturos și corupt în care își varsă balega, murdăria și excrementele, delectându-se cu mizeria defecației și dedându-se, fără jenă și fără rușine, la viciul execrabil al sodomiei : act criminal și barbar care, deși specific raselor infame, degenerate sau negre, a avut mereu prozeliți printre noi, poate în conformitate cu un plan divin de a asigura continuitatea acelor autodafe, care ar justifica utilitatea lor, de neînțeles la prima vedere : de fapt, aceia care ocupă treptele cele mai de sus ale scării au reușit, printr-un lung și sever proces de purificare, să-și reducă volumul și forma părților lor dosnice, transformându-le într-un organ pur ornamental și superfluu, care îl deosebește de curbele nerușinate, jignitoare, care își anunță josnica înrudire cu materia obscenă : învestiți cu noua și splendida lor demnitate, se pot dedica liniștiți unei fructuoase activități de studiu și meditație pentru care toți universitarii și oamenii de știință străini ne admiră și ne invidiază : astfel, în locul obișnuitelor discipline — matematica, fizica, anatomia, istoria naturală, et cetera — a căror eternă repetiție devine monotonă chiar și pentru mințile cele mai banale și mai tradiționaliste, intelectele noastre preferă să se cufunde în profunzimile cazuisticii sau în lumea fascinantă a silogismelor eterice : se discută, de exemplu, în academii, despre construcția cerului : este făcut din același

metal ca și clopotele, sau este lichid ca vinul cel mai ușor? : doi eminenți teologi polemizează în ziarele noastre dacă îngerii pot sau nu să transporte prin aer ființe omenești de la Lisabona la Madrid : de curând, un pionier al viitoarei aviații supraspațiale, după ce s-a supus unei diete stricte specifice păsărilor și a calculat că pentru fiecare două livre de carne sunt necesare patru uncii de pene, și-a lipit în diferite părți ale corpului cantitatea de pene necesară greutății sale, a fabricat două aripi pe care să și le lege de brațe și din care să fluture și, astfel înaripat, s-a azvârlit din turnul catedralei din Plasencia și a zburat direct spre nori potrivit discipolilor lui, sau s-a prăbușit și și-a belit boașele ipso facto potrivit rivalilor, dar în orice caz a fost un deschizător de drumuri pentru angeologia structurală și generativă modernă, disciplină în care, ca și în cazul lui Paracletus și al facultăților lui, am luat un avans pe care îl considerăm definitiv în fața învățaților și înțelepților altor popoare, consolidând locul pe care țara noastră îl ocupă azi în istoria mondială a științei

VIDEO MELIORA PROBOQUE, DETERIORA SEQUOR

şi astfel Creatorul, situându-l pe om, care este Opera sa, în mijlocul universului, adică între cer şi infern în ce priveşte localizarea fizică, între El şi diavol în ce priveşte libertatea şi între îngeri şi animale în ce priveşte natura sa, a făcut din el, să spunem aşa, nucleul central al Creaţiei, punctul de convergenţă al unei extrem de dense reţele de relaţii interne prin care omul este legat de toate lucrurile şi toate lucrurile se întrepătrund cu el într-o complexă şi subtilă arhitectură în care fiecare piatră, fiecare cărămidă şi fiecare element aparent minuscul şi insignifiant joacă un rol capital, în asemenea măsură încât dispariţia sa ar însemna dărâmarea totală a grandiosului edificiu, produsul perfect, cum am spus, al voinţei, necunoscute nouă, a Domnului : unul dintre factori, la prima vedere meschin şi demn de dispreţ, îl constituie fără îndoială puternica noastră înclinaţie de a reda pământului, într-o tristă şi dureroasă postură, alimentele şi fructele pe care le-am primit în chip de bucate delicioase, supunându-ne unui atent elaborat plan divin menit să ne sublinieze condiţia noastră dual şi intermediară, între

sublimele creaturi celeste şi brutele vicioase, înclinaţie deosebit de puternică şi, privită superficial, irezistibilă, dar pe care o putem controla şi domina şi, inspirându-ne după exemplul numeroşilor nobili şi înţelepţi, monarhi exaltaţi şi lorzi războinici, persoane pe care Domnul, în mizericordia sa, i-a gratulat cu mari privilegii, hotărând că trebuie să-i venerăm şi, făcând din ei făina cea mai fină în timp ce noi, restul, nu suntem decât impurităţile care rămân în sită, să continuăm să luptăm cu eroică încăpăţânare, fără să cedăm depresiei mortale care adesea urmează căderii, şi să ne ridicăm încă o dată cu spiritul neînvins şi cu neclintită credinţă în Dumnezeu : părinte Vosk, vor spune unii dintre voi : rezistenţa pe care o propovăduiţi este absolut, dar absolut imposibilă : am încercat nu o dată, ci de o sută, de o mie de ori şi de fiecare dată am recăzut în viciu : degeaba am dus o viaţă sănătoasă şi cumpătată, ţinându-ne departe de ocaziile nefaste şi de multele drumuri care duc la latrină : în van ne-am alungat din minte gândurile scatologice, am închis ochii şi ne-am ferit auzul de tentaţiile celor care se complac în infame plăceri animalice : ispitele ne copleşesc zi şi noapte, organele interne par să ni se dilate, toate simţurile ne îndeamnă, inteligenţa parcă ni se întunecă şi o ruşinoasă slăbiciune ne cuprinde, dezlănţuind o serie de mişcări reflexe care ne împing aproape orbeşte spre şanţul comun, ne obligă să ne lăsăm pe vine ca sălbaticii şi să capitulăm în cele din urmă cu o uşurare şi o satisfacţie care ne învăluie, ne inundă, privându-ne de gândire şi raţiune timp de câteva minute, la capătul cărora ne venim în fire trişti şi dezolaţi, cu sufletul chinuit de remuşcări şi inima frântă şi ne batem cu pumnul în piept şi cerem iertare : asta e trista realitate,

părinte Vosk : vrem să zburăm, liberi precum îngerii, și ne facem bucăți : diavolul ne trage în jos prin ochiul abominabil, ne face să ne chircim pe vine și, lărgind prin artificiile sale perverse neagra rigolă pe care cu infamie și umilință i-o oferim, asistă triumfal la spasmele noastre mizerabile, savurând slăbiciunea voinței omenești care ne supune fatidicei lui tiranii și ne îndepărtează de iubirea de Dumnezeu : știu toate astea și celor care vor veni la mine, înlăcrimați, după încă o recădere, le voi răspunde simplu : fiule, să nu-ți pierzi niciodată speranța : quantumvis multa atque enormia fuerint peccata tua, nunquam de venia desperabis : corruisti? : surge, converte te ad Medicum animae tuae : et viscera pietatis ejus tibi patebunt : iterum corruisti? : iterum surge, geme, clama, et miseratio Redemptoris tui te suscipiet : corruisti tertio, et quarto, et saepius? : surge rursum, plange, suspira, humiliate : Deus tuus non te deseret : și într-o bună zi, pe neașteptate, se va produce miracolul : vei înceta să te mai caci! : dintr-odată îți vor dispărea neliniștile, zbaterile și zvârcolelile : o liniște psihologică și fiziologică, o serenitate spirituală și corporală îți vor cuprinde încet sufletul, ridicându-te dintre masele nenorocite spre sălașul minunat unde numai cei drepți se găsesc : reziduurile tale se vor elimina atunci cutanat și vor fi parfumate și magnifice : și, înconjurat de monarhi, războinici și sfinți, vei trăi veșnic în miresme, în armonie și pace

ETIAMSI OMNES, EGO NON[1]

un exemplu cu adevărat mișcător de eroică perseverență în bine, atât prin circumstanțele deosebite, cât și prin vârsta fragedă a nobilului protagonist, este fără îndoială cel al binecuvântatului Alvarito, copil al cărui proces de beatificare în Curia Romană se bucură acum de susținerea unor eminenți teologi și de sprijinul activ a mii și mii de suflete credincioase, religioase și pioase : născut în sânul unei ilustre familii de patricieni, îmbogățită pe căile cele mai cinstite în Perla Antilelor și celebră acolo pentru zelul apostolic și spiritul filantropic, viitorul sfânt a primit o atentă educație creștinească, obișnuită pentru moștenitorii din clasa lui socială, și a manifestat încă din primii ani ai vieții o profundă și încântătoare devoțiune față de Misterele religiei noastre revelate, îndeosebi cel al Imaculatei Concepții : în loc să se dedice jocurilor vesele și nevinovate ale copilăriei alături de ceilalți colegi de școală, prefera să se refugieze în capela privată a familiei și, la picioarele altarului, departe de tumultul citadin și de forfota mulțimii, stătea ore întregi îngenuncheat, absorbit

[1] Chiar dacă toți, eu nu (lat.).

de meditații grave și tainice : conștiința naturii corupte a trupului omenesc, cu puternica sa înclinație spre ușurarea animalică și secrețiile impure, îi fura somnul : compara în mintea sa trista realitate a eliminărilor viscerale cu splendidul ideal al sfinților și binecuvântaților din Paradis ale căror reziduuri, ne spune Sfântul Bernard, se transformă într-un lichid fin și curat, asemenea mirului sau esenței de mosc : actul cotidian al defecației în eleganta sa oală de noapte de porțelan emailat, opera unui artizan renumit, îl umplea de neliniște și descurajare : ochiul vesel pictat pe fund, cu inscripția TE VĂD, îl făcea să simtă lenta dilatare a viscerelor spre neagra și odioasa rigolă la care râvnește diavolul ca pe un iremediabil dezastru : irezistibil, imaginația sa evoca celălalt Ochi care, în cărțile de rugăciuni ale domnișoarei de companie, simboliza omniprezența lui Dumnezeu, iar ideea sacrilegiului și a profanării era atât de copleșitoare, încât îi făcea abdomenul să se contracte instinctiv și nu putea elimina materia fecală : situația se agrava pe zi ce trecea, astfel încât părinții lui, temându-se pentru sănătatea lui, au încercat pe toate căile să găsească un remediu : chemați să-l consulte, cei mai buni doctori i-au prescris purgative puternice : numărul tentațiilor crește și sunt tot mai violente, dar viitorul nostru sfânt acceptă cu bucurie încercările și obstacolele care îi îngreunează promisiunea și îi călesc voința : așezat pe oala de noapte, cu cămașa de in ridicată și pantalonii de catifea coborâți până la genunchi, se opune ore întregi mișcărilor josnice și insidioase ale măruntaielor, implorând în tăcere ajutorul Domnului și al Maicii Cerești : bonele și slujnicele roiesc în jurul lui cu clisme și remedii specifice, încercând să zărească pe chipul acela angelic și impasibil

efectele proverbialului supozitor cu glicerină : degeaba îl obligă să se ridice, ca să verifice așteptatele rezultate fericite : dar iar și iar, nu văd pe fundul vasului decât ochiul nemurdărit care privește : nimic, tot nimic! : Alvarito se așază la loc, elegant și demn, cu acea expresie de sobră maturitate care îi uimește chiar și pe cei care îl cunosc numai din vedere, nelăsând să se întrevadă nici o clipă neliniștea interioară și lupta acerbă dintre impulsurile contradictorii : va disprețui cu mândrie sfatul vicleanului șarpe, într-un splendid tablou pe care biografii lui îl pictează cu o mulțime de detalii și pe care, dat fiind intensul dramatism și caracterul paradigmatic, ne permitem să-l reproducem pe larg : în dreapta, Domnul, Fecioara Preacurată și suita Lor de servitori și arhangheli : în stânga, un ghem de șerpi perfizi adunați în jurul înfricoșătoarei, monstruoasei gorile venite din Africa : în mijloc, așezat pe oala sa de noapte din porțelan emailat, un copil cu o fețișoară superbă și păr blond asistă la duelul verbal al ireconciliabililor oponenți sub subtila, imponderabila protecție a unui magnificent halo, lat cât inelul lui Saturn, suspendat miraculos deasupra capului său frumos

ȘARPELE: de ce te încăpățânezi să te opui instinctelor? : nu vezi că te chinui în zadar? : dacă îmi urmezi sfatul vei simți o ușurare imediată și o fericire imensă

ÎNGERUL PĂZITOR : plăcerea pe care ți-o promite nu durează decât câteva secunde! : gândește-te la sufletul tău! : la durerea pe care I-o vei provoca Fecioarei!

ȘARPELE : relaxează-ți mușchii! : golește-ți măruntaiele! : lasă-te în voia instinctului! : vei vedea cât e de ușor!

ÎNGERUL PĂZITOR : nu, nu, Alvarito, nu-l asculta!

ŞARPELE : nu mai suferi! nu-ţi mai contracta intestinele!
ÎNGERUL PĂZITOR : nu, nu, te păcăleşte!
ŞARPELE : fă cum îţi spun! : cedează impulsurilor! : dă-i satisfacţie trupului tău! : o să mori de plăcere, o să vezi!
iar viitorul nostru sfânt, cu acea puternică stăpânire de sine pe care i-o conferă credinţa lui curată şi senină, îşi contractă colonul şi îşi închide complet anusul, invocând cu fervoare ajutorul pe care i-l promite Domnul : între timp Stăpânul din Cer se leagănă în hamac, cu costum şi melon identice cu ale străbunicului, iar Fecioara, neliniştită, moartă de frică, urmăreşte rezultatul cu binoclul de teatru
Marita, fiica mea, mă auzi?
da, Tată
ce face acum băieţelul acela adorabil, atât de simpaticul vlăstar al stăpânilor plantaţiei de la Cruces?
e în continuare aşezat pe oală
rezistă tentaţiei?
preferă să moară decât să se uşureze!
foarte bine! : de-ar persevera! : şi doctorii?
i-au dat încă un supozitor
bietul micuţ! : crezi că va face faţă?
are o voinţă de fier
voinţa nu e de ajuns : spune-i să se roage!
se roagă deja
ştii dacă şi-a spus rugăciunile către Sfânta Treime?
da, cred că da
atunci spune-i să le repete : acesta e sfatul celor mai buni teologi
bine, Tată

imnul închinat Treimii îl va ajuta : ah, şi dacă tentaţia e prea puternică, pune-i în jurul gâtului o rasă
am aici una tocmai bună
hai, du-te să-l vezi şi spune-i că mă gândesc mult la el şi că îl binecuvântez
Fecioara tocmai se pregăteşte să coboare cu două bucăţi de stofă din lână fină legate cu fundă când un miracol simplu, mişcător, încununează eforturile supraomeneşti ale lui Alvarito : eliminarea fără zgomot şi furie, într-o manieră nobilă şi frumos mirositoare! : emoţia e puternică şi lacrimi de fericire udă obrajii numeroşilor spectatori : pe loc, King Kong şi şerpii se retrag şi fug şi coruri şi oştiri cereşti îşi ridică rugile şi antifoniile printre arpegii dulci şi freamăt de aripi
ce se întâmplă? întreabă Străbunicul : de ce se agită îngerii mei?
cântă reuşita!
ce reuşită?
a învins, Tată, a învins!
cine? : copilul?
da, Tată, îţi jur!
fiica mea, ce bucurie îmi faci!
tocmai a eliminat pe cale cutanată o substanţă aromatică!
miroase frumos?
mai frumos ca un parfum franţuzesc!
strânge-o într-un flacon : va fi onorată ca nişte moaşte!
o s-o pun în propriul meu atomizor
atât de tare îţi place?
emană o mireasmă care mă ameţeşte!
vrei să-mi aduci oala de noapte puţin mai aproape?

da, miroase și tu
așa este, ai dreptate
ah, quelle volupté divine![1]
ce spui, fiica mea?
e sublim, Tată : exact ca un poem de Lamartine : ar face pe oricine să creadă în Dumnezeu!

[1] Oh, ce divină voluptate! (fr.)

AD AUGUSTA PER ANGUSTA[1]

vocea nazală te enervează şi vei înceta să o mai transcrii, cu hotărârea deliberată dar totuşi bruscă a celui care, apărându-se de o agresiune radiofonică, opreşte violent undele sonore printr-o apăsare furioasă pe buton : întorcându-te încă o dată la vraful de mărturii care s-au adunat în biblioteca ta minusculă şi pe rafturile fişierului : în încăperea mansardată în care te dedici cu încăpăţânare onanismului expert al scriiturii : actul învetérat şi neproductiv de a strânge în mână pana şi de a-i stoarce secreţiile filiforme, generatoare, în funcţie de impulsurile voinţei tale : de la capodopera acelui şiret arhiereu din Talavera care, aparent supus servituţii discursului moralizator, a ştiut să sape piezişş şi să scoată la suprafaţă geniul latent al unei limbi care zăcea necultivată după ce se epuizase într-un secol neobişnuit de fertil, de la scrierile pahidermelor din fruntea poliţiei militare şi ale iconoclaştilor curajoşi, până la rusticele publicaţii din Havana care fac o radiografie a exploatării familiare zaharocrate : oprindu-te mai ales asupra acelor autori pe care conştiinţa

[1] Pe căi înguste spre fapte mari (lat.).

clară a nenorocirii naţionale i-a făcut să cugete cu tristeţe la starea de decrepitudine a ţării şi la posibilele remedii: scrupuloasă formulare de diagnostice cu respectivele leacuri, prescripţii, reţete : interiorizare sau deschidere, modernism sau închidere în sine : panaceuri sugerate nu o dată, ci de zeci de ori, în diferite note şi registre, fără să-şi dea seama (cum îţi dai tu acum) că nici învăţatul şi prolificul benedictin, nici demnul prizonier din Bellver, nici melancolicul spaniol selfbanished, nici lucidul vizionar sinucigaş, nici mult lăudata generaţie a bufniţei din Salamanca, nici cei care i-au călcat (şi încă îi mai calcă) pe urme nu au reuşit să descopere adevărata rădăcină a răului : imaginea infantelui blond şi angelic pozând maiestuos pe oala de noapte te îndreaptă poate în direcţia bună şi îţi indică dintr-odată soluţia : cea a unei ţări (a lui) constipată de secole, aşezată şi ea comod pe tronul autosuficienţei sale a cărei pernă de satin ascunde de ochii privitorilor secretul unei cavităţi circulare dedesubtul căreia, la adăpostul braţelor tronului, veghează într-o respectuoasă dar nerăbdătoare aşteptare sublimul şi sublimator artefact, azi uitata oală de noapte care îl precede istoric pe fiul iubit al puritanei ascunderi, dernier cri al cândva măreţei revoluţii industriale engleze : în timp ce un roi de tămăduitori închipuiţi şi doctori servili îl asaltează în van pe pacient cu supozitoare, clisme şi purgative : realitate naţională care ar trebui reprezentată nu cum se obişnuieşte, prin figura hieratică al solemnului învingător din *Las lanzas*[1] sau a rigidului *Cavaler cu mâna la piept*[2], ci sub forma unui auster, grav şi tăcut hidalgo ieşit şi el dintr-o pânză de Velásquez sau

---

[1] *Las lanzas* sau *La Rendición de Breda* — tablou de Velásquez.

[2] Tablou de El Greco.

El Greco, dar pe vine și puțin aplecat înainte, astfel încât falduriile lenjeriei de pânză fină să ascundă marginea rotunjită a receptaculului teoretic destinat să primească obolul, indiferent la rugăminți și pledoarii, cântece de sirenă și presiuni din partea opiniei publice, slăvit în panegirice pentru răbdarea exemplară și credința creștinească și, pe scurt, strâns la pungă, avar, zgârcit, surd la poveţele doctorilor care, cu laxative, leacuri și purgative, încearcă fără succes să relaxeze canalul și să faciliteze mult întârziata ușurare, în timp ce el răspunde la activitatea lor febrilă și neliniștea lor preocupată, la fel de august și imperturbabil ca cel de-al doilea Filip, cu un sec și cavernos „calmați-vă" : astfel, seculara sa contracție rectală, ofrandele sale tari, mici și dureroase nu sunt probabil rezultatul unei predispoziții metafizice (cum credea ornitorincul ortodox), nici al unei eficiente diete represive (cum susțin victimele sale), ci mai degrabă (conchizi acum) al unei persistente anomalii digestive transformată, printr-o eroare de diagnostic și în lipsa unui tratament adecvat, într-o incurabilă boală cronică : asta ar explica în sfârșit eliminările puține și minuscule (mai ales dacă le comparăm cu ale vechilor săi rivali) : aceste opere indigeste, compacte, grele și îngrămădite care i-au caracterizat dintotdeauna producția literar-științifică și (de ce nu?) miraculoasa secreție de perle dense și mirositoare pe care nici un nas (divin sau omenesc) nu le poate inspira fără o senzație de intensă desfătare, de adevărată și totală admirație : țară (a lui) în care stările de rău, durerile, dereglările devenite încetul cu încetul endemice, pe ascuns morbide, au intrat într-o fază contagioasă ale cărei paroxisme și virulență se manifestă ca simptome, precursoare la rândul lor de noi complicații și agravări care exclud orice speranță de

alinare sau de intervenții emoliente în infirmerii, clinici sau spitale : proces aparent fatal, fără vindecare sau tratament, care îi face pe medicii cei mai renumiți să folosească termenul ireversibil, cu toate că soluția e la îndemână (și fără să fie nevoie de studii de specialitate), în manualele și enciclopediile de medicină populară : e suficient să consulți (cum faci tu) capitolul dedicat eliminărilor rare sau sărăcăcioase și cauzelor (interne sau externe) care se află la originea lor : alimentația neregulată, lichidele prea puține, musculatura intestinală insuficientă, lipsa de reflexe peristaltice : și să treci imediat la aplicarea diverselor măsuri care se impun : mișcări de gimnastică, masaje abdominale, exerciții în aer liber înainte și după mese, dușuri scoțiene în zona lombară : fără să neglijezi bine cunoscutul regim cu legume (crude sau gătite), fructe (mai ales cireșe și struguri), o sută cincizeci de grame de miere, un pahar de apă sau lapte rece pe stomacul gol : ah, și mai ales, renunțarea imediată la oala de noapte sau la WC-ul cu apă curentă în favoarea disprețuitei evacuări ancestrale! : o poziție necorespunzătoare în timpul procesului reprezintă un obstacol grav în calea golirii intestinelor : în loc să te așezi comod pe un colac orizontal aflat la patruzeci de centimetri deasupra solului (sau la mai puțin de jumătate din această înălțime în cazul oalei de noapte) persoana (sau țara) constipată trebuie să se așeze pe vine, de preferință cu picioarele pe o treaptă ridicată la douăzeci și cinci de centimetri : o asemenea poziție (e garantat!) ajută funcționarea musculaturii abdominale responsabilă pentru circulația serpentină și constituie un argument puternic al celor care recomandă optima relaxare a intestinelor și întoarcerea la vechile și intimele plăceri ale defecației în șanțul comun

V

I

vei face un salt către viitorul verbal : recomandare, obligație, certitudine? : un mod subiectiv în orice caz : fără garanția persoanei a treia a aoristului proprie enunțurilor istorice și a spoielii strălucitoare de adevăr : alăturându-te și tu, printr-o simplă trăsătură de condei, acelei pleiade zâmbărețe de visători utopici și aerieni care încă din Secolul Luminilor au încercat să salveze țara închiondorată a străbunilor tăi de naturala și orgolioasa ei lipsă de rațiune? : eminenților enciclopedişti, membrilor prestigioaselor corporații, promotorilor dezvoltării în agricultură și în industria manufacturieră, virtuoșilor cetățeni utili patriei care, conform mastodontului numărul unu al ortodoxiei voastre, credeau candid, cu o inocență colombină, că împărțind acte funciare și înființând societăți economice aveau să facă să apară, ca prin farmec, câmpuri artificiale, manufacturi de bumbac și companii comerciale, transformând astfel deșerturile și terenurile necultivate în adevărate paradisuri unde vor domni prosperitatea și abundența? : vise idilice, iluzii bucolice care, extinse la tot spectrul vieții sociale, au dat naștere la planuri fanteziste despre educație și viață comunitară după modelul Antichității greco-romane și complet străine maselor enorme și ostile ale unei națiuni nu numai ignorante și proaste cum puține există, ci și învățată să ridiculizeze rezultatele umanității sale filantropice : aristocrați primitivi, monarhi pastorali, înțelepți care făceau experimente cu o obscură mașinărie pneumatică, imortalizați

în gravuri și pe pânze pozând pe fundalul mândru și fericit al unui agreabil peisaj elvețian! : o utopie demolată prompt și la fel de prompt reconstruită de-a lungul revoluției industriale burgheze în timp ce pe terenul pietros și arid se succedau scenele de violență surprinse sau visate într-un delir de marele pictor surd în mijlocul unei sinistre splendori de fum și praf de pușcă, preludiu de noi și imposibil de stins incendii : o serie de întâmplări tenebroase care, dezmințind orice speranță previzibilă, au cauzat poate erupția de furuncule care l-au chinuit atât de tare pe cel mai lucid spirit al epocii : autor, cum se știe, de analize riguros științifice care, străine de orice fantezie, urmau totuși să genereze, pur paradoxal, acele grandioase edificii sociale, pe care istoria ni le oferă drept modele, în care comandanții a două tabere opuse arborează invențiile lui Morus cu ardoare juvenilă : humani nihil a me alienum puto[1] : creatură rațională, ființă perfectibilă, adorabil om nou, creier liber de nevoile și instinctele josnice, simplu, sociabil, bun, care avansează și avansează pe cărările rectilinii ale ordinii, ale progresului, ale fericirii! : când societatea și individul încetează să mai fie termeni antagonici și dăunătorul individualism se topește într-un umanism și maiestuos arpegiu social : caste, sănătoase walkirii lucrând cu zel alături de tractoare : spic care devine cântec, cântec care devine spic : vaste mări de grâu blond undulându-se în vânt, parcă în ritmul unui voios marș militar! : perechi fericite de sclipitori ingineri hidroelectricieni sau o soție care conduce o modernă rafinărie și un soț care călătorește prin infinitatea spațiului sideral, zugrăviți în compania nenumăratelor și veșnic zâmbitoarelor

[1] Nimic din ceea ce e omenesc nu mi-e străin (lat.).

progeniturі așezate în scara măgarului : o mulțime de copii cu ochii mari și uimiți parcă de viitorul luminos, par l'avenir lumineux al unui proiect de viață sans bavures[1], la rândul său garanție a unei vieți lipsite de griji și neliniști în care viciile și defectele decadentei societăți precedente nu vor prinde niciodată rădăcini : nimeni nu va exploata pe nimeni : iubirea va fi echivalentul unui contract asumat de bună voie : omul va fi o ființă pașnică, armonioasă, cinstită : se va aboli separarea anterioară între față și cur, procesul de sublimare va fi complet! : indivizi fără impulsuri distructive, nesupuși legilor fiziologice, fără spasme de erecție violentă! : paradis care interzice dualitatea și respinge dihotomia, îl smulge pe sclavul bestial din șanțul în care își duce la capăt activitățile chircite și îl proiectează în înălțimile sublime ale albeții zaharoase, perfecte : corpuri care nici nu savurează nici nu sunt savurate, private de gaura neagră și utilizările ei infame : în cartea poștală siropoasă a prezentelor utopii în care nu mai există cururi : o mare de fețe care râd, cântă, ascultă, recită din operele conducătorului, dar nu se fut și nici nu se cacă, nu se împreunează și nici nu excretă : chiori de ochiul inferior și cel mai util : lipsiți de numitorul comun, radical generic, care îi face pe oameni egali și le neagă falsa ierarhie : paradis fals și înșelător, a cărui funcționare presupune acele găuri de șvaițer ascunse și rușinoase în care, ca în bucătăriile și pivnițele burgheziei, tot ceea ce e reprimat se eliberează și curul exilat se răzbună : aziluri, celule, torturi, vehicul al acelor impulsuri grosiere care își găsesc deschis și generos exprimarea în puturoasa expansiune a șanțului și în împreunarea febrilă și nefericită :

[1] De viitorul luminos (al unui proiect de viață) fără contur (fr.).

defecație, sodomie, mizerie, atribute ale întortocheatei conducte care permite și favorizează înțeleapta reconciliere! : nu un homo sapiens separat de excrementele, porcăria și mizeriile lui : fața și curul pereche, libere și la vedere, utopia unei lumi complexe, neaseptică și neascunsă : o lume în care rotunjimile nerușinate, care își anunță josnica înrudire cu materia obscenă, sare din vechea curte cu barăci a plantației la conducerea supremă a fabricii de zahăr : paradis, al tău, cu cur și falus, unde un limbaj-metaforă supune complementul verbului și în sfârșit, eliberate din beciuri și din lanțuri, cuvintele, trădătoarele, evazivele cuvinte vibrează, dansează, se împreunează, se despoaie și iau formă

II

fără ghid și fără nici un tovarăș însoțitor vei intra în Piața Revoluției (cea fizică, fiziologică, anatomică, funcțională, circulatorie, respiratorie et cetera, după cum o vedea geniul vizionar de la Rodez) și făcându-ți loc prin desul și pestrițul covor uman care acoperă întreaga piață (imagine reprodusă de zeci de ori de camera inofensivă a unui paparazzo) te vei apropia (de parcă ai fi dublura lui) de estrada care simbolizează soarta fericită a celor care au fost eliberați
uită-te bine la ei : figurile lor îți vor părea cunoscute : anunțuri radiofonice, reclame în presă și la televizor i-au adunat în fața tribunei improvizate și ecoul urgent al megafoanelor îi convoacă pe cei întârziați prin centrele de recreare și copulație de la periferii să fie martorii direcți, privilegiați, ai unei extraordinare întâmplări : soarele

tropical e direct deasupra capetelor lor și ei se apără de el cum pot, cu batiste colorate și pălării rudimentare din frunze de palmier : amestecate printre ei, femeile își fac vânt cu gesturi feminine, mereu cochete în ciuda prafului, a mizeriei și a hainelor de casă zdrențuite : colegi însărcinați cu păstrarea ordinii direcționează mulțimea spre ultimele locuri libere și tovarășii voluntari, de ambele sexe, inspectează atent podiumul decorat cu tapiserii și covoare pe care, după toate probabilitățile, se va așeza, când vine momentul, comitetul executiv

te rupi o clipă din gândurile tale să schițezi scena : canapele, balansoare, hamace, un pian cu coadă pentru fetița cu talent la muzică, ghivece cu ferigi, coșuri cu fructe, buchete de flori? : portretul oval al vreunei străbunici poruncitoare, un negrișor cu aripi de înger care alunga muștele cu un evantai din frunze de palmier? : descrieri de epocă din perioada Ceciliei Valdés, de a căror contemplație îndelungată te vor scuti acordurile voioase ale unui marș caraghios și ușor de reținut : în timp ce atenta punere în scenă a regizorului va capta atenția demnilor respectabili către șirul de tronuri goale care, ridicate pe piedestalul îmbrăcat în damasc și ferite de soare prin elegante baldachine, sunt și ele, evident, în așteptarea suveranei prezențe care, asemeni chivotului din mijlocul tabernaculului aurit, le va conferi dintr-odată rațiunea de a fi și le va umple de augusta putere a magicei și radioasei sale splendori : simbol liturgic care prin simpla lui existență copleșește și trăsnește, supune și uimește : dotate cu câte o pernuță de satin a cărei broderie delicată ascunde ochilor mulțimii îndurerate secretul unei multiple cavități circulare dedesubtul căreia, la adăpostul

braţelor tronului, veghează într-o respectuoasă dar nerăbdătoare aşteptare sublimele artefacte, fii iubiţi al puritanei ascunderi, cântecul de lebădă al muribundei revoluţii industriale engleze? : nici vorbă! : intenţionat aşezate astfel încât ocupanţii virtuali să poată privi mulţimea de cetăţeni bucuroşi, prin ferestrele mici şi rotunde, simetrice precum hublourile unui transatlantic, în apogeul şi gloria inalienabilei şi triumfătoarei lor libertăţi : o frăţie fără grade sau ierarhii, unită pe veci prin virtutea posesiei conştiente a acelei figuri inferioare şi comune al cărei unic ochi care veghează permanent contemplă dispreţuitor eforturile ridicole, groteşti, ale oricui insistă, prosteşte, să se remarce, să se ridice mai sus, să preia controlul : imnuri, balade, cântece se succed cu brio în difuzoare pentru a linişti nerăbdarea mulţimii sau, poate, pentru a pregăti momentul grăsuţei, biconvexei apariţii : sosirea simultană a celor o duzină şi ceva de figuri ale modestului comitet executiv, protejaţi de anonimatul pe care îl conferă perfecta şi exemplara egalitate : nici piloţi, nici căpitani, nici ghizi : la un metru distanţă unul de altul, conform normelor unei înţelepte discipline scenice, cel mai probabil aşezaţi pe vine, arată frăţeştii adunări, acele părţi rotunjoare, joviale, pe care unii fotografi naturalişti de la începutul secolului obişnuiau să le surprindă pe film, pentru beneficiul şi plăcerea cunoscătorilor, cum rivalizează, în grup festiv, cu obrajii durdulii şi rozalii ai lui Eol : cântând cu mare artă la panoplia lor de instrumente de suflat: flaute şi fluiere, fagoturi, oboaie, clarinete, saxofoane : supunându-se baghetei autorului anonim al instantaneului care, ca şi tine, priveşte în extaz fundurile, fesele, dosurile, cururile învestite cu suprema putere executivă :

încercând în van să asocieze aceste dindărături și posterioare cu literele alfabetului latin care îi identifică profetic pe membrii nenumiți ai direcțiunii : secretargeneralisima față a lui A în plin efort poetic, figura plină de fericire a lui B care fluieră în surdină o melodie, mutra grăsuță a lui C strânsă într-o tuguiere grațioasă : fețe absolut interșanjabile care, asemenea cartoanelor din parcurile de distracții pe care pictorul lasă un gol în dreptul fețelor figurilor reprezentate astfel încât clienții să se poată fotografia cu haine de clovn, marinar sau boxer, par să proclame adevărul de necontestat al funcției lor temporare, precare și substituibile prin însăși esența ei, deschisă fără excepție tuturor membrilor societății : poziție nici titulară nici permanentă, nici acordată prin rotație nici perpetuă, ci efemeră și repede depășită, tocmai din pricina egalității ochiului comun și foarte simplu : imaginea de carte poștală, cu toată exaltarea ei lirică, nu exprimă decât pe jumătate anvergura politică a scenei pe care încerci meticulos să o reprezinți : încântătoarea, delectabila succesiune de fețe rotunde și durdulii care te privesc, pe tine și pe mulțimea exaltată, ca și cum ar vrea să vă picteze și să râdă la rândul lor de voi la fel cum voi râdeți de ele, cu crisparea bruscă a celui care izbucnește în râs și eliberează tensiunea îndelung acumulată printr-o scurtă explozie violentă : prietenească bătaie de joc e reciprocă și, odată încheiată demonstrația pedagogică, odată depus obolul, veselii donatori vor îndepărta printr-o parte urmările impulsivei lor euforii cu gestul simplu al celui care-și trece mâna peste față ca să șteargă urmele unui zâmbet : scufundând apoi mâna fiecare în vasul său sub privirile aprobatoare ale publicului care, în timpul pauzei obligatorii pentru

spălatul mâinilor, va fi ocupat estrada cu ingenuă spontaneitate : străbunicul Agustín și soața sa, domnișorul, fetițele, un grup de rude sărace și demne, sclavii din gospodărie, un roi agitat de doici? : nu, poporul suveran acum, stăpân și creator al propriului său destin, al cărui instinct ludic, african, a înlocuit lanțurile sclaviei seculare cu plăcerile timpului liber : figuri uniforme, identice, analoge celor care la finalul confruntării se retrag într-o manieră disciplinată prin deschiderea circulară a tronului și își reiau, fără tam-tam, sarcinile și îndatoririle funcției lor : obscure, ignorate, anonime : supunându-se voluntar umilitoarei prestații în poziție chircită, la cordialul bain de foule care le amestecă cu șuvoiul mulțimii : negri fericiți care părăsesc piața și se îndreaptă spre centrele de recreere în timp ce prizonierul nebun și rațional îți predică în urechi programul autenticei, subversivei Revoluții

III

una dintre particularitățile cele mai notabile ale sistemului nostru (dacă se poate numi așa suma de excepții care deviază conștient și deliberat de la orice principiu sau normă) este modul nostru specific de a combate dictatura militară și sordidele, scandaloasele sechele ale unui prostesc cult al personalității : în loc să evite problema interzicând, de pildă, posterele, statuile, fotografiile care reproduc de obicei, în alte țări, figura înălțătorhotărâtă, rodinescgânditoare a conducătorului și a echipajului său de neînfricați timonieri, am preferat să multiplicăm semnele active ale

prezenței lor și în același timp să ne limităm la acele părți ferite ale corpului pe care, în ciuda nobilei lor funcții fiziologice, le disprețuim în virtutea unei vechi și puternic înrădăcinate idei preconcepute : elitismului, autorității, ierarhiei inerente feței cu doi ochi le opunem geniul umil, ordinar, plebeu al perechii sale simetrice inferioare : cealaltă față secționată, rotundă al cărei ochi polifemic și pătrunzător favorizează cu simplitate plăcerile digestive și reproductive, combinându-le adesea într-o formă de plăcere gratuită și extravagantă : fără considerente mărunte precum costul, pierderile sau profitul : întronându-și deliberat imaginea în birouri guvernamentale, baruri, internate și centre de joacă, monumente publice și artere de circulație : portrete gigantice, color, menite să le amintească norocoșilor cetățeni de astăzi caracterul popular, democratic, al spontanei noastre conduceri colective : cel mai mic multiplu comun care anulează diferența superioară de trăsături și adună masele de indivizi eliberați în jurul emblemei lui ferme și unitare : surprins de preferință în momentul grandios în care își depune ofranda poetică, cu obrajii încordați de efort și o figură gravă, respectabilă, de modestă și maiestuoasă demnitate : sau fluierând cu contagioasă veselie o melodie ușoară și stridentă, prolepsă a exploziei joviale și irepresibile : instantaneu fericit multiplicat și pe emisiunile filatelice ale leneșei noastre republici și colecționate cu dragoste de filateliștii iubitori de raritate și unicitate : ca să nu mai vorbim de litografii și cărți de joc, medalii, bancnote, gadgeturi, coperți de discuri : mulțime ubicuă de figuri anonime, nerușinate, acefale, a căror identificare la noroc stă la baza unui original sistem de loterie și pariuri prin care cetățenii noștri leneși o

duc bine și se îmbogățesc fără să muncească : prin simpla stabilire a unei relații între fericita față expusă și litera din alfabet care corespunde unuia dintre membrii conducerii : câștigătorul primește o mulțime de bani și, dacă reunește calitățile fizice cerute, va fi la rândul său promovat la demnitatea efemeră de conducător și la servitutile și gloria visceralei expuneri publice

IV

altă particularitate : nu există nici steag nici imn național : opoziție radicală, categorică, față de tot ce instituționalizează, mumifică și maschează : acționăm în conformitate cu ideea că omul este o ființă schimbătoare, care nu se potrivește în nici o schemă formală decât dacă i se extirpă în prealabil înclinația naturală de a se schimba și a se întrece pe sine : în consecință, îi sfătuim pe diplomații noștri și pe membrii delegațiilor invitate la congrese internaționale sau manifestări sportive : să refuze orice identificare înșelătoare cu embleme, steaguri și teme muzicale : să renunțe la rolul ridicol de portavoce : să se definească negativ : în plus, dacă publicul de la congrese sau spectatorii de pe stadioane solicită cu încăpățânare afișarea unei embleme pe catargul corespunzător republicii noastre fără nume, să nu ezite : să le dea satisfacție : să aleagă o cârpă oarecare (niște izmene mânjite de excremente și sperma, ciorapii de nailon ai unei fetițe care n-a ajuns la pubertate, niște scârboase tampoane igienice, încă roșii, și s-o ridice solemn pe catarg în acordurile stentoriene ale unei melodii vesele și ironice :

scurtă listă de sugestii : „La Madelon," marșul din „Podul peste râul Kwai," „Come together" al Beatleșilor, „Fever" în versiunea furtunoasă a lui Lupe : ah, era să uit! : „El Congo" sau „Mi coquito" în interpretarea lascivei dansatoare de rumba a cărei gură păgână, vorace, ne zâmbește de pe coperta strălucitoare a discului hi-fidelity, n-ar fi o idee rea

V

acceptați-vă propria condiție : treceți peste relația complexată, isterică, cu fața inferioară și cu fructul ei moale și afectuos : puneți punct procesului de nenorocită ascundere puritană și absurdelor, infamelor ei consecințe : retenție, acumulare, constipație și, în același timp, asepsie, abstracție, lipsă de contact : inofensiva mediere a hârtiei în vasul strălucitor de toaletă care își are rădăcinile în idealul îndepărtat al acelor sfinți și beatificați ale căror reziduuri, ne spunea Sfântul Bernard, se transformă într-un lichid fin și curat, asemeni mirului sau esenței de mosc : pe scara abruptă care duce de la putoare la parfum, de la patruped la înger prin actul eliminării fără zgomot și fără furie : fără bălegar, porcării, mizerii puturoase : schizofrenie colectivă care în zilele noastre a ajuns la paroxism datorită promovării atent orchestrate de detergenți, soluții de albire, deodorante menite să șteargă toate urmele vinovate ale funcției sale celei mai importante și mai evidente : implacabilă, nemiloasă autonegare a cărei marcă morbidă demonstrează natura agresivă și compensatorie a societăților moderne omnivore și a eficientului lor aparat represiv : obligații, constrângeri,

cenzuri care provoacă atrofia organismului uman și îl scindează brutal în două : sus : partea vizibilă, rațională, tolerată : jos : partea abominabilă, ocultă, de nedescris : astfel încât, pentru a evita să aveți aceeași soartă, purcedeți imediat, cu entuziasm, la o sănătoasă reconciliere cu fața ascunsă a corpului și cu produsul său intim și foarte personal : puneți capăt o dată pentru totdeauna mijlocirii nesănătoase a hârtiei igienice, restabiliți contactul manual : reveniți la ancestrala găleată cu apă, la umilele dar demnele plăceri ale eliminării deasupra șanțului comun : democratizarea la care tânjiți ar fi astfel absolută și, în cazul în care sunteți un nostalgic al consumului desfrânat din vremurile trecute, am prevăzut special pentru voi diferite modele de vase de apă portabile, albe sau colorate, la care facem regulat reclamă în paginile revistelor *Elle* și *Jardin des Modes*

VI

magicieni
ghicitoare
oracole
membri ai străvechii caste sacerdotale
două teorii opuse oferă soluția problemei : una aduce argumentul arhicunoscut conform căruia scenografia și garderoba sunt simple anacronisme, motiv de justă iritare, mărul discordiei : că la urma urmei sunt ca toți ceilalți și, ca atare, ar trebui să umble îmbrăcați : altă teorie susține contrariul și reflectă opinia poeților : să se accentueze, dimpotrivă, diferențele și să ajute astfel vulgul să le deosebească : să

păstreze ceremonia și pompa, caleștile aurite și stindardele, tronul de fildeș și evantaiele : să fie obligate să poarte costume de bufon, să umble pe picioroange, să-și mărească pălăriile, să-și lungească sutanele și să-și lărgească coifurile : să le oblige să respecte ritualuri și să se îmbrace în costume de bal și să le facă, în general, mai vulnerabile ridicolului și arătatului cu degetul

VII

neînduplecatul nostru dușman : Perechea instalată la căldură în cuibul său, fericită și mulțumită de sine și, ce e cel mai rău, gata să se mărească în progresie geometrică și să se înmulțească pe fața pământului așa cum prostește a lăsat Domnul : sursa și originea noilor și ermeticelor celule-faguri : a unei infinități de coconi de mătase moi și pufoși care simbolizează statutul social și apetiturile posesive vorace : rujuri de buze, Kleenex, deodorante : Coca Cola, bere rece, whisky cu gheață : frigidere, casetofoane, mașini : călătorii, tratamente psihiatrice, cărți de credit : diete, gimnastică, cure de relaxare!

remediul nostru? : foarte simplu : o ars combinatoria de elemente disparate (indivizi de toate sexele, rasele, vârstele) în acord cu principiile care guvernează construcția artistică (inclusiv elementele imponderabile ca improvizația și norocul) : triouri, cvartete, septete, dixtuoruri cu structură schimbătoare, lejeră : evitând astfel mecanicismul figurilor extatice din ilustrațiile edițiilor bibliofile din Kama Sutra, cu ritmurile lor vertiginoase demne de acele imense uzine

nord-americane care funcţionează în sistem Taylor, în care copulaţia nu e decât o parodie tristă a producţiei : adoptând, mai degrabă, flexibilitatea mobilelor uşoare ale lui Calder, care funcţionează în baza unui curent secret şi multilateral, compus din atracţii şi respingeri, din forţe centripete şi centrifuge : arhitecturi în echilibru instabil şi precar, de circar, balerin sau acrobat pe sârmă, amintind de virtuozitatea ludică, artizanală : câmp magnetic în care are loc căutarea poetului-ghicitor, cu subtilele sale alternări ritmice şi asociaţii neaşteptate : unica serie exclusă : cea a logicii procreaţiei : regat al anomaliei semantice, al plăcerii sterile şi neproductive : pură plăcere interzisă, blestemată, condamnată, ilegală

VIII

alt neînduplecat duşman : proletariatul : hidră omniprezentă, devoratoare, cu nenumărate capete care se refac îndrăzneţe, neînfricate, chiar după cea mai nemiloasă tăiere : receptacul de vicii şi defecte ale vechiului sistem, natura lui malefică şi contagioasă îl transformă într-un adversar potenţial mortal şi ne obligă să recurgem la o terapie crudă şi radicală : uciderea preventivă a inocenţilor nebotezaţi : a viitoarei armate călite în lupte de mici, incurabili părinţi Vosk : o eliminare totală, planificată metodic, fără discuţie şi ce încolo şi-ncoace : buttando l'acqua sporca con il bambino dentro[1] şi să tragem apa : să excludem numai bastarzii

[1] Aruncând odată cu apa murdară şi copilul din albie (it.).

concepuți din pasiune sau pe cei care sunt produsul întâmplător al iubirii cenzurate, abominabile : grație deciziei inspirate a discipolului lui Changó când lasă liberă fiara sălbatică ținută în ascunzișul secret al diavolului și o lasă să pască în crângul umbros pe care toate turmele creștine au permisiunea să-l viziteze pentru a asigura în zilele faste obligatoria propagare a speciei : obligând-o să zăbovească o clipă în mohorâtul locaș și să-și dea duhul de plictiseală și tristețe înainte de a se întoarce în gaura larg deschisă în rotunjimile sidefii și poetice ale feței ascunse a corpului : fața plebee, subordonată, democratică : numai acești copii marginali, periferici merită încrederea noastră și în mâinile lor punem destinul eroicei și invincibilei noastre Revoluții

IX

plan de activitate? : nici unul : mijloace de subzistență? : cele ale economiei rituale a festivalului Potlatch[1] : prădarea, furtișagul, jefuirea popoarelor vecine și muncitoare, mari serbări orgiastice care durează luni de zile și, odată încheiat ciclul, consumată prada, înapoi la război și totul se reia de la capăt

altă particularitate : includerea în corpurile noastre a unor legi cu prevederi foarte avansate menite să-i protejeze pe leneși, așa cum și le-a imaginat pe nedrept uitatul ginere al acelui taciturn dar uman profet ale cărui sumbre, crâncene

[1] Festival de iarnă al indienilor de pe coasta Pacificului, care presupune schimbul de daruri, ceea ce uneori duce la risipirea bunurilor gazdei.

profeții privitoare la capitalismul victorian ar fi trebuit să le producă insomnii acelor paraziți care trăiesc confortabil din produsele muncitorilor mărunți și să-i oblige să se retragă, din acel moment, în poziții defensive, aparent generoase și altruiste, dar în realitate menite, așa cum s-a demonstrat, să le mascheze subtil furtișagurile și să le prelungească sine die privilegiile : dând naștere indirect, în țări uriașe dar din păcate autocrate și retrograde, la societăți egalitariste care, inspirându-se după modelul lor imperfect și grație extraordinarelor talente organizatorice ale modernului și eficientului Saul, au pus capăt vechii forme de exploatare, dar nu și muncii : colectivități obligate să producă și să creeze bogății pentru a rezista asaltului economic al adversarilor și, forțate, în baza naturalei și adânc înrădăcinatei tendințe de a vedea nevoia ca pe o virtute și de a face din curajul în fața dificultăților o acceptare resemnată a răului ca pe o veselă fatalitate, să propună drept paradigmă a comportamentului exemplar pe cel al spărgătorului de grevă castrat și supus care dedică cu mândrie ore și ore de trudă gratuită și extraordinară : creier înstrăinat, himenopter perfect pe care totuși severul patriarh cu mustață stufoasă îl numea noul erou și îl acoperea de medalii pe piedestalul supremei conduceri pline de flori : episod edificator pe care îl invocăm de fiecare dată când papagalii și perușii societății productive cu două fețe ne reproșează dispoziția noastră ludică și elogiul vibrant pe care îl aducem relaxării : noi am scăpat o dată pentru totdeauna de procesul de acumulare fără să cedăm raționamentelor care îl perpetuează în numele unui paradis îndepărtat : noi trăim în prezent și numai prezentul ne interesează : cerându-ne dreptul de a sta degeaba, așa

cum predica maurul din Santiago : încurajând jocul, relaxarea și irosirea : și condamnând, da, fără drept de replică, munca

X

e important să stabilim, cu cifrele în față, cine beneficiază, pe ascuns și cu cinism, de modestul surplus al furnicii : să fie tradiționalul greiere absorbit de activitatea sa vagă, sonoră și repetitivă? : sau lăcusta individualistă și coruptă care acumulează neobosită, doar de dragul acumulării? : majoritatea îl acuză de proxenetism pe bondar, mincinosul protector al unei îndepărtate, nebuloase regine : se vorbește și despre cosaș că ar fi responsabil și unii spun că ar avea dovezi concludente : rapoarte și rezoluții oficiale îi solicită libelulei un plan de acțiune precis și clar : nestatornicia ei e suspectă și ținuta extravagantă nu e oare un anacronism în aceste vremuri grele de luptă și sacrificiu? : licuriciul are și el detractorii lui : activitatea lui nocturnă, elitistă și sectantă, îl fac se pare să piardă simpatia multora : în fine, sunt chiar unii care o acuză și pe furnică și pasiunea ei pentru muncă : dacă ar sta cu mâinile în sân și nu s-ar mai agita atâta, n-ar mai trăi nimeni din surplusul ei

XI

represiune? : nici vorbă : considerăm colectivitatea direct responsabilă de delictele indivizilor și, în loc să-i pedepsim

pe aceştia din urmă conform vechii orânduiri, ni se pare mai logic să reformăm întreaga societate : cum? : lovind-o acolo unde doare mai tare, cu scopul de a o obliga să adopte măsuri de corecţie şi să evite pe viitor acele nedreptăţi care în mod tradiţional dau naştere la activizări criminale : distrugând, de pildă, monumentele cele mai celebre sau simbolurile unui trecut glorios : făcând una cu pământul catedralele din Cologne sau Canterbury, Nôtre-Dame din Paris sau Domul din Milano : smulgând de pe pereţi pânzele cele mai celebre din British Museum sau din Luvru, din Prado sau din Galleria Borghese : aruncând în aer Pietà sau Dama del Elche, Arcul de Triumf, Statuia Libertăţii : fără să uităm de exhumarea rămăşitelor pământeşti ale vreunui geniu literar sau ştiinţific, prinţ ilustru sau părinte al naţiunii, după o mise-en-scène riguros planificată : adunând întregul popor în faţa Panteonului, scoţând din el, în bătaia tobelor, urna care conţine sfânta cenuşă, ducând-o într-o procesiune tăcută până la râul cel mai apropiat, oprindu-ne pe puntea suspinelor, permiţând un moment de hohote şi lacrimi, aruncând-o în apă cu un gest solemn, ca pe marinarii morţi în larg : anul trecut ne-am lipsit aşa (printre mulţi alţii) de oasele lui Manzoni, Kipling şi Victor Hugo : anul acesta am deplâns dispariţia lui George Washington, Garibaldi, Bismarck : şi cine ştie dacă destinul nu ne rezervă pierderi şi mai dureroase! : Napoleon, Metternich, Ecaterina cea Mare? : Pasteur, Edison, Ramón y Cajal? : totuşi o slabă dar sinceră consolare ne împacă cu atâta tristeţe : criminalitatea nu creşte ca în biforma societate productivă şi, conform calculelor Institutului de Statistică, printr-o

descreștere în progresie geometrică de la an la an, va dispărea cu desăvârșire în deceniul următor

XII

alte previziuni ale instituției menționate mai sus : creșterea spectaculoasă (nu numai cantitativ, ci și calitativ) a împreunărilor infame și neproductive (în defavoarea amorului productiv al vechii societăți bazate pe clase) : dreptul la timp liber și relaxare acordat tuturor cetățenilor : expunerea liberă (prin intermediul unor ferestruici deschise în partea posterioară a fustelor sau la șezutul pantalonilor) a acelor glorioase convexități al căror ochi solitar și inefabil mărește și pune în valoare discreta față inferioară : și câteva alunițe : reducerea alarmantă a numărului de vite, regretabila abandonare a soiurilor tradiționale de grâne : dar aproprierea violentă a surplusului vecinilor noștri (adică a produselor muncii lor asidue) compensează cu vârf și îndesat asemenea deficiențe și reechilibrează situația în favoarea noastră : pe de altă parte (și asta să fie foarte clar), nu avem nici un fel de criteriu elitist în ce privește flora și fauna : protejăm în egală măsură toate speciile vegetale și animale, inclusiv pe acelea pe care, dintr-un egocentrism aberant, oamenii din trecut le-au declarat inutile și dăunătoare : puricii, păduchii și alți paraziți trăiesc acum pașnic de pe urma noastră așa cum trăim și noi de pe urma bunurilor fungibile ale pământului : urmând preceptele venerabilului Ibn Turmeda am democratizat ierarhia animală și nu ne mai considerăm, cum obișnuiam să facem, domnii și stăpânii nimănui :

speciile cândva privite drept josnice şi abjecte înfloresc fără piedici în societatea noastră şi, cu fraternă solicitudine, asigurăm reproducerea tuturor speciilor de reptile şi cu precădere a temuţilor şi urâţilor şerpi : numărul acestora creşte constant şi, potrivit prognozelor celor mai de încredere, exemplare enorme şi vorace se vor infiltra încetul cu încetul în cuibul familial al bipedelor şi se vor târî pe nesimţite chiar în patul conjugal

XIII

povesteşte Michelet în celebra lui Istorie

> c'est sous cette bannière de modération et de justice indulgente que s'inaugura le lendemain la nouvelle religion : Gossec avait fait les chants, Chénier les paroles : on avait, tant bien que mal, en deux jours, bâti dans le chœur, fort étroit, de Notre-Dame, un temple à la Philosophie, qu'ornaient les effigies des sages, des pères de la Révolution : une montagne portant le temple : sur un rocher brûlait le flambeau de la Vérité : les magistrats siégeaient sur les colonnes : point d'armes, point de soldats : deux rangs de jeunes filles encore enfants faisaient tout l'ornement de la fête : elles étaient en robes blanches, couronnées de chêne, comme on l'a dit, de roses
>
> la Raison, vêtue de blanc avec un manteau d'azur, sort du temple de la Philosophie, vient s'asseoir sur un siège de simple verdure : les jeunes filles lui chantent son hymne : elle traverse au pied de la

montagne en jetant sur l'assistance un doux regard,
un doux sourire : elle rentre, et l'on chante encore :
on attendait : mais c'était tout
chaste cérémonie, triste, sèche, ennuyeuse[1]!

noi nu vom face o asemenea crasă greşeală : peste ruinele bisericilor şi ideologiilor ne vom deda plăcerilor extatice ale cultului clandestin, nocturn, al măreţei gorile din film şi al paradigmatic-explicitei, categoric-dominantei PULE

---

[1] Sub acest stindard al moderaţiei şi al justiţiei indulgente s-a inaugurat în ziua următoare noua religie : Gossec compusese imnurile, Chénier versurile : se ridicase în grabă, în două zile, un Templu al Filosofiei în corul foarte strâmt de la Notre-Dame, împodobit cu efigiile înţelepţilor, ale părinţilor Revoluţiei : un templu pe un munte : pe o stâncă ardea torţa Adevărului : magistraţii stăteau pe coloane : nu exista gardă de onoare, nici soldaţi : două rânduri de fete, încă nişte copile, erau singurul ornament al sărbătorii : erau îmbrăcate în robe albe, cu coroane de frunze din stejar şi nu, cum s-a spus, din trandafiri

Raţiunea, înveşmântată în alb şi cu o mantie azurie, iese din Templul Filosofiei şi se aşază pe un jilţ simplu de verdeaţă : tinerele îi cântă imnul : trece spre picioarele muntelui aruncând asistenţei o privire dulce, un surâs dulce : intră la loc în Templu şi cântarea continuă : asistenţa aşteaptă, dar asta e tot

ceremonie castă, tristă, seacă, plictisitoare (fr.).

VI

în tăcerea densă a bucătăriei-birou fluturele de noapte se învârte în jurul lămpii : se roteşte, planează, descrie cercuri obsedante, se îndepărtează când îl goneşti dar se întoarce imediat, iar şi iar la strălucirea care îl fascinează şi îl atrage, complet absorbit de halucinanta sarcină, ignorând complet mişcările mâinii tale : astfel, din clipa în care te întorci de la baie, ideea himerică şi adesea repetată apare şi te atacă, dispare când o respingi, încăpăţânată, persistentă, tăcută, conştientă că răbdarea îi va aduce victoria, ştiind că vei obosi în curând : te resemnezi, aşadar, şi o primeşti : singurătatea îi ajută zborul şi paralela se impune cu claritate : de ce te-ai opune s-o trasezi?
iniţiindu-ţi, sisific, propriul şi personalul proces al canonului romanesc şi radiografierea încrezuţilor săi discipoli : în timp ce bâjbâi căutând secreta şi guardinesca ecuaţie care hrăneşte din subteran şi sexualitatea şi scriitura : gestul tău înrăit de a strânge pana în mână şi de a lăsa să i se scurgă licoarea filiformă, prelungind orgasmul nu se ştie până când : răsfoind, în căutare de inspiraţie, exemplarul din *Cei şapte stâlpi* care dormitează pe blatul de deasupra chiuvetei,

deasupra unui teanc de cărți și tăieturi din ziare (quijotelestina manual dentretienavec etcetera) : ești independent și liber ca o căpetenie beduină : stăpânul aerului, al vântului, al luminii, al golului nesfârșit : deasupra, cerul incolor și subtil, iar dedesubt nisipul imaculat ca un gheţar strălucitor : umbrele cămilelor se profilează pe pământ în timp ce avansați prin stepa Iordaniei de-a lungul liniei de tren : de pe peronul gării în ruine războinicii își flutură fioros armele și, cu smucituri și opinteli teatrale (de parcă toate șuruburile din structură s-ar fi slăbit dintr-odată), locomotiva se va pune în mișcare : acompaniat (tu) de complicitatea fluierătoare a mecanicului, de zgomotul asurzitor al vagoanelor : în întunericul tunelurilor și defileurilor pe care ecoul îl proclamă până la paroxism, crescând ritmul atavic al satisfacerii manuale : ferestrele aruncă pete de lumină pe pereți și îți permit să asiști oblic la spectacolul animat : lanterne magice fac umbre chinezești, proiectându-te dintr-odată înapoi în copilărie și la gloria bâlbâită a tehnicolorului hollywoodian : piața de sclave din Damasc? : străduțele policrome din Bagdad? : toate ipotezele sunt plauzibile și legănarea Dogü Eksprés multiplică indiciile și pistele : martor al aventurilor lui Aladin? : al faptelor eroice și miraculoase ale lui Ali Baba? : dincolo de debarcaderul din Eyüp și de vechea piață, de-a lungul marginii marelui cimitir : o potecă duce spre mormintele simetrice și se ramifică printre ele : iarba crește sălbatică și indisciplinată, mușchiul catifelează și înmoaie inscripțiile arabice de demult : ridicolele pretenții catolice n-au ce căuta aici : moartea e pace și uitare : trupurile se întorc în pământ și alimentează modestele flori pe care o țigăncușă exemplară, mică fiară neîmblânzită,

și le prinde grațios în păr : o vei urma, pe lângă zidul unei moschei, intrigat de invitația enigmatică a unei săgeți care anunță, laconic, nebănuita apropiere a lui PIERRE LOTI : copilașii din cartier ți-au remarcat umila prezență și strigă repetat numele respectivului homme de lettres în timp ce tu urci cu greu dealul și cuprinzi dintr-o privire Cornul de Aur și Istanbulul, Bosforul, Marea Marmara : minarete și cupole sclipesc în soare și haosul delirant se desfășoară și flutură ca un steag : miraj? halucinație? : mica fiară s-a oprit și ea și așteaptă să-ți recapeți suflul înainte să continui urcușul pe colina funerară, pe lângă vechile inscripții acum șterse : până ajungi în sfârșit pe terasa vărătică a cafenelei unde o fetiță în costum popular împarte cu gesturi liturgice infuzia neagră și parfumată unui grup de admiratori ai Marelui Om, veniți la nucleul însuși al inspirației sale radiante ca să-i adune roua vorbelor

oui, je travaille ici : à bâtons rompus, n'est-ce pas? : j'écoute ce qui racontent les gens : j'étudie leurs mœurs, leurs habitudes : leurs amours, leurs désirs, leurs haines : je prends note de ce qu'ils disent : je construis peu à peu mes personnages

vos histoires sont vraies?

je ne cherche jamais la crédibilité : je peins ce que je vois, puis j'invente : j'impose des situations

quelles sont les raisons de votre succès?

ne pas ennuyer le public : c'est la seule loi du roman : il faut une histoire bien bâtie : dans un roman il doit se passer tout le temps quelque chose, tout le temps, tout le temps : le roman européen d'aujourd'hui meurt d'anémie : il faut revenir aux sources, comme font les Américains

combien de temps mettez-vous à écrire un livre?

beaucoup plus de ce que vous pensez! : un roman, je commence par le mijoter longtemps : j'y pense, il bouillonne en moi, je me le raconte à moi-même : tant qu'il subsiste un détail qui me gêne, je n'écris pas une ligne : mais une fois que ça y est, je ne change plus rien : je connais alors mon plan, mes personnages, toutes les situations : je mets de temps en temps de phrases en turc : ça fait vrai, ça donne un peu de couleur locale

monsieur Pierre Loti, qu'est-ce que ça veut dire pour vous d'écrire?

c'est la dernière virginité que nous reste : cette virginité, c'est celle du papier : écrire, c'est faire un mariage d'amour avec la page blanche![1]

---

[1] Da, lucrez aici : pe brânci, nu-i așa? : ascult ce povestește lumea : le studiez felul de-a fi, obiceiurile : iubirile, dorințele, urile : iau notă de tot ce spun : îmi construiesc încetul cu încetul personajele :

istoriile dumneavoastră sunt adevărate?

nu caut niciodată credibilitatea : iau ce văd, apoi inventez : creez situații

care sunt motivele succesului dumneavoastră?

nu plictisesc publicul : e singura lege a romanului : linia narativă trebuie să fie bine construită : într-un roman trebuie să se întâmple tot timpul ceva, tot timpul, tot timpul : romanul european de azi a murit de anemie : trebuie să ne întoarcem la origini, cum fac americanii

cât timp vă ia să scrieți o carte?

mult mai mult decât vă imaginați : încep prin a-l lăsa la înăbușit multă vreme : mă gândesc la ea, fierbe în mine, mi-o povestesc mie însumi : câtă vreme mai rămâne un singur detaliu care mă deranjează, nu scriu nici măcar un rând : dar odată ce am ajuns la o formă, nu mai schimb nimic : îmi cunosc planul și personajele, situațiile : adaug din când în când expresii în turcă : asta face textul verosimil, îi dă un pic de culoare locală

domnule Pierre Loti, ce înseamnă pentru dumneavoastră scrisul?

e cea din urmă virginitate care ne-a mai rămas : virginitatea hârtiei : să scrii înseamnă să faci dragoste cu pagina albă (fr.).

ce claritate a expresiei! : ce profunzime a sentimentelor! : ce virtuozitate a cuvintelor! : accentul franțuzesc e perfect : asistența întâmpină declarațiile cu un murmur de admirație și, cum nimeni nu pare să-ți fi remarcat prezența, vei părăsi mulțimea care se împinge și se înghiontește la conferința de presă și, ocolind prin spatele medaliilor și însemnelor Nemuritorilor, vei traversa saloanele fastuoase cu tavanele lor sculptate, cu pereții cu stucaturi aurite și fresce mitologice și vei coborî pe scara regească acoperită cu covor roșu care îi urcă pe ceilalți spre înălțimile faimei și te coboară pe tine, treaptă cu treaptă, spre vestibulul unde se înșiră slugarnic servitorii în livrea, treci de holul de primire în care înțepenesc mașinile oficiale și își depun încărcătura prețioasă de nurci și samurui, pălării de operă, jobene și bicornuri în mâinile unei armate de lachei și ușieri care, sub comanda precisă, muzicală, a unui impunător șef de protocol, îi anunță și îi introduc în cercul superior și perfect din care tocmai ai dezertat, unde să schimbe politeți, zâmbete și remarci istețe cu toată floarea Parnasului academic în timp ce tu (disgraziato!) te îndepărtezi iremediabil de ei, traversezi frumoasa grădină versailleză pe alei care se ondulează printre straturi de flori, sculpturi și heleșteie, se continuă de-a lungul parcurilor umbrite de tei și castani se termină până la urmă într-o întindere vastă și inospitalieră acoperită de pietre și bolovani care se va transforma încetul cu încetul într-un pustiu aspru și golaș cu creste ca valurile oceanului : costumul tău de Nemuritor se va umple treptat de praf și, pe măsură ce avansezi, sudoarea îți va îmbiba pieptul imaculat al cămășii și gulerul fronsat și apretat ți se va lipi dureros de piele în timp ce luciul de oglindă al pantofilor dispare sub un strat de nisip

și strălucirea bicornului se stinge la fel de brusc ca o eclipsă de soare : panglicile decorațiilor atârnă ca niște zdrențe jalnice și florile naturale și frunzele de laur se ofilesc și se usucă, victime ale murdăriei și ale căldurii : îți vei căuta trist un loc de odihnă în deșertul pietros și când, cu ajutorul oportun al unei lire peste care ai dat din întâmplare, te apuci să-ți exprimi durerile și grijile fără nici un alt martor în afară de singurătățile stâncoase, vei auzi, uimit, lamentarea rănită, armonioasă, a unei voci sublime

VERSURI ÎNCURAJATOARE DESPRE GREȘELI ȘI REMEDII

Ce armă flutură periculoasă?
O coasă.
Ce-ți stoarce din vene sângele?
Durerile.
Și cine-ți încearcă-ndurarea?
Răbdarea.
Dacă-i așa, asemenea pacient
Necesită de urgență tratament
Îți întârzie vindecarea
Coasa, durerile, răbdarea.

De ce ți-e cel mai frică?
De pică.
Ce te umple de ură?
Falsa cultură.
Ce-ți încearcă credința?
Suferința.

Discuţia nu are nici un rost
Mă tem că pân-aici ţi-a fost.
Căci împotriva ta conspiră
Suferinţa, pica, falsa cultură.

Ce-ţi alungă spaima?
Faima.
Realism, ţie care ţi-e starea?
Schimbarea.
Cine-ţi sunt apărătorii?
Cititorii.
Dacă-i aşa, o treabă-i sigură.
Pentru pasiunea ta există cură.
Acum remediul are noimă:
Cititori, schimbare şi faimă.

orientându-te după sunetul dulce al chitarei îţi vei croi drum printre stânci şi bolovani, nerăbdător să-l întâlneşti pe divinul mânuitor, uluit că o muzică atât de delicată poate răsuna în asemenea pustietăţi, atras de nişte gemete şi plângeri care, deşi adresate milei cereşti, ar fi capabile să înmoaie şi cele mai împietrite inimi, transformând duritatea în blândeţe şi asprimea în milă, atât e de intens sentimentul dureros pe care îl inspiră şi modestia admirabilă cu care se exprimă, ca şi cum autorul lor n-ar fi un ţăran simplu ci un curtean discret, un subtil cunoscător al misterelor rimei şi priceput la mânuirea instrumentelor, făcându-ţi astfel şi mai mare mirarea şi uimirea, pentru că la urma urmei astfel de locuri, orice ar spune romanele de demult, nu sunt în mod

normal propice unor astfel de întâmplări şi nimic din ele nu poate pregăti imaginaţia pentru astfel de întâlniri : şi după o stâncă vei descoperi o fecioară îmbrăcată în straie simple de ţărancă, a cărei frumuseţe şi decenţă te lasă fără cuvinte : aşezată la umbra unui mic crâng, prin care curge un pârâiaş liniştit născut ca din întâmplare dintr-un izvor cristalin, părul îi cade în şuviţe ca nişte filamente de aur în jurul obrajilor de fildeş şi mâinile suple şi graţioase par sculptate în zăpadă : tălpile albe rivalizează cu cea mai fină marmură italiană şi, ridicându-şi capul într-o izbucnire de delir amoros, vei vedea două giuvaieruri magnifice care l-ar face şi pe Phoebus să pălească de invidie : încheindu-şi trista lamentaţie, domniţa va scoate un suspin lung şi adânc şi, cu toate că vei aştepta încordat câteva momente, dorind să-ţi mai răsfeţi auzul cu sunetele acelea celeste, dat fiind că muzica a lăsat de-acum loc unor plânsete şi gemete din ce în ce mai triste, te vei hotărî să descoperi identitatea acestui înger care le emite să afli ce nenorociri nemaivăzute au adus-o în acest sinistru şi sălbatic capăt de lume : înaintând câţiva paşi vei pătrunde pe pajiştea verde şi îi vei cădea în genunchi la picioare, pe iarba zâmbitoare şi înrourată

ascultaţi-mă, domniţă, oricine ai fi, căci acesta de-l vedeţi în faţa voastră, umil în faţa mândreţei voastre, nu doreşte decât să vă servească până la moarte şi să se ofere, aşa nedemn cum e, să vă salveze de la soarta voastră tristă

şi, în timp ce domniţa surprinsă se ridică în picioare temătoare şi îşi acoperă goliciunea umerilor cu un şal simplu de in, vei admira simplitatea regească a gesturilor care, dezmiţind straiele umile, îi trădează clar ca soarele de amiază sorgintea nobilă : plină de pudoare, îşi va ascunde

cosițele aurii sub o modestă bonetă țărănească și, coborând cuviincios privirea și lipsindu-te astfel de imaginea ochilor ei incomparabili, va rămâne tăcută și nedumerită, cu o atitudine rezervată care, neavând în ea nici urmă de gând lasciv, îi proclamă integritatea

cauzele nefericirii voastre, dulcea mea stăpână, trebuie să fie cu adevărat crâncene, dacă v-au făcut să vă înveșmântați în straiele umile sub care în zadar încercați să vă ascundeți frumusețea nemaivăzută și să vă căutați refugiu în locuri aspre și impenetrabile care sunt mai degrabă ascunzișuri de barbari și fiare sălbatice decât adăpost pentru domnițe de stirpea, rangul și obârșia voastră, obișnuite cu splendoarea palatelor și moliciunea și catifelarea mătăsurilor și brocarturilor

fata te va asculta vrăjită, nevrând încă să rupă tăcerea pe care o păstrează de la apariția ta indiscretă și, după ce va mai scoate câteva suspine încă și mai sfâșietoare și va lăsa să-i alunece pe obrazul de fildeș câteva perle neprețuite, se va așeza la loc lângă izvor și își va șterge delicat lacrimile cu colțul batistei

dacă așa îți e dorința, străine, am să-ți povestesc pe scurt motivele nenorocului și nenorocirii mele, dar să nu mă crezi, rogu-te, nesăbuită sau nebunatică dacă faptele spre care mă va purta firul acestei triste dar adevărate povești vor părea nepotrivite cu modestia blândă de care ar trebui să dea dovadă o prea cinstită domnișoară

și cum tu promiți și juri solemn, fermecat de grația și elocvența vorbelor ei, fata va ciupi drăgăstos coardele chitarei și, cu ochii pierduți în cristalul lichid al izvorului, se va exprima cu aceste cuvinte

*

mă numesc Vosk : sunt de loc din unul dintre cele mai faimoase și ilustre orașe din însorita Spanie : originile mele, nobile : strămoșii mei, bogați : nenorocirea mea, atât de mare că nici instrumentele pe care mi le pun la dispoziție solidele mele cunoștințe, nici puterea pe care mi-o oferă o vastă avere moștenită, nu mi-au fost de nici un folos : de la cea mai fragedă vârstă am început să citesc operele literare pe care, cu o răbdare și grijă exemplare, sârguincioșii și prea cinstiții mei părinți le-au adunat în biblioteca lor de mai mult de zece mii de volume din spațioasa și comoda vilă pe care o dețin, în mijlocul câmpiilor fertile unde Pale, Ceres și Bachus își oferă pe rând, cu generozitate, darurile și acolo, sub tutela binefăcătoare a atâtor scriitori vestiți, am început să-mi purific preferințele și gusturile în creuzetul lecturii și al experienței și astfel s-a născut în inima mea o dragoste față de acele romane care, îmbinând cunoștințele instructive cu plăcerea, sunt o reflectare fidelă și cinstită a societăților în care au fost create, datorită introducerii de personaje vii și autentice, supuse pasiunilor și viciilor oamenilor în carne și oase și, asemeni lor, capabile să urce pe culmile eroismului sublim sau să atingă limitele de jos ale degradării și mizeriei, tovarășii noștri nedespărțiți de-a lungul peripețiilor și aventurilor în care îi aruncă intriga acestor capodopere care, îndepărtându-se deliberat de alegoriile și miturile obscurantiste ale nuvelisticii primitive a comunităților îndepărtate și arhaice, se străduiesc, prin îndoiala sistematică și utilizarea rațiunii în slujba celor mai presante interese omenești, să expună defectele și lipsurile societății din perioada respectivă în scopul lăudabil de a le corecta și elimina,

insuflând în inimile și mințile cititorilor o multitudine de sentimente și idei care îi unesc pe vecie cu frații lor fictivi, la fel de profunzi și de complecși ca și ei, fie că sunt proletari sau aristocrați, membri ai clasei seminobiliare sărăcite sau ai micii burghezii înstărite, prin intermediul unor episoade atât de reprezentative și de valabile la scară națională, și care surprind atât de bine proporțiile comediei umane în paginile lor bogate, dense, emoționante și patetice, debordând de viață și oglindă fidelă a unor adevăruri crude și dure, o dragoste, repet, care m-a transformat într-un discipol fidel al textelor sacre ale realismului, în special al maximelor Sfântului Luca Evanghelistul, grație cărora raționamentele mele au devenit mai solide, îndoielile mi s-au risipit, argumentele îmi sunt mai articulate și concluziile mi s-au întărit până când au ajuns la o soliditate teoretică și la o consistență care le fac aproape inatacabile, transformându-mă astfel într-un mereu învingător apărător al numeroaselor romane și personaje care aveau să devină în curând, fără știința mea, obiectul unui atac mârșav și atent plănuit asupra principiilor fundamentale ale existenței lor în timp ce eu, nefericitul de mine, îmi continuam lecturile și studiile și, în arena presei și a dezbaterii publice, m-am implicat în numeroase și strălucitoare dueluri cu discipolii unei ideologii retrograde și obscurantiste, ale cărei mituri escapiste nu sunt altceva decât o tristă reflecție a subiectivismului steril al autorului : oh, Doamne, și câte articole am scris! : câte victorii dulci și dificile! : câte scrisori și discursuri am compus și câte tratate am scris în care rațiunea își impunea dovezile, își expunea principiile solide și bine argumentate și combătea opiniile nefondate ale unor creiere elitiste,

bolnave şi seci! : publicul m-a ovaţionat, ignoranţii m-au criticat, autorii m-au felicitat, moderaţii m-au apărat, astfel încât am triumfat asupra furioşilor şi ranchiunoşilor mei inamici şi faima mea s-a răspândit până în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii, adăugându-se la bunul nume al strămoşilor mei, până în ziua nefericită când, în virtutea unei mode împrumutate din străinătate sau dintr-un capriciu crud al destinului, vântul care suflase mereu favorabil în direcţia mea s-a schimbat brusc şi a umflat pânzele şi a îmbărbătat sufletele armatei adversarilor mei, făcând să amuţească penele celor care scriau în conformitate cu dictatele mele şi dezlănţuindu-le pe cele ale unei mulţimi de autori devotaţi cultivării unui stil formal şi abstract, nimic altceva decât expresia dementă, adesea schizofrenică, a unor obsesii şi complexe personale care, în loc să fie o reflectare obiectivă a lumii, nu exprimă decât încercarea de eliberare, disperată şi incompletă, a unei mentalităţi bolnave : degeaba m-am luptat, am discutat, am insistat, m-am încăpăţânat : vigilenţa mea s-a dovedit inutilă : şi cu toate că, simţindu-mă obligat de prietenia mea cu tinerii, am încercat să-i aduc pe calea cea bună şi să-i îndepărtez de tristele lor intenţii, folosind cele mai bune argumente şi cele mai evocative exemple care mi-au venit în minte, încetul cu încetul au dezertat din tabăra mea şi au îngroşat rândurile rivalilor mei, victime ale unei viziuni negativiste şi pesimiste asupra lucrurilor care nu numai că renunţă la încercarea de a le schimba, dar mai şi ajută la perpetuarea lor fabricând nişte produse evazive şi ermetice care, încercând să combată alienarea prin utilizarea de forme tipic alienate, agravează şi exacerbează contradicţiile interioare ale artistului şi nu

reușesc să-i ofere cititorului nici o soluție acceptabilă și la vederea acestui lucru mi-am luat un tandru rămas-bun de la vârstnicii mei părinți, am cumpărat un cal roib cu care am plecat spre aceste pustietăți sălbatice în compania unui discipol fidel și perseverent, nu fără ca înainte să-mi fi lăsat să crească părul lung și mătăsos și să-mi fi schimbat straiele bărbătești cu unele de păstoriță ca să-mi protejez castitatea naturală de pericolele și capcanele triburilor nomade de beduini care, înflăcărați de clima aspră și lipsiți de reținerile morale ale civilizației noastre creștine, se dedau fără rușine la viciul abominabil și la alte păcate întunecate pe care degeaba le-aș menționa aici, și astfel, alături de alte slujnice și păstorițe, nu știu dacă reale sau închipuite, traversez aceste întinderi solitare proclamându-ne luminoasa doctrină și jelindu-ne soarta crudă, cu speranța dulce, secretă de a da peste niște scriitori pierduți în labirinturile și fundăturile subiectivismului care, disprețuind gusturile sănătoase ale publicului și propriile lor responsabilități sociale, predică în saharian deșert : și dacă ai rămâne o vreme printre noi, străinule, într-o bună zi ai auzi aceste întinderi neumblate și aceste prăpăstii adânci răsunând de lamentările deziluzionate ale editorilor, cititorilor și criticilor : nu foarte departe de locurile de unde vine Domnia Voastră știu o oază cu câteva zeci de palmieri pe jumătate fără frunze și nu există unul pe al cărui trunchi solzos să nu fie scrijelite și cioplite mottourile școlii noastre și chiar, în vârful trunchiului mutilat al unuia dintre ei se află o coroană împletită, ca și cum autorul ei ar fi vrut să exprime cât se poate de clar că realismul este încununarea creației literare : aici, suspină un profesor : acolo, geme altul : dincolo, se aud panegirice fervente,

acolo, triste jelanii : există cineva care petrece noaptea întreagă aşezat la picioarele unei stânci şi acolo îl găsesc primele raze ale soarelui de dimineaţă, fără să fi pus geană pe geană, îmbătat şi pierdut în gânduri : şi mai există unii, aşa ca mine, oh, nobile şi săritor cavaler, care, incapabili să-şi potolească suspinele, întinşi pe nisipul fierbinte în arşiţa cea mai cumplită a siestei, îşi ridică jelaniile, cum ai văzut tu însuţi, spre cerul milostiv

ca o confirmare a adevărului acestor cuvinte, vei auzi jelania suavă, armonioasă, a unei voci inspirate care, ridicându-se din stâncăria inaccesibilă a deşertului, pare un miraj al simţurilor sau o fantezie himerică — atât e de măiestrită recitarea litaniei şi de graţios, elegant şi fermecat acompaniamentul la instrumentul de coarde, vrăjind până şi păsările cerului şi animalele pădurii; martore, ca şi tine, la impresionantul miracol, îşi ciulesc urechile şi sorb cu blândă delectare darurile poeticului numen

Literatură, ce cu aripi line
în urmă costumbrismul ai lăsat
şi-ardoarea obiectivă ai urcat
pe ne-ncercate înălţimi sublime

Şi-acum de sus, cu imparţialitate,
drumul cel drept, ascuns ca de un văl
ai arătat acelor ce, cu zel,
numai romane proaste ştiu a scoate

Întoarce-te și nu lăsa, te rog,
ca formalismul să-ți îmbrace haina
și să-mi reteze-n floare aplecarea
căci eu altminteri dreptul mi-l arog,
dacă mediocritatea-ți duce trena
s-arunc direct în haos toată lumea.

sonetul se va încheia cu un suspin adânc și vei zări, profilată pe monotonia aridă a întinderii stâncoase, silueta unei domnițe nubile, fără alte straie decât cele absolut necesare pentru a acoperi decent ceea ce trebuie să rămână ascuns, cu toate că acest veșmânt de păstoriță nu reușește să ascundă, cum ar trebui, perfecțiunea supraomenească a trupului ei : părul, de aur : fruntea, marmoreeană : ochii, giuvaieruri prețioase : obrajii, de coral : buzele, rubine : gâtul, de fildeș : mâinile, de nea : visătoare, va contempla stâncăria singuratică unde a aruncat-o teribilul ei nenoroc și, cufundată în gânduri, va mângâia coardele lăutei ca și cum ar vrea să continue să-și cânte amarul, dar se va răzgândi și, întorcându-se grațios spre tine, își va opri ochii incomparabili asupra persoanei de lângă tine : dintr-odată, va da semne de adâncă tulburare și, după ce va scoate un țipăt sfredelitor, va exclama

Dumnezeule! : ce-mi văd ochii? : ce creatură mi se arată?

cu o voce atât de schimbată încât prefăcuta domniță care te escortează va fi la rândul ei teribil de surprinsă și, aruncându-se una în brațele celeilalte, cele două se vor saluta cu intensă bucurie, fericite să se fi întâlnit într-un loc atât de neverosimil și de straniu ca această pustietate locuită în mod normal numai de animale de pradă și alte fiare sălbatice :

după care, cele două fete se întorc spre tine şi, odată realizate introducerile necesare, Vosk o va întreba pe preafrumoasa şi modesta domniţă care sunt motivele pentru care a fugit în deşert şi pentru care poartă asemenea straie umile, îndemnând-o, cu argumente clare şi bine fundamentate, să vă spună povestea adevărată a vieţii ei, care evident va fi nouă şi agreabilă, după cum ne dau de înţeles ocazia şi circumstanţele care v-au adus împreună, la care ea va răspunde că o va face cu mare plăcere pentru a-i satisface curiozitatea, şi lui şi străinului, fără să fie nevoie de rugăminţi şi implorări, atât e de mare forţa interioară care o obligă să-şi spună povestea şi dorinţa ei de a supune judecăţii lumii nişte fapte pe care în mod obişnuit, neavând încredere în martorii omeneşti, le împărtăşeşte numai cerului blând şi milostiv : acestea fiind spuse, vă veţi aşeza toţi trei pe o mică pajişte care vă invită cu umbra ei răcoroasă, când dintr-odată acordurile alternative ale unui fluier ciobănesc şi ale unui caval rustic vă vor atrage atenţia cu melopeea lor elegiacă, şi întorcând privirea spre locul de unde se aude muzica, cuprinşi de admiraţie faţă de insolita realitate a scenei, veţi remarca un splendid alai de fiinţe care par a fi nimfe sau naiade, îmbrăcate cu tunici de mătase şi încununate cu lauri şi cârcei de viţă, care poartă prin aceste pustietăţi stâncoase pe unde omul n-a călcat niciodată, pe un catafalc împodobit cu ghirlande şi crengi verzi un copil cufundat într-un somn adânc — sau cel puţin aşa pare de la distanţă — dar, judecând după figurile triste şi suspinele sfâşietoare ale domniţelor din alai, e mai degrabă trupul neîngropat al unui flăcău mort în floarea vârstei, care s-a jertfit poate cruzimii unor iubiri neîmpărtăşite şi blestemate şi, neputând rezista

tentaţiei de a afla ce se ascunde în spatele unei atât de neobişnuite întâmplări, vă veţi apropia de corul îndurerat al domniţelor îngenuncheate şi veţi întreba cine e răposatul şi ce concurs nefericit de împrejurări i-a pus capăt vieţii, chiar când splendidele creaturi bucolice aşază catafalcul lângă un mormânt proaspăt săpat la picioarele unei stânci înalte, impunătoare, a cărei suprafaţă e complet acoperită cu inscripţii scrijelite cu o daltă sau un briceag spre lauda sau în apărarea şcolii literare din care fac parte iluştrii tăi însoţitori

PERSONAJELE NU VOR MURI NICIODATĂ

ROMANUL ESTE REFLECTAREA OBIECTIVĂ A REALITĂŢII SOCIO-ISTORICE

JOS CU MITURILE CARE ASCUND ADEVĂRUL!

OBSESIILE SCRIITORULUI SUNT O MISTIFICARE

NU! EXPERIENŢELOR FORMALE ŞI ONIRICE

REALISMUL ESTE ÎNCUNUNAREA ARTEI

ajunşi la marginea mormântului, veţi privi cadavrul unui domnişor îmbrăcat în straie de păstor care, în ciuda rigidităţii crude a morţii, se vede că a fost o persoană cu o înfăţişare plăcută şi spirit brav : alături de el, pe acelaşi catafalc, câteva cărţi şi multe scrisori de adio mâzgălite în grabă sunt dovezi ale unei pasiuni pentru scriitură căreia i s-a opus şi, la întrebările voastre, domniţele deghizate vor răspunde că într-adevăr aşa este şi că această pasiune este cauza tristului lanţ de întâmplări care l-au condus la fatala hotărâre de a-şi pune capăt zilelor : nedreptatea atacurilor din partea aşa-zisei avangarde cărora le este victimă azi realismul şi nemeritata discreditare a celor care îl cultivă în ochii mandarinilor atoateştiutori, vor adăuga ele, l-au făcut să întrerupă o carieră de romancier care promitea a fi fulminantă şi

să se refugieze în aceste pustietăți nesfârșite și sălbatice și să alimenteze zi și noapte, cu lacrimile sale, apele unui izvor cristalin din care își astâmpără setea animalele dar, cum nici retragerea în singurătate, nici descătușarea fluidă nu i-au putut reda liniștea și calmul sufletului său chinuit, cu câteva săptămâni în urmă, după ce și-a mărturisit nenorocirea într-un manuscris pe care îl păstra cu dragoste și de care nu se despărțea niciodată, escaladase coasta accidentată a unui munte golaș și se lăsase să moară lent, fie de mușcătura mortală a unui șarpe sau de asprimea vremii, lăsându-le îndurerate și neconsolate pe toate păstorițele și fecioarele de la munte care, dorind să-l ajute să-și uite necazurile, îl curtaseră în cea mai castă manieră sau îi citiseră romane sau povestiri care, în optica deosebită a școlii lui, oferă un punct de vedere obiectiv asupra societății și a contradicțiilor din sânul ei

și acest manuscris de care vorbesc Domniile Voastre, unde se găsește? va întreba Vosk

în tăcere, fetele vă vor conduce spre o groapă săpată într-un mic luminiș cuibărit între două stânci și vă vor arăta o valiză veche și jerpelită în care, odată deschisă, veți descoperi câteva veșminte de in și un splendid pieptar de catifea stacojie dedesubtul căruia, printre un vraf de scrisori, veți găsi un teanc de hârtii îndoite la mijloc și legate cu o simplă panglică, acoperite, toate, de un scris fin și delicat

este ultimul text pe care l-a scris nefericitul și ca să înțelegeți, domnul meu, în ce stare îl aduseseră nenorocirile, dă-le tovarășilor dumitale câteva pagini ca să le citească și să se umple de încântare, căci tocmai bine veți avea răgaz pentru lectură cât timp acoperă mormântul

cu mare plăcere o voi face, va spune Vosk
și cum și tu și domnița îi împărtășiți dorința, veți alege fiecare câte o pagină și, așezați în cerc, veți începe să citiți

Capitolul XVII

UNDE ESTE DESCRIS PORTUL DIN TOLEDO ALĂTURI DE ALTE DETALII NECESARE ÎNȚELEGERII ACESTEI POVEȘTI ADEVĂRATE

„Înainte de a continua șirul evenimentelor care compun această cronică fidel copiată după viața adevărată și a descrie reacțiile personajelor noastre luate, cum am spus, grație unei fericite coincidențe, direct din viața de toate zilele și în a căror creionare, repetăm, nu am jucat nici cel mai mărunt rol, se cuvine să zăbovim câteva momente asupra contextului în care se desfășoară intriga, căci altminteri aceasta i-ar putea părea cititorului oarecum neverosimilă și arbitrară, dat fiind că nu respectă nici o lege psihologică sau socială care să-i justifice aparenta anomalie, când de fapt ea este, dimpotrivă, cât se poate de clar motivată de un complex concurs de împrejurări care, la rândul lor, depind în mare măsură de contextul uman în care se desfășoară acțiunea. Prin urmare, lăsându-i pe Feliciano și Prudencia absorbiți de cearta lor violentă cu privire la viitorul fiului lor Frasquito, să descriem pe scurt cartierul marinăresc din Toledo unde eroii noștri și-au căutat refugiu.

Așa cum știu prea bine cei ce iubesc acest vechi și nobil oraș al Castiliei, când apele oceanului lovesc cu putere digul care protejează vasele de pescuit, cei cărora le place să

zăbovească pe el, şi printre care zărim de obicei numeroşi contrabandişti şi escroci..."

ce condei de adevărat scriitor! ce emoţie crudă dar sinceră!
din ce în ce mai vrăjit, Vosk comentează conţinutul paginii pe care o citeşte şi, acompaniind mişcarea din ce în ce mai perceptibilă a buzelor, vocea lui va începe să reproducă, întâi în surdină şi apoi clar şi răspicat, dialogul rapid şi înflăcărat al personajelor
va scotoci mecanic în buzunarele unei veste cadrilate traversată de lanţul unui ceas ostentativ şi va scoate o batistă şifonată cu care îşi va şterge broboanele de sudoare de pe frunte, nu înainte de a se fi eliberat de strânsoarea unui melon asemănător celor purtate de cămătari sau de agenţii de bursă
câtă vitalitate, bogăţie şi profunzime! : ce admirabil de fidelă redare a realităţii înconjurătoare! : ce măiestrie în crearea de prototipuri, în descrierea detaliată a diferitelor medii, în transcrierea scrupulos de corectă a limbajului!
copleşit de emoţie, rămâne fără glas şi te vei folosi de pauza necesară în timpul căreia tuşeşte ca să-şi dreagă glasul pentru ca, numai ochi şi urechi, să-l descrii conform canoanelor propriei sale şcoli : şi folosind drept inspiraţie, convenabil, un cunoscut roman care, din simplă întâmplare, se găseşte printre cărţile îngrămădite lângă masa pe care scrii, vei continua în acest stil : omul nostru este unul dintre acei indivizi de vârstă nedefinită, care pot să pară tineri sau bătrâni în funcţie de intensitatea luminii sau de expresia de pe figura lor, care este oglinda sufletului : are faţa netedă,

neregulată și parcă puțin teșită în partea superioară, fără îndoială din pricina frunții senine, și cu un început de chelie, traversată de o rețea fină de mici riduri care se întind de la scalp la sprâncenele bine definite, deasupra unor ochi întunecați, mici și pe jumătate închiși dar pătrunzători și scormonitori, și a unui nas subțire, acvilin, care îi conferă un profil nobil de aristocrat : gura ușor afundată, cu buze subțiri și suple, curbate de obicei într-un zâmbet binevoitor la care nu renunță nici în cele mai grave momente și care îi scoate în evidență și îi îndulcește înfățișarea sumbră : trupul e de statură medie și mâinile, în mănuși de piele de căprioară, sunt adesea împreunate peste abdomen într-un gest protector și satisfăcut : când s-a așezat și-a întins cu grijă poalele hainei de seară, de catifea, iar bastonul cu măciulie de argint și botinele elegante croite după linia delicată a tălpii îi dau aerul unui negustor înstărit sau al unui nobil care a pătruns în eșaloanele superioare ale birocrației : dar în întreaga lui fizionomie se citește o insolență aristocratică, iar în privirea lui, pasiunea și hotărârea geniilor vechii stirpe lumea lui e densă, vastă și complexă, va concluziona : autorul nutrește o profundă iubire pentru contemporanii săi și își manifestă această iubire în fidelitatea, afecțiunea și grija cu care îi transpune în roman : prima noastră impresie la citirea acestor rânduri este că ne aflăm în fața unei mulțimi de personaje puțin neclare, dar pe măsură ce ne cufundăm în opera lui observăm cum profilurile devin mai conturate, cum se definesc personalitățile și cum componentele acestei mase capătă individualitate concretă printr-un gest, printr-o replică, printr-un zâmbet, printr-o tăcere : și toate astea, știi de ce?

Vosk te priveşte drept în ochi cu o nelinişte prost disimulată şi, văzând că tu taci şi aştepţi, va răspunde în locul tău pentru că are încredere în ei! : pentru că crede în existenţa faptelor, cuvintelor şi gândurilor lor şi le lasă să crească şi să trăiască pe cont propriu şi le transformă din nişte simple fiinţe de hârtie în făpturi în carne şi oase, asemeni tuturor celor pe care îi întâlnim în fiecare zi pe stradă : au aceleaşi pasiuni, aceleaşi virtuţi şi vicii : aceleaşi straie, aceleaşi gesturi şi cuvinte : nu ca aceşti pseudoscriitori care şi-au pierdut încrederea şi îşi celebrează ritualurile goale fără să transforme pâinea şi vinul în trup şi sânge, zdruncinând astfel, prin iresponsabilitatea şi cinismul lor, fundamentele înseşi ale nuvelisticii şi deschizând drumul pentru toate licenţele, excesele şi extravaganţele! : dar tu nu eşti ca ei! : am văzut lumina care îţi sclipeşte în ochi şi ştiu că nu mă înşel : tu crezi în personaj, nu-i aşa, băiatul meu?

Vosk aşteaptă neliniştit să-ţi afle răspunsul şi, temându-te să nu-l dezamăgeşti, vei alege să te închizi într-o tăcere prudentă

da, sunt sigur că aşa e! : eşti puţin orgolios şi nu-ţi place să te confesezi prietenilor, dar crezi : sufletul tău nu e ofilit ca cel al necredincioşilor inveteraţi : ai un suflet bun, care şi-a păstrat inocenţa senină a copilăriei : nu-mi spune că nu-i aşa, băiete, pentru că nu ţine cu mine : am stat de vorbă cu sute ca tine : vă cunosc bine secretele

câteva clipe veţi tăcea amândoi şi, fără să slăbească atacul vizual, Vosk îşi va împinge pieptul în faţă cu amabilă solicitudine şi îşi va aşeza, părinteşte, mâna dreaptă pe umărul tău da, ai credinţă : pentru că, chiar dacă ai cedat teoriilor, metodelor şi stilurilor străine, exotice şi importate, nu ai

uitat cu totul noțiunile pe care ți le-am insuflat și te mustră conștiința și vrei să crezi ca odinioară : bâjbâi orbește, dar totuși cauți : iar cel care caută de fapt a și găsit deja : nu face acum pe deșteptul și pe lăudărosul : figura ta te dă de gol : crezi, băiatul meu : și dacă mă asculți și ești mai atent la ceea ce faci și aprofundezi situațiile și îți construiești personajele încetul cu încetul, vei putea să și pătrunzi în sufletul personajelor și să descifrezi secretele cele mai ascunse ale conștiințelor lor : imaginează-ți, băiete : să dai naștere la sute și sute de copii românești! : să creezi tipologii, figuri, ambianțe, episoade, peisaje! : să compui scene conflictuale, pasionale, dramatice! : să concurezi cu registrul civil! : să fabrici eroi pozitivi! : să fii un inginer de suflete! : ah, ce perspectivă îmbătătoare și reconfortantă!

entuziasmul lui e contagios si, urcând cu el pe înălțimi, vei pluti ușor peste mirifice insule tropicale, sprijin și refugiu în copilăria ta timidă : a ta? : nu, a celuilalt : a încântătorului copil (mai târziu executat) posedat de un elan ecumenic de prozelit și de o dorință fervență de regenerare : îmbrăcat în veșmintele albe ca zăpada ale Petits Frères ale — de asemenea martirizatului — părinte Foucauld : cu sutană (albă) și caschetă colonială (tot albă) care contrastează armonios cu pielea neagră și trupurile pământii ale nefericiților băștinași privați, printr-un decret celest, de beneficiile glorioase ale Mântuirii : împărțind în toate părțile binecuvântări, povețe, pomeni, zâmbete liniștitoare, dulci consolări : protejând văduve, salvând orfani, eliberând sclavi : înconjurat de o mulțime de copii africani, tout noirs, oui, mais doux et

intelligents[1] : hamali care păşesc uşor, parcă plutind, îi duc lectica acoperită cu un baldachin imaculat şi un novice zvelt şi iute îi face vânt fluturând graţios un evantai : în una din ţările care urmează să fie evanghelizate, descrise detaliat în publicaţiile la care este abonată sfânta şi pioasa familie : în timp ce el (celălalt) se odihneşte sub vălul alb al unei plase de ţânţari, iar domnişoara de companie şi slujnicele, crezându-l adormit, îi studiază setul de accesorii preoţeşti de jucărie şi schimbă murmure măgulitoare de aprobare
îngeraşul tocmai a ţinut misa
a spus ieri că vrea să fie misionar
tot studiază harta Africii!
nu-i aşa că pare un sfinţişor?
sst, să nu-l trezeşti!
da, are vocaţie
savurând (el), în sufletul lui, bucuria triumfului : conferind graţia divină nenumăratelor făpturi condamnate altfel la monotonia nesiguranţei sau la cumplitele chinuri veşnice : un nimb mobil şi imponderabil, ca cele pe care le găsim în cărţile cu ilustraţii, îl însoţeşte peste tot pe unde merge, prin savane, jungle şi stepe, aclamat cu ovaţii şi aplauze de băştinaşii care îngenunchează şi îi sărută inelul mântuitor : părintele spiritual al unei vaste adunări de fiinţe în carne şi oase, capabile să concureze şi să le întreacă pe cele reale! : conturându-le, cu o trăsătură de condei, trăsăturile fizice şi caracterele : şi aruncându-le apoi în situaţii conflictuale, încordate, dramatice! : aşezat (ca şi tine) la masa de lucru, cu organul generator la îndemână : dar fără să cadă în abominabilul

[1] Negri ca noaptea, e adevărat, dar scumpi şi inteligenţi (fr.).

viciu solitar al imaginației care conduce la iluzia libertății personale : al scriiturii goale și gratuite care nu e decât reflectare și consumare de sine, fără nici o justificare socială : menținând, dimpotrivă, o relație fecundă cu lumea : asemănătoare, foarte asemănătoare cu cea a permisei și nobilei legături procreative : dând viață unor personaje vii, profunde, complexe, autentice, care își impun existența și realitatea asupra imutabilei sfere nuvelistice și îl obligă pe cititor să intre în comuniune cu adevărul vorbelor și faptelor lor : adolescent păcătos și febril? : nu : eminent inginer de suflete : care renunță, într-un final, la plăcerea onanistă și inutilă în favoarea împreunării fertile din patul conjugal și a paternității binecuvântate cu o mulțime de vlăstare a căror existență e recunoscută de registrul civil

iată, va spune Vosk : m-am transformat într-un personaj în carne și oase : am strămoși, trecut, casă, mobilă, familie : nume de botez, nume de familie, straie, față, caracter, trup : sunt o ființă individualizată și tridimensională, cu concreteție psihologică și fapte care au efect asupra altora, semnul și expresia unei personalități proprii și inalienabile : romancierii și cititorii cred în existența mea și m-au dotat, încetul cu încetul, cu numeroase atribute și prerogative : mănânc, beau, fumez, iubesc, sufăr, gândesc : intimitățile sufletului și conștiinței mele sunt obiect de sondaje și analize metodice, exhaustive : în ciuda contradicțiilor naturale înnăscute, sinceritatea sentimentelor mele de compasiune și solidaritatea mea cu cei care se chinuie și suferă înclină, în final, balanța în favoarea mea : oscilez și eu și am dubii, da : dar mă

controlez şi acţionez : mai mult chiar : tocmai aceste trăsături conflictuale m-au ajutat să devin un tip teribil de popular, pe care publicul l-a îndrăgit în mare măsură : uite, fiul meu, câtă corespondenţă primesc! : scrisori, vederi şi telegrame din toate colţurile lumii! : fanii mei sunt nerăbdători să afle ce am mai făcut de la ultimul episod din serial şi după ce am făcut legământul căsătoriei în penultimul capitol al cărţii : eşti fericit? întreabă : ai copii? : sau mă roagă să le trimit o fotografie a soţiei mele şi dacă află că duc lipsă de bani din pricina intrigilor adversarilor mei, îmi vin în ajutor cu generozitate cu cecuri, ordine de plată şi scrisori de credit : uită-te numai : am aici chitanţele poştale de la câteva : crezi vreo clipă că mi-ar fi trimise dacă nu aş exista? : m-am schimbat mult de când m-ai cunoscut lângă izvorul unde dădeam glas nefericirilor mele : m-am încarnat : şi toate episoadele şi întâmplările în care mă găsesc implicat au la bază motive şi fapte cât se poate de verosimile, justificate de legile şi circumstanţele unei complexe şi contradictorii ordini sociale : atinge-mi fruntea, băiete : nu transpir? : şi ochii : nu-i aşa că sunt injectaţi? : pentru că ieri nu am dormit şi mi-am petrecut noaptea răsucindu-mă în pat din pricina minunatului tău manuscris! : într-un cuvânt : sunt natural şi uman şi de asta plac : pentru că romancierii şi cititorii îmi ghicesc gândurile şi pătrund în inima mea, la sentimentele cele mai profunde : după o vreme mă cunosc mai bine decât pe neamurile şi pe prietenii lor şi ajung să se familiarizeze cu trecutul meu şi cu tot ce mă defineşte : ştiu că sunt profesor şi critic, că sunt un promotor al realismului, că sunt înrudit cu unele familii din Orbajosa şi Ficóbriga, frecventez cercurile lui Max, Manso şi Torquemada,

mă exprim în limbajul omului de pe stradă, mă dau în vânt după gogoșile cu ciocolată, scriu versuri, corespondez cu o fetișcană din Elveția, fumez tutun de Virginia, sunt un admirator al apusurilor și peisajelor din Italia, sufăr de insuficiență renală și criptorchidie, sunt predispus la amețeală și vertigo, am poftă de mâncare, citesc cărți de estetică și tratate de economie, am o aluniță pe brațul stâng și un neg pe vintre, am un ceas cumpărat de la piața de vechituri din Madrid și niște jambiere de piele pe care mi le-a trimis verișoara mea Bette din Franța : sunt normal, sunt absolut normal, ca toate persoanele cu care ai de-a face în viața de toate zilele, nu-i așa, băiete?
da, vei admite tu
ah, și dacă Toledo are sau nu are ieșire la ocean e un detaliu mărunt fără nici o importanță!

cu modestie și totodată ferm, dar cordial : cu zâmbetul discret al prietenului care îți cunoaște slăbiciunile, dar nu le găsește scuzabile și își dorește cu ardoare să le depășești : cu luciditatea puțin melancolică a celui care a trăit mult și știe cum stau lucrurile și cât e de greu să păstrezi calea cea dreaptă : cu generozitatea simplă a tatălui față de fiul care a greșit și și-a dat moștenirea pe un blid de linte : cu suferința tăcută a mamei care se confruntă cu niște înclinații ale copiilor ei care contrazic întru totul inflexibila ei concepție asupra datoriei, Doktor Vosk te va conduce printre rândurile de spectatori care umplu studioul confortabil și ultramodern al Radioteleviziunii Naționale, în lumina rece a reflectoarelor, unde se va desfășura anunțata conferință de presă

MODERATORUL

(după ce face liniște în sală sunând dintr-un clopoțel și dregându-și repetat glasul)
doamnelor și domnilor : ne-am adunat aici în această seară alături de un select grup de critici și cititori, pentru a analiza opera în lucru a scriitorului prezent aici, un romancier cu oarecare talent și merite care, deși exagerate, erau fără îndoială adevărate la începuturile carierei sale, dar care este astăzi dezorientat sau, dacă-mi permiteți formularea, tulburat din pricina influenței bolnăvicioase a unor teorii și argumente străine care nu corespund în nici un fel principiilor și normelor comunității noastre : membrii acestui juriu sunt, după cum bine știți, colegi muncitori și plini de abnegație care lucrează fără odihnă pentru organizarea unor sesiuni ca aceasta, adunări ca aceasta în care li se oferă cu mărinimie scriitorilor pierduți în labirintul subiectivității mistificatoare oportunitatea de a schimba calea pe care au apucat-o și să-și facă public o autocritică obiectivă, sinceră și corectă
(întorcându-se spre participanții instalați la prezidiu)
aveți cuvântul

UN SOCIOLOG CU OCHELARI

dacă nu greșesc, mare parte din acțiunea romanului său se petrece în Sahara : spuneți-ne, vă rog, ce semnificație are pentru dumneavoastră deșertul?

UN STUDENT LA JURNALISM

eu nu găsesc în opera dumneavoastră nici un substrat uman sau social, nimic din dramatismul luptei

pentru existență : sau poate, în opinia dumneavoastră, viața beduinilor într-un mediu ostil și crud nu pune nici un fel de probleme?

(murmure de aprobare)

O TÂNĂRĂ CU PIPET PROEMINENT

personajele sunt goale, nule, inexistente : nici eu nici nimeni altcineva nu putem crede în ele : sunteți amabil să ne explicați de unde le-ați scos?

UN BĂIAT IMBERB, DAR EXTREM DE OBRAZNIC

mulți sunt convinși că scrieți porcăriile astea când sunteți drogat și, judecând după ce am citit, înclin să cred că au dreptate!

(râsete)

CURATOAREA UNEI ASOCIAȚII PAROHIALE

personajele dumneavoastră au suflet? : că eu una nu-l văd!

UN SPECTATOR IRONIC ȘI INCISIV

mie mi se pare și mai îngrijorător faptul că nu au nici trup : nu au nimic : nici măcar umbre nu sunt : pe scurt, vă scapă printre degete pentru că sunteți incapabil?

(râsete)

UN DOMN ÎNTRE DOUĂ VÂRSTE

cu ce drept vă asumați rolul de procuror în sfera romanului? : eu, sincer, oricât le-aș căuta, nu găsesc că ați avea vreunul : și, dacă e așa, nu credeți că acest comportament e lipsit de modestie?

(voci : da, da)

O DOAMNĂ CU PROTEZĂ AUDITIVĂ

de ce manifestați atâta amărăciune în opera dumneavoastră, atâta pesimism și atâtea resentimente? : chiar credeți că viața nu oferă și aspecte pozitive și plăcute?

UN LICENȚIAT ÎN FILOSOFIE

scrierile dumneavoastră demonstrează grave probleme psihologice : trădează o autosuficiență, o supraevaluare a rolului pe care îl jucați care ar interesa fără îndoială un psihiatru : dar, în opinia dumneavoastră, aceste — să le spunem — curiozități științifice sunt suficiente pentru a construi un roman adevărat?

(voci : bine spus!)

UN CUNOSCUT CRITIC DE ARTĂ

paginile pe care le-am citit nu sunt decât o acumulare prostească de aberații și defecte care nu-i impresionează și nici nu ar avea cum să-i impresioneze pe cititorii noștri : ați putea să ne spuneți, domnule romancier : dacă nu scrieți pentru public, atunci pentru cine naiba scrieți?

(aplauze furtunoase)

MODERATORUL

(liniștind sala cu clopoțelul)

suntem încrezători că aceste dure dar afectuoase argumente ale colegilor și prietenilor vor avea efect asupra persoanei criticate și nutrim speranța că, după un somn bun, va abandona această atitudine negativă și egocentrică și își va recunoaște cu generozitate greșelile : să-i lăsăm, așadar, câteva ore de gândire

şi să-l ascultăm mâine : doamnelor şi domnilor : aici se încheie sesiunea de astăzi

aşadar, băiete : ce vrei să-ţi spun? : ai văzut cu ochii tăi : protestul e unanim! : şi în sinea ta ştii că cititorii tăi nu sunt nedrepţi : că au toate motivele din lume să te critice : e aşa sau nu? : nu cumva o voce subţire, interioară, îţi spune acelaşi lucru? : eu ştiu că aşa e şi nu-ţi mai spun decât atât : nu fi orgolios, ascult-o : ce altceva mai vrei să-ţi spun? : bravo, băiete, eşti pe drumul cel bun, continuă, perseverează! : dar nu pot : trebuie să pun datoria înaintea legăturilor de prietenie : sunt critic : nu am încotro, trebuie să te cenzurez

Vosk va înclina capul cu tristeţe şi vei vedea, sub peruca somptuoasă şi pieptănată cu grijă o zonă rotundă rasă, ca tonsura unui preot

da, ştiu că ţi-e greu să recunoşti şi că o falsă mândrie te face să te revolţi împotriva bunului-simţ şi îţi spune : nu, nu le da atenţie, ai creat o operă grandioasă, unică şi trebuie s-o aperi împotriva tuturor intemperiilor! : nu-i aşa, băiete? : ah, ce cuvinte îmbătătoare îţi picură în ureche! : ce frumoase şi ce admirabile ar fi dacă ar fi adevărate! : dar nu sunt şi în sinea ta o ştii şi tu : ce poţi să fac, atunci? o să mă întrebi : am sufletul sfâşiat şi toate castelele de nisip pe care le-a construit înfumurarea mea s-au prăbuşit cu un zgomot asurzitor! : trebuie oare să-mi rup pana în două? : trebuie să-mi pun capăt vieţii?

vocea i-a crescut treptat în intensitate şi răsună acum printre coloanele care mărginesc locul acesta umbros

oh, nu! : asta niciodată! : ascultă ce-ți spune viermele care-ți roade conștiința : renunță o dată pentru totdeauna la blestematul de orgoliu : recunoaște-ți cu sinceritate greșelile și propune-ți să le corectezi : și dacă îți vine să plângi, plângi : să nu te rușinezi de mine, băiete : doar pentru asta sunt aici! : nu te mai preface! : sau poate crezi că nu e bărbătește să plângi? : te înșeli, băiete : îți spun eu, care am multă experiență cu lucrurile astea : toți bărbații adevărați scâncesc!

Vosk își șterge pe furiș o lacrimă și, luându-te de braț cu un gest familiar, te va conduce spre un colț izolat și întunecos, departe de bărbații și femeile care citesc în tăcere sau își văd de treburile lor obișnuite

înțelegi, băiete? : de ce să reproduci numai latura urâtă, negativă, a lucrurilor? : viața este compusă din clar-obscururi : până acum ai pictat totul în negru : de ce nu folosești de acum încolo tonuri luminoase?

respirația lui grea miroase a cantină sau a sală de mese : vei privi fascinat smocurile de păr care îi ies din nas și din urechi

poveștile tale sunt decadente, nesănătoase : le lipsesc detaliile agreabile : riști ca mai devreme sau mai târziu să-ți îndepărtezi și cititorii care încă te mai apără, nu crezi? : universul uman și moral pe care îl oferi e îngrozitor de insipid : nici urmă de grație, de blândețe, de poezie, de profunditate a situațiilor și a personajelor : opera ta nu e un imn închinat vieții, ci o satiră! : un deșert pustiu!

vocea de tenor atinge acum tonurile cele mai înalte ale registrului său și va întinde într-un gest protector mâna grăsuță și păroasă și ți-o va așeza părintește pe umăr

toți criticii sinceri spun același lucru : universul tău actual e monoton : personajele sunt excentrice, aproape complet nereprezentative : situațiile pe care le descrii sunt exagerate și neverosimile : crede-mă, băiete : trebuie să schimbi totul
urmează un moment de tăcere
încă mai ai timp, băiete : e suficient să ți-o propui : drumul e dificil și presărat cu spini : dar trebuie să urci : personalități din toate domeniile ți-au semnalat deja limitările și erorile, lamentabilele deficiențe de expresie
prietenul tău și-a deschis interminabilul fermoar al veșmântului și scotocește în buzunarele interioare până găsește un sul de tăieturi din ziare îngălbenite pe care ți-l va flutura în față cu tristețe
o cantitate copleșitoare de dovezi : să ți le citesc?
privirea lui o caută pe a ta și odată ce s-a stabilit contactul, își va coborî dulce privirea asupra bucăților de hârtie
macte animo, post nubila, Phoebus!
privirea i se mută de la o recenzie la alta cu o expresie serioasă, îndurerată, în timp ce buzele formulează reproșurile magistrale ca și cum ar recita mătănii
(a) folosire excesivă a cuvintelor străine
(b) lipsă de rigoare lingvistică
(c) reprezentare dubioasă a realității
(d) incapacitatea de a comunica faptele rece și obiectiv
(e) acumulare fără sens de obsesii personale bolnave și morbide
(f) folosirea conștientă a miturilor înlocuitoare
(g) renunțarea la orice pretenție de a exprima adevărul
(h) stil pe zi ce trece mai incorect
(i) erodare continuă a limbii

milostiv, Vosk întrerupe lectura şi reintroduce implacabilele acuzaţii în ascunzişul inferior al veşmântului
poţi judeca şi singur, băiete : ce dezolare! : ce supărătoare goliciune! : te găseşti pe un drum fără ieşire, îţi dai seama? da, te vei bâlbâi tu
scriitori mai tineri decât tine au primit deja tot felul de omagieri şi premii : admiraţia publicului îi urmăreşte peste tot : concetăţenii lor sunt mândri de ei şi oraşele pe unde au locuit îşi dispută onoarea de a le ridica un monument
o scurtă pauză
e tu, disgraziato, che?[1]
nimic!
exact, spune el : absolut nimic! : critici, reproşuri, acuzaţii! : în loc să creezi lumi solide, reale, şi să captezi prin asta interesul cititorilor, tu cauţi mereu nod în papură, te rătăceşti în labirinturi onirice, te bagi în încurcături absurde! : şi rezultatul se vede cu ochiul liber : nu tu distincţii, nu tu recompense, nu tu lauri! : un adevărat dezastru!
protectorul tău suspină în întunericul secret al micului pavilion şi te va ridica blând în poala lui
dorinţa de a surprinde realitatea prin intermediul unui limbaj iraţional duce la uriaşe erori de judecată, la teze absolut delirante : promite-mi că o să te schimbi, băiete : eşti încă tânăr : ai un viitor înainte : fă-o pentru mine, băiete
rugăciunile şi antifoniile credincioşilor definitivează transformarea treptată a locului şi mirosul de tămâie din copilărie (a celuilalt, a mortului) va învălui coada de penitenţi la o distanţă de aproape douăzeci şi cinci de ani

[1] Şi tu, nenorocitule, ce? (it.).

mai e ceva, băiete?
păi, o să spui : l-am încălcat şi pe al şaselea
al şaselea? exclamă el
da, al şaselea!
o dată sau de mai multe ori?
de infinite ori!
cu gândul sau cu fapta?
şi cu gândul şi cu fapta!
singur sau însoţit?
şi singur şi însoţit!
cu femei sau cu bărbaţi?
şi cu femei şi cu bărbaţi!
cu copii? murmură el
cu băieţei! cu fetiţe! cu bătrâne! cu bătrâni!
nu se poate, geme el
ba da, ba da, strigi tu : cu toate fiinţele imaginabile!
Doamne sfinte!
cu câini! cu capre! cu lebede! cu dromaderi!
cunnilingus?
cunnilingus!
immissio in anum?
immissio in anum!
coitus inter femora?
coitus inter femora!
fellatio?
fellatio!
ejaculatio prematura?
ejaculatio prematura!
receptaculo seminis?
receptaculo seminis!

adânc tulburat, își va face cruce de mai multe ori : viziunile crâncene pe care i le provoacă relatarea ta par să-i fi alterat judecata și, făcând un efort violent să se controleze, se va adresa Stăpânei Plantației din Cer cu vocea tremurândă, întreruptă de hohote : dar de data asta domnișoara Fermina nu va scoate din corset sticluța cu săruri și nici nu își va acoperi urechile îngrozită : ochii ei zâmbitori, desenați cu finețe de artist, se vor îngusta vizibil dezgustați și, arătând cu degetul de la mâna dreaptă spre podea, ca împărații romani în arena gladiatorilor, va arăta clar că în opinia ei cazul e fără speranță și, pentru binele tuturor și mai ales al preotului care mai are puțin și suferă un atac de apoplexie, e mai bine să pună capăt amabilităților și să termine cu vinovatul cât mai repede cu putință

dezgolit de splendida maiestate a lui Changó, îi vei dedica preacuratei Mame a Tuturor primele fructe ale ofrandei tale poetice

labirint de greșeli
ora pro nobis!
înfricoșător deșert
ora pro nobis!
sălaș de fiare sălbatice
ora pro nobis!
mlaștină noroioasă
ora pro nobis!
câmp plin de pietre
ora pro nobis!
pajiște colcăind de șerpi
ora pro nobis!

livadă înflorită, dar fără fruct
ora pro nobis!
izvor de suferinţe
ora pro nobis!
râu de lacrimi
ora pro nobis!
mare de nefericiri
ora pro nobis!
muncă fără recompensă
ora pro nobis!
dulce otravă
ora pro nobis!
deşartă speranţă
ora pro nobis!
falsă bucurie
ora pro nobis!
adevărată Queen Kong

dacă te-ar condamna să rămâi închis într-o cameră întunecoasă fără nici o deschizătură, fără să poţi vedea nici cea mai mică rază de soare, fără nici un loc unde să te poţi odihni

dacă pământul pe care păşeşti ar fi acoperit de sticlă pisată, de ciulini plini de spini, printre care s-ar târâi şerpi veninoşi care te-ar muşca fără încetare, dacă ar fi înconjurat de flăcări, şi asta nu o zi sau o săptămână, ci toată viaţa, nu-i aşa că numai gândul te umple de groază?

ei bine, infernul e şi mai cumplit, şi durează o eternitate

*

o voce oportună te va distrage de la lectura înfricoşătoare a vechii cărţi bisericeşti rătăcită printre hârtiile tale şi, ridicând ochii cu recunoştinţă, vei descoperi de cealaltă parte a mesei, în biroul aseptic şi confortabil zugrăvit în tonuri luminoase şi liniştitoare, un interlocutor afabil şi arătos îmbrăcat într-un halat de chirurg : lângă el, aşezat într-un fotoliu mai mare, un coleg de-al lui, de asemenea în halat chirurgical, îţi zâmbeşte prietenos şi îţi întinde un pachet de Marlboro
fumaţi?
nu, mulţumesc
bine faceţi : tutunul e un adevărat venin : dar problema e că nu mă pot lăsa : am încercat de mai multe ori şi am eşuat lamentabil : din nefericire noi nu suntem fiinţe supranaturale, cum îşi imaginează unii : avem şi noi contradicţiile şi slăbiciunile noastre : dar ştim să deosebim grâul de neghină : aşa că n-o să insist să vă corup cu viciul meu, în ideea că dacă-l practică mulţi nu poate să fie rău, : e suficient că-mi distrug eu sănătatea : acestea fiind spuse, vă deranjează dacă aprind una?
câtuşi de puţin, vei răspunde tu
sunteţi foarte amabil
fără să-şi ia ochii de la tine va scoate din buzunarul lateral stâng o brichetă Ronson, va aprinde încet ţigara, va trage cu voluptate fumul în piept şi îl va expira după câteva secunde, desenând în aer o spirală perfectă
permiteţi-ne să ne prezentăm : eu sunt Doktor Vosk, directorul Institutului de Normalizare în care sunteţi internat : colegul aici de faţă şi-a obţinut diploma în psihiatrie la Spitalul Bellevue şi s-a arătat foarte interesat de cazul

dumneavoastră : e un discipol foarte fidel al meu, în care puteți avea toată încrederea
în timp ce-ți vorbește vei observa, prin geamul gri de sticlă incasabilă, că fereastra camerei are gratii de fier și, întorcând discret capul, vei descoperi, cu oarecare neliniște, că ușile nu au clanță și se închid automat
da, mă interesează istoria dumneavoastră medicală, va spune discipolul : găsesc că obsesiile care vă contaminează scrierile sunt extrem de periculoase : dar, cu puțină răbdare și bunăvoință din partea dumneavoastră, cred că le vom găsi vindecarea
credeți?
da, printr-un tratament intensiv care să atace sursa problemei și să taie răul de la rădăcină : dar să ne înțelegem : avem nevoie de colaborarea dumneavoastră sinceră : este absolut esențial, credeți-mă : trebuie să aveți încredere în noi, să vă convingeți că vă vrem binele și că încercăm să vă scoatem la lumină : pentru asta va trebui să vă supuneți la mai multe teste și să răspundeți cinstit la mai multe întrebări
uitați, va spune Doktor Vosk : aceasta este prima : din păcate este formulată în engleză : doriți să v-o traduc?
nu e nevoie, vei spune tu
bine, citiți-o atunci : puneți o cruciuliță în dreptul fiecărei boli sau defect pe care îl aveți sau l-ați avut : ah, și mai ales, nu mințiți! : nu încercați să ne ascundeți nimic! : dacă faceți asta, în ciuda vastei noastre experiențe, discipolul meu și cu mine nu vom putea face nimic pentru dumneavoastră și ne vom vedea obligați să vă declarăm oficial incurabil
Doktor Vosk își va scutura țigara : apoi îți va întinde politicos un formular dreptunghiular scris atent la mașină

MEDICAL EXAMINATION OF APPLICANTS[1]

I certify that I have the following conditions:

Dangerous contagious diseases:

Actinomycosis
Amebiabis
Blastomycosis
Chancroid
Favus
Filariosis
Gonorrhea
Granuloma inguinale
Keratoconjunctivitis
Leishmaniasis
Leprosy
Symphogranuloma Venereum
Mycetoma
Paragonimiasis
Ringworm of scalp
Schistomiasis
Syphilis, infectious stage
Trachoma
Trypanosomiasis
Tuberculosis
Yaws

Mental conditions:

Insanity
Psychoparthic personality
Mental defect
Narcotic drug addiction

---

[1] Examinarea medicală a solicitanţilor. Confirm că sufăr de următoarele afecţiuni:

Boli contagioase periculoase: actinomicoză, symphogranuloma venereum, amibiază, micetoma, blastomicoză, infecţie a scalpului, negi, schistomiază, filarioză, sifilis, în faza contagioasă, gonoree, trahoma, granulom inghinal, tripanosomiază, keratoconjunctivită, supuraţii, leishmaniaza, frambesia, lepră.

Afecţiuni psihice: nebunie, probleme mentale, comportament psihopat, dependenţă de narcotice, deviaţii sexuale, alcoolism cronic, unul sau mai multe atacuri de nebunie în trecut.

Semnătura pacientului. (engl.).

Sexual deviation Chronic alcoholism
Previous occurrence of one or more attacks of insanity

Patient's signature

Doktor Vosk și discipolul lui fidel și plin de abnegație te urmăresc cu priviri pătrunzătoare și, pentru a-ți dovedi umilința și buna-credință, ca și dorința ferventă de mântuire, vei însemna cu o cruciuliță toate punctele de pe listă și vei semna în josul paginii : ei vor parcurge lista timp de câteva minute, vor adăuga câteva comentarii pe margine și, odată încheiată examinarea, Doktor Vosk va zâmbi afectuos și aprobator
bine! : foarte bine! : văd că suntem pe calea cea bună! : cazul e grav, foarte grav : dar nu trebuie să disperați : în ziua de azi știința face adevărate minuni!
procentul de normalizări în clinica noastră este realmente fantastic, va adăuga discipolul
tratamentul pe care îl aplicăm a rezolvat chiar și cazuri mai grave decât al dumneavoastră, spune Vosk
și astăzi pacienții noștri duc vieți absolut normale, va spune discipolul
francheța, generozitatea și căldura infirmierilor noștri i-au ajutat să-și recunoască greșelile și li s-a oferit oportunitatea de a le remedia, spune Doktor Vosk
după câteva săptămâni de persuasiune toți ajung să-și rupă în bucăți manuscrisele pline de înfumurare și încep să-și scrie febril noile experiențe, într-un fel de catarsis disperat, va spune discipolul

spun lucruri foarte frumoase în ciuda tristeții și neliniștii lor, spune Doktor Vosk
acum scriu deja într-o manieră rațională și obiectivă, va adăuga discipolul
au scăpat de obsesii și acum redau fidel și obiectiv lumea înconjurătoare, spune Doktor Vosk
nu i-ați putea recunoaște! va spune discipolul : sunt oameni normali ca Doktor Vosk și ca mine!
au soții și copii!, spune Doktor Vosk : participă la procesul de producție! : în locul erecției trecătoare a plăcerii textuale care nu e decât o masturbare neproductivă, deschid canale fecunde, generative, în mințile unui public atent și implicat!
și toate astea, credeți-mă, ni se datorează exclusiv nouă, va spune discipolul
tratamentului nostru fabulos, spune Vosk
același pe care îl veți urma și dumneavoastră! va spune discipolul
exact același! spune Doktor Vosk
câteva săptămâni de cure intensive de normalizare și apoi alte câteva pentru a evita recidivele, va spune discipolul
îl ținem pe pacient departe de toate pericolele și riscurile până când se consolidează procesul și se adaptează la noile condiții de mediu, spune Doktor Vosk
sunteți un om norocos, va spune discipolul
nu norocos, foarte norocos, completează Doktor Vosk
vă așteaptă un viitor luminos, va spune discipolul
vă redăm inocența, spune Doktor Vosk : datorită nouă, veți simți din nou ca un copil!

*

spre parc, în fugă grăbită spre parc, ținând mâna doicii sau a guvernantei moarte, pe alei îndepărtate acoperite cu pietriș fin, printre straturi de flori și garduri vii, lăsând în urmă micuțele poduri rustice, pavilioanele, chioșcurile, lacurile și heleșteiele, statuile, spre locul de întâlnire unde ceilalți copii țipă, se împing, sar, țopăie și zburdă, fac castele de nisip, se dau în leagăne și pe tobogane, în timp ce în jurul lor călugărițele râd, se agită de colo-colo cu glugile lor albe apretate, organizează jocuri de-a v-ați ascunselea țară țară vrem ostași șotron concursuri de dans, îl înconjoară ca niște fluturi uriași dintr-o specie dispărută și Mutter Vosk îl invită să se alăture corului vesel, e un kopil timid și nu-i place să se joace cu golegii în regreatzie, korekt?, cu inconfundabilul ei accent nemțesc, încercând să-l facă să se rușineze de propria timiditate, haide, repet după mine, mein kind, drei iezi cucuietzi, ușa mamei descuietzi! aplecându-se spre el ca să-l facă să cânte cu ea, tzâr, tzâr! și ciupindu-l puternic de braț, îtzi mângâi păsărica din când în când, nein? nu-i așa că te joci de-a mutter și de-a pater? spune-mi la ureche, pentru că e rrău, rrău și dacă Maica Domnului te vede îtzi taie mâna

plăcerea solitară a scriiturii!
să manevrezi blând pana, să o mângâi cu fervoare adolescentină ca în starea de semiveghe propice satisfacerii manuale, să-i lași licoarea filiformă să picure pe albeața foii goale, să atingi perfecțiunea delicată a solistului, să prelungești prin artificii subtile rigoarea tumulară, să amâni la nesfârșit orgasmul, să-ți consumi peste măsură propria

energie, să aboleşti zgârcenia încăpăţânată a ordinii reale a lucrurilor : abandonându-te inspiraţiei întâmplătoare care îţi ghidează paşii în periplul lor festiv, duminical : prin Ghardaïa, Istanbul sau Fez, Belleville Berbés sau Gare du Nord : ca o pasăre de pradă ieşită la vânătoare pătrunzi în labirintul junglei urbane cu promptitudinea vigilentă a uliului : pregătit pentru magnetismul brusc al trupului care îl va atrage irezistibil pe al tău şi vă veţi împreuna precum cuvintele pe care poetul le uneşte în temporare, versatile conjuncţii : transformând deviaţia semantică în arc voltaic, întorcând spatele logicii şi dispreţului ei meschin : până în momentul în care căutările paralele se întâlnesc, verbul capătă trup şi împreunarea amoroasă străluceşte ca o desăvârşită metaforă : dispreţuind proximitatea periculoasă a criticului religios, socialist-realist sau psihiatric care, bine înfipt în piedestalul său de erudiţie, îndreaptă un deget acuzator spre micul altar şi anunţă cu voce tare că a fost martorul reciprocei şi deliberatei plăceri a lui Onan : actului abominabil de a mânui pana fără nici un beneficiu pentru cititori şi pentru multiplele şi presantele lor nevoi : acompaniat de un cor indignat de cetăţeni oneşti care apar la ferestre şi privesc spectacolul mizeriei umane cu exclamaţii şi ţipete de groază fascinată

oh, comme c'est dégoûtant![1]

take a look

it turns my stomach[2]

---

[1] Ah, ce dezgustător (fr.).

[2] la uite

mi se întoarce stomacul pe dos (engl.).

disgraziato[1]
Monsieur, vous n'avez pas honte?[2]
să-i împuște, da, domnule, să-i împuște
oh, snap it
please, don't move[3]
regarde, il jouit![4]
Doamne sfinte!
un momentino, per carità[5]
look at this[6]
andiamo, è troppo òrrido![7]
când mulțimea babeliană se împrăștie, Fidelul Discipol își va îndrepta privirea spre Stăpâna Plantației din Cer și domnișoara Fermina se va încrunta și va arăta încă o dată cu degetul de la mâna dreaptă în jos ca Cezar la finalul luptei gladiatorilor, indicând clar că în opinia ei cazul e fără speranță și pentru binele tuturor și mai ales al ordinii scriitoricești și a ideologilor și apărătorilor ei plătiți, e mai bine să se pună capăt amabilităților și sentimentalismelor și să termine cât mai repede cu tine, vinovatul indecent și îndărătnic

Fidelul Discipol rămâne așezat, rigid, de cealaltă parte a mesei-birou și, după ce te privește o vreme cu un aer sever,

---

[1] Nenorocitule (it.).

[2] Domnule, nu vă e rușine? (fr.)

[3] Nu vă mișcați, vă rog (engl.).

[4] Uite, are orgasm (fr.).

[5] Un moment, vă rog frumos (it.)

[6] Fii atent aici (engl.).

[7] Hai să mergem, e prea oribil (it.).

uşor dezaprobator, îţi va întinde totuşi fără un cuvânt TESTUL NUMĂRUL DOI

Citiţi următorul text scris de directorul instituţiei noastre şi comentaţi sau discutaţi pe larg trei puncte care v-au atras în mod special atenţia

„Astăzi, când autoproclamata avangardă critică îşi propune să elibereze literatura de tirania insuportabilă a genurilor, aruncând astfel peste bord progresele milenare ale spiritului uman, nu face altceva decât să bată câmpii repetând la nesfârşit aceleaşi argumente obosite, răsuflate şi deja discreditate pe care le foloseau, printre alţii, şi suprarealiştii acum mai bine de cincizeci de ani. Cu mii de subtilităţi şi artificii demne de vechii sofişti, ni se explică cum că limbajul nu reflectă lumea, că literatura şi viaţa sunt două lucruri complet diferite etc. Rezistând tentaţiei de a le spune să plimbe ursul, îi vom lăsa mai bine pe aceşti mandarini elitişti să se distreze şi să se joace cu mirajele lor care nu respectă nici o regulă şi, închişi în turnul lor de fildeş, dau glas unui cântec de lebădă care din fericire nu impresionează pe nimeni. Cititorul de azi şi-a păstrat neştirbită încrederea în personaj : dacă romancierul şi-o pierde, mâine îşi vor scrie singuri, în viaţa reală, intriga propriilor lor romane."

Fidelul Discipol te studiază din spatele ochelarilor fumurii şi, nerăbdător să-i faci pe plac şi să obţii cu orice preţ normalizarea dorită care îţi va aduce ovaţiile publicului şi îţi va garanta un loc de cinste printre marile nume ale literaturii, vei recurge la ajutorul unui ghid turistic şi, conform

instrucțiunilor testului, vei purcede mai întâi să descrii, cât mai exact cu putință, câmpii pe care i-ai bătut

„Toată zona de est a depresiunii andaluze prezintă semnele unei personalități bine definite. E o câmpie întinsă, pe care se ridică din când în când mici coline, un peisaj complicat în aparență dar care se poate ordona printr-un simplu studiu al unei hărți și observând că solul calcaros se întinde la nesfârșit, ascunzând complexitatea subsolului. Până la Guadalimar traversăm un ținut destul de slab populat, acoperit de măslini, care anunță apropierea acestor Câmpi Bătuți cu soluri calcaroase, fertile, acoperite de arbori. De acolo, privirea se pierde în imensitatea câmpurilor cu plantații geometrice de măslini"

îți vei întrerupe munca laborioasă de copist, îi vei permite Discipolului să-ți frunzărească puțin comentariile, fără să aștepți aprobarea oficială, vei consulta mai multe cărți de zoologie, căutând în zadar instrucțiuni despre plimbatul ursului și, așa stând lucrurile, după ce-i vei atrage atenția în termeni respectuoși și precauți că probabil e vorba de o mică scăpare din partea psihiatrului-șef, vei expune întreaga gamă de sugestii ale unui cunoscut antrenor de circ cu privire la URȘI și întrebuințările lor

„Pot fi plimbați în lesă sau în ham și pot fi lăsați chiar liberi, dacă sunt suficient de bine dresați. Pot să meargă pe patru picioare sau ridicați în două picioare.

Pot fi învățați să facă diferite giumbușlucuri, pot să se joace cu mingea sau cu cercul, pot face tumbe și salturi prin cercul de foc. Pentru numere complexe, se pot folosi până la șase urși"

de această dată Discipolul va da semne evidente de nerăbdare dar, decis să-ți vezi normalizarea dusă la bun sfârșit și să-ți adaptezi fidel stilul la exigențele registrului civil, vei trece la cel de-al treilea punct al testului și vei începe să descrii, cu detalii demne de marii maeștri cu stilul lor simplu și natural, condițiile specifice de viață din interiorul unui turn de fildeș, dar interlocutorul tău îți va smulge hârtia din mână și, într-un atac de furie, o va rupe în bucăți
ascultă, tinere! va spune : ți-ai propus să mă iei peste picior? chiar dacă mi-aș propune-o n-aș reuși, vei răspunde tu : sunteți mai greu decât mine
un moment, va spune el : să nu încurcăm lucrurile : eu îți vorbesc în spaniolă, pe care dumneata o înțelegi la fel de bine ca și mine : nu are rost să faci pe deșteptul și să-mi vinzi un măgar pe post de cal
nu încerc să vă vând nici unul din aceste animale, vei spune tu
gata, va spune el : lasă jocurile, că nu ești copil! : știi foarte bine
gata, va spune el : lasă jocurile, doar nu ești copil! : știi foarte bine pe ce picior dansezi
pe dreptul, vei spune tu
prostii, va spune el : eu mă refer la răspunsurile din test și dumneata îmi vii cu de-astea!
ați prefera din celelalte? vei întreba tu
nu, nu, nu! va striga el : văd că azi nu ne înțelegem nicicum! : de câteva minute încerc să-ți explic că vorbim limbi diferite! : poți să-mi spui ce te-a pișcat?
un țânțar, vei spune tu

mă dau peste cap ca dumneata să înțelegi, se va bâlbâi el, aparent neterminându-și fraza
mai bine nu, vei spune tu : o să amețiți
e absurd, va spune el : e ca și cum am fi pe lungimi de undă diferite : cineva te-a montat împotriva mea : altfel nu-mi explic : e ceva putred aici
n-ar fi bine să vedem ce e, înainte să înceapă să pută? vei spune tu
nu mă face să-mi ies din țâțâni!
dacă ieșiți, va trebui să intrați la loc, vei spune tu
nu știu unde ai făcut școala, va spune el : dar te exprimi foarte grosolan : dar ai grijă : te avertizez că pot să-mi dau și eu arama pe față
va fi destul de greu să vă curățați pe urmă, vei spune tu
răbdarea mea are limite, va adăuga el : dacă o să regreți pe urmă, eu mă spăl pe mâini
chiuveta e acolo, vei spune tu
foarte bine! va urla el : o să plătești!
cash sau card?
ești un obraznic și un nerușinat, va striga el : dar glonțul cu care tragi o să se întoarcă împotriva ta!
nu am permis de port armă, îi vei atrage atenția
lasă-mă în pace! va spune el : n-ai decât să te duci unde vezi cu ochii!
cu plăcere, dar să-mi înapoiați ochelarii
nu mai suport! va răcni el : îmi explodează capul!
și exact asta se întâmplă, fără ca tu să poți face nimic : o substanță moale, gelatinoasă îi țâșnește din cap și stropește pereții și tavanul biroului ultramodern zugrăvit în tonuri luminoase și liniștitoare, în timp ce tu îți ștergi stropii de pe

față cu hârtia pe care e scris cel de-al treilea test și ieși calm, cu ajutorul inelului de chei, pe ușile silențioase, bine unse, ale Institutului de Normalizare (sensul propriu și sensul figurat se confundă : posibilitățile discursului anulează cu o trăsătură de condei presupusele imposibilități ale referentului) discipolul meu! : unde e discipolul meu? va țipa directorul tratamentul meu nu i-a picat bine, vei răspunde tu : în timp ce mă aducea pe calea cea bună s-a înfierbântat prea tare și a fost victima unei explozii groaznice

mi se întâmplă ceva cumplit, spune V : interveniți în favoarea mea, vă rog : grăbiți-vă! : faceți ceva! : hoții ăștia de scriitorași de doi bani m-au despuiat încetul cu încetul de bunuri, de substanță și de posesiunile mele : mi-am pierdut greutatea, statura, expresia, atributele, caracterul : mi s-a luat reședința familială, tipică clasei de mijloc, detaliat descrisă într-o infinitate de romane : cu rândul ei de balcoane cu balustrade de fier forjat, scara splendidă căzută în ruină, salonul decorat cu snobism, masa cu mangalul dedesubt și fotoliul adânc în care stăteam și verificam registrele magazinului și citeam editorialul din ziar despre criza regimului parlamentar : și nu numai casa și mobila, ci și hainele și obiectele personale : melonul care mă face să arăt ca un cămătar sau un agent de bursă, jacheta cadrilată, haina de seară din catifea, bastonul cu măciulie de argint, ghetele și mănușile din piele de căprioară, jambierele de piele, ceasul de buzunar cu lanț pe care l-am cumpărat de la piața de vechituri din Madrid : acum nu am nici trecut, nici profesie, nici trăsături specifice, nici strămoși, nici ambiții, nici prieteni : nu mănânc, nu beau, nu fumez,

nu iubesc, nu sufăr, nu gândesc : am încetat să mai frecventez orice fel de cercuri, să mai scriu versuri, să mai corespondez cu elveţience, să fiu predispus la ameţeli şi vertigo, să studiez cărţi de estetică şi tratate de economie : mi s-a excizat o aluniţă pe care o aveam pe braţul stâng (detaliu de care uneori mă serveam ca să mă identific în faţa vreunei rude pe care o scăpasem din vedere) şi (e ceva de care nu-mi vine să vorbesc, ceva de-a dreptul dezgustător) cicatricea unei vechi operaţii la vintre! : dar staţi aşa, încă n-am terminat! : aceste fiinţe fără suflet (nu-mi vine acum un termen mai blând) nu s-au mulţumit să-mi fure numai bunurile, rădăcinile şi mobilele, ci au sfârşit prin a mă lipsi şi de figură şi înfăţişare! : mă uit în oglindă şi nu văd nimic! : nici fruntea senină şi cu început de chelie, nici ochii întunecaţi, mici şi pe jumătate închişi dar pătrunzători şi scormonitori, nici nasul subţire, acvilin care, conform unor descrieri în care se poate avea încredere, îmi conferă un profil nobil, de aristocrat : mi-am pierdut zâmbetul la care nu renunţam nici în momentele cele mai grave, insolenţa aristocratică şi privirea în care se citeau pasiunea şi hotărârea geniilor vechii stirpe : acum nimeni nu mă mai recunoaşte pe stradă şi nu se mai interesează de mine şi nici nu se oboseşte să afle ce mi s-a întâmplat : nu mai primesc scrisori telegrame vederi cecuri transferuri bancare ordine de plată : nu semnez autografe şi nici nu ofer fotografii cu dedicaţie : ruina mea e absolută, singurătatea mea totală : şi ca să pun capac (pentru că nenorocirile mele sunt comparabile cu cele care l-au copleşit pe răbdătorul Iov, după cum se spune în Biblie) mi s-au retras cele trei litere finale ale numelui meu de familie şi acum folosesc numai iniţiala : mi se spune V, îţi dai seama? : nici cele mai negre doctrine

totalitare care atentează cu promisiuni mirifice la stabilitatea şi valorile lumii haotice a zilelor noastre nu au ajuns atât de departe încât să şteargă toate diferenţele, să elimine individualitatea, să anuleze, pur şi simplu, sufletul! : am încetat să mai fiu o entitate completă şi tridimensională, cu concreteţe psihologică şi fapte care au efect asupra altora, ca să mă transform în V : o iniţială, o literă, un număr! : spune-mi dumneata, domnule romancier : ăsta e paradisul spre care duc cântecele revoluţionare de sirenă? : abolirea, moartea egoului? : e mai rău decât în China lui Mao! : acum nu mai sunt decât o voce : m-ai redus la murmurul unui discurs vag şi neidentificabil : nici măcar nu e vocea mea, ci a ta, a stăpânului tău : o să mă abandonezi aşa? : nu te înduioşează lacrimile sufletului meu sfâşiat?

cum mica voce devine isterică şi îţi zgârie neplăcut urechile, vei repeta gestul simplu al Stăpânei Plantaţiei din Cer şi vei arăta cu degetul mâinii drepte în jos, ca împăraţii în arena gladiatorilor : pe loc, vocile vor atinge intensitatea unui ţipăt ascuţit asemănător celui pe care îl scot vitele duse la abator : dar din fericire va amuţi repede şi când laşi jos pana şi te ridici ca să mergi să urinezi şi să te speli pe mâini, de data asta Fecioara din Pădure, alias domnişoara Fermina, va fi cea care se va fi dus dracului

regele a murit, trăiască regele
odată încheiate rugăciunile pentru odihna veşnică a răposatului, vei coborî primele trepte de la Sacre Cœur şi vei

merge o vreme înspre Place du Tertre, pe străduțele din vechea Commune Libre du Montmartre : turiștii umplu ca de obicei terasele cafenelelor și artiștii profesioniști care își exercită nobila artă aplecați, cu pensula și paleta în mână, asupra pânzelor întinse pe șevalete, reproduc pentru câteva zeci de franci fizionomia, copiată din realitate, a miilor de trecători care își doresc un suvenir nepieritor : indiferenți la artileria japoneză de camere video și aparate foto, trasează profiluri, desenează trăsături, definitivează figuri, surprind expresii care revelează sufletul și caracterul modelelor efemere, interșanjabile, repetate la infinit : alături de tine un domn flamand, al cărui nume brodat cu roșu pe buzunarul stâng al hainei stabilește o relație fonetică mincinoasă, aproape jignitoare, cu acel concetățean îndepărtat și vizionar al lui care a pictat cu atâta măiestrie diavolul care expulza sufletele vinovate prin pupila ochiului său abominabil, își va contempla satisfăcut imaginea promovată la rangul de Operă de Artă și va recompensa talentul portretistului cu discretă mărinimie : în timp ce te retragi și cobori te vei gândi că figura lui îți e cunoscută și, îndreptându-te spre bulevardul Rochechouart, te vei întreba, în treacăt, dacă nu v-ați mai întâlnit undeva

VII

„Căci acum fără teamă, ca unul care nu are
nimic de pierdut, ca acela care te găsește
plictisitor,
ca un călător sărac care nu se teme de tâlhari
și merge cântând în gura mare."

FERNANDO DE ROJAS, *La Celestina*

să elimini din corpusul operei scriitoricești până și ultimele urme de teatralitate : să o transformi într-un discurs fără nici un pic de intrigă : să arunci în aer noțiunea învechită a personajului în carne și oase : să înlocuiești *progressio drámatica* a evenimentelor cu o serie de aglomerări textuale controlate numai de forța centripetă : nucleul care determină scriitura însăși, condeiul procreator al procesului textual : să improvizezi arhitectura obiectului literar, făcând din el nu o structură de relații logico-temporale, ci mai degrabă o ars combinatoria de elemente (opoziții, alternanțe, diversiuni simetrice) pe albeața rectangulară a paginii : rivalizând cu pictura și poezia în plan pur spațial : indiferent la amenințările explicite sau tacite ale comisarului-jandarm-grănicer deghizat în critic : surd la cântecul de sirenă al analizei textuale instrumentale și interesate și la meschinul criteriu al utilității

★ ★ ★

flacăra pascală? : sau înflăcăratul Pascual? : pe dreptunghiul alb, imaculat și virgin dubla ispitire (greșeală, capcană?) se

oferă vertiginos condeiului : arbitrarul relatării, permanent ascuns sub pretexte mincinoase : așezat pe (sub?) masa de joc, înghețat de raza palidă de soare care pătrunde prin peretele gros : semn (indicație probabilă) de zi ploioasă care, cu uscăciune deșertică, îmbrățișează fertilul peisaj antarctic : străduțe și bulevarde bine arate, smochini de piatră, grădini irigate de taxiuri și tramvaie : cu pana în gură, tragi cu gloanțe (cuvinte) în multiplele direcții posibile : cauzalitate restrictivă, determinism avar al tristei păsări din mână comparat cu beția sutelor de păsări care zboară : acțiuni logice, sintaxă coerentă, motivații clare! : succesiune meschină de efecte și cauze, inventarea obosită, anemică a unui nedormit Jehova biblic! : visând la plăcerea nemăsurată a capriciului și a neverosimilului : univers infinit al improbabilului în care lipsa de rațiune înflorește și fascinantul haos mâzgălește albeața paginii cu un șuvoi enigmatic, eliberator de semne

* * *

autonomia obiectului literar : structură verbală dotată cu propriile sale relații interne, limbaj perceput în sine și nu ca mediator transparent al unei lumi străine, exterioare : eliberând cuvintele de sclavia față de o ordine pragmatică ce le transformă în simple vehicule ale rațiunii atotcuprinzătoare : față de gândul logic care le utilizează, disprețuitor, fără să țină cont de greutatea și valoarea lor specifică : îndeplinind funcțiile de reprezentare, expresie și chemare inerente comunicării orale, ale cărei componente (emițătorul, receptorul, contextul, contactul) operează (deși în mod diferit) joacă în momentul lecturii și o a patra funcție (erogenă?)

care se va concentra exclusiv asupra semnului lingvistic : eliberând limbajul, datorită acestei a patra funcţii, de finalitatea sa simoniacă, subordonată : transformând anomalia semantică în nucleu generator de poezie şi unind astfel, într-o armonie polisemantică, sexualitatea şi scriitura : un dispreţ general faţă de seria utilă, procreativă, care metamorfozează plăcerea abominabilă şi sterilă într-o figură de stil, păcatul capital în metaforă existenţială : rezolvând în sfârşit, la capătul acestui lung periplu, ecuaţia secretă a dublei tale deviaţii : manipularea neproductivă (onanistă) a cuvântului scris, savurarea autosuficientă (poetică) a plăcerii ilicite

★ ★ ★

vei reproduce încă o dată, cu caligrafia ta impecabilă, scrisoarea sclavei ale cărei cuvinte lămuresc şi dau sens unei vieţi (a ta?) organizate (în funcţie de ea) sub forma unui neîntrerupt proces de eliberare şi desprindere, ştiind că te afli în posesia cheii care îţi permite să-i interpretezi (celuilalt) retrospectiv traiectoria, cu conştiinţa de a fi ajuns la finalul unui ciclu în urma căruia, după ce ţi-ai schimbat pielea şi ţi-ai achitat datoria, poţi să trăieşti în pace

stăpânul meu

Domnia Voastră m-a lăsat în casa copiilor voştri domnişoara Ferminita şi domnişorul Jorgito şi eu am făcut tot ce-am putut ca să mă ţin de promisiunea pe care am făcut-o Domniei Voastre dar când a venit domnişoara Telesfora în casa domnişoarei Ferminita

m-au alungat din casă şi aici sunt, cum ar veni, în stradă, aşteptându-vă încă pe Domnia Voastră
si vă mai spun şi că domnişoara Telesfora l-a vândut pe Julian lui Tomabella şi Tomabella l-a vândut lui Montalvo şi din vară fiul Domniei Voastre, Jorgito, n-a mai vrut să-i dea nici un ban
dacă Domnia Voastră găseşte de cuviinţă să rezolve într-un fel situaţia, cum sclava voastră nu are nici ce mânca şi aş fi foarte recunoscătoare dacă Domnia Voastră m-ar ajuta
salutări Petrei şi Florei şi domnişoarei Angeles şi domnişoarei Adelaida şi domnişoarei Josefita şi stăpânei mele
şi sclava ascultătoare Domniei Voastre vă roagă s-o binecuvântaţi
Casilda Mendiola

strigăt de durere
izvorul secret al procesului de eliberare a condeiului tău
raţiunea ascunsă a deviaţiei tale morale, artistice, sociale, religioase, sexuale

* * *

cu zece ani înainte, în spaţiul propriei tale scrieri
Zoco Grande se întindea în faţa ta vast, pestriţ, policrom, cu umbrarele, tarabele şi bazarele sale în plin soare şi, printre flecărelile de neînţeles ale negustorilor arabi şi clinchetul strident al clopotelor vânzătorilor de apă ai auzit vocea femeii, mai bine spus accentul, produsul concentrat, s-ar părea, al multor secole de ordine neschimbată, de simţ

ierarhic al datoriei, de conștiință trufașă a statutului de conducător, de credință oarbă în buna funcționare a legilor care guvernează cu înțelepciune destinele lumii
dă-te la o parte, Paco, te poate atinge!
te-ai întors să te uiți cine a rostit aceste cuvinte și ai văzut-o : frumoasă, cu trăsături atât de tipice spaniolești că îți întoarce stomacul, îmbrăcată din cap până în picioare, fardată, vopsită, machiată, învăluită în țesături, parfumuri, rimeluri, oje procurate fără îndoială din buticurile luxoase din Faubourg Saint-Honore de soțul cu fălci late, nas uriaș, mustăcioară perfect orizontală cu capetele răsucite ca semnul de deasupra literei ñ, ochii ascunși în spatele unor ochelari fumurii, cu rame groase de baga care îi acoperă tâmplele ca niște ochelari de cal
fii de târfă, ți-ai spus
(în fața lor, și în fața ta, un cerșetor arab de vârstă incertă părea să însumeze toate tarele și defectele fizice ale rasei umane
jeg
mizerie
zdrențe
bube pline de puroi)
dacă aș putea și eu, ți-ai spus, să inspir asemenea groază, să reunesc în persoana mea tot ce e mai abject, mai josnic, mai corupt, tot ce trezește disprețul virtuos al acestei perechi împuțite
și, la fel ca migdalul prăpădit care în mijlocul înghețat al lui ianuarie înflorește dintr-odată, splendid și miraculos, cerșetorul a devenit în ochii tăi un simbol prețios și demn de invidie, urâțenia lui de până atunci s-a transformat în

creuzet de alchimist, emblema însăşi a unei extraordinare frumuseţi
şi ai ştiut din clipa aceea că nici o morală, nici o filosofie, nici un principiu estetic nu vor avea nici o valoare în faţa turmei foştilor tăi concetăţeni, vulgarizaţi de cinci secole de conformism, în afară de cazul în care ar risca să provoace genul de comentarii dezgustate pe care le emite cuplul acesta la vederea cerşetorului
deliberat ridicole
voit şocante
ţinându-te departe de capcanele unei scârboase respectabilităţi
o viaţă numai a ta, la marginile societăţii
mai devreme sau mai târziu, îţi spuneai
(şi încă o mai faci)
unii, poate, vor înţelege

* * *

monotonie sau accident? : comparată de unii cu un disc zgâriat, istoria ex-patriei tale le aminteşte altora de interminabilul Bolero de Ravel
în sălile de bal ale prefecturii din Bayonne, în fostul département des Basses Pyrenées, nemuritorii pretendenţi la tron îşi expun blazoanele şi titlurile în faţa pomposului mesager cu imunitate diplomatică : pedigriul lui e excelent şi e, se pare, pe placul snobismului ambiţiosului maître de maison : Cidul figurează şi el, evident, ca şi sălbaticul şi părosul don Pelayo : unul invocă rudenia cu Túbal : altul afirmă că Wamba a fost unchiul lui şi vărul lui, ţii minte?, Sancho cel Viteaz : triumful păunilor e pătat cu roşu, vorbăreaţa Spanie

Însorită spune banalități și tartanul scoțian trece drept Bourbon
cronicarii comentează secol după secol corectitudinea simbolurilor heraldice, semănând confuzie și îndoială în mintea logică și carteziană a bătrânei tale portărese de pe rue Poissonnière
monsieur, par charité, où va l'Espagne?
à sa perte, j'espère[1]

★ ★ ★

corpul tău nu va îngrășa solul : doar dacă, conținând o puternică substanță toxică, acțiunea parazită se va întinde asupra întregului spațiu peninsular, contaminând încetul cu încetul arborele național de litere până îl va usca, ca pe smochinul acela blestemat și strâmb pe care Biblia îl pedepsește atât de sever : dar dacă realitatea nu cedează asalturilor tale onirice va trebui să decizi de pe acum ce soartă îi rezervi trupului tău : proaspăt licențiat la Puebla, numele său nu va fi dat nici unui liceu, nici unei statui, piețe, străzi, alei : păsările nu se vor odihni pe laurii săi, câinii nu-i vor murdări piedestalul, voci vesele de copii nu-i vor pronunța silabele : terminat, irecuperabil, nimeni, dar absolut nimeni nu va veni să-i ridice rămășitele : scutindu-l de simbioza obscenă cu pământul pe care-l urăști îl vei lăsa să se odihnească în pace într-un cimitir musulman : printre nenumăratele pietre funerare anonime erodate de respirația vântului insațiabil : geometrie prudentă de solzi și tangente,

[1] Domnule, dacă sunteți bun, încotro se îndreaptă Spania?
spre pierzania ei, sper (fr.).

dune șerpuitoare care mângâie și sufocă într-o îmbrățișare șireată, serpentină, vorace : contopit pe de-a-ntregul cu nisipul sterp : devenit, în sfârșit, parte dintr-un peisaj pustiu : în afară de cazul în care, precum nevoiașii din țara ta natală în anii de după teribilul cataclism, îl vei vinde unei morgi sau unui spital universitar pentru practica și instruirea viitorilor Galeni care vor reuși, într-o bună zi, să descopere cauzele vechii constipații colective

* * *

ciclul evoluției biologice care transformă larva în insectă cu înfățișare somptuoasă și atrăgătoare, care nu mai aduce deloc cu obscurele sale origini, e acum complet
ca un batracian a cărui transformare succesivă, spectaculoasă, nu e însoțită și nici urmată de nici o maximă morală ca Proteu, sau ca un magician sau transvestit care își pune în scenă numărul în fața unui public care râde și de care se râde în același timp
te-ai transformat și ai transformat totodată instrumentul prin care te exprimi, lăsând în urmă, pe fiecare pagină albă de hârtie, zdrențe și rămășite ale fostei tale proprietăți până ai ajuns în stadiul actual în care nu te mai identifică decât o fațadă nominală și ștearsă
ca bătrâna aceea evazivă și alienată care, după ce a pus capăt vieții ei anterioare și a refuzat să-și mai recunoască propria familie, a păstrat numai o aparență de politețe care îi permite să aibă cu tulburatul ei nepot același gen de schimburi impersonale de cuvinte pe care le-ar avea cu un necunoscut în sala de așteptare de la doctor

și iată-te acum, la capătul unui chinuitor șir de schimbări și metamorfoze, la momentul inevitabil al unui rămas-bun melancolic
apostaziile, transgresiuni, exiluri, toate acestea te-au înstrăinat pentru totdeauna de fauna ta nativă și politețurile pe care le mai schimbi din când în când cu membrii ei sunt la fel de mecanice și de goale ca și zâmbetul fals al bunicii în ziua în care nu l-a mai recunoscut
pe el, nu pe tine
pe acela ale cărui schimbări de piele servesc de semne, presărate prudent pe drum ca în Tom Degețelul, care marchează aventurile și accidentele orgolioasei, solitarei lui trădări

★ ★ ★

în viitor, dacă mai scrii, vei scrie în altă limbă : nu în cea pe care ai repudiat-o și de care te-ai despărțit astăzi după ce ai întors-o cu susul în jos, ai amestecat-o, ai nesocotit-o : încercare de revoltă din interior care compensează prezentul pe care, împotriva voinței tale, i-l oferi : adăugându-ți artefactul la monumentul ei, dar distilând în același timp agentul (caustic, coroziv, mușcător) care o corupe și o distruge : cadou înșelător (al tău) răsucit ca o coadă de scorpion : ofrandă (a ei) cu in cauda venenum : relație ambiguă care îți va fura somnul până vei ajunge la concluzia logică a diversiunii : eliberarea instrumentului și vehiculului rupturii tale (a ei) : știind că din acel moment poate (poți) dormi liniștit : cu conștiința clară a faptului că răul a fost făcut : progenitură infamă, subversiunea ei (ta) (ideologică,

narativă, semantică) îşi va continua independent acţiunea de subminare secol după secol

* * *

din clipa asta dezobişnuieşte-te de limba care a fost cândva a ta, începe prin a scrie conform unor simple intuiţii fonetice, fără să te oboseşti să ceri permisiunea donei Akademia ca să vorbeşti de-acum încolo ca milioanele de vorbitori care o folosesc zi de zi fără să ţină kont de kodul penal impus de mandarini, uitând puţin kâte puţin tot ce te-au învăţat, într-un efort deliberat şi lucid de a te transforma în analfabet, kare te va face să renunţi unul kâte unul la kuvintele limbii tale şi să le înlokuieşti în final ku acea lugha al arabya eli tebdá ta-drús chuya b-chuya, lugha uára bissaf ualakini eli tjab bissaf, ştiind kă de acum lassmék t-takalem mesyan ila tebghi tsáfar men al bildan mselma ua tebghi taáref ahsán r-rjal kare ţi-au inspirat tekstul dar nu-l vor citi, rjal min Uxda Tenira Uahran Ghasauet El-Asnam Tanxa Dar-Bida a kărui înţelepciune ţi-a permis să te kunoşti pe tine însuţi şi ţi-a dat posibilitatea să-ţi eksprimi aceste kunoştinţe eliberându-te de impostură şi, graţie praktikării unui limbaj corporal, a Kuvântului înkarnat, a tebdá kif uáhed l-arbi al idu sghera ua min baád al idu Kbira bex temxi l-xamá ua tqrá al surat eli tjab

qul ya ayuha al kafirún
la a budu ma ta budún
ua-la antum abiduna ma a bud
ua-la ana abidum ma abattúm
ua-la antun abiduna ma a bud
la-kum dinu-kum ua-li-ya din